karl may

CACEALMAUA

EDITURA EDEN

Consilier literar
Dr. ANTONIU POPESCU

Ediţia princeps:
KARL MAY
DER ÖLPRINZ
„Union Deutshe Verlagsgesellschaft”,
Stuttgart, 1985

Iniţial, volumul de faţă a folosit ca text de bază tălmăcirea scriitoarei LIA HÂRSU, publicată la Bucureşti, în ziarul Victoria, 1, nr. 180 – 204, între 10 iulie şi 8 august 1933. Întrucât la confruntarea acestei versiuni cu originalul german s-au semnalat numeroase omisiuni, precum şi grave inadvertenţe (ca de pildă schimbarea identităţii multor personaje şi îndepărtarea ostentativă a tuturor referirilor privind realităţile germane, proprii acestor eroi), textul a fost substanţial revăzut de GHEORGHE DORU, completat şi îmbunătăţit stilistic în redacţie.

KARL MAY

Opere – 15

CACEALMAUA

Roman

EDITURA EDEN
Bucureşti, 1996

Coperta de
SERGIU GEORGESCU

Tehnoredactare de
CRISTINA STANCIU

Corectura de
MIHAI GRIGORESCU

Ediţie electronică îngrijită de

I.S.B.N. 973-9141-42-0

CUPRINS

1. Rămăşagul

Cine ar fi dorit să urmeze drumul obişnuit de la El Paso del Norte spre California, trecând peste Rio Colorado, trebuia să se abată înainte de a ajunge la Tucson, capitala Arizonei, pe la vechea misiune San Xavier del Bac, care se află la vreo nouă mile departe de Tucson.

Misiunea a fost înfiinţată încă din anul 1663 şi este adăpostită într-o clădire superbă care provoacă mirarea oricărui călător, deoarece descoperă în mijlocul sălbaticei Arizona un monument atât de impunător.

La fiecare colţ al clădirii se ridică o clopotniţă înaltă; frontonul e împodobit cu ornamentaţii bogate, capela principală are o turlă mare iar zidurile sunt acoperite de plante agăţătoare.

Misiunea e înconjurată în parte de un sat de indieni papagos, care numără vreo trei sute de locuitori. Aceşti papagos sunt oameni paşnici, muncitori şi recunoscători albilor pentru că le-au introdus instalaţii de apă, plantaţii de grâu, secară şi alte mijloace de hrană.

Din nenorocire, băştinaşii au avut mult de suferit de pe urma unor derbedei albi certaţi cu justiţia, care îşi găsiseră în Arizona un refugiu şi-şi făceau aici mendrele în voie.

Acest teritoriu, împrejmuit de munţi şi pustietăţi, nu avea aproape defel reprezentanţi de-ai justiţiei, aşa că fiecare făcea ce vroia, fără să-i fie frică de pedeapsă.

Drept e că în capitală se afla o garnizoană militară menită să vegheze asupra siguranţei publice, dar aceasta n-avea

decât două companii de soldaţi, aproape nimic pentru o întindere de vreo 300.000 km^2, soldaţii fiind bucuroşi să nu se amestece şi să-i lase lumea în pace.

Această situaţie o ştiau cei pripăşiţi pe acolo, oameni în afara legii, şi-şi făceau de cap. Se asociau în bande întregi şi veneau până în apropierea Tucsonului, aşa că nimeni nu cuteza să plece de acasă decât înarmat până în dinţi.

La indienii papagos din San Xavier del Bac se stabilise un irlandez pe care cine ştie ce ispravă necinstită îl izgonise din ţara lui.

Îşi făcuse aici o prăvălie „cu de toate”, cum se lăuda el, dar în care nu puteai găsi altceva decât rachiu, o adevărată otravă. Reputaţia lui era din acelea că orice om de treabă se ferea să discute prea mult cu el.

Într-o frumoasă zi de aprilie, irlandezul stătea la o masă de lemn necioplit din faţa cocioabei lui botezată „prăvălie” şi părea să fie foarte rău dispus. Bătu cu luleaua în masă şi văzând că nu vine nimeni, strigă înfuriat:

— Ei, babo, eşti surdă? Adu brandy, dar repede, altminteri vin eu să-ţi ajut.

O negresă bătrână aduse o sticlă cu brandy din prăvălie şi-i umplu paharul. Îl dădu, pe gât, apoi îi făcu semn să toarne iar, zicând;

— Fir-ar a dracului de treabă! Nici un muşteriu pe ziua de astăzi. Afurisiţii ăştia nu vor să se deprindă cu băutura, dacă o merge tot aşa, dau faliment.

— Vine acu' muşterii, răspunse împăciuitor bătrâna.

— De unde ştii?

— Văzut eu.

— Unde?

— Dinspre Tubac.

— Zău? Cine?

— Nu ştii. Ochi bătrâni, nu vede bine. Călăreţi, multe călăreţi.

Irlandezul se sculă repede şi alergă în spatele casei, de unde putea vedea drumul care ducea la Tubac. Se întoarse apoi repede şi strigă bătrânei:

— Finderşii[1], ei sunt... tocmai doisprezece. Ăştia se pricep la băutură. Să umplem sticlele, cât mai multe sticle.

Dispărură amândoi în prăvălie. După câteva minute doisprezece călăreţi intrară în sat, se opriră în faţa cârciumii, descălecară şi aruncară frâul de gâtul cailor, care porniră liberi în galop.

Călăreţii erau oameni voinici, cu chipuri îndrăzneţe şi bine înarmaţi. Unii erau îmbrăcaţi în portul mexican, alţii păreau să fie de prin Statele Unite, după cum îi arăta chipul. Dar, de unde ar fi fost, nici unul din ei nu inspira încredere.

Începură să răcnească toţi odată; unul se duse la uşă, scoase revolverul de la brâu şi descarcă un glonţ în cârciumă, strigând:

— Ei, Paddy[2]! Aici eşti, măi? Ia fă-te încoa' cu otrava ta, mi s-a uscat gâtlejul de sete.

Cârciumarul apăru cu câte o sticlă plină la subsuoară şi douăsprezece pahare în amândouă mâinile. Puse paharele pe două mese alăturate, le umplu până sus şi răspunse zâmbind:

— Iacă-mă-s, domnilor. Ştiam că veniţi, v-a văzut băbuşca. Poftiţi beţi şi binecuvântată să vă fie intrarea în casa mea.

— Păstrează-ţi binecuvântarea, pungaşule bătrân. Doar dacă n-oi fi vrând să ne bată ceasul morţii. Ştie toată lumea că oricine bea din otrava ta se sinucide.

— Nu face nimic, master Buttler; cu a doua vă înviu eu. Nu ne-am văzut cam de mult. Ce afaceri aţi mai făcut în vremea asta? Bune, nu-i aşa?

— Bune pe dracu'! răspunse Buttler, dând paharul peste cap. Te miri ce şi mai nimic!

— Cum se poate! Tocmai voi? Şi eu care socoteam să

---

[1] Poreclă, de la *the finders* (engl.), însemnând căutător de aur.

[2] *Paddy* e porecla glumeaţă ce se dă irlandezilor.

facem o bună afacere pe ziua de astăzi...

— Adică să ne tragi pe sfoară ca întotdeauna, luându-ne prada aproape pe degeaba. Numai că acum n-am avut ce prăda. Afurisiţilor ăstora de piei roşii nu mai ai ce le lua şi dacă îţi scoate dracu' un alb în cale, vrea să-ţi scotocească el ţie buzunarele. Acuma a mai venit şi serviciul ăsta de siguranţă, fă aşa şi pe dincolo! Ce treabă au nemernicii ăştia să se amestece în afacerile noastre? Ce le pasă lor dacă avem noi poftă să culegem unde n-am semănat — după cum n-au semănat nici ei. Au ajuns lucrurile până într-acolo încât să-ţi fie frică de câte ori treci pe lângă o tufă să nu te pomeneşti cu ţeava unui puşti oprindu-te în cale. Dar „ochi pentru ochi şi dinte pentru dinte”. Ne-am hotărât să spânzurăm pe oricine l-om bănui că face parte din acest afurisit Serviciu de Siguranţă. Văzut-ai dintr-ăştia pe aici?

— Hm! exclamă irlandezul. Prea mă credeţi atotştiutor... Crezi că poţi cunoaşte pe cineva după vârful nasului dacă e un copoi de-al poliţiei ori un tâlhar cinstit ca voi?

— Nu te face de râs, Paddy! Un copoi se deosebeşte lesne de o javră, chiar când are chip de om. Eu l-aş cunoaşte de la o poştă. Acum altceva. Suntem flămânzi ca nişte lupi. Ai ceva carne?

— Nici cât să încapă sub vârful unghiei.

— Ouă?

— Nici măcar unul. Colindaţi ceasuri întregi prin împrejurimi şi n-o să daţi de o vită de tăiere sau de o găină. De vină sunt de-alde voi, care stingeţi pe unde treceţi.

— Pâine ai?

— Numai turte de mălai şi nici astea până nu le-o coace baba.

— Bine, pune să le coacă. De carne o s-avem noi grijă.

— Păi nu v-am spus că nu se găseşte?

— Las' că am găsit noi!

— Pe dracu'! Unde?

— În drum, colo devale spre Santa Cruz. Adică boul e deocamdată înhămat la carul unui convoi pe lângă care am trecut mai adineauri.

— Un convoi de care?

— Da, patru care trase de câte patru boi.

— Câţi inşi?

— Nu ştiu, n-am putut să număr câţi erau în car.

— Dar de vorbit aţi vorbit cu ei?

— Da. Ziceau că vor să se ducă la Colorado şi au de gând să poposească peste noapte aici.

— Aici? Hm! Să sperăm că n-o să se întâmple nimic care să ne facă satul de ocară, sir! zise cârciumarul, cu subînţeles.

— Nu te teme, ştim să ne cruţăm prietenii. Nu e vorbă, punem noi mâna pe convoi, dar după ce-o trece dincolo de Tucson. Deocamdată ne mulţumim cu un bou, fiindcă avem trebuinţă de carne.

— Nu cumva vreţi să-l şi plătiţi? Nu au să vrea să vă vândă o vită de jug, asta e sigur.

— Vorbeşti prostii, Paddy. Noi luăm, nu cumpărăm, ştii tu asta. Cu tine e altceva. Eşti tăinuitorul nostru şi ţie, nu numai că-ţi plătim, dar te lăsăm să ne tragi şi pe sfoară. De altminteri, ăştia care vin încoace n-au să ne dea mult de lucru. Patru inşi care mână carele, nici nu intră la socoteală, doi băietani călări şi un *scout*[1], pe care emigranţii l-au luat de călăuză. Ăsta e singurul care ne-ar putea da de furcă, suntem însă doisprezece şi-i venim şi lui repede de hac. Un glonţ şi... gata! În care nu ştim câţi erau, dar cine se cocoleşte sub un coviltir, înseamnă că e un fricos, deci din partea ăstora nici o grijă. Am mai văzut în urma convoiului o momâie despre care n-aş putea să spun dacă era bărbat ori femeie, măcar că avea atârnată pe umăr o puşcă şi purta sub manta sabie. Când am întrebat-o ceva, momâia a mormăit câteva cuvinte într-o limbă pe care n-o cunosc.

---

[1]Cercetaş (în text revine adesea şi cu sensul de *călăuză*).

— Ce idioţenie. Cine poartă prin meleagurile astea o sabie, e nebun de legat; de ăsta să te temi! Şi zici că aveţi de gând să atacaţi convoiul?

— Da.

— M-aleg şi eu cu ceva din afacerea asta?

— Bineînţeles. Condiţiile o să ţi le spun îndată.

Fiindcă bătrâna negresă ieşise din cârciumă şi venea să-i servească, conversaţia urmă acum pe şoptite. Ceilalţi unsprezece bandiţi beau şi vorbeau în gura mare fără să se intereseze de ce pune la cale şeful lor cu irlandezul. Indienii care aveau drum pe-acolo, ocoleau cât mai pe departe cârciuma; le era frică de albii aceştia gălăgioşi — ştiau ei, probabil, de ce.

Irlandezul numise pe cei doisprezece bandiţi *the finders*. Astfel se zicea unei bande de tâlhari temută în întreg sudul Arizonei. Se iveau când ici, când colo; uneori în mai multe locuri deodată, căci aveau cai admirabili, care îi duceau ca vântul de la o localitate la alta. Nimeni, nici chiar cei mai ageri oameni ai Serviciului de Siguranţă, nu reuşise până acum să pună mâna pe vreunul din ei. *The finders* corespunde în limba germană cu *Finder*, care s-ar putea tălmăci aci cu „Scormonitorii”, pentru că scormoneau pe unde ştiau că e ceva de jefuit şi nu le scăpa niciodată prada.

Deodată larma se potoli brusc şi ochii tuturor se aţintiră cu mirare la trei inşi care opriseră caii în faţa cârciumii, descălecară şi se aşezară la una din mese fără să se sinchisească de ceata de bandiţi.

Unul din noii sosiţi era un omuleţ scurt şi îndesat, cu o pălărie pleoştită, a cărei vechime şi culoare nimeni n-ar fi putut s-o spună. De sub borurile ei răsărea un nas de proporţii fantastice, care ar fi putut servi oricărui cadran solar drept arătător. Din pricina unei bărbi uriaşe, i se mai vedeau din faţă doi ochi mici, şireţi, ce-i confereau o expresie glumeaţă, ochi îndreptaţi pe furiş la ceata celor 12 finderşi.

Era îmbrăcat cu o haină de vânătoare ponosită, din piele de căprioară, ceea ce făcea să pară croită pentru o persoană cu înfăţişarea unui copil îmbrăcat în hainele bunicului... Din această costumaţie bizară, apăreau două picioruşe firave, strâmbe ca secera, înghesuite în nişte blugi zdrenţăroşi, înghesuiţi în nişte cizme de indian în care părea să încapă la nevoie, în întregime, proprietarul lor. În mână, omuleţul avea o puşcă ce părea a fi mai degrabă o bâtă ruptă din pădure. Armele ce le mai purta, cu siguranţă, la brâu, nu se vedeau din pricina hainei de vânătoare.

Dar calul său? Drept vorbind nu era un cal ci un catâr bătrân, rămas pesemne de pe corabia lui Noe. Urechile lui lungi nu mai aveau fir de păr; coamă nu mai avea de mult şi coada, ciuntită, prezenta doar vreo câteva firişoare rare şi subţiri. Catârul era numai piele şi os, dar ochii lui de dobitoc priveau cu o inteligenţă şi o vioiciune aproape omenească.

Al doilea din ei era şi el tot un fel de original ca arătare. Lung şi deşirat, adus din spate, avea nişte picioare din cele „de şapte poşte” — ca-n poveste. Era îmbrăcat pe dedesubt cu o cămaşă din piele; la brâu purta o curea lată în care erau înfipte două revolvere şi un cuţit. Deasupra cămăşii îi atârna peste umeri o pătură de lână destrămată, iar pe cap purta ceva, nici pălărie, nici şapcă, nici basma n-ai fi putut să-i spui. În spate îi atârna o puşcă lungă care semăna din depărtare cu o prăjină de care era agăţat un burduf.

În sfârşit, al treilea era şi el tot atât de înalt şi slab; capul îi era înfăşurat într-un fel de turban dintr-obasma de culoare deschisă şi era îmbrăcat într-o tunică militărească — rătăcită prin cine ştie ce minune tocmai aici în Vestul îndepărtat, o pereche de pantaloni lungi şi cizme înalte în carâmbi, cu pinteni enormi. La brâu avea şi el tot două revolvere şi un pumnal din cel mai bun oţel; puşca lui era dintr-alea care, mânuită de un om priceput, nu dădea greş niciodată. Cu toate armele acestea şi îmbrăcămintea lui războinică, omul

avea o privire blândă şi chipul lui o expresie de bunătate rară.

Aceştia doi din urmă aveau cai de călărie, osteniţi de drum lung, ce-i drept, dar se cunoştea că duc la tăvăleală.

Când cârciumarul veni să-i întrebe ce doresc, mărunţelul îl întrebă:

— Ce se găseşte de băut pe la dumneavoastră?

— Brandy, sir, răspunse el.

— Adu trei pahare, dacă altceva n-aveţi.

— Ce-aţi vrea să fie altceva? Doriţi poate şampanie, ai? Nu prea aveţi mutră să fiţi din ăi care au cu ce-o plăti.

— Aşa e, aşa e, zâmbi mititelul cu modestie, dumneata ai însă mutra omului care are cel puţin o sută de mii de sticle în pivniţă.

Cârciumarul aduse ce i se ceru, pe urmă se aşeză iar la masa bandiţilor.

Omuleţul duse paharul la gură, sorbi o înghiţitură, apoi o scuipă cu scârbă. Tovarăşii lui făcură la fel.

— Ptiu drace! răcni cel în uniformă militară, pare-mi-se că pungaşul ăsta de irlandez a pus de gând să ne otrăvească. Tu ce zici, Sam Hawkens?

— *Yes*, răspunse omuleţul. Numai că degeaba. Nu ne pasă de otrava lui, mai ales că nici n-o s-o bem. Dar ce-ţi veni să-i spui „pungaş irlandez”?

— Ce-mi veni? *Well!* Cine nu-l cunoaşte de la o poştă că e irlandez e un dobitoc, cum scrie la carte.

— Bine zici. Păi vezi, tocmai de asta mă mir că l-ai cunoscut. Hi-hi-hi!

Acest, hi-hi-hi” părea să fie un râs mai mult lăuntric, căci ochii i se făcură şi mai mititei şi lăcrimoşi.

— Vrei adică să spui că de data asta sunt un dobitoc? întrebă lunganul, supărat.

— De data asta numai? Nu numai de data asta ci întotdeauna, Will Parker. De cincisprezece ani de când ne cunoaştem, ţi-am spus-o de sute şi mii de ori şi tot nu vrei să

mă crezi?

— Nu, răspunse celălalt fără să se tulbure. După o experienţă de cincisprezece ani nu mai e cineva dobitoc.

— De obicei nu, dar tu da. Dovada o s-o am numaidecât. Ia să-mi spui acum mie ce părere ai despre cei doisprezece gentlemeni de colo?

— Nu prea bună. Îi vezi cum râd? Râd de tine, moşule Sam.

— De mine? Pentru ce?

— Fiindcă nu e om să te vadă şi să nu-l pufnească râsul.

— Mă bucur, Will Parker, n-ai idee cum mă bucur. Înseamnă încă o calitate la celelalte multe pe care le am. La tine când se uită cineva, îl podideşte plânsul şi ce plâns! Parc-ai fi un cioclu, Will Parker, un cioclu, hi-hi-hi!

Sam Hawkens şi Will Parker păreau să trăiască mereu pe picior de război, ciorovăindu-se întruna, dar nici unul nu se supăra pe celălalt. Cel de-al treilea tăcuse până atunci; acum îşi trase în sus ciorapii care i se lăsaseră în jos, întinse picioarele lungi sub masă şi zise zâmbind:

— Nu ştiu ce să creadă despre noi, gentlemenii de colo. Îşi frământă creierii degeaba, nu e aşa, Sam Hawkens?

— Lasă-i să şi-i frământe, Dick Stone. În schimb noi nu ni-i frământăm şi ştim cine sunt ei. Bandiţi şi pungaşi, frate Dick.

— *Yes!* Mă tem că o s-avem o vorbuliţă cu ei.

— Nu mă tem, sunt sigur. I-ai văzut cum au urmărit convoiul?

— Da. Şi s-au făcut, chipurile, că întreabă nu ştiu ce pe cei care mânau boii, ca să iscodească încotro şi unde. Mie, drept să-ţi spun, mi-au stârnit o bănuială. Auzit-ai tu vreodată de banda Scormonitorilor?

— Numai o dată? se amestecă Parker în vorbă. Pesemne că ţi-ai pierdut memoria, frate-meu. Numai tu ce mi-ai bătut capul cu ei!

— Nu mi-am pierdut-o defel, dar am vrut să văd dacă ţi-ai

pierdut-o tu. Din câţi e alcătuită banda, ştii!

— Da, din doisprezece.

— Şi ăia de colo câţi sunt?

— Treisprezece, râse Parker, ca să-şi bată joc de el.

— Scoate-l pe cârciumar din socoteală, prostule!

— Cum să-l scot, dacă n-o fi vrând să iasă?

— Prost ai fost de când te ştiu şi prost o să rămâi. Vreau să spun că în afară de el sunt tocmai doisprezece. Hm! Nu ţi se pare cam suspect?

— Suspect, de ce?

— Pentru că şi banda e alcătuită tot din doisprezece şi...

— Şi?

— S-ar putea să fie ei.

— Aşa mi se pare şi mie. Pe capul bandei am auzit că-l cheamă Buttler. O să aflu numaidecât dacă se află printre ei unul cu numele ăsta.

— Parcă sunt nebuni să-ţi spună!

— Stai că o să vezi tu ia acuşi. Îi cunosc după vârful nasului că de-abia aşteaptă să intre în vorbă cu noi. Sunt foarte curios cum au să înceapă.

— Politicos, în nici un caz, îşi dădu cu părerea Dick Stone. Dar nici noi n-o să ne lăsăm mai prejos.

— Bănuieşti că va trebui să fim mojici cu ei?

— Oho, şi rău de tot!

— Nu se poate, frate-meu, nu ne lasă obrazul... Noi trei împreună suntem numiţi *The leaf of trefoil*, adică frunză de trifoi, cunoscuţi ca adevăraţi gentlemeni, care obţinem mai mult prin şiretenie şi bună-cuviinţă decât alţii prin forţă şi mojicie. Aşa trebuie să fie şi de data asta.

— *Well!* Dar atunci indivizii ăştia au să creadă că ne e frică de ei.

— N-au decât să creadă ce poftesc, frate Dick. Numai să nu le dea dracul în gând să încerce ceva, fiindcă ar vedea repede că s-au înşelat. „Trifoiul” şi frică! Hi-hi-hi! Fac

rămăşag că o să ne dondănim cu ei. Vor să jefuiască — de asta sunt sigur cum te văd şi cum mă vezi — şi noi o să le punem beţe-n roate.

— Chiar dacă te încredinţezi că e banda Scormonitorilor?

— Da.

— Fără luptă n-o să meargă.

— Crezi? Cheresteaua asta veche — şi se bătu în piept — are uneori idei mai ale dracului decât un glonţ de puşcă ori o înjunghietură de cuţit, îmi place mai curând o farsă bine reuşită decât să văd sânge curgând.

— Atunci... vicleşugul?

— *Yes!*

— Care?

— Nu ştiu încă; o să văd eu când o fi nevoie. Deocamdată să-i lăsăm în apele lor şi să facem pe proştii. Ia uitaţi-vă cum râd de catârul meu. Săraca Mary!

— Nu e vorbă că numai frumos nu e, Sam...

— Frumos? Urât e, urât de mama focului, dar nu l-aş da pe ăl mai grozav armăsar. E deştept şi înţelept ca... Sam Hawkens, stăpânul lui şi mi-a salvat de o sută de ori viaţa. Dar şi eu! M-aş arunca în foc pentru el. Vezi că Mary — bat-o norocul că nu-i catâr ci catâră —, Mary a mea e singura, unica pe lume pe care n-o pot asemui cu nici un alt catâr, altminteri e îndărătnică, afurisită, ticăloasă de-ţi vine uneori să-i tragi an glonţ în burtă şi s-o dai dracului.

— Ca şi Lidy a ta, râse Dick Stone.

— Aşa e, răspunse Sam Hawkens, clipind din ochii lui mititei şi mângâindu-şi cu dragoste puşca lui veche şi ciudată. Lidy asta mi-e tot aşa de dragă ca şi Mary. Nici ea nu m-a lăsat vreodată la primejdie. De câte ori n-a atârnat viaţa şi libertatea mea de ea şi întotdeauna şi-a făcut datoria mai abitir ca o puşcă. Nu e vorbă, are şi ea toanele ei — şi toane, nu glumă! — şi cine n-o cunoaşte, îl vede pe dracu'. Eu însă o cunosc, am studiat-o ca doctorul boala unui pacient; ştiu ce

defecte şi calităţi are şi unde s-o mângâi ca să o îmblânzesc. N-o las din mână până la moarte şi dacă o să vă aflaţi pe lângă mine când mi-oi da sufletul, puneţi-mi-o alături în groapă, ca să putrezim împreună. Vedeţi voi, fraţilor, Mary, Lidy, Dick Stone şi Will Parker sunt tot ce-am avut eu drag pe lume. O umbră de mâhnire i se aşternu pe faţă şi ochii i se umeziră de lacrimi. Îşi trecu însă cu dosul palmei peste faţă şi zise iar vesel: A, uite că unul din ăia de colo — ăl de se şuşuia mereu cu irlandezul — s-a sculat de la masă. Pesemne că vrea să vină încoa' să ne tragă de limbă. Cu atât mai bine; comedia poate să înceapă, numai feriţi-vă să-mi stricaţi cheful.

Să nu ne mirăm ori să facem haz că Sam Hawkens îşi alinta astfel catâra şi puşca. Adevăraţii cutreierători ai Vestului, din care au rămas, vai, prea puţini astăzi, erau altfel de oameni decât adunătura de haimanale care a urmat după ei.

Se întâmplă după cum prevăzuse Sam Hawkens. Buttler se apropie de masa lor, se înţepeni semeţ pe picioare şi zise în bătaie de joc, fără să dea bună ziua:

— Ce bine vă potriviţi! Caraghioşi mai sunteţi toţi trei! Parc-aţi fi fraţi gemeni...

— *Yes*, aprobă Sam, dând foarte serios din cap.

Mărturisirea lui i se păru banditului atât de caraghioasă încât începu să râdă în hohote.

— Şi cine sunteţi voi; la adică? urmă el râzând.

— Eu sunt ăl dintâi, zise Sam.

— Eu al doilea, adăugă Dick Stone.

— Şi eu al treilea, încheie Will Parker.

— Întâiul, al doilea, al treilea. Ce? întrebă Buttler, neînţelegând ce vor să spună.

— Păi... fraţi gemeni, ce vrei să fim?

Bandiţii de dincolo se prăpădeau de râs. Lui Buttler îi sări ţandăra.

— Fă bunătatea şi lasă prostiile. Eu sunt deprins să

vorbească cineva serios cu mine. Că sunteţi gemeni, se vede numaidecât. Am spus aşa ca să-mi bat joc de voi. Vreau să ştiu cum vă cheamă.

— Pe mine Grinell, răspunse Sam sfios.

— Şi pe mine Berry, adăugă Dick cu frică.

— Şi eu sunt White, bâigui Will speriat.

Bineînţeles că se prefăceau numai.

— Grinell, Berry şi White... Hm! Şi ce meserie aveţi? urmă Buttler.

— Păi... punem capcane pentru...

— Capcane? îl întrerupse banditul râzând. N-aveţi voi mutră să fi prins în viaţa voastră un biber ori altă dihanie de astea.

— Nici n-am prins, recunoscu ruşinat omuleţul.

— Aşa! Şi vreţi să prindeţi de-acum încolo?

— *Yes!*

— De unde veniţi?

— De devale... de la Castorville...

— Ce făceaţi acolo?

— Aveam o croitorie toţi trei în tovărăşie.

— Aha! V-a mers prost, pesemne!

— Da. Am dat faliment; lucram la toată lumea pe datorie şi nu ne-a plătit nimeni.

— Am văzut eu numaidecât cu cine am de-a face. Faliţi, ai? Croitorie, zici? Trei croitori, mai bine zis cârpaci — care au dat faliment fiindcă nu-şi pricepeau meseria! Şi v-aţi gândit pe urmă să faceţi pe vânătorii! Auziţi, măi?

Aceste cuvinte erau adresate tovarăşilor săi, care râseră iar în hohote. Sam Hawkens protestă însă cu indignare prefăcută.

— Cârpaci, noi? Te înşeli grozav, sir! Ştiam noi ce facem. Dacă nu era vorba să ne rămână ceva de pe urma falimentului, fii pe pace, nu-l dădeam noi.

Se desfăcu la piept, bătu cu palma în chimir, care zurui

niţel şi adăugă cu fudulie:

— Uite, aici sunt gologanii, sir.

Chipul lui Buttler luă expresia unei păsări de pradă. Totuşi, zise cu o nepăsare prefăcută:

— Aveţi parale? Atunci sunteţi mai deştepţi decât vă credeam. Şi cu cât v-aţi ales de pe urma falimentului?

— Cu peste douăzeci de mii de dolari.

— Şi-i purtaţi aşa cu voi?

— *Yes*.

— Păi bine, ce cap aveţi? Prin ţinuturile astea nesigure...

— Avem arme.

— Că v-ar şi folosi mult! Să vă iasă, de pildă, bandiţii în cale, ce vă faceţi? De ce nu i-aţi depus mai bine la o bancă?

— O s-o facem şi p-asta, la Prescott.

— Acolo vă duceţi?

— *Yes*.

— Să puneţi capcane?

— *Yes*.

— Aveţi?

— Nu, o să le cumpărăm la Prescott.

— Bine, măi proştilor, ce credeţi vei că o să vânaţi prin părţile alea?

— Biberi şi... şi... se opri încurcat.

— Şi mai ce?

— Urşi cenuşii... Grizzly...

De la mesele de alături izbucni un râs în hohote. Buttler râdea şi el de se prăpădea.

— Grizzly... auzi, urşi în capcană...

— De ce nu? mormăi Sam încurcat. Dacă sunt capcane de alea mari...

— Dar bine, omule, nu există capcane pentru urşi cenuşii şi nici n-au să existe vreodată.

— Punem noi la Prescott un fierar să ne fabrice.

— În ce fel?

— Asta o să-i spunem noi când vom fi acolo.

— Taci măi, piciule, taci că mă faci să crap de atâta râs! hohoti banditul mai-mai să se înăbuşe. Şi, urmă el după ce se mai potoli, chiar dacă ar fi cu putinţă aşa ceva, tocmai la Prescott v-aţi gândit voi să prindeţi biberi?

— Păi vezi că nu chiar la Prescott, acolo vrem să ne oprim până ne-om cumpăra capcanele, pe urmă o luăm înainte spre râul Gila şi San Francisco.

— Unde apa e de un deget; acolo vreţi voi să găsiţi biberi, mă?

— Lasă că ştim noi, sir! Am citit într-o carte cum se prind biberii.

— Aşa? Dacă vă luaţi după ce scrie prin cărţi, nu mai am nimic de zis. Vă urez să prindeţi câţi mai mulţi urşi şi biberi, numai că o să mai daţi şi peste altceva.

— Ce?

— Indieni sălbatici care au să vă pândească zi şi noapte până ce-or pune mâna pe voi.

— O să ne apărăm.

— Cu armele astea?

— *Yes*.

— De pildă cu puşca de-o văd la tine în spinare?

— *Yes*.

— Tii ce mai isprăvi o să faceţi! Ia dă-ncoa', rabla ceia, s-o vedem şi noi.

Examină puştile râzând, apoi Buttler zise ironic:

— *All right!* Numai că mă tem să nu păţiţi cu mânuirea lor ce-aţi păţit cu mânuirea acului la croitorie.

— Fii pe pace, sir; când vrem noi să nimerim, nimerim cu siguranţă.

— Chiar aşa?

— Zău!

— La întrecere, la întrecere... şoptiră bandiţii lui Buttler.

În Vest e obiceiul să se facă rămăşaguri între bunii ţintaşi;

cel care dovedeşte mai multă îndemânare la tragere e proclamat învingător şi-i merge faima până departe. De aceea, ca să-l aţâţe pe Sam, Buttler zise cu îndoială:

— De, una e să nimereşti cu acul şi alta cu puşca. Dumneata ai mai tras vreodată până acum, mister Grinell?

— *Yes*.

— În ce?

— În vrăbii.

— Cu gloanţe?

— Nu, cu alice.

— Şi crezi că tot aia e?

— De ce nu?

— Şi până la ce distanţă poţi să nimereşti?

— Până unde ajunge glonţul.

— Să zicem două sute de metri.

— *Yes*.

— Cam atât e până la coliba de colo. Crezi că o s-o nimereşti?

— Coliba? întrebă Sam jignit. O nimereşte şi un orb.

— Adică vrei să spui că ţinta e prea mare?

— *Yes*.

— Cât de mică vrei să fie?

— Cât palma mea.

— Şi cu rabla asta vrei s-o nimereşti?

— *Yes*.

— Fugi de-acolo, omule! Nici să nu te gândeşti. Când vei trage, trece glonţul tocmai după colţul colibei.

— Să-ncercăm.

— Pui ceva la bătaie?

— Pun.

— Pe ce ne prindem?

— Pe ce vrei.

— Un dolar?

— Să fie!

— Bine, dar să luăm altă ţintă, fiindcă s-ar putea întâmpla să se supere proprietarul colibei.

— Trageţi într-a mea, zise cârciumarul. O să lipesc în spatele ei o hârtie cât palma mea şi asta să fie ţinta.

Propunerea fu primită imediat. Buttler numără două sute de paşi, traseră la sorţi cine să încerce întâi. Sorţii căzură pe Buttler. Banditul trase şi nimeri hârtia.

Veni acum rândul lui Sam. Acesta îşi răsfiră cât putu picioarele lui scurte, se aplecă pe cât putu mai mult înainte, puse pe Lidy a lui la ochi şi ţinti multă, multă vreme. Era atât de caraghios, încât toţi izbucniră în râsete. În sfârşit glonţul porni, Sam zbură cât colo, scăpă puşca din mână şi se apucă de obraz, văicărindu-se. Bandiţii se ţineau cu mâinile de burtă de râs.

— Te-ai lovit? întrebă Buttler pe Sam.

— Aoleu! se văieta acesta, ruşinat.

— Cum văd eu, dă al dracului! Ia să vedem acum dacă ai nimerit.

Pe petecul de hârtie nici urmă de glonţ. Căutară pretutindeni până ce unul din bandiţi strigă:

— Veniţi repede încoace. Gâlgâie rachiul din butoi. Cui dracu' i-ar fi venit în gând să-l găsească tocmai aici!

La vreo zece paşi de casă era un butoi plin din care ţâşnea acum rachiul printr-ogaură cât degetul de mare. Glonţul nimerise tocmai în butoiul cu rachiu şi-l găurise drept la mijloc. Bandiţii râdeau să leşine, numai cârciumarul ocăra de zor şi cerea despăgubiri. Se potoli de-abia după ce Sam îi făgădui să-i plătească paguba. Cârciumarul bătu un cep la gaură şi opri scurgerea.

— Bine, omule, nici atât n-ai fost în stare, să nimereşti măcar zidul... spuse Buttler râzând. Ti-am spus eu că nu taci nici o ispravă. Acu' dă încoace dolarul. Ei, mai pui unul la bătaie, mister Grinell?

— *Yes*, răspunse Sam, care se uitase până atunci prostit la

isprava pe care o făcuse.

Cu al doilea glonţ nimeri casa, dar tocmai jos la temelie, pe când hârtia era chiar la mijlocul zidului. Mai încercă de cinci şase ori, pierzând tot atâţia dolari, dai degeaba. Păru că se necăjeşte foc şi strigă înfuriat:

— Ştiu eu de ce nu nimeresc.

— De ce? râse Buttler.

— Fiindcă rămăşagul e numai pe un dolar. Să fie pe mai mulţi, aţi vedea voi!

— Bine, fie şi pe mai mulţi. Ei, pe cât?

— Pe cât vrei.

— Douăzeci?

— *Yes*.

Sam pierdu şi aceşti douăzeci. Buttler băgă banii în buzunar şi întrebă făcând cu ochiul tovarăşilor săi:

— Ei, master Grinell, ce facem, tot nu te laşi?

— Nu. Odată şi-odată tot o să nimeresc eu.

— Aşa cred şi eu. Pe cât?

— Pe cât pofteşti.

— Cincizeci?

— *Yes*.

— Ori mai bine o sută?

— Nu, e prea mult. Sunt sigur că o să nimeresc, dar nu vreau să-ţi iau atâtea parale, mister... mister... Cum te cheamă, domnule?

— Buttler, răspunse banditul, repede.

Ar fi vrut, probabil, să-şi dea alt nume dar fără să vrea îi scăpase cel adevărat.

— Vezi că, master Buttler, zise Sam prefăcându-se că n-a băgat de seamă, o sută e prea mult. N-aş vrea să te jupoi...

— Aş! Am zis o sută, o sută să fie. Vorba e, ai curaj să ţii prinsoarea?

— Curaj? Noi, croitorii, suntem oameni curajoşi.

— Aşadar, pe-o sută?

— *Yes*.

Buttler era atât de sigur că va nimeri iar, încât trase de la o foarte mare distanţă. Trase şi glonţul se înfipse în zid chiar la marginea hârtiei. Nu se sinchisi însă de asta, ştiind că Sam nu e în stare nici măcar de atât.

Acesta puse puşca la ochi şi ţinti tocmai la colţul casei.

— Ce faci, mister Grinell? strigă Buttler. De ce tocmai acolo?

— Păi vezi că tocmai acu' am priceput eu ce e cu puşca mea, răspunse Sam fără să se tulbure.

— Cum vine asta?

— E o ticăloasă, master, are toane ca o muiere. Dacă trag în sus, îi vine ei gustul să nimerească jos; socot că dacă voi trage în jos, nimereşte la mijloc, drept în hârtie.

— Eşti nebun, pesemne!

— Eu nu, puşca. Ia să vezi.

Apăsă pe trăgaci, glonţul porni şi se înfipse chiar la mijlocul hârtiei.

— Ei, văzurăţi că am avut dreptate? râse omuleţul fericit. Dă încoa' suta, mister Buttler.

Banii nu fuseseră încă puşi pe masă şi banditul se codi să-i dea. Îi veni însă o idee. Scoase banii din buzunar, îi întinse lui Sam şi-l întrebă:

— Ce zici, încetăm?

— Cum vrei.

— Ori mai încercăm o dată?

— Să-ncercăm.

— Dar nu pe o sută, ci pe două.

— Sir, asta e prea mult.

— Pentru mine nu. Ori ţi s-a făcut frică?

— Frică mie?

— Atunci pe două sute, banii pe masă.

— Bine. Tovarăşul meu, mister Berry, să facă pe arbitrul şi să ţină el banii. Să luămînsă altă bucată de hârtie şi să-i

facem un punct la mijloc. Cine nimereşte punctul, ai lui sunt banii.

— Aşa să fie, dar tragem de la trei nu de la două sute de paşi.

— Păi atunci n-o să mai nimeresc.

— Nici nu trebuie. Hai, mister Grinell, scoate banii.

Sam dădu lui Dick Stone banii. Buttler părea să n-aibă atât la el, căci se împrumută de la câţiva din tovarăşii săi până completă suma pe care o dădu apoi lui Dick.

După ce lipiră altă hârtie pe zid, numărară trei sute de paşi şi Buttler se pregăti să tragă.

— Ocheşte mai bine ca adineauri, îi strigă unul din bandiţi.

— Taci! se răsti el mânios, nu mă întrece pe mine un croitor.

— Vezi că adineauri...

— A fost numai o întâmplare, nimic altceva.

Ochi de data asta mai multă vreme şi cu mai multă atenţie. Glonţul nimeri hârtia, dar nu şi punctul.

— Bravo! strigară bandiţii cu entuziasm.

Acum veni rândul lui Sam. Puse puşca la ochi, apăsă pe trăgaci şi trase. Glonţul porni şi se înfipse drept în punctul din mijloc. Se auziră murmure de spaimă şi furie. Dick Stone se duse la Sam şi-i dădu banii, şoptind:

— Ia-i repede, frate-meu, altminteri nu-i mai vezi în viaţa ta.

— *Well*, dar tot o să trebuiască să-i dăm mai târziu.

— Ai avut un noroc porcesc. O astfel de întâmplare nu s-a mai pomenit! îi zise furios Buttler.

— Mie, drept că nu mi s-a mai întâmplat până acum, mărturisi Sam, prefăcându-se nedumerit, deşi era un ţintaş cum rar se vede.

— Atunci dă încoa' banii!

— De ce?

— Fiindcă ai spus singur că e o simplă întâmplare, zise

Buttler întorcându-i vorba.

— O fi, dar vezi că întâmplarea s-a slujit de mâna şi de puşca mea nu de a dumitale.

— I-ascultă, domnule, mie să nu-mi vii cu glume de astea proaste! strigă Buttler, în timp ce bandiţii înconjurară pe Sam.

Acesta păru că nici nu se sinchiseşte de mutrele lor ameninţătoare şi răspunse foarte liniştit:

— Sir, croitorii nu fac glume când e vorba de bani. Mai încercăm o dată?

— Nu. Eu am făcut prinsoare cu dumneata, nu cu întâmplarea. Ţi-e întotdeauna aşa de prielnică? zise Buttler, făcând semn tovarăşilor săi să se astâmpere.

Sam îl văzu şi răspunse zâmbind:

— Întotdeauna când e vorba de ceva serios, dar pentru un păcătos de dolar, nu.

Vrură să se întoarcă la locurile lor, când se pomeniră cu cineva în faţă. Acest cineva era... catârul lui Sam care îşi căuta din ochi stăpânul.

Buttler nu-l văzuse venind şi se izbi aproape piept în piept cu el.

— Urâtă lighioană! zise cu necaz, izbindu-l cu pumnul în cap. Adevărat dobitoc de croitor! Cine altul ar încăleca pe o astfel de pocitanie!?

— Ai dreptate, vorba e numai de ce n-ar încăleca, zise Sam, zâmbind cu înţeles.

— De scârbă, de ce altceva?

— O mai fi şi pentru alt motiv.

— Care motiv? Nu cumva vei fi vrând să zici că nu l-ar putea încăleca?

— Nu, sir, nu zic că nu l-ar putea încăleca, zic numai că ai trebui să fie un foarte bun călăreţ.

— Aha, crezi că eu nu sunt bun călăreţ şi că mi-ai fi frică să încalec o gloabă ca asta?

— Nu, sir, nici aşa, măcar că nu m-aş mira să te azvârle

repede din spinare...

— Pe mine? Cel mai bun călăreţ din câţi există între Frisco[1] şi Noul Orleans?

Sam îl măsură cu o privire curioasă din cap până în picioare şi întrebă apoi cu îndoială în glas:

— Dumneata cel mai bun călăreţ? Nu prea îmi vine să cred. Ai picioarele prea lungi.

— Zău? Ce se pricepe un croitor la călărie! râse Buttler. Te-am văzut adineauri când veneai încoace. Parcă erai o maimuţă pe spinalei unei cămile. Eu numai cinci minute să-ţi încalec catârul şi l-am dat gata.

— Ori te aruncă el pe dumneata din spinare în mai puţin de un minut. Pe ce te prinzi?

— Pe zece dolari, strigă Buttler, căruia nu-i mai dădea mâna să pună atâţia bani la bătaie ca până atunci.

— Bine, fie.

— Că n-o să mă dea jos?

— Ba o să te dea.

— Scoate banii!

Sam dădu banii lui Dick Stone. Buttler împrumută iar de la tovarăşi suma şi o întinse tot lui Dick. Mai bucuros i-ar fi încredinţat unuia de-ai lui; nu vroia însă sa trezească bănuieli.

— Urât rămăşag! îi zise cârciumarul. Pentru zece păcătoşi de dolari să încaleci o gloabă ca asta... De data asta nu se poate să nu câştigi.

Buttler apucă pe Mary de căpăstru şi o duse în fata casei, unde era un loc mare liber.

— Aşadar, peste un minut la pământ, dacă nu, am câştigat prinsoarea, zise el lui Sam.

— Mă laşi să-i spun ceva catârului?

— N-ai decât să-i vorbeşti, cântă-i ori fluieră-i — fă-i ce pofteşti.

Se formaseră două grupuri în jurul lor; într-unul erau Sam,

[1] San Francisco.

Dick şi Will, în celălalt cârciumarul şi oamenii lui Buttler. Acesta încalecă fără ca Mary să facă vreo mişcare. Sam se apropie de ea şi-i zise numai atât:

— Aruncă-l jos, Mary, aruncă-l jos.

În clipa următoare catârul îşi înălţă spinarea ca o pisică, se ridică în două picioare, apoi se întinse la pământ cât era de lung. Dar Buttler nu mai era în şa ci alături de el, lângă catâr.

— Afurisit dobitoc! mormăi banditul. Întâi stă blând ca un miel, pe urmă zboară repede în aer ca un balon...

— Ce să-i faci, aşa îi e obiceiul, răspunse Sam râzând şi băgă banii în buzunar.

— I-ascultă, domnule, stai că nu merge p-aşa! Parcă i-ai spus catârului să mă arunce din spinare?

— *Yes*.

— Nu ne-a fost vorba să...

— Nu mi-ai spus când te-am întrebat că pot să-i vorbesc, să-i cânt ori să-i fluier?

— Da, dar nu în paguba mea.

— Nu în paguba, ci în folosul dumitale. N-aveai decât s-asculţi ce-i spun să facă şi să te fereşti dacă eşti atât de bun călăreţ după cum te lăudai.

— *Well*; data viitoare câştig cu siguranţă. Te mai prinzi pe zece dolari?

— Cu plăcere.

Buttler mai adună alţi zece dolari de la bandiţi, îi dădu lui Dick şi zise încălecând:

— Hai, spune-i şi acu' gloabei ce să facă, să vedem dacă te ascultă!

Sam râse cu poftă, se apropie de catâr şi-i zise mângâindu-l:

— Dă-l jos, Mary, dă-l jos cum ştii tu...

Catârul porni în galop, ocoli casa, trecu pe lângă zid atât de aproape încât dacă Buttler nu s-ar fi lăsat s-alunece repede pe partea cealaltă, şi-ar fi zdrobit cu siguranţă piciorul.

— Fii-ar a dracului de gloabă! strigă el scos din fire. Asta e dracul gol! Eu m-aşteptam să mă arunce din spinare şi când colo m-a făcut să alunec jos de bunăvoie.

— Nu ne-a fost vorba că pot să-i spun ce vreau? întrebă Sam foarte liniştit şi băgă şi banii ăştia în buzunar.

Buttler se duse şchiopătând la cârciumar şi-i şopti:

— Împrumută-mă cu douăzeci de dolari, oamenii mei nu mai au un gologan.

— Tot nu vrei să te dai bătut? îl întrebă irlandezul.

— Pentru nimic în lume!

— Iar o să pierzi.

— De data asta, nu.

— Şi dacă da, cine-mi dă banii îndărăt?

— Eu, ticălosule.

— Când?

— Mâine dimineaţă.

— De unde o să iei, că nu v-a mai lăsat nimic?

— Dobitociile! Crezi tu că ai mei ar fi stat atât de liniştiţi, dacă n-ar şti că-mi voi avea până dimineaţă banii înapoi — ba încă şi alţii pe deasupra?

— Aha, ăi douăzeci de mii de dolari ai croitorului...

— *Yes*.

— Ia seama, sir. Croitorul ăsta nu e atât de prost pe cât se arată.

— *Pshaw!* Totul n-a fost decât o întâmplare.

— Cu tragerea la ţintă se poate, dar cu afurisitul lui de catâr nu prea cred.

— Vorbeşti prostii! O fi vreo gloabă bătrână, cumpărată pe vreo câţiva dolari de la vreun circ. A fost dresat să facă atât cât ai văzut, altceva nu mai ştie. Hai, dă banii încoa'! Deocamdată vreau să-mi iau îndărăt dolarii.

După ce luă banii de la cârciumar, se duse cu ei la Sam şi-i zise triumfător:

— Ei, ce zici, mai încercăm o dată?

— Da, dar o singură dată şi gata, răspunse Sam foarte serios.

— Bine, numai că rămăşagul să fie pe douăzeci de dolari.

— *Yes*.

— Uite aici banii. Acum sunt sigur că gloaba n-are să-mi mai facă nimic.

Încalecă, strânse bine catârul între pulpe, frâul în mâini şi ascultă cu băgare de seamă la ce spune Sam.

— Tăvăleşte-l, Mary, tăvăleşte-l să se sature... îl auzi el zicând.

Catârul se aruncă îndată la pământ şi începu să se rostogolească în ţărână de tot dragul. Ca să nu fie strivit de greutatea dobitocului, Buttler dădu drumul frâului, scoase cu anevoie piciorul din scară şi sări într-o parte. Cum simţi Mary că a scăpat de el, sări în picioare, necheză o dată din răsputeri, se duse cu paşi domoli la stăpânul ei şi începu să-şi frece botul de umărul lui.

Buttler se ridică încet de jos, îşi pipăi cu de-amănuntul trupul, să vadă dacă i-au rămas mădularele întregi, după care scoase o înjurătură groaznică.

— Ei, mister Buttler, mai facem prinsoare pe zece dolari? îi strigă Sam râzând.

— Du-te la dracu' cu gloaba ta! mormăi banditul posomorât.

— N-am ce face acolo, mister Buttler, eu am treabă în altă parte, râse iar Sam.

— La Prescott, poate?

— *Yes*.

— Pleci chiar acum?

— Nu, astă-seară rămân aici în San Xavier del Bac.

— Gazdă ţi-ai găsit?

— Ce-mi trebuie gazdă, nu dorm eu mai bine sub bolta cerului decât sub un acoperiş?

— Merinde aveţi?

— Încă nu. Socoteam să găsim aici.

— N-o să găsiţi nimic, doar dacă vă vom pofti noi la masă. Primiţi?

— Cum să nu! La ce oră mâncaţi?

— După ce-o fi masa gata. O să vă dăm noi de ştire.

Astfel se sfârşiră rămăşagurile şi cele două grupuri de oameni se despărţiră pentru moment, rămânând să se întâlnească iar mai târziu.

2. Planuri zădărnicite

— Straşnică afacere ai făcut! zise Dick Stone lui Sam când se văzură singuri. Tare-aş fi vrut să m-amestec şi eu niţeluş.

— Nu era nevoie, după cum ai văzut. Ne iau într-adevăr drept croitori, hi-hi-hi! Buttler îl cheamă pe dumnealui, aţi auzit?

— Atunci tot ei sunt. Neplăcută tovărăşie pentru cină.

— Nu mă silea nimeni să primesc — avem noi destule merinde în desagi — am însă motivele mele. Vreau să-i prind cu mâţa în sac.

— Crezi că o să poţi?

— O să vedem.

— Făceam mai bine dacă plecam. Nu prea e sănătos locul pentru de-alde noi. Au să caute să-şi ia câştigul îndărăt.

— Ba bine că nu! Numai că n-au să reuşească. Nu mi-e frică de ei, mai cu seamă de când am văzut ce lesne îi tragi pe sfoară. Auzi, domnule, să ne ia drept croitori! Noi, „Trifoiul!”

— Mare pişicher eşti, măi Sam, măi...
— De, aş fi eu mulţumit cu ce e în căpăţâna asta a mea dacă... Ei, ce să-i faci! oftă el. Am avut altă dată nu numai cap, dar şi păr pe el, până ce s-au găsit nişte afurisiţi de powneezi să mi-l tragă cu piele cu tot. M-am dus pe urmă la Tecanja de mi-am cumpărat altul — îi zice perucă — şi am dat o groază de parale pe el. Dar nu face nimic, fiindcă pielea asta cu păr e mai bună decât cealaltă. Vara, când ţi-e cald, o dai jos, n-ai nevoie să te scarpini, pentru că nu te mănâncă, şi-ţi speli părul în apă fără să te apleci. Şi-apoi, dacă o mai vrea vreun indian să-mi ia scalpul, i-l pot da numaidecât, fără să se mai ostenească să-l jupoaie. Hi-hi-hi!
— Mari dobitoci, frăţioare, adăugă Will Parker. Să creadă ce le-am îndrugat noi că ne ducem la Gila să prindem biberi şi urşi cenuşii în capcană.
— Nu atât de dobitoci precum crezi tu, îi curmă Sam vorba. Au văzut numaidecât că eşti un ageamiu şi de la unul de ăştia nu e de mirare nimic. Parcă ziceau că nu se găseşte nimic de mâncare şi totuşi ne-au poftit la masă. Aşteaptă, pesemne, carne de undeva. De la Tucson, nu cred. Or fi vrând s-o fure de... A uite că vine convoiul.
Arătă spre un car mare cu coviltir care se apropia pe şosea tras de patru boi şi urmat de alte trei. Un călăreţ înarmat până în dinţi venea în fruntea convoiului — era călăuza. Lângă car mergeau doi băietani care purtau la brâu revolvere, pumnale şi câte o puşcă atârnată pe umeri. Cei care mânau boii, mergeau pe jos. Două din care erau încărcate cu oameni privind curioşi de sub coviltir.
Călăuza avusese pesemne de gând să tragă la cârciumă, dar când văzu pe bandiţi, se întunecă la faţă şi trecu înainte.
— A dracului treabă! şopti cu ciudă Buttler cârciumarului. Mi se pare că rămânem fără friptură...
— Cum aşa?
— S-au dus şi cine ştie unde au să poposească.

— În nici un caz departe. Boii le erau osteniţi. Te-ai uitat la călăuza lor?

— Nu.

— S-a întunecat la faţă când te-a văzut. A prins bănuieli, fiindcă prea mult l-aţi iscodit, de aceea nu s-a oprit aici, dar cred că îndată ce-o ieşi din sat, unde e iarbă pentru vite, au să-şi facă tabăra pentru noapte.

— Mă duc după ei.

— Ba fă bunătatea şi te astâmpără. Vrei să-i întăreşti bănuielile?

— Ai dreptate, zise Buttler. Trebuie s-aşteptăm până s-o întuneca, pe urmă ne ducem câţiva din noi să vedem ce şi cum. Nu se poate să nu-şi lase vitele libere să pască; punem mâna pe unul din boi şi-l tăiem.

— Ca să vă daţi de gol, adăugă cârciumarul.

— Ei aş! Dacă ne găseşte cineva mâncând carne, spunem că am cumpărat-o de la vreun indian în trecere pe aici. Şi dacă nu ne dă pace, avem arme cu ce să astupăm gura cui ne tulbură de la masă.

— Croitorii ăia mănâncă şi ei cu voi?

— Da. Ştii, Paddy, ce m-am gândit eu? Să-i îmbăt.

— Ca pe urmă să-i...

— Da, să-i... după cum zici.

— În casa mea?

— Da, în odaie. Aici afară ne-ar putea vedea cineva.

— Hm! Să nu mă bagi în bucluc...

— Taci şi nu mai crâcni. Îţi dăm din ce-om lua de la ei trei sute de dolari; cred că-ţi ajunge, nu?

— Văd că n-am încotro, dar mă tem că n-o să-i puteţi îmbăta aşa de lesne cum vi se pare vouă...

— Dimpotrivă, cât se poate de lesne. N-ai văzut că au vărsat rachiul în loc să-l bea?

— Ba am văzut...

— Asta vasăzică, dacă nu mă înşel, că nu sunt băutori şi

din câteva pahare îi dăm gata.

— Ba te înşeli, fiindcă dacă nu sunt băutori, n-au să bea şi nici n-au să se îmbete, defel.

— Hm... poate că ai dreptate. Altă băutură decât rachiu n-ai?

— Ba aş avea eu ceva, răspunse cârciumarul clipind şiret din ochi, numai că e cam scump. Am adus din California nişte vin!...

— Zău? Să-l dai încoace, zise repede Buttler. Câte parale?

— Butoiaşul de patruzeci de litri, şaizeci de dolari — nici mai mult nici mai puţin.

— Cam scump... dar nu face nimic, ţi-l plătesc odată cu ceilalţi trei sute după... ştii tu după ce.

— I-ascultă, sir, ce trebuie atâta bătaie de cap cu croitorii ăia. Să-i pofteşti la masă, să-i ameţeşti şi mai ştiu eu ce! Nu există o cale mai bună şi mai scurtă?

— Ba există, Paddy, dar uite ce e: mie nu prea îmi vine să cred că sunt într-adevăr croitori. Felul cum a tras omuleţul ăla adineauri m-a pus pe gânduri. Ăsta e mare meşter la mânuirea armelor. Chiar atunci când n-a nimerit hârtia, a făcut-o dinadins. Îl vedeai ochind ţinta, pe urmă dintr-omişcare iute ca fulgerul abătea glonţul spre colţul casei. Şi apoi, odată nu s-au uitat spre noi, ne priveau însă pe sub gene şi nu le scăpa nimic din ce făceam. Măi, Paddy, măi, ştiu ce spun, pe ăştia nu-i dobori lesne.

— Ce pot face ei trei împotriva a doisprezece — treisprezece cu mine — la o adică?

— Aşa e, numai că ar putea fi omorâţi ori răniţi câţiva dintre noi şi asta n-aş vrea. Dacă însă reuşim să-i îmbătăm...

Buttler îşi curmă vorba şi arătă spre şosea.

— Uite momâia care venea în urma convoiului, adăugă el. Convoiul s-a îndepărtat şi nu mai ştie încotro s-o ia.

„Momâia”, cum îi zicea banditul, era în adevăr o arătare ciudată. Purta o manta lungă până la călcâie şi pe cap o

broboadă mare al cărei colţ ajungea la spate până la coada calului. În picioare avea cizme înalte în carâmb, pe umeri îi atârna o puşcă şi de sub manta se zărea o sabie scurtă. Chipul înfăşurat în broboadă era bronzat rotund şi trandafiriu, încât n-ai fi putut spune dacă e de femeie sau bărbat. Vârsta? Să fie bărbat, i-ai fi dat treizeci şi cinci de ani; femeie, patruzeci.

Momâia se apropie de masă, îşi opri calul şi zise cu glas piţigăiat:

— Bună ziua, domnilor. N-aţi văzut dumneavoastră patru care trecând pe aici?

Până atunci se vorbise englezeşte. Acest bărbat-femeie sau femeie-bărbat grăia nemţeşte, fără a fi înţeles de cei cărora li se adresase, aşa că nu-i cu mirare că nu primi nici un răspuns. Când întrebarea fu repetată cu un ton mai scăzut. Sam Hawkens se ridică, se apropie de individ, adresându-i-se în germană:

— Dumneata nu ştii englezeşte?

— Nu, doar germana!

— N-ai vrea să-mi spui cine eşti?

Atunci se auzi cu o terţă mai sus:

— Eu sunt domnul cantor *emeritus* Matthäus Aurelius Hampel din Klotzsche, lângă Dresda!

— Klotzsche e lângă Dresda? Atunci eşti saxon!

— Întocmai.

— Şi eu la fel, deşi de mult mă vântur prin America. Faci parte din convoiul celor patru căruţe, domnule cantor?

— Da. Numai că te rog foarte mult să-mi spui „domnule cantor *emeritus*”. Aşa ştie oricine că nu mai sunt dascăl de biserică, vreau să spun că m-am lăsat de meseria mea de cantor ca să mă dedic numai înaltei şi dumnezeieştii arte muzicale.

Ochii mititei ai lui Sam sclipiră şăgalnic, zise însă foarte serios:

— Am înţeles, domnule cantor *emeritus*. Carele dumitale au trecut mai de mult pe aici şi cred că au poposit undeva afară din sat. Vrei să mergem să le căutăm împreună?

— Bucuros, domnule. Eu sunt melodia şi dumneata acompaniamentul. Dacă nu vom face prea multe „pauze” în drum, vom ajunge cu „finalul” la căruţe.

Sam îşi aruncă puşca pe umeri, îşi fluieră catârul, care veni ca un căţel când îl cheamă stăpânul, apucă de căpăstru calul momâii şi porni în direcţia pe care o luaseră carele. El continuă convorbirea.

— Cum s-ar zice, compuneţi, domnule cantor *emeritus*!

— Da, zi şi noapte!

— Ce?

— O mare operă pentru trei reprezentaţii în douăsprezece acte, pentru fiecare seară patru acte. Ştiţi, o operă ca *Mitul Nibelungilor* de Richard Wagner, dar de data asta nu de el, ci de mine, cantorul *emeritus* Matthäus Aurelius Hampel din Klotzsche, de lângă Dresda.

— Dar nu puteţi compune acasă? Ce v-a mânat în America şi încă în Arizona, zona cea mai periculoasă a Vestului Sălbatic?

— Ce mă aduce? Divina zeiţă a Muzicii mi-a îndrumat paşii, domnule. După inspiraţia ei mă conduc.

— Nu te înţeleg. Eu mă conduc după inspiraţia minţii mele.

— Pentru că nu sunteţi hărăzit să creaţi. Muzica însăşi nu este suficientă, având nevoie adesea de suportul unui libret. Or tocmai lipsa acestui text m-a adus pe aceste meleaguri.

— Cum aşa, domnule cantor?

— Vă rog să adăugaţi şi *emeritus*. Căci altminteri s-ar putea crede că trebuia să cânt mai departe la orgă, în Klotzsche, lângă Dresda, unde de doi ani am un succesor. Opera mea e gata în întregime, o aud continuu în minte, dar îmi lipseşte libretul. Am nevoie de o acţiune dramatică, fantastică, dacă vrei ciclopică, întrucât opera mea trebuie să

fie prin excelenţă eroică. De aceea a trebuit să pornesc cu însumi în căutarea eroului, greu de găsit faţă de pretenţiile mele originale. În apropiere de Dresda se află un prieten de-al meu, adevărat ocrotitor, pe nume Hobble-Frank.

— Hobble-Frank trăieşte acolo?

— Da, îl cunoşti şi dumneata?

— Foarte bine chiar, dar continuă.

— Mi-a spus că numai în America pot găsi eroii care îmi trebuie mie.

— Nu mai spune!

— Şi cum ziceam, acest Hobble-Frank, care e şi el unul din eroi, susţinea că pe aici mai sunt şi alţii ca el.

— De pildă cine?

— Mai întâi o căpetenie a apaşilor căruia i se zice Winnetou, doi cutreierători şi vânători de ai preriilor, Old Shatterhand şi Old Firehand şi încă vreo câţiva. Ai auzit şi dumneata de ăştia trei dintâi?

— Cum să nu! Ba cunosc atâtea din isprăvile lor încât ai putea să faci sute de opere — numai zile să ai. Cum se face însă că ai răsărit tocmai în Arizona?

— Fiindcă auzisem că s-ar afla pe aici.

— Şi ai pornit aşa, la întâmplare?

— De ce nu? Când cutreieri lumea, ţi-e totuna dacă eşti în Saxonia ori în Arizona. Primejdii sunt pretutindeni.

— Nu e chiar acelaşi lucru. În Europa sunt oameni civilizaţi, pe când prin sălbăticiile astea, nu prea. Ai dumneata idee câte triburi indiene trăiesc pe aici?

— Treaba lor!

— Cunoşti dumneata drumurile, obiceiurile şi pustiurile nemărginite dintre California, Nevada şi Arizona?

— Nu mă priveşte.

— Înţelegi dumneata graiul indian şi al albilor de pe aici?

— La ce bun, graiul meu e muzica.

— Vezi că indienii n-au să stea de vorbă cu dumneata

cântând. Nici nu-ţi dai seama la ce primejdii te expui.

— Primejdii? Ei şi! Un slujitor al muzicii nu se teme de ele. E atât de ridicat deasupra patimilor omeneşti încât nici nu-i pasă de ce spun şi fac oamenii de rând. El n-aude decât acordurile divine...

— Zău? Să ţi se întâmple şi dumitale ca mie să-ţi jupoaie vreun indian de ăştia de rând pielea capului de viu, să vezi ce mai acorduri divine o să auzi! Prin meleagurile astea nu există decât o muzică: asta. Bătu cu palma în patul puştii, apoi urmă: instrumentul acesta muzical scoate tonuri şi melodii după care se dansează în Nevada şi Arizona şi...

— Dansează? Ptiu! exclamă fostul cantor cu scârbă. Cine vorbeşte de dans? Un artist niciodată! Dansul e numai un mijloc de transpiraţie nedemn de un ales al zeiţei căreia îi slujesc.

— Tare mă tem că o să dansezi şi dumneata până ce ţi-o curge sudoarea şiroaie de pe frunte şi încă mai curând decât te-aştepţi.

— Eu? Pentru nimic în lume! Cine mă poate sili?

— Domnii aceia pe care i-ai văzut chiar acum a cârciumă. O să te lămuresc eu mai târziu.

— De ce nu acum?

— Pentru că ar trebui să-ţi mai spun şi altele şi pentru că am ajuns la destinaţie.

Ieşiseră din sat la şoseaua care ducea spre capitală. Văzură carele emigranţilor înaintea lor. Aceştia coborâseră de sub coviltir, dejugaseră boii şi-i lăsaseră să pască iarba rară şi ofilită. Aşezaseră carele unul lângă altul cu oiştile într-o singură direcţie, ceea ce era o mare greşeală, căci ţinutul mişuna de indieni şi albi fără căpătâi care cutreierau drumurile după pradă.

Se începuse forfoteala obişnuită la întocmirea unei tabere. Două femei adunau vreascuri pentru foc; alte două pregăteau, ajutate de copii, crătiţi şi oale; doi bărbaţi cărau

apă în găleţi, un al treilea cerceta să vadă dacă osiile sunt unse. Toţi trei erau încă tineri; un al patrulea, om de vreo cincizeci de ani dar voinic, încă în putere, stătea deoparte şi dădea ordine scurte cu glas răsunător.

Părea să fie conducătorul acestei caravane de emigranţi. Când văzu pe cei doi venind, strigă neamţului într-o germană stricată:

— Ce faci, domnule, iar te-ai rătăcit de noi? Trebuie să-ţi ducem mereu grija...

— Piano, piano, dragă Schmidt, te aud şi fără să zbieri aşa, răspunse domol cantorul.

— Lasă-mă, domnule, cu pianul dumitale! Eu ştiu să dau cu ciocanul în nicovală, nu să cânt la pian. Dar cine e caraghiosul ăsta pe care mi-l aduseşi pe cap? zise Schmidt arătând spre Sam Hawkens.

— E... e... îl cheamă..., nu ştiu cum îl cheamă... M-am întâlnit cu el în sat şi l-am întrebat dacă nu v-a văzut trecând. Omul a fost atât de bun să mă însoţească până aici. Pare-mi-se că e un saxon de-al dumneavoastră.

— Saxon, ăsta! Să-l vadă cineva la noi în Saxonia umblând în hainele astea pe uliţă, l-ar umfla pe loc.

— Noroc că nu suntem în Saxonia, răspunse Sam Hawkens, zâmbind. De altminteri o să vezi dumneata pe aici şi alţii îmbrăcaţi mai caraghios ca mine. Mă rog, aş putea să ştiu şi eu de unde veniţi voi şi unde vă îndreptaţi?

— Care voi? se răsti Schmidt. Dumneavoastră, vrei să spui. Şi apoi, spune-ne dumneata mai întâi cine eşti şi ce meserie învârteşti?

— *Well!* Mă cheamă Falke, sunt din Saxonia, trăiesc ca westman şi acord fiecăruia onoarea ce i se cuvine. Dacă voi vreţi să-mi răspundeţi la întrebare — bine, dacă nu — treaba dumneavoastră.

— Voi şi *dumneavoastră?* Domnule Falke, doar am zis că suntem obişnuiţi...

— Bine, bine! Şi eu sunt obişnuit să dau fiecăruia onoarea ce i se cuvine. Cine mă consideră drept o paiaţă, pe acela îl ignor ca şi cum n-ar fi.

— Te referi la mine? se aprinse bătrânul, înaintând ameninţător cu un pas.

— Da, răspunse omuleţul, privindu-l fără teamă în ochi şi zâmbind şăgalnic.

— Atunci căraţi-vă de aici, dacă ţineţi la oasele voastre.

— Iacă mă duc. Am vrut numai să vă spun, din prietenie, ca să vă feriţi de cei doisprezece inşi pe care i-aţi întâlnit astăzi venind încoace.

— Nu e nevoie, ştim noi singuri ce trebuie să facem. Au vrut ei să ne descoasă, dar nu le-a mers. Vezi deci că-ţi răceşti gura degeaba.

Întoarse spatele lui Sam, dându-i să înţeleagă că nu mai are ce vorbi cu el. Acesta făcu vreo câţiva paşi, se opri iar şi zise:

— Master Schmidt, doar o vorbă.

— Tot n-ai plecat? se răsti bătrânul.

— Iaca plec. Numai un lucru aş mai vrea să te întreb: tot aşa o să lăsaţi căruţele şi peste noapte?

— Ce întrebare e asta?

— Fiindcă, vezi dumneata, e cel mai bun mijloc ca să vă atace fără să vă puteţi apăra. Eu, în locul dumneavoastră, le-aş rândui câte una de fiecare latură şi aş aduna în locul rămas la mijloc oamenii şi boii — hi-hi-hi — da şi boii şi aş pune o santinelă cu schimbul până dimineaţa.

— Pentru ce?

— Fiindcă aici vă aflaţi la Avijour şi nu acasă, la Dresda sau Lipsca.

— Ştim noi şi fără dumneata unde ne aflăm. Hai, cară-te, dacă nu vrei să te iau cu băţul la goană.

— *Well*, am înţeles. Iaca mă duc.

— Halal să-ţi fie ce compatriot mi-ai găsit, spuse necăjit

Schmidt către neamţ după ce plecă Sam. Îmbrăcat ca o paiaţă şi obraznic, parc-ar fi vorbit cu de-alde ai lui.

— Mă mir. Cu mine a fost foarte prietenos şi mi-a vorbit cât se poate de frumos.

— Lasă-mă, domnule, în pace. Ăsta trebuie să fie...

Îşi curmă vorba, căci auzi un strigăt. Cei doi băietani care însoţeau călări căruţele cu emigranţi se întorceau de la râu, unde-şi adăpaseră caii şi zăriseră pe Sam îndepărtându-se. Unul din ei fusese acela care scosese strigătul. Acesta avea pielea chipului albă ca europenii, ochii vioi şi inteligenţi. Părea să n-aibă mai mult de optsprezece ani, nu înalt dar lat în spate.

Şi mai interesant era celălalt tânăr. Trăsăturile feţei sale păreau ale unui adevărat indian, deşi umerii obrajilor nu erau atât de ieşiţi în afară cum îi au ei. Pielea avea culoarea bronzului mat, fără luciu, din care se distingeau şi mai bine ochii lui cenuşii deschis şi părul blond. Înalt şi subţire, părea tot atât de vânjos ca şi tovarăşul său de aceeaşi vârstă.

Purtau amândoi haine europeneşti şi erau foarte bine înarmaţi. Aveau cai de rasă şi se pricepeau bine la călărit.

— Ce e, ce s-a întâmplat? îi întrebă Schmidt.

— Cine era omul care a plecat acum de aici? întrebă tânărul cu înfrigurare.

— Pentru ce mă întrebi?

— Fiindcă mi se pare că-l cunosc. Nu l-am văzut bine la faţă, dar mersul lui nu mi-e străin. Avea barbă?

— Da, o pădure întreagă.

— Aşa. Ochii?

— Mititei.

— Nasul?

— Grozav!

— Şi asta se potriveşte. Ţi-a spus cum îl cheamă?

— Parcă zicea...

— Sam Hawkens?

— Nicidecum. Se numeşte Falke şi e neamţ.

— Ciudat, dar e posibil. Falke se traduce în engleză prin *hawk*[1]. Mulţi germani îşi iau nume englezeşti când vin pe-aici. Deci Hawkens, un westman, se numeşte în realitate Falke... Că Sam Hawkens este german, n-o ştiam. Dar această mutră, acest mers tiptil sunt bizare. Deşi fiecare om al Vestului Sălbatic a învăţat să meargă tiptil, modul în care păşeşte Sam Hawkens îi este propriu, încă o întrebare: l-ai auzit râzând când ai vorbit cu el?

— Da, când a spus să închidem în ţarc oamenii cu vitele la un loc. Râdea batjocoritor.

— Nu asta vreau să spun. Cu ce vocală? Unii rând cu *a*, alţii cu *e* şi alţii cu *i*.

— Ăsta râdea cu *i* şi era mai mult un chicotit decât râs.

— El era, el era! Sam Hawkens, vânătorul cunoscut de toţi...

— Te vei fi înşelat. Individul ăsta semăna mai mult a derbedeu decât a vânător al Vestului.

În vremea aceasta, Sam Hawkens se întorsese la cârciumă şi se aşezase lângă tovarăşii săi. Ca să nu se supere cârciumarul mai comandară un rând, dar subţiară rachiul cu apă. Bandiţii râseră dar îi lăsară în pace.

După ce se întunecă, irlandezul aprinse un felinar şi-l atârnă în faţa prăvăliei. Buttler făcu un semn la trei din bandiţii lui şi plecă cu ei.

— Oare unde s-or fi ducând? zise Will Parker.

— Nu poţi să-ţi închipui? răspunse Sam Hawkens.

— Nu sunt atotştiutor.

— Nici eu, dar cine nu e ageamiu ca tine, trebuie să ştie cam ce vor dumnealor.

— Ce, deşteptule?

— Carne.

— De unde s-o ia?

---

[1] *Şoim* în limba engleză (nota traducătorului).

— De la emigranţi.

— Aşa e, ăştia trebuie să-aibă din aceea afumată pentru drum şi vor să le-o fure.

— Te înşeli, frate-meu. Ei vor carne proaspătă, nu afumată şi au pus ochii pe boii de la căruţe. Acu' ştii, scumpul meu. Will?

— A, boii, bine zici! Mai lesne le e lor să fure un bou decât să se strecoare în car pentru o şuncă uscată. Se furişează binişor unde pasc boii, mână încetinel unul de la spate până l-au scos dintre ceilalţi şi... treaba s-a făcut.

— Aşa e, ai nimerit-o, hi-hi-hi! Tu trebuie să fi fost în tinereţile tale ăl mai grozav hoţ de vite, frate Will.

— Taci, mă şi nu vorbi prostii! Mie, drept să-ţi spun, mi-ar părea rău pentru bieţii emigranţi să-i păgubească de o vită de jug. Bănuiala asta ti-a venit de-abia acum?

— Nu, încă de când l-am auzit pe Buttler vorbind de carne proaspătă.

— Şi ai fost la emigranţi fără să le spui să se ferească?

— De unde ştii că nu le-am spus? M-au făcut însă caraghios, zicând că n-au trebuinţă de sfaturile mele. Sam Hawkens, un caraghios, hi-hi-hi! Am râs cu poftă. Drept e că îmbrăcămintea asta a mea... Dar lasă, că nici „Emeritus” ăla, ori cum i-o fi zicând, n-arată altminteri, hi-hi-hi!

— Râzi, ai? Uiţi că suntem poftiţi la masă?

— Cum dracu' să uit? Că mi-e o foame de lup...!

— Şi vrei să mănânci din carnea furată de la nişte bieţi emigranţi?

— *Yes,* şi cu ce poftă!

— Nu, Sam, nu te cred, te ştiu ce om cinstit eşti. Fă ce vrei, eu nu mă întovărăşesc la de-alde astea.

— Nici eu, doar dacă ştiu că nu e în paguba nimănui.

— A, vrei să...

— Da. M-au făcut caraghios şi n-au vrut să-mi asculte sfatul. Să-şi primească pedeapsa ca să le folosească pentru

altă dată. Voi mânca să mă satur, voi avea însă grijă pe urmă ca să li se plătească.

— Dacă-i p-aşa, atunci fac şi eu ca tine. Dar trebuie să fim cu mare băgare de seamă. Tare m-aş mira să nu ne jecmănească apoi bandiţii.

— Numai să nu-i jecmănim noi pe ei...

După vreun sfert de ceas, Buttler şi tovarăşii săi se întoarseră aducând cu ei o pulpă de bou pe care o trimiseră la bucătărie. Până să se frigă carnea, mai deşertară vreo câteva sticle de brandy. Când baba veni să le spună că masa e gata, Buttler se apropie de „Trifoi” şi-i pofti în casă să mănânce.

— Nu s-ar putea să ne trimiteţi aici ce vreţi să ne daţi? îl întrebă Sam.

— După câte ştiu eu, musafirii stau cu gazda la masă, răspunse banditul. Şi apoi, nu simţi gustul vinului decât atunci când îl bei în tovărăşie.

— Vin? De unde vin aici? zise Sam uluit.

— Te miri, nu-i aşa? râse Buttler cu poftă. Trebuie să ştiţi că sunteţi musafirii unor adevăraţi gentlemeni. Am băgat de seamă că nu vă place rachiul, de aceea am stăruit pe lângă cârciumar să facă pe dracu' în patru şi să scoată de unde-o şti altă băutură. Avea, hoţul, un butoiaş cu vin vechi pe care-l păstra pentru sufleţelul lui, dar l-a scos la iveală. Ei, şi-acu', poftiţi la masă, domnilor!

Porni înainte, lăsând pe cei trei prieteni să vină după el, ceea ce prilejui lui Sam ocazia să şoptească celorlalţi:

— Vrea să ne îmbete, ticălosul, ca să ne poată jefui pe urmă. Crede că nu ducem la băutură fiindcă am scuipat otrava aia a cârciumarului. Hi-hi-hi! Mă tem că se înşală în socoteli, dumnealui, ce ziceţi? Sam Hawkens suge ca un burete şi nu l-a văzut încă nimeni beat până acum. Să ne facem că suntem beţi turtă şi să-i îmbătăm până vor cădea sub masă, fraţilor.

Intrară în casă. La dreapta era bucătăria, de unde venea un

miros de friptură care-ţi gâdila plăcut nările. La stânga se aflau două mese lungi şi de amândouă părţile câte o bancă de scânduri. Loc era deci destul pentru toţi. Butoiul cu vin era aşezat pe o buturugă, într-un colţ al încăperii. Irlandezul umplu de la canea două urcioare care trebuiau să treacă de la gură la gură, deoarece pahare nu erau pe masă.

Bandiţii îşi propuseseră să bea puţin, până ce-şi vor îmbăta musafirii. De aceea le treceau mereu urcioarele cu vin, pe când ei sorbeau numai câte-o înghiţitură. Vinul era într-adevăr foarte bun şi din ce în ce înghiţiturile deveneau tot mai dese şi mai numeroase.

Friptura era de asemenea cât se poate de gustoasă şi o înfulecau de zor. Cam pe la sfârşitul mesei interveni o întrerupere a bairamului. În uşă apăru călăuza emigranţilor cu bătrânul Schmidt şi încă trei dintre ei. Toţi îşi aveau puştile în mână, pe când bandiţii le puseseră pe-ale lor deoparte.

Călăuza se apropie de ei şi zise:

— *Good evening, mylords!* Ne îngăduiţi să vă spunem poftă bună?

— Cum să nu! răspunse Buttler. V-am pofti şi la masă, dar a rămas mai nimic, după cum vedeţi.

— Ne pare foarte rău că nu ne putem înfrupta şi noi din pulpa asta de vacă, parcă pulpă e, nu?

— *Yes*. Exact, dar nu de vacă fiindcă e de bou.

— Pesemne că la dumneavoastră vitele sunt pe toate cărările.

— Or fi, noi nu ştim. Am cumpărat carnea de la un indian.

— Unde?

— La o fermă din valea Santa Cruz.

— Mă mir, fiindcă n-aveaţi nimic în mână când aţi trecut pe lângă noi.

— O vârâsem, tăiată în bucăţi, prin desagi.

— *Well*, master. Cum se face atunci că n-aveţi nici o desagă şi nouă ne lipseşte tocmai acu' un bou de jug?

— Zău? Păi câţi eraţi?

Banditţii râseră de gluma asta grosolană, dar călăuza nu se tulbură şi urmă:

— Da, ne-a pierit mai adineauri un bou de la căruţă. Nu bănuiţi defel, gentlemeni, cam ce s-o fi făcut?

— De unde vrei să ştim noi? Căutaţi-l!

— L-am căutat şi l-am şi găsit.

— Cu atât mai bine pentru dumneavoastră; pe noi lăsaţi-ne în pace să ne sfârşim masa. Ce treabă avem noi cu boii altora?

— Poate că da. Afacerea stă aşa: boul a fost furat şi înjunghiat în toată regula. Cuţitul i-a fost înfipt drept în creştetul capului, ca să-l ucidă pe loc. Ăsta e sistemul cunoscut al hoţilor de vite, ca animalul să moară imediat fără s-aibă timp să ragă sau să se zbată.

— *Well*. Atunci credeţi că boul v-a fost furat?

— Nu credem, ci suntem siguri.

— Puneţi mâna pe hoţ dacă puteţi; e singurul sfat pe care vi-l pot da.

— Ceea ce am şi făcut. Curios e că de la bou lipseşte tocmai o pulpă şi muşchiul.

— Eu nu găsesc defel că e curios. Muşchiul e cea mai bună bucată şi pulpa de asemenea. Pesemne că ştiau şi hoţii lucrul ăsta.

— *Well*, au fost deci de aceeaşi părere cu dumneata, deoarece văd că friptura era de muşchi.

Buttler se ridică în picioare şi strigă ameninţător:

— Ce înseamnă asta, sir? Pui în legătură friptura noastră cu boul furat?

— Chiar aşa şi sper că n-aveţi nimic împotrivă.

Într-o clipă Buttler puse mâna pe puşcă şi banditţii îl urmară.

— Îţi dai seama de îndrăzneala dumitale? strigă el. Uită-te la aceste douăsprezece ţevi îndreptate spre voi şi repetă ce-ai

spus dacă-ţi mai dă mâna!

— Nici prin gând nu-mi trece. Mi-am făcut datoria, atâta tot. Eu sunt călăuza oamenilor care se află acum în spatele meu. Sunt germani, nu ştiu să vorbească englezeşte. Ce-am zis, am zis în numele lor, aşa că pot pleca. Meseria mea nu e de văcar, ci de *scout*. Ce vor face de acum încolo, e treaba lor.

După ce zise acestea, omul plecă fără să se mai uite îndărăt. Din punctul lui de vedere avea dreptate. Fusese tocmit să-i călăuzească, nicidecum să facă pe avocatul lor. Făcuse chiar prea mult intervenind într-o afacere în care îşi expunea viaţa.

Nemţii probabil crezuseră că scout-ul va duce chestiunea până la capăt, căci, după plecarea lui rămaseră buimaci, până ce bătrânul Schmidt se trezi brusc, adresându-se lui Sam Hawkens, care mâncase mai departe liniştit, în timp ce Buttler şi tovarăşii lui se aşezară iarăşi la locurile lor:

— Domnule Falke, ai auzit ce-a zis călăuza noastră?

Bineînţeles că Schmidt îl trăsese afară pe Sam şi-i vorbea încet, ca să nu-l audă ceilalţi.

— Ce zici de afacerea asta? urmă Schmidt.

— Nu zic nimic, răspunse Sam foarte liniştit.

— Cum adică, să las să mi se fure boul?

— Să ţi se fure? Ţi s-a şi furat, dacă nu mă înşel, hi-hi-hi!

La râsul acesta, Schmidt tresări şi-l privi mai cu atenţie.

— Te rog, nu ne lăsa. Ajută-ne, trebuie să ne ajuţi... Doar eşti german, un compatriot de-al nostru!...

— Trebuie? Ce ajutor poţi avea de la un caraghios? Dacă-mi ascultai sfatul, să aşezi căruţele cum te învăţasem eu, nu rămâneai acum fără bou. Nu, nu, nu pot să fac nimic pentru dumneata.

— Dar să stai cu hoţii la masă şi să te îndopi din boul furat, poţi, nu e aşa? zise Schmidt necăjit.

— Păi dacă m-au poftit la masă...

Schmidt se înfurie, bătu cu patul puştii în pământ şi strigă înfuriat:

— Aşa? Şi mai te socoteşti compatriot... bine. Atunci o să mă ajut singur.

— Ce vrei să faci, omule?

— Să-i silesc pe ticăloşii ăştia să-mi plătească preţul boului. Suntem patru bărbaţi bine înarmaţi şi...

— Şi ei sunt doisprezece, la fel de bine înarmaţi ca şi voi. Cată-ţi mai bine de treabă; nu mai învii boul dacă îţi pui viaţa în primejdie, crede-mă.

— Şi paguba cine mi-o plăteşte?

— Pe cât ştiu, n-au bani şi chiar dacă ar avea nu i-ai putea scoate cu de-a sila.

— Dar prin vicleşug?

— Nu eşti dumneata în stare. Ursul nu e vulpe şi nici nătângul pişicher, hi-hi-hi!

Schmidt vru să-i spună o mojicie pentru cuvântul „nătâng”, dar râsul îi opri vorba în gât.

— I-ascultă, domnule, zise el, am uitat cum te cheamă, dar pe cât ţin minte numele dumitale seamănă cu al unui vânător renumit de-al preriilor — aşa cel puţin mi-a spus Şi-So.

— Şi-So? întrebă Sam surprins. Ăsta cine e?

— Un tânăr care ne însoţeşte, feciorul unei căpetenii de-a navajoşilor, pe care îl cheamă Nitsas-Ini.

— Ce? strigă cu bucurie Sam. Nitsas-Ini? Fiul său e cu voi? S-a întors din Germania?

— Da, odată cu noi.

— Minunat, minunat! Atunci nu se poate să nu te ajut. Întoarce-te în tabără şi fii fără grijă, o să-ţi scoţi paguba, îţi garantez eu.

— Spui aşa ca să scapi de mine, zise neîncrezător Schmidt.

— Nu, îţi dau cuvântul meu că o să fii despăgubit, poate şi

mai mult decât te-aştepţi. Cât ai dat pentru bou?

— O sută treizeci de dolari.

— Bine. O să-i ai cu siguranţă.

— Atunci eşti într-adevăr cine spunea Şi-So?

— Pesemne, fiindcă l-am cunoscut bine pe Şi-So pe când eram musafirul tatălui său. Spune-i băiatului că voi veni dis-de-dimineaţă în tabără să-l văd. Unde era când am fost spre seară la voi?

— Se dusese cu caii la râu, să-i adape.

— Dar călăuza?

— Să împuşte probabil vreo pasăre pentru cină. O să-i trag un frecuş că ne-a lăsat baltă adineauri şi a plecat.

— Dă-i pace, n-are omul nici o vină. Acu' pleacă să nu prindă ăia dinăuntru bănuieli că stăm atât de vorbă.

— Bine, mă duc. Întâmplarea asta o să-mi fie învăţătură de minte ca s-ascult altă dată şi de sfatul altuia, să nu fac numai după capul meu.

— Aşa? Atunci îngăduie-mi să-ţi mai dau unul: prin vestul ăsta sălbatic să nu judeci niciodată pe om după haine.

După ce plecară emigranţii, Sam intră în casă şi s-aşeză iar la masă.

— Ce ţi-a bătut ăla atâta capul? îl întrebă Buttler.

— Zicea că vrea să-l despăgubiţi pentru bou.

— Şi ce i-ai răspuns?

— L-am trimis la plimbare, zise Sam foarte serios.

— Norocul lui că te-a ascultat. Nu suntem noi deprinşi să ne pierdem vremea cu astfel de indivizi. Dar ia să mai bem niţel. Dobitocii ăştia ne-au întrerupt cheful.

Mâncare nu mai era, în schimb băutura aluneca pe gât ca untdelemnul. Când butoiul fu golit pe jumătate, Sam se prefăcu cherchelit, tovarăşii săi de asemenea. Bandiţii se bucurau grozav, crezând că vor reuşi în cele din urmă să-i dea gata şi urcioarele treceau din mână în mână.

Sam de-abia mai ţinea ochii deschişi, dar pe când la el era

numai o prefăcătorie, bandiţii, care băuseră înainte prea mult rachiu, erau acum beţi de-a binelea.

Cel dintâi pe care-l prididi băutura fu cârciumarul. Începu să moţăie, pe urmă se întinse pe jos, cât era de lung şi adormi. Încetul cu încetul bandiţii nu se mai putură împotrivi somnului şi, când butoiul fu golit până la fund, toţi căzură cu capul pe masă.

Ca să se încredinţeze că nu se prefac, Sam zgudui pe unul din ei şi-i spuse ceva. Acesta deschise niţel ochii împăienjeniţi şi bolborosi:

— S-au îmbătat... în... sfârşit... Butt... Buttler?

— Da, răspunse Sam.

— A... a... atunci... să-i... scoa... tem... a... f ară şi... să le... vârâm... cu... ţi... tul... în... în... tre coa... coa... ste. Îm... părţim... ba... ba... banii şi... pe ei îi... în... gro... gropăm. (Şi fiindcă Sam nu zicea nimic, banditul bâigui mai departe:) De ce nu răspunzi? Nu cumva... vrei să-i... să... i laşi să... sca... pe? Nu se... poate... tre... tre... buie să... moară. Să... în... cep eu?

— Da, răspunse Sam.

— A... tunci... îl iau în... pri... mire pe... ăla... miti... te... lul.

Se sculă de la masă, duse mâna la brâu şi vru să tragă cuţitul. Nu se putu însă ţine pe picioare şi căzu lat la pământ, unde adormi numaidecât şi începu să sforăie cu putere.

— Aţi auzit? şopti Dick Stone tovarăşilor săi. Să ne omoare şi după ce ne vor fi jefuit să ne îngroape. Bănuiai tu aşa ceva, frate Sam. Şi-acu' ce facem cu ei?

— Îi legăm burduf; frânghii şi curele găsim noi destule în casă.

Nu trecu mult şi bandiţii, hangiul, până şi baba — beată şi ea — fură legaţi burduf. Cei doi tovarăşi rămaseră să păzească pe bandiţi, iar Sam alergă la tabăra emigranţilor.

— *Who is there! I shoot* — Cine e acolo? Trag! auzi el un glas tânăr.

— Sam Hawkens, răspunse el.

— Ai venit? Poftim, sir. Treci peste osie.

— Nu pot, îmi sunt picioarele prea scurte, trec mai bine pe dedesubt.

Sam băgă de seamă că de data asta carele formau un pătrat şi vitele fuseseră băgate la mijloc. Aşadar sfatul lui fusese ascultat, numai că acum era prea târziu.

Şi-So îi întinse mâna.

— Văd că ai învăţat bine nemţeşte, îi zise Sam. Câţi ani ai fost în Germania?

— Şase, sir.

— Să deşteptăm acum pe emigranţi şi să stăm niţel de vorbă cu ei. A, dar ce s-aude?

— Tropot de copite, sir, zise tânărul indian. Un singur călăreţ... Vine dinspre sat. Oare cine să fie?

— Nu e călăreţ, răspunse Sam zâmbind. E Mary a mea, care vine după mine. Îi cunosc tropotul dintr-omie. Dumneata îţi mai aduci aminte de ea?

— Foarte bine chiar. Te rog însă, sir, nu-mi spune „dumneata”. Sunt indian şi indian vreau să rămân, cu obiceiurile şi tradiţiile neamului meu.

— Bravo, tinere! Vezi, aşa te vreau! Am avea multe de vorbit, dar nu-i vreme acum, o s-o amânăm pentru mai târziu.

Catârul veni până la osie şi-şi frecă botul de umărul stăpânului său.

Glasurile lor îi treziră pe emigranţi din somn. Schmidt îl primi pe omuleţul nostru altfel decât rândul trecut. Aprinseră focul şi se aşezară cu toţii în jurul lui. Şi-So îi prezentă pe cei de faţă. Trei dintre emigranţii mai tineri şi căsătoriţi se numeau: Brauch, Ebersbach şi Uhlmann. Tânărul prieten al lui Şi-So se numea Adolf Wolf. Pentru moment, Sam nu dorea să ştie mai mult. Femeile şi copiii se apropiară şi ei. Nici *scout*-ul nu rămase deoparte, astfel încât erau toţi împreună când Hawkens începu să le relateze cum se petrecuse întâlnirea cu

findersii. Până acum nu-l cunoscuse nimeni, în afară de indianul blond. Când aflară cum a câştigat rămăşagul, cum i-a îmbătat, cum se descotorosise de ei, înţelesese din discreţia şi modestia lui că acest omuleţ hazos nu este un westman oarecare, un vagabond, aşa cum părea la prima vedere. Aceasta o simţi şi bătrânul Schmidt, care îi întinse mâna şi zise cam ruşinat:

— Te rog să mă ierţi pentru purtarea mea dinainte. Nu e aşa că nu-mi porţi pică, domnule Hawkens?

— Să mă ferească Dumnezeu! râse omuleţul. Am şi-aşa destule de purtat, nu mă mai încarc şi cu păcatele altora în spinare. „Caraghiosul" fie-ţi iertat şi uitat.

— Susţii deci că aceşti doisprezece formează banda Scormonitorilor?

— Da.

— Şi că vroiau să vă omoare?

— Da.

— Atunci avem destule motive să-i trimitem pe lumea cealaltă sau cel puţin la puşcărie. Îi vom păzi bine în noaptea asta şi mâine dimineaţă îi dăm pe mâna autorităţilor.

— Nu, asta nu o s-o facem.

— Dar ce?

— Îi lăsăm în pace.

— Cum să-i lăsăm în pace? Nişte criminali care au vrut să vă omoare... Dumneata ai creieri în cap ori ce?

— În orice caz nu-i am în cizmă, master Schmidt. Se cunoaşte că vii acum de dincolo şi nu cunoşti obiceiurile ţării. Care autorităţi? Există vreuna? Şi chiar dacă, crezi că are vreo putere? Pot eu dovedi ce spun?

— Cum să nu poţi?

— Nu, nu pot. Cred că oamenii ăştia sunt Scormonitorii fiindcă sunt doisprezece şi pe unul din ei îl cheamă Buttler. E asta o dovadă în faţa justiţiei? Susţin că au vroit să ne omoare pentru că un om beat a spus-o la beţie. Zic că aveau

de gând să vă atace şi să vă jefuiască. O să mă creadă judecătorul pe cuvânt? Admiţând că mă crede şi îi închide pe bandiţi; voi avea o întreagă bătaie de cap, de alergături şi fel de fel de necazuri.

— Dacă e aşa, să ne facem singuri dreptate. Osândim pe bandiţi la moarte şi le tragem câte un glonţ în cap.

— Să mă ferească Dumnezeu! Eu nu sunt un ucigaş; numai când e vorba să-mi apăr viaţa recurg la astfel de mijloace sângeroase.

— Şi vrei într-adevăr să-i laşi să scape?

— Da.

— Fără nici o pedeapsă?

— Nu. Tocmai fiindcă vreau să-i pedepsesc îi las liberi.

— Te contrazici singur.

— Te înşeli, master Schmidt. Ca să înţelegi, trebuie să ai un dram de minte. Dumneata ai vreun pic, hi-hi-hi?

— Domnule, vrei să mă insulţi? strigă Schmidt înfuriat.

— Să te insult? Da' de unde! Vorbesc cum mi se vorbeşte. Dumneata nu m-ai întrebat adineauri dacă am creieri în cap? O să-ţi lămuresc îndată ceea ce ţi se pare dumitale o contrazicere. Deocamdată n-avem nici o dovadă, ci numai presupuneri, aşa că trebuie să căutăm mai întâi dovezile. Să-i lăsăm să atace convoiul; vom avea astfel dovada că vroiau să vă omoare şi le punem mâna în beregată.

— Cum? Să ne lăsăm atacaţi? Dacă ne omoară?

— Ei aş! Sam Hawkens va găsi şi el un vicleşug ca să-i prindă în capcană. O să mai vorbim noi despre asta. Acum vreau să mă sfătuiesc niţel cu Will Parker şi Dick Stone, să vedem ce spun şi ei. Deocamdată vreau să-mi împlinesc făgăduiala: despăgubiri pentru boul ucis. Vrei să ţi le iei chiar acum?

— De ce nu, dacă se poate. Vorba e: au să vrea bandiţii să mi-l plătească?

— Pentru ce să nu vrea?

— Fiindcă n-au luat decât muşchiul şi o halcă din pulpă, restul ni l-au lăsat să-l mâncăm noi.

— N-are-a face. Boul a fost ucis şi trebuie să-l plătească. Acum să mergem. Te rog însă să nu-mi spui pe nume în faţa lor. Am motivele mele să nu ştie deocamdată cine sunt.

— Câţi din noi vrei să meargă cu dumneata?

— Numai unul singur, adică dumneata. Ceilalţi să rămână aici şi să se pregătească de drum. Să înjuge boii, ca să puteţi pleca imediat după ce ne vom întoarce.

— Cum, chiar în noaptea asta? Trebuie să ne odihnim măcar până dimineaţă.

— Imposibil. Aşa cum stau lucrurile, nu poate fi vorba de odihnă.

Atunci se auzi din locul unde se aflau femeile o voce puternică, groasă, vorbind în dialectul saxon:

— Nici vorbă! Omul are nevoie de odihnă, ca şi vitele. Rămânem aici!

Sam privi uimit la femeia care vorbise. Avea o figură osoasă, bărbătească, sigură de sine. Dacă focul ar fi ars mai tare sau dacă ar fi fost ziuă, omuleţul ar fi observat că sub nasul ei mare mijea o mustăcioară.

— Da, uită-te bine încoace! continuă dânsa, văzând privirea mirată a westmanului îndreptată asupra ei. Ziua se merge şi noaptea se doarme. Nu poate oricine să ne răstoarne rânduiala!

— Dar propunerea mea vă avantajează în primul rând pe dumneavoastră, stimată doamnă, răspunse Sam.

— Asta s-o crezi tu, răspunse ea cu dispreţ. Un om cumsecade nu umblă vraişte în toiul nopţii prin America. Să fi fost acasă, n-aş avea nimic împotrivă; dar în ţări străine aştepţi frumos până se face ziuă. Pricepi?

— Desigur, vă înţeleg, dragă doamnă, dar cred.

— Dragă doamnă, îl întrerupse. Eu nu sunt deloc dragă doamnă! Nici nu ştii cine sunt.

— Bănuiesc că sunteţi soţia unuia dintre aceşti gentlemeni.

— Gentlemeni? Vorbiţi nemţeşte, câtă vreme aveţi în faţa voastră o nemţoaică! Eu sunt doamna Ebersbach, născută Morgenstern şi, după primul soţ, Leiermüller. Acesta de aici — arătând pe unul din emigranţii mai tineri — este actualul meu soţ şi tovarăş, domnul maistru-fierar Ebersbach. Şi ca s-o ştii, n-o să joace cum ai să-i cânţi dumneata, ci trebuie să mă asculte pe mine, căci sunt cu unsprezece ani mai mare şi deci am mai multă experienţă decât el. Eu rămân aici şi prin urmare el va face la fel. Noaptea nu umbli forfota prin lume.

Deoarece nici unul din emigranţi nu interveni, Sam Hawkens îşi plimbă privirea în jur şi apoi zise:

— Dacă domnii sunt obişnuiţi să asculte de această lady foarte autoritară, îi rog totuşi să facă de data asta o excepţie.

El voia să vorbească mai departe, dar dânsa îl întrerupse numaidecât:

— Nu mai spune! O excepţie! Atunci nu mă cunoşti! Dar de ce te chiorăşti aşa la mine? Nu trebuie să te mire nimic. Eu sunt cea care comandă, eu. Pricepi? Cine a plătit toate cheltuielile? Pentru călătorie, iar apoi şi pentru transportul până aici? Şi cine va da cu împrumut mai departe? Eu! Eu sunt cu capitalul! Acum ştii tot şi s-o ştergem la culcare!

Din nou nici unul dintre bărbaţi nu scoase un cuvânt, nici chiar Schmidt, care părea să fie şeful lor şi arătase aseară atâta energie faţă de Sam. De aceea, acesta din urmă se ridică de lângă focul unde şezuse şi vorbi cu glas indiferent:

— Cum vreţi. Să spunem deci noapte bună. Este pentru ultima dată că o faceţi, căci sunt convins că somnul de azi va fi şi cel de veci. Hi-hi-hi-hi!

Se întoarse ca să plece. Atunci şi femeia se ridică repede, îl apucă de braţ şi-l întrebă amabil:

— Somnul nostru de veci? Ce vrei să spui cu asta, piticule?

— Vreau să spun că mâine dimineaţă nu vă veţi mai trezi.

— Dar de ce nu?

— Pentru că veţi fi moartă.

— Moartă! Asta s-o crezi tu! Rosalie Ebersbach mai are mult de trăit!

— Credeţi că cei doisprezece vagabonzi cu care aveţi de-a face vor asculta dispoziţiile doamnei Rosalie Ebersbach?

— Oricum nu ne pot face nimic. Doar ai spus că sunt prinşi şi legaţi.

— Se vor elibera şi vă vor ataca îndată ce m-am îndepărtat cu amândoi tovarăşii din cârciumă.

— Vreţi să vă îndepărtaţi, să plecaţi?

— Fireşte!

— Dar de ce? E de datoria dumitale să păzeşti pe aceşti prizonieri, până se vor afla în siguranţă! Ce să credem despre dumneata, dacă vă cărăbăniţi, topindu-vă ca untul la soare!

— Credeţi ce vreţi!

— Frumoasă vorbă, n-am ce să zic! Încă n-aţi auzit că bărbaţii trebuie să fie atenţi cu doamnele şi să le ocrotească? Şi doamna Rosalie Ebersbach este o adevărată doamnă, ai înţeles?

— Foarte bine, dar cine se pune sub ocrotirea mea, trebuie să se ia după mine. Aţi înţeles? Veţi fi atacaţi. Dacă se întâmplă aici, după ce v-aţi culcat din nou, sunteţi pierduţi. Dacă nu se întâmplă, nu putem dovedi nimic. Pentru a aduce dovada trebuie să mergem la Tucson, unde voi cere comandantului să ne dea un pluton de soldaţi în ajutor. De aceea trebuie să pornim îndată pentru a fi dimineaţa la Tucson şi să avem gata capcana pe care vrem s-o punem finderşilor, înainte s-o vadă. Puteţi înţelege asta, doamnă Ebersbach, născută Leiermüller?

— Păi de ce n-aţi spus asta din capul locului? întrebă ea cu un alt ton. De altfel sunt Leiermüller după soţ şi nu născută. Dacă vorbeaţi aşa de desluşit cu mine, ca acuma, eram, la rândul meu, înţelegătoare. Căci nici eu nu-s proastă, s-o ţii

minte. Înhămăm deci boii şi ne pregătim să plecăm mai departe. Dar ca să meargă numai Schmidt cu dumneata, asta nu se înghite. Vreau să văd şi eu pe aceste haimanale. Aşteptaţi puţin. Vreau să-mi iau o puşcă.

Se duse la căruţa ei, unde se afla arma. Când se întoarse cu ea, bărbatul ei o rugă;

— Rămâi aici, Rosalie! Asta nu-i treabă pentru femei. Merg eu în locul tău.

— Tu? răspunse ea. Tu? Nu-ţi da aere de bărbat şi erou. Ştii prea bine că nu pot să sufăr. Tu rămâi aici şi aştepţi până mă întorc!

Când ajunseră la cârciumă, bandiţii se treziseră din beţie din pricina frânghiilor, care erau atât de strâns legate încât le pătrunseseră în carne. Durerea îi dezmeticise. Buttler era furios, se răstea la Stone şi Parker şi cerea să fie dezlegat imediat.

— Ce vrea? îi întrebă Sam.

— Ce să vrea? Se minunează că ne-au căzut ei în mână în loc să le cădem noi. Mă întreabă dacă asta ne e mulţumirea că ne-au dat de mâncat şi de băut.

— Da, strigă banditul indignat. Purtare e asta, să ne legaţi în somn? V-am ospătat, nu v-am jignit cu nimic, nu v-am făcut nici un rău şi voi...

— Nici un rău? îl întrerupse Sam. Sărăcuţii de ei! Asta e ce vă doare. Acum, la ce atâta vorbă! Ştim ce plănuiaţi cu noi, de aceea drept recunoştinţă o să vă dăm pe mâna justiţiei.

— Ce dovezi aveţi? râse Buttler ironic.

— V-aţi dat singuri de gol la beţie.

— Care judecător pune preţ pe ce spune un om beat? Dovezile voastre nu stau în picioare, sir. Să poftească dumnealui că ştim noi ce să-i spunem.

— Recunoaştem şi noi că dovezile nu sunt destul de puternice şi dacă am stărui, poate că tot am reuşi. N-avem însă timp mult de pierdut şi o să vă lăsăm în pace.

— Foarte cuminte o să faceţi. Hai, dezlegaţi-ne mai repede.

— Mai domol, sir. Avem încă o vorbuliţă de spus.

— Hai, spune repede; ce vrei?

— Să plăteşti boul.

— Ce te priveşte pe dumneata?

— Mă priveşte şi încă foarte mult. Ne-am întovărăşit cu emigranţii ăştia. Se duc şi ei în munţi ca să prindă urşi şi biberi, întocmai ca şi noi, deci e de datoria noastră să le venim în ajutor la nevoie.

— Treaba voastră, noi nu dăm nimic! strigă Buttler înfuriat.

— Nu face nimic; dacă nu ne daţi, ne luăm singuri. Cam cât se vinde un bou de ăla, master Buttler?

— Nu ştiu şi nici nu vreau să ştiu. Nu mai avem un gologan. Ni i-ai luat pe toţi cu rămăşagurile.

— Nu prea v-aţi făcut inimă rea fiindcă ştiaţi că o să vi-i luaţi îndărăt. Să zicem dar o sută cincizeci de dolari. E bine?

— Despre partea mea o sută de mii. Nu putem plăti şi basta!

— Cu parale desigur că nu, ceva însă veţi mai fi având prin buzunare.

— *Zounds!* Oi fi vrând acum să ne scotoceşti şi buzunarele...

— De ce nu?

— Sir, asta e curată pungăşie!

— Ei şi? Vă luăm şi noi o dată meseria.

— Noi nu suntem pungaşi şi dacă te atingi de ce e al nostru te dăm pe mâna poliţiei.

— N-ai idee cum m-aş bucura. As vrea să văd mutra judecătorului când o da cu ochii de voi. Dick, Will, căutaţi-i prin buzunare!

Aceştia se apucară imediat să le scotocească prin buzunare, cu toată împotrivirea bandiţilor. Găsiră la ei o

mulţime de lucruri, printre care şi câteva ceasuri de preţ, probabil toate de furat. Sam le arătă lui Schmidt şi-i zise:

— Indivizii ăştia n-au nici un gologan la ei; ai vrea să iei ceasurile astea drept despăgubire?

— N-am încotro; nu ştiu însă dacă mă voi despăgubi îndeajuns. Când vinzi ceva nu-ţi dă nimeni preţul pe care-l merită lucrul vândut.

— Fii fără grijă, ceasurile astea preţuiesc de patru ori cât boul dumitale.

— Dar conştiinţa mea, domnule! Dacă sunt de furat?

— Ceea ce e probabil.

— Atunci aparţin persoanelor de la care au fost furate, nu mie.

— Ai dreptate, numai că persoanele acestea nu şi le vor mai vedea îndărăt cât lumea şi pământul. Cu siguranţă că au fost omorâte şi chiar dacă nu, le poţi lua fără mustrare de cuget. Pe aici sunt altfel de reguli decât în ţările civilizate din Europa.

— Bine, bine, dar lucrurile al căror proprietar nu se găseşte trebuie depuse la poliţie.

— Care poliţie? Crezi dumneata că s-ar găsi pe aici vreun funcţionar care să cerceteze ale cui sunt? Le-ar opri pentru sine şi ar râde în barbă de prostia dumitale. Ia-le, domnule şi nu te sinchisi de asta, iau eu păcatul asupra mea.

— Dacă zici că aşa stau lucrurile, iacă le iau.

Când Buttler, care n-auzise ce spuneau, fiindcă vorbeau pe şoptite, văzu cum Schmidt bagă ceasurile în buzunar, strigă:

— Ce înseamnă asta? Pentru ce ne ia...

— Taci, nemernicule! îi curmă Sam vorba. Cu ce altceva vrei să se despăgubească omul de furtişagul vostru? Fiţi mulţumiţi că scăpaţi numai cu atât. De altminteri, să nu crezi că vrem să le dosim. Plecăm de-aici la Tucson; n-aveţi decât să veniţi după noi şi să ne reclamaţi la poliţie.

— Da, da, aşa o să şi facem! Venim noi, n-avea grijă, să ni

le luăm înapoi. Şi-acum destul, dezlegaţi-ne şi lăsaţi-ne să ne vedem de treabă.

— Proşti am fi s-o facem. Dacă v-am lăsa liberi, aţi veni chiar acum după noi în tabără; rămâneţi frumuşel aici până ce vom pleca noi. S-o găsi mâine dimineaţă cineva care să dea peste voi şi să vă dezlege.

— Duce-te-ai dracului să te duci!

— Mulţumesc, sir, pentru urare. Aşa. Acum o să vă luăm şi muniţiile ca să nu vă vină în gând să faceţi, Doamne fereşte, vreo prostie. Mâine vă dăm toate îndărăt. Sunt bine puse la păstrare, nu le duceţi grija.

Sam, Stone şi Parker se apucară să scoată gloanţele din puştile bandiţilor, le luară şi pe cele de rezervă, apoi plecară lăsând pe bandiţi cu spume la gură, de furie. Uşa o încuiară în urma lor, punând şi un bolovan înaintea ei, ca să fie mai siguri.

3. Spre Tucson

În lipsa lor se făcuseră pregătirile de plecare, aşa că porniră la drum imediat. Călăuza mergea călare în fruntea convoiului şi alături de ea cei doi tineri. După ei veneau carele, însoţite de Will Parker şi Dick Stone, pe când Sam Hawkens şi cantorul se aflau tocmai la urmă.

Sam făcuse dinadins aşa ca să poată afla pe parcursul drumului cine erau emigranţii şi, mai ales, situaţia lor. „Ciudată, foarte ciudată trebuie să fi fost această situaţie”, îşi zicea el... judecând după cele ce văzuse şi auzise până acum: cantorul acela, un tip original, această impozantă doamnă Rosalie Ebersbach, fiul căpeteniei indiene ce se întorcea din Germania, tânărul german, care părea să fie prietenul său,

deşi nu făcea parte din grupul celorlalţi emigranţi — persoane şi situaţii care, pe drept, îi trezeau curiozitatea.

După ce convoiul se puse în mişcare, cantorul începu discuţia cu întrebarea:

— Doamna Rosalie a fost la aceşti finders. Desigur, le-o fi spus şi părerea ei, căci la asta n-o întrece nimeni. Ce le-a zis?

— Nici un cuvânt!

— Mă miră. Crezusem contrariul, că va vorbi cu ei *fortissimo*.

— Vorbeşte englezeşte?

— Numai câteva cuvinte şi ele deprinse pe drum.

— Atunci cum vă închipuiţi că ar putea să se înţeleagă cu aceşti oameni, care vorbesc numai engleza sau spaniola? De altfel şi vouă vă pierise glasul când mă contrazicea.

— Aşa trebuie, dacă nu vrei să stârneşti o adevărată furtună. Pe lângă asta, e un suflet de femeie şi, dacă o laşi să vorbească, poţi face ce vrei cu ea. Nu îngăduie însă nici cea mai mică contrazicere.

— Acesta e un mare defect. Dacă nu înţelegi un lucru trebuie să primeşti o povaţă.

— O, doamna Rosalie înţelege totul!

— Prostii! Despre împrejurările de aici şi atitudinea ce se impune nu poate şti nimic. Şi, dacă se vor mai repeta scene ca aceea de azi, e de aşteptat să pună în primejdie viaţa tuturor.

— Nici asta nu trebuie s-o credeţi. Chiar dacă nu cunoaşte şi nu înţelege ceva, se deprinde deosebit de repede. Doar aţi văzut că pe urmă era de aceeaşi părere cu dumneavoastră.

— S-ar zice că ai un mare respect pentru dânsa, domnule cantor.

— Domnul cantor *emeritus*, dacă nu vă supăraţi! Asta ca să fim precişi, pentru că mi-am dat demisia şi nu mai sunt în serviciu. Da, o respect şi o merită. Este o femeie capabilă, are cultură muzicală.

— Cultură muzicală, hi-hi-hi-hi! Compune şi dânsa cumva?

— Nu, dar cântă.

— La ce?

— La armonică.

— Drace, asta-i altceva! Armonică! Un instrument excelent, dacă nu mă înşel! Da, dacă ştie să cânte, trebuie să ai respect pentru ea. N-am auzit niciodată ca o doamnă să cânte la armonică.

— Nici eu! Doamna Rosalie este cea dintâi. A câştigat bani buni cu ea.

— Ah, a făcut parte din vreo orchestră de doamne?

— Nu, a acompaniat la dans.

— Bravo! Credeam că dumneata consideri dansul ceva comun.

— Aşa şi este, dar aici împrejurările sunt altele. Doamna Rosalie este născută Morgenstern...

— Ştiu asta! Mi-a spus-o.

— Prin căsătorie a intrat în moara de la Heimberg...

— Văduvă după Leiermüller, zise Sam Hawkens zâmbind.

— La moară avea o cârciumă cu o mică sală de dans. Afacerile mergeau prost, până a început personal să se ocupe de ele. Aceasta era o dovadă sigură ce valoare are nobila muzică. Ea nu părăseşte pe un fiu al muzelor şi nici pe o fiică a muzelor. Doamna Rosalie îşi cumpără o armonică, învăţă să cânte şi cu aceasta atrase tineretul dornic de dans, din toată regiunea. Deoarece cânta ea însăşi, nu trebuia să plătească muzicanţi şi câştiga gologani buni. Acolo nu numai că se dansa, ci se mânca şi se bea. Afacerile se îmbunătăţiseră extraordinar şi, când muri bătrânul Leiermüller, o lăsă văduvă, şezând pe un sac de bani. Era cea mai bogată femeie din sat. Vându mai târziu moara, pe un preţ mare şi deveni soţia maistrului nostru fierar...

— Care este la fel de ascultător ca voi toţi!

— De ce n-ar fi?

— Dar cum şi din ce cauză vine acum în America?

— Această idee excelentă i-am dat-o eu.

— Dumneata? Hm! Femeia putea să rămână acasă, doar nu era în mizerie.

— Atunci credeţi că se emigrează numai din mizerie?

— Nicidecum! Există de obicei un imbold dinăuntru sau dinafară.

— A fost şi aici un anume imbold, un *stringendo* spre lumea nouă... Îi împrumutasem cărţi şi fierăria mergea prost. Nu-i mai plăcea acolo. Şi, când a auzit tot ce-mi spusese şi povestise Hobble-Frank şi că voiam să-mi caut eroii din America, atunci s-a înflăcărat şi a vrut să vină şi dânsa.

— Dar cum ai ajuns dumneata, care eşti din Klotzsche, la dânsa, care locuia la Heimberg. Aceste două localităţi sunt aproape una de alta?

— Nu! Heimberg e aşezat în munţi. Klotzsche însă e aproape de Dresda. Dar eu mă trag din Heimberg şi eram totdeauna în corespondenţă cu oamenii mei. Adesea mă duceam acolo. Cu toate acestea, ideea de a merge în America n-ar fi entuziasmat-o dacă nu s-ar fi întâmplat afacerea Wolf.

— Care afacere?

— Nu ştiţi aceasta încă?

— Nu!

— Wolf, pădurarul de la Heimberg, are un frate fără copii în America, care posedă multe, multe păduri, turme mari şi, mi se pare, chiar mine de argint. Acest frate l-a rugat să-i trimită băiatul, pe care să-l facă urmaşul şi moştenitorul său, dacă-i va fi pe plac. Pădurarul întrebă pe fiul său, care se afla la Academia Forestieră de la Tharandt şi acesta fu bucuros să dea curs chemării, după ce va fi trecut examenul.

— Să nu fie aceasta o nechibzuinţă sau lipsă de dragoste faţă de părinţii săi?

— Ferească Dumnezeu! Deloc! Dimpotrivă. Pădurarul are o familie grea şi un salariu mic. La ei se trăieşte pe sponci şi

sacrificiile pentru studiile băiatului cel mare au fost nespus de grele. Era cu neputinţă ca şi ceilalţi fii să facă o carieră mai bună, cu toate că erau foarte talentaţi. Aşa că Adolf a primit cu bucurie invitaţia unchiului. Deşi trebuia să părăsească patria şi părinţii, îşi spunea însă că, în calitate de moştenitor al bogatului plantator, va fi repede de ajutor fraţilor săi.

— Sentimentul este, fireşte, demn de toată admiraţia. Şi a dat urmare chemării?

— Da! Merge călare, colo, în cap!

— Şi a abandonat Academia Forestieră?

— Nicidecum, a absolvit-o cu certificate foarte bune. Deoarece unchiul său posedă păduri întinse, îi va fi de folos cu cunoştinţele sale. Fireşte, mai avea şi alt motiv pentru care s-a hotărât atât de repede şi cu plăcere pentru America şi acest motiv poate fi numit, cu un cuvânt indian, Şi-So.

— Fiul căpeteniei?

— Desigur. Sunteţi, cum am auzit, un cunoscut al acestei căpetenii. Ştiţi cumva de ce şi-a trimis acesta fiul în Germania?

— Da!

— Asta mă bucură. Puteţi să-i cântaţi *prima vista*, sau poate este o taină?

— Nu am nici un motiv să păstrez chestiunea în taină. Onorează mai degrabă pe căpetenie şi-l arată ca un om care întrece cu mult nivelul de cultură al semenilor săi. Când era încă tânăr, un trib duşman atacă un convoi de emigranţi. Toţi au fost măcelăriţi şi numai o tânără germană a fost cruţată şi luată cu ei. Căpetenia o salvă şi o duse la tribul său. Deocamdată trebuia să-şi revină din nenorocirea şi durerea ei şi pe urmă a vrut s-o aducă la cea mai apropiată aşezare de albi. A fost îngrijită şi s-au purtat foarte frumos cu dânsa. Rudele ei fuseseră omorâte. Nu avea nicăieri cunoscuţi. Aşezarea unde trebuia să fie dusă îi era străină. I-a plăcut însă la navajoşi şi l-a îndrăgit pe şeful Nitsas-Ini (Tunetul

Mare), care o scăpase. Dânsa rămase acolo şi deveni soţia sa. Nu a regretat niciodată şi a trăit foarte fericită cu el.

— Nu se poate! exclamă cantorul. O piele roşie cu o nevastă albă?

— O piele roşie, spuneţi? Sună a dispreţ! Vă spun că Dumnezeu este tatăl şi creatorul tuturor fiinţelor. Culoarea pielii nu este esenţială. Am cunoscut indieni în faţa cărora mii şi sute de mii de albi ar trebui să se ruşineze. Nitsas-Ini e un astfel de om. Femeia sa albă nu a fost o fiinţă extraordinar de cultă, ci o fată simplă, dar, ca nemţoaică, întrecea totuşi în toate privinţele femeile şi fetele pieilor roşii. A fost o binecuvântare pentru tribul întreg. Ea deveni modelul tuturor femeilor şi fetelor. Şi s-a produs o schimbare. Se iviră alte alcătuiri. Bărbatul ei, şeful, era primul şi cel mai zelos elev al ei, iar mai târziu nu a avut nimic împotrivă să vorbească limba germană cu copiii pe care-i dăruise. Îi învăţa şi le cumpăra cărţi. Atunci îl cunoscu pe Winnetou, marele apaş. Cu el veni Old Shatterhand, prietenul şi ocrotitorul tuturor pieilor roşii de treabă. Ei văzură ce bucurie adusese femeia albă, ce noroc adusese. Ei au rămas mai mult timp la tribul acesta şi veneau adesea pentru a da operei temei şi dezvoltare. Tribul nu a mai purtat nicicând război, ci numai atunci când a trebuit să se apere a pus mâna pe armă. Membrii săi sunt prietenii albilor şi din această cauză n-au fost nicicând izgoniţi, ci au avut voie să-şi păstreze teritoriul, chiar dacă au trebuit să se supună în ce priveşte delimitarea şi împărţirea după legiuirile în vigoare. Navajoşii sunt acum în posesiunea unor islazuri roditoare şi a unor păduri uriaşe. Bogăţia lor a crescut din an în an şi s-a uitat setea de pământ a albilor. Mai mult, în urma ostenelilor lui Old Shatterhand, guvernul Statelor Unite nu mai consideră teritoriul ca rezervaţie de indieni, ci ca o posesiune particulară aflată în mâini bune, pe al cărui proprietar legea trebuie să-l apere împotriva oricărei încălcări. Acest teritoriu s-ar putea socoti

civilizat. Marele-Tunet a fost destul de isteţ pentru a recunoaşte că nu avea cunoştinţele necesare pentru viitor şi că urmaşul său trebuia să înveţe mult mai mult decât învăţase el însuşi. Influenţat de femeia sa albă cea deşteaptă, luă hotărârea să trimită pe fiul său cel mai mare în şcoala albilor. Old Shatterhand veni şi fu de aceeaşi părere. El era german şi femeia albă era o compatrioată a sa şi amândoi au înduplecat pe căpetenie să-şi trimită fiul în Germania, pentru a-l încredinţa unei instituţii.

— Ştiu, ştiu, întrerupse cantorul. Cunosc această instituţie, căci e aceeaşi unde şi Adolf Wolf s-a pregătit pentru Academia de la Tharandt. Dar de ce a trebuit să studieze Şi-So silvicultura?

Din cauza pădurilor întinse ce le stăpâneşte tribul său. Ca viitoare căpetenie trebuie să aibă cunoştinţele necesare nu numai ca să păstreze bogăţiile ascunse în aceste păduri ci, dacă se poate, să le şi mărească. Se ştie că Statele Unite au o slabă gospodărire forestieră. Şi-So va trebui să ferească odată tribul său de pagubele mari ce se vor ivi de aici. Dar mai departe! Aţi vrea să-mi spuneţi ce influenţă au avut aceşti doi tineri silvicultori asupra doamnei Leiermüller, domnule cantor?

— Da, dar mai întâi vă rog să aveţi, în sfârşit, bunătatea de a lua în seamă că nu mai sunt în serviciu şi că deci, pentru completare, trebuie să-mi spuneţi domnule cantor *emeritus*. Nu trebuie să-mi însuşesc merite pe care nu le mai am şi continua lipsă a acestui cuvânt foarte necesar trezeşte în mine bănuiala că vă îndoiţi de talentul meu muzical, care e singurul ce m-a îndemnat să-mi dau demisia. Deci Şi-So şi Wolf veneau adesea de la Tharandt la Heimberg şi se duceau şi la moară — şi mai târziu la fierărie —, după ce morăriţa se căsătorise cu fierarul.

Se împrietenīră îndată cu aceştia doi. Chiar atunci când Hobble-Frank mă convinsese să mă duc în America şi să văd

pe eroii săi, sosi scrisoarea unchiului şi vestea că Şi-So se va întoarce la tribul său. Acest unchi era enorm de bogat şi locuia, cum am aflat curând, în apropierea navajoşilor. Vestea se împrăştie repede în satul care avea în majoritate locuitori săraci lipiţi pământului. Aşa că nu mi-a fost greu să îndemn pe câţiva să emigreze şi să plece cu mine.

— Atunci, cum s-ar zice, aţi sedus pe aceşti bieţi oameni! zise Sam cu reproş.

— Sedus! Ce vorbă! Un cantor *emeritus*, care a cântat de mii de ori la orgă în timpul serviciului divin, aparţine pe jumătate clerului, deci acelei clase unde nu trebuie căutaţi seducătorii. Sunt conducător, dar nu seducător, căci vreau să duc pe aceşti oameni spre norocul lor. Sunt convins că unchiul lui Wolf îi va primi foarte bine. Şi bani pentru a cumpăra pământ sau a începe o afacere sunt destui.

— Credeam că aceşti trei oameni sunt săraci.

— Da, Schmidt, Strauch şi Uhlamann nu aveau nimic; dar doamna Ebersbach e bogată şi le-a împrumutat banii necesari. De aici vedeţi ce femeie bună este. Putea rămâne foarte bine în patrie şi numai din dragoste pentru aceşti trei, din prietenie pentru mine şi din cauza dorului de ducă s-a hotărât să plece şi dânsa. Era mai ales încântată de faptul că în America doamnele sunt deosebit de stimate şi apreciate.

— Într-adevăr, surâse Sam vesel, uitasem că doamna Rosalie Ebersbach, născută Morgenstern, văduvă după Leiermüller este şi dânsa o doamnă! Asta îmi explică ceea ce nu puteam înţelege. Aveţi deci cu toţii intenţia să vă aşezaţi la unchiul lui Wolf?

— Vor să-l întrebe. Dacă nu e de acord, atunci plecăm mai departe.

— Şi dumneata? Ce te faci dumneata?

— Eu? Eu îi caut pe Old Shatterhand, pe Old Firehand şi pe Winnetou. Fireşte, îl voi găsi şi pe Hobble-Frank.

— Crezi că o să fie lesne? Poţi cutreiera ani de-a rândul

prin Vestul acesta întins fără să dai de unul din ei.

— Dacă cercetezi, întrebi...

— Crezi că aici eşti într-un sat ori orăşel din Europa unde cauţi pe domnul cutare sau cutare şi toată lumea ştie unde stă?

— Eu, domnule, sunt un inspirat al muzelor şi o să-i găsesc.

— Să dea Dumnezeu, deşi nu-mi prea vine să cred. Acum fă bunătatea şi culcă-te niţel, în vreunul din carele alea.

— Să mă culc? Pentru ce?

— Pentru că mâine seară nu o să putem dormi nici unul din noi. Va trebui să veghem. Cu siguranţă că bandiţii ne vor urmări ca să ne atace.

— Crezi, domnule Hawkens?

— Mâine dimineaţă va veni probabil cineva pe la cârciumă şi-i va dezlega. Cel dintâi lucru ce-l vor face, e să se ia după noi.

— La Tucson?

— Aş! Nu au ei curaj să intre în oraş. Vor ocoli Tucsonul şi, după făgaşurile lăsate de căruţe, vor găsi repede tabăra noastră. Muniţiile li le-am luat eu nu e vorbă, îşi vor cumpăra ei însă altele în La Xavier del Bac. Încă o dată, culcă-te şi dormi ca să fii odihnit pentru mâine seară.

— Mulţumesc pentru sfat, dar nu mă culc.

— Pentru ce, omul lui Dumnezeu?

— Pentru că eu, în drum, compun melodiile cele mai divine.

— Şi rămâi mereu în urma celorlalţi!

— Cam aşa ceva.

— Ştii că poţi s-o păţeşti odată şi-odată?

— Nu cred.

— Dacă te întâlneşti în cale cu vreun grup de indieni ori bandiţi, ce te faci?

— Ei şi? Auzit-ai dumneata să fi fost vreodată atacat un

ales al muzelor?

— Drept e că nu. Cu toate astea, cum nu avem vreme să te căutăm dacă te rătăceşti, eu o să fac altceva: o să-ţi leg calul de car.

Sam luă o curea, o fixă de şa şi legă cureaua de unul din care, pe urmă porniră mai departe, în pasul rar al boilor convoiul ajunse a doua zi la vreo două ceasuri după răsăritul soarelui în apropierea Tucsonului.

Deşi devreme, razele soarelui dogoreau cumplit.

Convoiul trecu oraşul însoţit de lătratul câinilor hămesiţi de foame şi urmat de privirile oamenilor care ieşiseră în prag şi se opri la marginea oraşului pe un maidan întins. Într-o clipă fu înconjurat de o droaie de copii desculţi şi nespălaţi, de o haită întreagă de câini care mârâiau la ei şi de câţiva derbedei care îi priveau cu gura căscată, mai ales pe Sam, Dick şi Will — faimosul „Trifoi” — şi pe ciudatul cantor.

Sam se interesă dacă pot procura aici nutreţ pentru vite şi apă. Se găseau de amândouă, dar pe un preţ destul de mare. Vreo zece, douăzeci de haimanale care leneveau la soare se oferiră să le aducă în schimbul a câtorva centavos ca să câştige ceva fără să muncească prea mult.

Sam se duse apoi la comandantul oraşului ca să se informeze. Află că ofiţerul plecase cu o trupă numeroasă spre Strâmtoarea Guadelupei, ca să potolească o răscoală a indienilor. Fu dus înaintea unui căpitan, care ţinea locul comandantului. Când îl văzu, acesta îl privi mai întâi cu mirare, pe urmă izbucni într-un râs cu hohote.

— Cine eşti şi ce doreşti? îl întrebă el printre hohote. De când sunt n-am văzut un Jack-*pudding*[1] ca dumneata!

— Nici eu, răspunse Sam cu un gest şi o intonaţie prin care lăsa să înţeleagă că-l crede într-adevăr pe ofiţer.

— Ce, ce-ai vrut să spui? se răsti căpitanul. Nu cumva mă insulţi?

---

[1] Caraghios.

— Eu nu găsesc că e o insultă, când sunt de aceeaşi părere cu dumneata, răspunse foarte calm Sam.

— A, aşa! Atunci îţi repet că n-am văzut de când sunt un caraghios ca dumneata. Vii, probabil, să ceri autorizaţia ca să dai o reprezentaţie în oraş?

— Ai ghicit, sir, râse Sam cu poftă. Şi dumneata o să mă ajuţi.

— Să te ajut eu? Crezi că un căpitan de-al Statelor Unite e un scamator ori vreo paiaţă?

Sam chicoti, dar nu răspunse. Îşi luă foarte liniştit un scaun şi se aşeză cât mai aproape de ofiţer. Acesta vru să-şi dea frâu liber indignării, dar Sam Hawkens nu-i lăsă răgaz ci îl întrebă zâmbind:

— Ai auzit dumneata până acum de grupul celor trei denumit „Trifoiul”?

— Trifoi? Care trifoi?

— Cei trei vânători ai preriilor, dacă nu mă înşel.

— Da, unul e Dick Stone, al doilea Will Parker şi al treilea Sam Hawkens. Se povesteşte despre ei că...

— Ştiu, ştiu, sir, îl întrerupse Sam. Aşadar ai auzit de ei. Îmi pare bine, îmi pare foarte bine... Vom vedea peste puţin ce e cu reprezentaţia şi cine e paiaţa. Mai ştii dumneata că Sam Hawkens a fost în timpul războiului *scout?*

— Da, sub comanda generalului Grant. A adus mari servicii trupelor şi pe cât ştiu a ajuns căpitan în armata Statelor Unite. Dar ce-are a face una cu alta?

— Mult, foarte mult, sir, mai mult decât cu dumneata fiindcă trebuie să fi fost pe vremea aceea un ţânc. Şi cum ziceam, „Trifoiul” se află în prezent aici.

— În Tucson?

— *Yes*, sir. Ba Sam Hawkens, merituosul căpitan despre care vorbeam, e încă şi mai aproape, adică aici în cameră.

— Aici în cameră? exclamă ofiţerul holbând ochii. Atunci... atunci... dumneata eşti Sam Hawkens...

— *Yes*, eu sunt, dacă nu mă înşel.

— *Thunder-storm!* Să fii dumneata într-adevăr Sam Hawkens?

— Aşa socot. La urma urmei, de ce n-aş fi?

— Pentru că... pentru că... bâigui căpitanul încurcat, nu arăţi defel... Un ofiţer nu se îmbracă atât de caraghios.

— De ce nu! Dacă e ofiţer nu se poate îmbrăca omul după gustul lui? Şi vezi dumneata, ăsta e gustul meu, gustul lui Sam Hawkens; cui nu-i place, treaba lui, numai să nu mi-o spună în faţă. Vrea însă s-o facă, atunci să stăm amândoi faţă în faţă cu puşca la ochi şi să vedem al cărui glonţ nimereşte mai bine.

Cuvintele acestea fură spuse cu atâta seriozitate încât impresionară pe ofiţer. Făcu un gest cu mâna şi zise foarte politicos:

— Nu e nevoie, sir, nu e nevoie! La ce bun astfel de lucruri tragice între gentlemeni care sunt şi camarazi în acelaşi timp?

— Hm! Fiindcă recunoşti că paiaţa e un gentleman şi camaradul dumitale, dă mâna încoace. Să organizăm acum în linişte reprezentaţia la care trebuie să iei şi dumneata parte.

Îşi strânseră mâinile prieteneşte, pe urmă Sam povesti căpitanului întreaga întâmplare din ajun. Acesta asculta cu mare atenţie şi, pe măsură ce Sam povestea, încordarea lui creştea; când omuleţul sfârşi, sări drept în picioare şi strigă cu înfrigurare:

— Dacă nu te înşeli, Hawkens, dacă s-ar putea să fie banda mult căutată, ce captură am face!

— Sam Hawkens nu se înşală niciodată, zise omuleţul clipind cu înţeles. Eu am convingerea fermă că sunt ei.

— Dar de ce aţi plecat de la La Xavier del Bac fără să-i luaţi cu dumneavoastră? Erau doar legaţi, deci îi aveaţi în mână.

— Cum puteam eu dovedi că sunt într-adevăr tâlhari şi ucigaşi, că e într-adevăr banda Scormonitorilor? Îmi trebuie

dovada şi o voi avea lăsându-i să ne atace. Prinşi asupra faptului, nu mai pot tăgădui.

— Vrei adică să-i laşi să vă atace?

— *Yes*.

— Serios?

— Crezi că fac o glumă?

— Dumneata poate că glumeşti, mie însă afacerea mi se pare cât se poate de serioasă. Dacă reuşesc să pun mâna pe bandă, avansarea mea e sigură. Totuşi nu pot să-i las să vă atace; v-aş expune la o mare primejdie.

— Aşa ar fi dacă ne-ar găsi, vom face însă ca s-atace numai carele dar nu şi oamenii. Faptul rămâne fapt şi se pedepseşte aici în ţară cu moartea.

— *Well*. Nu înţeleg numai cum îi puteţi prinde fără luptă.

— Vom vedea noi, sir, vom vedea noi, sper să reuşim dacă ne dai şi dumneata ajutor. Încalecă, ia cu dumneata o trupă de cavalerişti şi vino cu noi.

— Aş fi fericit s-o fac, dar nu pot să-mi părăsesc postul. Şi fiindcă am prea puţini oameni în garnizoană, vă pot da cel mult un locotenent şi douăzeci de soldaţi. Ajung?

— Peste cap, sir!

— Aş vrea însă mai întâi să-mi spui şi mie cum ai de gând să procedezi. Eşti într-adevăr sigur că banditţii vor veni după dumneavoastră?

— Nu încape cea mai mică îndoială. În Tucson nu vor îndrăzni să s-arate ci au să facă înconjurul oraşului; totuşi e posibil să trimită vreo iscoadă. De aceea nu trebuie să afle decât cel mult locotenentul ce avem de făcut. Cum spuneam, vor face un ocol până ce vor da de urmele noastre şi vor vedea unde ne-am aşezat tabăra. După ce se va întuneca, vor da cu siguranţă atacul.

— Şi dumneavoastră? Ziceai adineauri că nu veţi fi acolo.

— Negreşit că nu. Cunoşti dumneata locul unde se încrucişează şoseaua care duce la Guadelupa cu drumul la

Babasaqui? Şi, mai ales, îl cunoaşte locotenentul pe care ni-l dai?

— Da. Am fost amândoi de câteva ori pe acolo.

— *Well*, cu atât mai bine. Aici ne vom stabili tabăra, fiindcă există apă, ceea ce este esenţial pentru vitele noastre. Dumneata trimiţi pe locotenent cu oamenii lui înainte să ne aştepte, ceva mai deoparte de şosea, ca să nu vadă bandiţii urmele şi să prindă bănuieli. Ne vom întâlni cu el acolo. Cum se va întuneca bine, aprindem un foc mare, ca să ne poată zări bandiţii, pe urmă ne ascundem pe aproape şi cum îi vom vedea apropiindu-se, punem mâna pe ei.

Căpitanul se plimba agitat prin cameră, se opri apoi în faţa lui Sam şi zise:

— Aşa cum le potriveşti dumneata, merge ca pe roate, dar s-ar putea să se întâmple şi altminteri. Bandiţii nu vor da atacul decât după ce vor fi trimis o iscoadă să vadă cum stau lucrurile în tabără.

— Au să trimită, negreşit că au să trimită.

— Şi iscoada o să vadă că nu se află nimeni în tabără.

— Ba o să fim cu toţii, fiindcă nu plecăm decât după ce s-o îndepărta iscoada.

— De unde vrei să ştii când a venit şi când a plecat?

— Dumneata, sir, îl crezi pe Sam Hawkens mai prost decât e, hi-hi-hi! Zici că bandiţii au să trimită o iscoadă, nu putem face şi noi acelaşi lucru? Fii sigur, sir, că mai degrabă îi voi spiona eu pe ei decât ei pe noi.

Căpitanul clătină capul cu îndoială şi răspunse:

— Nu cred să fie cu putinţă. Ar trebui s-o faci peste zi; am auzit multe despre dumneata şi camarazii dumitale şi ştiu cât sunteţi de dibaci şi îndrăzneţi, dar să poţi spiona pe bandiţi la lumina zilei, în locuri unde nu există păduri ca să ai unde te ascunde, e imposibil. Al doilea: zici că veţi aprinde un foc mare în tabără, pe când ei se vor feri să facă acelaşi lucru. Deci, ei vă pot vedea încă de la distanţă, dumneavoastră însă

nu veţi şti unde se află ei.

— Zău? Crezi? Sam Hawkens să nu ştie unde se află aceşti gentlemeni! Ar fi ca şi când capul meu n-ar şti că se află sub pălărie, hi-hi-hi! Fii fără grijă, sir şi spune-mi mai bine dacă vrei ori nu să te ocupi de afacerea asta. Putem să le venim noi singuri de hac, ar trebui însă să tragem în ei şi nu sunt bucuros să se verse sânge omenesc. De aceea m-am adresat dumitale. Dacă-mi pui la dispoziţie douăzeci de inşi, deci patruzeci de pumni zdraveni, vom putea reuşi tot aşa de bine ca şi cu gloanţele.

— Bine, mă învoiesc, vreau însă să aud ce zice şi locotenentul.

— Trimite să-l cheme. Sunt sigur că va fi de părerea noastră.

Când află locotenentul cum stau lucrurile, nu numai că nu se împotrivi, dar fu chiar încântat să ia parte la capturarea bandiţilor. Amândoi ofiţerii erau curioşi să-i cunoască pe Will Parker şi Dick Stone, dar Sam Hawkens nu-i lăsă să-l însoţească, temându-se ca să nu atragă atenţia populaţiei. O eventuală iscoadă a bandiţilor aflând despre acest lucru, i-ar comunica lui Buttler şi acesta ar bănui imediat că s-a cerut ajutorul garnizoanei.

După ce mai discutară în amănunt planul, Sam Hawkens plecă mulţumit cu rezultatul obţinut de la „camarazii” săi.

4. Atacul

Când ajunse la căruţe, găsi pe toţi gură-cască ai Tucsonului adunaţi în jurul emigranţilor, asemeni haimanalelor, în Germania, care se ţdain după o şatră de ţigani, pentru a

cunoaşte mai de-aproape viaţa lor.

Aceştia nu se sinchiseau însă de ei şi stăteau la masă. Sam se aşeză şi el să mănânce din modestul dejun, povestind tovarăşilor săi rezultatul convorbirii cu ofiţerul.

Mai târziu, câţiva mai îndrăzneţi încercară să intre în vorbă cu emigranţii, dar în afară de cantor nimeni nu le răspunse. Printre aceştia se afla un tânăr care se apropie de călăuză şi-i puse mai multe întrebări.

Sam îl observă de la distanţă. Tânărul avea o ţinută soldăţească şi tot timpul cât vorbea se uita la el şi la cei doi camarazi ai săi. De aceea se sculă de la locul lui şi se apropie de el. Auzi pe călăuză spunând:

— Da, e „Trifoiul”, măcar că la început nu-mi venea nici mie să cred.

Hawkens apucă pe tânăr de braţ şi-i zise foarte serios:

— Eşti soldat, nu e aşa? Ţi-ai schimbat uniforma ca să vii aici să spionezi dacă sunt într-adevăr Sam Hawkens. Mă miră că a recurs la astfel de mijloace domnul căpitan al dumitale, putea doar să-şi dea singur seama că nu mă dau drept cine nu sunt. Du-te acum de-i spune ce-ai auzit, dar să nu scapi un cuvânt faţă de altcineva, ai înţeles?

— O să tac ca peştele, sir. Ştiu despre ce e vorba, sunt sergent şi fac parte din cei douăzeci aleşi pentru astă-seară. Peste o jumătate de oră pornim.

Tânărul salută politicos şi plecă.

— I-ascultă, se adresă acum Sam călăuzei, cine te pune pe dumneata să spui la toată lumea cine suntem?

— M-a întrebat şi eu i-am răspuns.

— Aşa! Ai cerut voie?

— Nu cumva vrei să-mi astupi gura?

— Da. Ştii foarte bine că nu trebuie s-afle nimeni că noi suntem „Trifoiul” şi totuşi cum te-a întrebat i-ai şi spus. Te pretinzi scout, cercetător al Vestului şi habar n-ai de regulamentul breslei. Eu, drept să-ţi spun, nu m-aş încrede în

conducerea dumitale.

— Nici nu ţi-o cere nimeni. Până n-ai venit dumneata, ascultau toţi de mine, acum faci pe stăpânul şi vrei să porunceşti la toată lumea. Am fost tocmit de emigranţi să-i duc...

— La pierzanie, îi curmă vorba Sam. Datoria dumitale e să-i şi aperi. Ţi-ai îndeplinit această datorie? Nu. Dacă nu eram noi, ar fi fost acum jefuiţi şi probabil ucişi.

— *Pshaw!* Ştiu şi eu să ţin ochii deschişi. Îţi repet, master Hawkens, că mi-am luat îndatorirea să duc pe emigranţi la Fort Yuma şi până acolo eu sunt şeful. Vrei să mergi şi dumneata, n-ai decât, trebuie însă să te spui ordinelor mele. Pe urmă poţi să porunceşti cât pofteşti. Basta!

Sam îl bătu pe umeri şi răspunse cu zâmbetul său prietenos sub care se ascundea întotdeauna contrariul:

— Nu basta, cel puţin nu încă. Ştiu unde vor să se ducă emigranţii; pentru asta nu e nevoie să treacă pe la Fort Yuma, există un drum mai scurt pe care se pare că nu-l cunoşti dumneata. Poţi să rămâi cu noi până mâine dimineaţă, pe urmă du-te unde vrei.

— Foarte bine, numai să mi se plătească atât cât mi s-a făgăduit până la Fort Yuma.

— O să ţi se plătească, fii pe pace. Eu o să-i duc mai departe fără nici o plată şi n-o să-i expun la primejdii din pricina unei călăuze flecare.

Călăuza se aşeză bombănind pe osia unei căruţe, în timp ce Sam se apropie de tovarăşii săi.

— Ai făcut o mare greşeală, frate Sam, îi zise Will Parker.

— Care?

— De ce i-ai spus să stea până mâine? Trebuia să-l laşi să plece imediat.

— Asta numeşti tu greşeală? Will Parker, ageamiul, îndrăzneşte să dea sfaturi lui Sam Hawkens! N-ai înţeles pentru ce l-am oprit până mâine?

— Nu.

— O, frate Will, frate Will, n-o să ajungi în viaţa ta un adevărat om al Vestului. Mi-e ruşine că te-am avut atâţia ani ucenic şi n-ai învăţat nimic de la mine. Ştii tu ce-ar fi făcut acest cercetaş dacă-l concediam acum? Ca să se răzbune, s-ar fi dus imediat la bandiţi şi le-ar fi spus ce plan am urzit. Dar, ce să-i faci, un creier mititel ca al tău nu poate cuprinde o idee atât de mare.

— *Yes*, încuviinţă Parker, ai dreptate, frate Sam. Recunosc şi eu că ţi-ai pierdut vremea degeaba cu un tont ca mine şi nu pricep cum de m-ai suferit atâta timp în preajma ta.

— Nu e de mirare, fiindcă nu pricepi nici altele. Dar vezi tu, dragă Will, eu sunt ca o mamă îngăduitoare care îşi iubeşte mai mult copilul pe care îl ştie mai firav, decât pe ceilalţi.

Văzură pe soldaţi trecând şi îndreptându-se spre şosea. Emigranţii însă rămaseră pe loc şi plecară de-abia pe la prânz după ei.

Ţinutul pe unde trecea convoiul era o pustietate stearpă şi doar ici-colo creştea vreun cactus pipernicit sau vreo tufă săracă. Adunau în drum vreascuri, ca s-aibă cu ce aprinde focul când vor poposi pe înserat la locul de destinaţie. Arareori se găseşte pe acolo vreo mocirlă de adăpat vitele şi două sau trei izvoare cu apă de băut. Mai sunt ele şi altele, dar indienii le ţin acoperite cu piei şi presară deasupra pământ şi pietriş ca să nu le găsească albii.

Sam Hawkens conducea convoiul. Călăuza de până acum nu mai mergea în cap ci la coadă. Arunca din când în când omuleţului nostru o căutătură de ură care nu prevestea nimic bun.

Ajunseră acum pe un teren plin cu bolovani, de aceea carele înaintau cu greu. Într-un loc bolovanii formau o adevărată stâncă după care s-ar fi putut ascunde cineva fără să fie văzut, dar putând să vadă până departe. Sam arătă

într-acolo şi zise prietenilor săi:

— Acolo au să se ascundă bandiţii. Ori nu cumva crezi că n-o să fie aşa, Will Parker?

— Vai de mine, frate Sam, am zis eu ceva? Oricât de mititel e creierul meu — cum spui tu — atâta lucru pricepe şi el. Uite şi colo nişte bolovani. Te pomeneşti că îşi caută şi acolo loc de adăpost?

— Nu cred. Aici se mai găsesc câteva fire uscate de iarbă pentru cai, pe când în partea aceea e numai pietriş. Dar o să fie şi acolo cineva.

— Cine?

— Nu ghiceşti?

— Ba da, frate Sam. O să te-ascunzi după bolovani ca să aştepţi sosirea lor şi să-i spionezi.

Sam îşi puse mâinile pe cap şi strigă cu o mirare prefăcută:

— E cu putinţă aşa ceva! A avut şi ageamiul ăsta o dată o idee, o adevărată idee genială! Să ştiţi că se scufundă pământul, ori i s-a luminat şi lui în sfârşit mintea. Da, Will Parker, aşa voi face, mă voi duce acolo să spionez pe bandiţi.

— Mă iei şi pe mine?

— Mi-e frică, Will, mi-e frică. Pentru astfel de lucruri se cer oameni destoinici şi cu experienţă. Ar trebui să mai înveţi încă multă vreme la şcoală.

— Hm... Nu cumva te înşeli, frate Sam? Am cunoscut un băiat care nu învăţase nimic, măcar că era al dracului de deştept. Lumea zicea că nu era de vină băiatul, ci profesorul care nu ştia nimic. Mă tem că aşa stau lucrurile şi cu noi.

După vreun sfert de ceas trecură de pământul bolovănos şi ieşiră pe un şes întins pe care creşteau tufe dese de Nesquite şi Ocohilla. Găsiră chiar şi o fântână, aşa că hotărâră să poposească aici.

Adăpară caii şi-i lăsară să pască din mlădiţele tufelor spinoase. Pe urmă carele fură aşezate astfel încât să formeze un pătrat, lăsând un loc liber la mijloc.

Se uitară să vadă dacă au sosit soldaţii, dar nu-i zăriră nicăieri. Sam dădu din cap mulţumit şi mormăi:

— Locotenentul ăsta nu e prost. N-a vrut să s-arate până ce nu vom sosi noi.

Ca şi când acesta l-ar fi auzit, apăru dinspre apus un călăreţ care se apropia în goană. Era locotenentul. Când ajunse în tabără, strânse mâna lui Sam şi zise:

— Suntem mai de mult pe aproape, dar ne-am ţinut departe de fântână, ferindu-ne să nu ne vadă cineva care ar fi putut da de veste bandiţilor. Acum însă trebuie să ne adăpăm caii, sunt morţi de sete, săracii!

— Bine, adăpaţi-i, dar să plecaţi imediat după ce se va înnopta. Bandiţii vor trimite probabil iscoade şi e bine să nu vă vadă; vom trimite noi după dumneavoastră când va sosi timpul.

— Ne-am înţeles. Dar unde crezi dumneata că se vor ascunde bandiţii ca s-aştepte momentul prielnic?

Sam arătă spre stânca de bolovani care se zărea destul de bine.

— După bolovanii aceia, sir. Cum vor sosi încă pe lumină, e sigur că se vor ascunde acolo ca să nu-i vedem noi.

— Crezi că n-au să ne zărească?

— Nu. Pe cât ştiu, n-au binocluri la ei şi cu ochiul liber nu pot vedea decât focul pe care-l vom aprinde noi după ce se va întuneca.

Ofiţerul plecă şi se întoarse peste puţin timp cu soldaţii săi. Îşi adăpară caii şi după ce hotărâră locul de retragere plecară iar. Sam trebuia să se grăbească şi el, deoarece avea de mers o bucată de drum până la grupul de bolovani şi se temea să nu sosească bandiţii înaintea lui şi să-l vadă venind. Se duse la catâr, îl mângâie pe spinare şi-i spuse numai atât:

— Lasă-te la pământ, băbuşco şi stai aşa până mă întorc.

Dobitocul înţelese vorba şi se întinse jos în patru labe. Nu l-ai mai fi urnit de-acolo pentru nimic în lume până n-ar fi venit

stăpânul să-l scoale.

— Ei, dragă Will, parcă ziceai că vrei să mergi şi tu, zise Sam prietenului său.

— Du-te singur, răspunse Parker. Ce să faci cu un ageamiu ca mine?

— Păi vezi că dacă vrei să înveţi şi tu ceva, trebuie să te iau.

— *Well*, atunci merg, dar nu ca să învăţ, ci ca să te pot scoate din mâna bandiţilor, dacă le-o veni pofta să te scalpeze.

— N-au decât. Îmi cumpăr pe urmă altă perucă mai frumoasă.

Porniră amândoi luând cu ei armele. La răsărit se aflau bolovanii care vor sluji de adăpost bandiţilor, după cum presupunea Sam. Ceva mai încolo era stânca după care plănuiau să se ascundă el cu Parker.

Înainte de plecare, Hawkens spuse celor din tabără ce au de făcut, dându-le în grijă să urmeze întocmai instrucţiunile lui.

Când ajunseră la locul de destinaţie, soarele se lăsa la asfinţit. În curând va veni amurgul care ţine toarte puţin în aceste regiuni. Dincolo, spre stâncă, nu se vedea încă nimeni.

— Oare vor veni? întrebă Parker. Am pornit de la o bănuială, dar siguranţa ne lipseşte.

— Ce numeşti tu bănuială e pentru mine siguranţă, răspunse Hawkens cu hotărâre.

— Le-o fi trecut pofta după cele petrecute.

— Dimpotrivă, cu atât mai mare va fi dorul de răzbunare. A, uite colo, nu ţi se pare că se zăreşte ceva printre cele două movile?

Parker îşi încorda privirile, apoi răspunse repede:

— Văd nişte călăreţi. Ei sunt!

— Da, ei sunt. Nu-i putem număra de aici, dar mai mult de doisprezece nu cred să fie.

— Dar nici mai puţin. Ai avut dreptate, frate Sam.

— Eu am întotdeauna dreptate, dragă Will. Ştii tu cum trebuie să faci ca să ai oricând dreptate?

— *Yes*. E foarte uşor.

— S-auzim.

— Să nu susţii niciodată nimic.

— Aşa-i, numai că nu asta am vrut să spun. Să nu spui niciodată ceva până ce nu eşti sigur.

— Mare lucru ai grăit!

— Aşa? Atunci să susţii întotdeauna contrariul de ce spune un ageamiu.

— Am înţeles, frate Sam. De acum încolo o să fiu de-o părere cu tine ca să am întotdeauna dreptate. A, uite-i că s-au oprit! Pornesc iar... Cotesc la stânga. Cunosc ţinutul şi ştiu că trebuie să se ducă la stânca de unde să poată vedea tabăra.

— Bănuiesc oare că vom fi poposit lângă fântână?

— Bineînţeles! Care-ar fi nebunul să poposească în pustiu când are apă la nas. Ce întrebare prostească, Will Parker! Degeaba mi-am bătut eu capul o viaţă întreagă, că tot nimic n-ai învăţat.

Banditii se apropiaseră acum de grupul de bolovani, înaintând cu mare băgare de seamă, ca să nu fie văzuţi. Priponiră caii ceva mai în urmă, apoi se aşezară la distanţă unul de altul după bolovani, dar aşa ca să poată vedea tabăra.

— Ei sunt! zise Sam. Doisprezece în cap: îi putem număra de aici.

— Ce facem, ne ducem să-i spionăm?

— După ce se va întuneca.

N-aşteptară mult. Soarele asfinţise. Amurgul se lăsase şi în curând nu se mai zărea decât focul de lângă fântână.

— Acum să mergem, zise Sam lui Parker.

Ieşiră din ascunzătoare şi înaintară tiptil spre tabăra

bandiţilor. Din ce se apropiau, din ce călcau mai cu băgare de seamă. Era într-adevăr de mirare cum Sam Hawkens cu cizmele lui mari păşea ca o vrăbiuţă fără să i se audă pasul. Will Parker era tot aşa de îndemânatic ca şi el şi nu părea deloc să fie un ageamiu cum îi spunea mereu prietenul său.

Când ajunseră la movilă, Sam dădu lui Parker puşca şi-i şopti:

— Aşteaptă-mă aici şi vezi de Mary a mea. Eu mă duc.

— *Well*, dai dacă e primejdie, cheamă-mă.

— *Pshaw!* Ce primejdie vrei să fie! Ciuleşte urechile Will, ca să nu te prindă.

— Cine?

— Iscoada pe care o vor trimite cu siguranţă cât mai curând şi care s-ar putea să treacă pe aici.

Se lăsă la pământ. Şi începu să se târască pe burtă. Timpul era potrivit, căci puţinele stele care apăruseră pe cer nu străluceau încă destul de tare ca să lumineze îndeajuns.

Locul unde se ascunseseră bandiţii era plin de bolovani şi pietre; pentru cine nu se pricepea să spioneze o tabără ar ti fost o mare primejdie să fie descoperit, căci zgomotul pe care l-ar fi făcut vreo piatră rostogolindu-se sub picioarele lui l-ar fi dat imediat de gol. Dar Sam înainta fără să mişte o pietricică din loc. Ochii lui ageri zăreau prin întuneric tot ce era în jurul lui. Ajunse astfel în spatele bandiţilor. Doi, trei din ei stăteau în picioare şi priveau de după bolovani spre tabără, ceilalţi stăteau jos de vorbă. Auzi pe unul din ei zicând:

— Nasoală treabă că n-am găsit mai multe muniţii. Trebuie să umblăm cu mare economie şi să nu risipim şi ce avem.

— Lasă că ni le luăm noi îndărăt, ba şi altele pe deasupra! Poller, hai, ce mai stai? Bagă bine de seamă să nu te simtă, altminteri vei avea de furcă cu mine, auzi?

— N-avea grijă, mă pricep eu la meseria asta. Nu fac eu întotdeauna pe iscoada?

— De aceea te-am şi ales. Vezi numai să nu te dai prea aproape.

— Aş vrea s-aud însă ce vorbesc.

— Nu e nevoie. Vreau să ştiu dacă mai e şi altcineva cu ei, atâta tot.

— Dar dacă aud ce spun, aflu poate lucruri care ne-ar interesa. Te pomeneşti că au bănuieli.

— Ce fel de bănuieli?

— Îşi vor fi închipuit că n-o să ne lăsăm...

— Da de unde! Şi apoi! Pe nemţi nici nu-i pun la socoteală, iar călăuza nu pare să fie omul care să-şi pună viaţa în primejdie pentru nişte străini. Rămân deci cei trei dobitoci care, nu ştiu cum s-a făcut, că, aşa proşti cum sunt, au izbutit să ne biruie. Auzi tâmpiţii! Să se ducă la Gila să prindă biberi şi urşi în capcană! Dracu' a mai văzut aşa ceva! Hai, du-te şi peste o jumătate de oră să fii îndărăt.

Iscoada plecă şi cel care vorbise întâi zise iar:

— Ce zici, Buttler, ne năpustim chiar astă-seară asupra lor ori aşteptăm până mâine dimineaţă?

— Mâine? N-am eu răbdare până atunci. De-abia aştept să mă răfuiesc cu ei, mai ales cu piticul ăla, fir-ar el al dracului să fie!

— Vrei, adică, să dăm lovitura după ce se va potoli focul şi vor adormi?

— Nu. Vreau să-i culc pe toţi deodată la pământ cu o singură salvă şi pentru asta se cere să fie lumină.

— Nu vorbi aşa, mă. Nu vezi câtă vâlvătaie? Au să ne vadă de cum ne vom apropia.

— Păi tocmai vâlvătaia asta e semn că nici prin gând nu le trece că vom veni, altminteri s-ar fi ferit. Dar oricum, trebuie s-aşteptăm până s-o mai potoli focul. Pe urmă... pe ei, băieţi! Numai pe ăla mititelul să-l lăsaţi în seama mea, vreau să mă răzbun pentru batjocura pe care am suferit-o din pricina lui.

Continuă să înjure şi să ocărască pe cei trei cercetaşi

făcând spume la gură de turbare. Sam crezu că va mai afla ceva mai interesant pentru el, dar nu mai putu descoperi nimic. Mai aşteptă vreun sfert de ceas, apoi se întoarse tot atât de tiptil precum venise la locul unde îl lăsase pe Parker.

— Ei, ce-ai aflat? îl întrebă acesta când îl văzu.

— Prea puţin.

— Dar important?

— Nimic altceva decât când va avea loc atacul, adică după ce se va mai potoli focul în tabără. Ai văzut iscoada?

— Da. A trecut foarte aproape de mine, dar nu m-a văzut.

— Haide! Trebuie să ne întoarcem la ai noştri.

Se îndepărtară, păşind mai întâi încet şi cu băgare de seamă, pe urmă din ce în ce mai lepede, dar nu direct spre tabără, ci făcând un ocol, ca să nu se întâlnească pe drum cu iscoada.

Nu făcuseră nici o jumătate din cale şi auziră un glas exclamând cu ciudă:

— *Tempest!*

— Doamne Iisuse! adăugă alt glas. Cine dracu dă buzna peste mine?

— Ăsta e cantorul nostru, şopti Sam prietenului său. Să ştii că iar a făcut o prostie. Hai să ne apropiem, dar încet, să nu ne simtă.

— Te-am întrebat cine eşti? auziră ei pe cel dintâi zicând:

— Mă înăbuş... răspunse glasul răguşit al cantorului, ca şi când l-ar fi ţinut cineva de beregată.

— Vreau să ştiu cum te cheamă, auzi? De unde vii?

— De colo, din tabără, bolborosi cantorul. Caut... Caut pe Hobble-Frank...

— Aha, Frank te cheamă. Ce cauţi singur pe aici, singur în bezna nopţii?

— Sunt din Klotzsche, de lângă Dresda. Dardă-mi odată drumul. O, o, în sfârşit. Slavă Domnului.

Glasul se auzi acum mai limpede. Cantorul reuşise să scape

de strânsoare şi o luase la fugă pe câmp.

— S-a dus! mormăi celălalt. Să mă iau după el?... Nu, să-mi văd mai bine de drum.

Omul îşi iuţi pasul şi se îndreptă spre locul unde erau tupilaţi bandiţii.

— Iscoada! şopti Sam. Poate să ne încurce socotelile. Trebuie să mă întorc la ei ca s-aud ce le spune. Tu stai aici şi m-aşteaptă. Vreau s-ajung înaintea lui acolo.

O luă la fugă prin întuneric. Will Parker nu se mişcă din loc. Când se întoarse, Sam spuse doar atât:

— A mers mai bine decât credeam. Întâlnirea asta putea să-l coste viaţa pe dobitocul acela de cantor, sau, în cazul cel mai bun, ar fi trebuit să-i sărim în ajutor; tot planul nostru cădea în baltă.

— Drept cine-l iau bandiţii pe nenorocitul nostru de „Emeritus”? întrebă Parker.

— Pişicherul ăsta trimis în iscoadă nici n-a pomenit despre el.

— Zău? Nu înţeleg... întâlnirea era doar destul de importantă.

— Probabil că lui nu i s-a părut tot aşa, sau i-a fost frică.

— Frică?

— Da. Înainte de a pleca, Buttler l-a ameninţat că dacă nu se fereşte şi-l vede cineva, o s-aibă de furcă cu el. În gura lui Buttler, vorbele astea sunt o ameninţare care lasă multe să se înţeleagă. Cu atât mai bine pentru noi. Acum haide îndărăt în tabără.

N-apucară însă să facă mai mult de douăzeci de paşi şi se opriră iar. Auziră tropot de cal.

— Vine spre noi, şopti Parker.

— Ce dracu' o mai fi şi asta? Să ne dăm repede deoparte, răspunse Sam.

Calul trecu pe lângă ei şi pieri în noapte. Cu tot întunericul care-i înconjura, zăriră două umbre pe cal.

— Să fi fost vreun ui de-ai noştri? întrebă Hawkens îngrijorat.

— Nu ştiu. Nu era unul, ci doi.

— Unul şedea ţeapăn în şa, celălalt în spatele lui şi-l ţinea de gât.

— N-am băgat de seamă. Nu cumva te înşeli?

— Eram mai aproape şi i-am văzut lămurit. Unul trebuie să fie dintr-ai noştri, dar celălalt?

Acesta făcea parte tot din convoi, e adevărat, dar iată ce se întâmplase:

Doamna cea mustăcioasă, se luase la ceartă cu Poller, călăuza, şi-i strigase la un moment dat:

— Să nu crezi că suntem slugile dumitale! Eu, doamna Rosalie Ebersbach, născută Morgenstern şi văduvă după Leiermüller, pot porunci aici ca şi dumneata, mă înţelegi? Te-am tocmit să ne arăţi drumul şi de aia te plătim. Mâine să te duci dracului! Sir Sam Hawkens o să ne conducă mai departe, se pricepe mai bine la meseria asta decât oricare altul.

— Mai bine ca mine? întrebă cu indignare călăuza. Nu ştii ce vorbeşti, doamnă. Femeile să-şi ţină gura şi să nu trăncănească prea mult.

— Trăncănesc, eu? Să tac, ai? Da' de ce mi-a dat Dumnezeu gură? Să taci dumneata, nu eu, auzitu-m-ai?

— Dacă nu-ţi place, daţi-mi drumul.

— Du-te opt şi cu-a brânzii nouă!

— Plătiţi-mi mai întâi ce mi se cuvine.

— O să-ţi plătim, n-avea grijă. Nu ne opunem noi pentru câţiva şilingi. Jack (Jack era bărbatul), ai parale la îndemână?

— *Yes*.

— Plăteşte-i şi să ne lase în pace.

Călăuza îşi primi într-adevăr suma întreagă ce i se cuvenea până la Fort Yuma. Băgă banii în buzunar, zâmbind mulţumit — căci stârnise dinadins cearta ca să poată pleca în lipsa lui Sam. Puse şaua pe căi, îşi luă puşca şi încalecă. Dick Stone se

apropie de el şi-l întrebă foarte liniştit:

— Ce te-a apucat, sir? Nu cumva vrei să pleci?

— *Yes*, ai ceva împotrivă? răspunse călăuza înţepată.

— Poate că da.

— Nu te întreabă nimeni dacă da sau nu.

— Stai că nu merge p-aşa! E vorba să fim atacaţi. Plecarea dumitale ar avea un motiv care mi se pare că-l cunosc.

— Zău? Ai vrea să mi-l spui şi mie? zise călăuza cu ironie.

— Da. Te duci la bandiţi ca să le spui ce s-a hotărât.

— Pesemne că te-ai ţicnit, master. Uite ce e: doamna de colo m-a concediat şi nu mai am ce căuta aici. De aceea vreau să mă duc unde sunt soldaţii şi să iau parte cu ei la atac.

Pentru moment Dick Stone se lăsă amăgit. Dădu drumul căpăstrului; călăuza înfipse pintenii în burta calului şi porni în direcţia unde stăteau soldaţii la pândă. După o clipă, însă, Stone îşi dădu seama că a fost tras pe sfoară. Puse mâna pe puşcă şi strigă:

— Ticălosul ăsta m-a minţit; vrea să ne trădeze. Să-i trag la repezeală un glonţ în cap.

Şi-So sări însă de la locul lui şi-i zise:

— Nu-ţi strica glonţul degeaba, sir: e întuneric şi n-o să-l nimereşti. Stai că ţi-l aduc eu îndată înapoi.

După ce spuse aceste cuvinte, tânărul indian pieri în noapte.

— Să mi-l aducă înapoi... copilandrul ăsta? Nu prea cred. Trebuie să mă duc singur.

Vru s-alerge la calul său, dar silvicultorul îl apucă de braţ şi-l opri.

— Stai, domnule, acu' o să-i vezi pe amândoi întorcându-se.

— Cu neputinţă!

— Crede ce-ţi spun. Şi-So, aşa tânăr cum e, a făcut alte isprăvi, mult mai grele ca asta.

Ionul hotărât al tânărului îşi făcu efectul.

— Hm... mormăi Dick Stone, degeaba m-aş lua după el că tot n-aş putea să văd încotro a luat-o. Şi-apoi, dacă se duce într-adevăr la bandiţi, dă peste Sam şi Will, care n-au să-l lase să treacă. Oricum, afurisită treabă! Ce-o să zică Sam când o afla...

Wolf — acesta era numele silvicultorului — nu zise nimic, dar ascultă cu încordare în direcţia pe care o luase călăuza. Se auzea încă sforăitul calului, dar nu şi tropot de copite; după câteva momente însă se auzi iar, din ce în ce mai aproape şi mult mai domol ca înainte.

— Ciudat! zise Sam lui Parker. Calul se întoarce şi încă la pas. Să ne lăsăm la pământ, ca să putem vedea mai bine.

Calul venea într-adevăr la pas cu un singur călăreţ numai, dar acesta târa ceva după el.

— Şi-So! strigă Sam încremenit. Dumneata eşti? Ce cauţi aici?

Tânărul opri calul şi răspunse cu glas rugător:

— Zi-mi tu, sir! Te-am mai rugat s-o faci... Uite ce e: călăuza s-a luat la ceartă cu doamna Rosalie şi, după ce i s-au dat banii, a încălecat şi a plecat. Vroia să se ducă la bandiţi ca să le spună ce-am plănuit. Eu am pornit după el, am sărit în spinarea calului, l-am ameţit pe trădător cu patul revolverului, am oprit calul şi l-am trântit de pe cal. Acum îl trag după mine cu lasoul cu care l-am legat zdravăn ca să nu fugă când se va dezmetici.

— Bravo, băiete! Să te iei după un cal în goană, să-l pocneşti pe fugar în cap, să-l arunci din şa şi să-l legi la repezeală... Un adevărat Old Shatterhand! O să-i povestesc lui tată-tău. Nu cumva l-ai omorât pe trădător?

— Nu, l-am ameţit numai.

— Halal să-ţi fie! Şi fără să faci gălăgie — dacă nu mă-nşel.

— Nu trebuia să fac gălăgie deoarece duşmanul e pe-

aproape şi putea să m-audă, răspunse tânărul, simplu şi cu modestie.

— *All right*. Eşti vrednic de toată lauda, băiete. Acum haide în tabără. Să ne grăbim ca să isprăvim odată cu ticăloşii ăştia.

Porniră. Călăuza se dezmeticise. Începu să se vaiete din pricina durerilor, dar nimeni nu-l luă în seamă. Când ajunseră la ceilalţi, îl primiră toţi cu ocări. Tăcea însă şi privea posomorât înaintea lui. Tot atât de tăcut rămânea şi Şi-So la toate laudele care i se aduceau.

Sam era înfuriat pe... Emeritus.

— Ce-ai căutat, domnule, să ieşi din tabără când ştiai bine că dădusem ordin să nu se mişte nimeni de-aici? se răsti el la cantor.

— Păi... compuneam.

— Cine era omul cu care te-ai întâlnit?

— Nu ştiu. Nu s-a recomandat. Mă apucase de gât şi strângea cât putea.

— Să mulţumeşti lui Dumnezeu că ai scăpat cu viaţă. Omul ăsta e unul din bandiţii care vor să ne omoare.

— Mie nu mi-ar fi făcut nimic. Eu sunt un ales al muzelor.

— Taci odată cu prostiile astea! Şi-apoi, dacă ai poftă să mori, treaba dumitale, dar nu ne expune şi pe noi la primejdii, ai înţeles? De-acum încolo o să te leg zdravăn pe cal ca să nu mai poţi face astfel de nesocotinţe, aşa să ştii!

Focul ardea acum mocnit. Venise vremea să părăsească tabăra. Sam hotărî să nu rămână decât el, Stone şi Parker cu soldaţii, ca să ia parte la prinderea bandiţilor. Ceilalţi nu trebuiau expuşi pericolului. Schmidt, Strauch, Ebersbach şi Uhlman erau pe deplin mulţumiţi. Doamna Rosalie însă protestă cu energie:

— Ce, eu să stau cu mâinile în sân când alţii îşi pun viaţa în joc pentru mine? Nu, nu, nu se poate! Dacă nu aveţi o puşcă şi pentru mine, pun mâna pe o secure ori pe-o lopată şi

vai de mama ăluia care o îndrăzni să se apropie! În opera lui domnu' Emeritus trebuie să fie şi eroine; de ce să nu fiu eu una din ele? Spuneţi-mi numai unde să mă aşez la pândă şi... lăsaţi pe mine! Dacă nu le-o plăcea bandiţilor, să nu-mi ziceţi Rosalie Ebersbach.

Cu mare greutate o hotărâră să renunţe la ideea ei războinică. Cei patru emigranţi germani plecară cu nevestele, iar copiii şi animalele spre locul unde erau ascunşi soldaţii. Tot asemenea Emeritus, călăuza şi caii. Tinerii Şi-So şi Adolf Wolf nu vrură să se despartă de Sam, zicând că ar fi fost o dezonoare pentru ei să nu ia parte la luptă, aşa că trebuiră să-i primească în rândul luptătorilor. Caii soldaţilor rămâneau în paza emigranţilor. Când toate fură puse la cale, Sam zise locotenentului:

— Eu mă duc acum să mă furişez în tabără ca să văd ce se petrece acolo.

Când să plece, tânărul indian se apropie de el şi-l rugă să-l însoţească. Sam se uită lung la el şi clipi de câteva ori din ochii lui mititei în semn că primeşte.

Imediat porniră amândoi în direcţii diferite. Şi-So o luă drept înainte, urmând drumul care ducea la locul unde stăteau ascunşi bandiţii. După ce merse vreo zece minute, se aşeză jos la câţiva paşi mai la o parte. O linişte adâncă domnea în juru-i. În urma lui ardea încă focul care se potoli încetul cu încetul, până ce rămase numai jarul care mai lumina niţel. Era momentul de atac hotărât de bandiţi.

Şi într-adevăr, Şi-So auzi ca un foşnet uşor dinspre locul unde stăteau bandiţii la pândă. Erau paşi care înaintau încet şi cu mare băgare de seamă. Se ridică pe jumătate şi ascultă cu încordare. Auzul lui extraordinar îi spunea că bandiţii vor trece la cel mult treizeci de paşi de el, de aceea se dădu mai încolo şi se întinse la pământ.

Veneau acum de-abia păşind, unul în urma altuia, ca indienii sau cutreierătorii pustiurilor. După ce trecură, Şi-So se

ridică de jos şi se luă pe urma lor.

Bandiţii se opriră în imediata apropiere a taberei. Dacă vroia s-audă ce vorbesc, tânărul indian trebuia să dea acum dovadă de o mare temeritate. Se întinse iar la pământ şi se târî atât de aproape de ei, încât ar fi putut apuca de picior pe cel care-i venea mai la îndemână. Îndrăzneala lui îşi avu răsplata, căci îl auzi pe Buttler, deşi foarte încet, zicând:

— Focul de-abia mai pâlpâie. Cred că au adormit toţi. Totuşi să mai aşteptăm niţel. Puţină prudenţă nu strică. Trebuie să-i împresurăm însă chiar de-acum. Dacă ne aşezăm la treizeci de paşi unul de altul, suntem destui ca să facem un cerc în jurul carelor. Pe urmă aşteptaţi până ce voi da eu semnalul.

— Ce semnal?

— O să imit cu un fir de iarbă ţârâitul greierului. Când îl auziţi, vă târâţi spre căruţe. Odată ajunşi lângă ele, să ştiţi că, la al doilea semnal, trebuie să le înconjuraţi; la al treilea, vă strecuraţi pe sub ele şi începeţi măcelul. Nici o împuşcătură, numai cu cuţitele, aţi înţeles?

— Dar cu femeile şi copiii ce facem?

— Îi omorâţi. Să nu rămână nici picior din ei, ca să n-aibă pe urmă cine ne da de gol. Prada o împărţim între noi. Căruţele şi leşurile le ardem. Jumătate din voi o ia apoi la stânga, cealaltă jumătate la dreapta. Eu rămân deocamdată pe loc. Aveţi grijă să nu faceţi gălăgie, fiindcă orice zgomot, cât de uşor, ne-ar putea trăda.

— Şi dacă dăm peste vreo santinelă? întrebă unul din bandiţi.

— Nu cred să fi pus, dar dacă da, îi vârâţi cuţitul în piept. Şi acum la lucru, băieţi! Luaţi bine seama la semnal.

— Bandiţii se împrăştiară ca să formeze cercul. Buttler rămase însă pe loc. Şi-So chibzui un moment. Să alerge la Sam Hawkens ca să-i spună ce-a auzit? Nu. Ar fi zăbovit prea mult. Dacă l-ar înlătura pe şef, ceilalţi bandiţi ar fi apoi lesne

de biruit.

Aşteptă un minut, se ridică binişor de jos, se apropie de bandit şi-l pocni pe la spate cu patul revolverului în cap. Buttler se prăbuşi fără un ţipăt la pământ. Îl apucă atunci de guler şi-l târî până la locul unde era Sam cu soldaţii.

— Un om! exclamă acesta aplecându-se peste trupul neînsufleţit al banditului. E mort?

— Nu, doar ameţit, răspunse indianul.

— Cine e?

— Buttler.

— Pe dracu'! Din ce pricină?

— L-am pocnit cu revolverul în cap.

— *Zounds!* Ai făcut o mare greşeală şi mi-ai zădărnicit toate planurile. Ia spune repede cum s-a întâmplat?

În câteva cuvinte Şi-So îi povesti cum stau lucrurile.

— Păi se schimbă treaba! zise Hawkens. Acum o să iau eu locul lui Buttler şi o să ţârâi eu pentru el. Să vedeţi cum o să ne cadă banditii în palmă la repezeală. Legaţi-l zdravăn şi puneţi-i un căluş în gură, ca să nu facă gălăgie când s-o dezmetici.

În timp ce soldaţii executau ordinul, locotenentul întrebă pe Sam:

— Şi vrei să dai semnalul în locul lui Buttler? Cum o să poţi imita ţârâitul greierului?

— Foarte lesne. Iei un fir de iarbă, îl apuci între degetele mari ale mâinilor, îl treci prin palmele făcute pâlnie şi sufli în el. Auzi atunci un ţârâit care ai jura că e al unui greiere.

— Ştii că are haz! Ia să încerc şi eu.

— Amână pe mâine, sir, acum nu e vreme de aşa ceva. Ne-ai pune banditii pe fugă.

— De ce?

— Fiindcă ţârâitul ăsta cere exerciţiu, nu se învaţă dintr-o dată. Şi-acum, să mergem. Să ne furişăm doi câte doi în urma unui bandit. Când voi ţârâi întâia oară, ei vor înainta spre

căruţe; voi după ei. La al doilea ţârâit, se vor strecura pe sub căruţe. Al treilea ţârâit va fi semnalul de atac. Năpustiţi-vă asupra lor şi daţi-le cu patul puştii la cap.

— Socot că un glonţ sau un vârf de baionetă ar fi mai nimerit. Nemernicii ăştia şi-au meritat încă de mult moartea.

— Aşa e, numai că eu nu sunt nici judecătorul, nici călăul lor.

— Dar bine, domnule, ce crezi dumneata că vor face în Tucson cu ei?

— Au să le pună ştreangul de gât şi o să-i spânzure, asta au să facă.

— Păi atunci, nu e totuna dacă mor împuşcaţi ori spânzuraţi?

— Tot ce se poate. Alta e însă să mori osândit de lege şi alta să te omoare oameni care nu sunt chemaţi să te judece. Noi să-i prindem de vii, faceţi pe urmă cu ei ce poftiţi.

— Bine, să-ţi fac pe plac, deşi ticăloşii ăştia nu merită atâta bătaie de cap.

Procedară după sfatul lui Sam Hawkens. Când totul fu gata, omuleţul nostru rupse un fir de iarbă, îl apucă între degete, îl trecu prin deschizătura dintre palme şi ţârâi o dată. Trecu apoi în mijlocul cercului, ţârâi a doua oară, mai lăsă o bucată de vreme pe urmă se târî pe brânci tot mai aproape, întins în iarbă, văzu pe bandiţi înaintând fără zgomot. Cercul se strângea tot mai tare. Se puteau auzi unul pe altul.

— Buttler, aicea sunt! şopti un glas.

— Merge bine, răspunse tot în şoaptă Sam.

Întoarse binişor capul şi ochii lui ageri văzură pe Dick Stone cu unul din soldaţi în spatele banditului. Ţârâi pentru a treia oară şi dintr-osăritură fu lângă ei.

Se auziră pocnituri şi câteva ţipete înăbuşite, pe urmă se făcu tăcere.

— Ei, cum a mers? strigă acum Sam cu glas tare.

— Foarte bine. Am pus mâna pe ei, răspunse Will Parker.

— Aduceţi-i încoace şi aprindeţi iar focul ca să ne arătăm la faţă.

Peste câteva minute erau toţi aşezaţi în mijlocul pătratului format de căruţe. În jurul lor se aflau Sam, Dick Stone, Will Parker, locotenentul şi Adolf Wolf. Soldaţii se duseseră în vremea asta s-aducă pe emigranţi şi caii în tabără.

Bandiţii se dezmeticiseră şi priveau încruntaţi înaintea lor. Nici unul nu spunea nimic, dar din ochi le ţâşneau când şi când fulgere de ură şi de mânie. În cele din urmă, Buttler nu se mai putu stăpâni.

— Ai putea să-mi spui pentru ce şi cu ce drept ne-aţi atacat? se răsti el la Sam Hawkens.

— Socot că nu e nevoie să mă întrebi, fiindcă răspunsul ţi-l poţi da singur! zise Sam fără să se tulbure.

— Să fiu al dracului dacă înţeleg ceva! Ne vedeam în linişte de drum când am văzut o tabără. Cum nu puteam şti cine erau oamenii care poposiseră aici, ne-am furişat până aproape să vedem ce şi cum. Ne-am pomenit apoi deodată atacaţi pe neaşteptate şi doborâţi la pământ. Cer să ne dezlegaţi numaidecât şi să ne lăsaţi să plecăm.

— Cere, de ce să nu ceri? De plecat o să plecaţi voi, dar mai departe de Tucson n-o să ajungeţi şi de-acolo de-a dreptul în spânzurătoare. Hi-hi-hi!'

— Ţie-ţi arde de glumă, nouă nu. Treabă e asta, să te legi de nişte oameni nevinovaţi? Mi-e că râsul o să ţi se prefacă în plâns şi încă mai repede decât crezi...

Sam se sculă atunci indignat de la locul său, se aşeză în faţa banditului, şi-i zise de data asta foarte serios:

— Ascultă Buttler, să dăm cărţile pe faţă. Eu sunt Sam Hawkens, ăsta e Will Parker şi ăstălalt Dick Stone. Ni se mai zice şi „Trifoiul”. Acum ai înţeles? Nu sunteţi voi oamenii care să ne trageţi pe sfoară.

Buttler se îngălbeni ca ceara şi nu putu scoate un cuvânt.

— Eu însumi v-am spionat astăzi şi am auzit tot ce-aţi

vorbit! urmă Sam Hawkens. Voi sunteţi banda Scormonitorilor, o ştiu încă de la San Xavier.

— Scormonitorii! exclamă speriat banditul. Ce idee să ne luaţi drept nişte tâlhari... Cine ţi-a spus minciuna asta, sir?

— Nu trebuia să mi-o spună nimeni, urechile mele au auzul bun.

— O, cel mai bun auz te poate înşela câteodată.

— Crezi? Atunci m-am înşelat şi când am auzit mai adineauri ce o să faceţi cu femeile şi copiii emigranţilor?

— Nu înţeleg ce vrei să spui...

— Ca să fie omorâţi şi ei?

— Habar n-am ce vrei să spui.

— Şi că o să împărţiţi prada, să ardeţi căruţele şi cadavrele?

— Zău dacă pricep un cuvânt!

— Atunci uiţi repede, se vede, dar o să-ţi aduci aminte când vei ajunge la Tucson.

De astă dată locotenentul nu se mai putu stăpâni şi zise indignat:

— Nu-ţi mai strica gura degeaba pentru un nemernic ca ăsta, sir. Poate el să tăgăduiască şi să jure cât o pofti, tot nu-l crede nimeni. Există dovada vinovăţiei lor şi sigur că se vor bălăbăni mâine în spânzurătoare.

— E nevoie de mărturia noastră? întrebă Dick Stone.

— Nu. Ştiu că aveţi intenţia să vă urmaţi drumul mai departe şi nu vreau să vă ţin în loc. Mi-aţi spus mie ce aveaţi de spus; e ca şi când aţi fi depus în faţa tribunalului. Dovezi avem mai multe decât trebuie şi suntem fericiţi că a sosit, în sfârşit, momentul să stârpim banda asta de criminali după care umblam de mult. Îţi dau cuvântul meu că vor fi toţi spânzuraţi.

În acest timp, în tabără, oamenii se lăsară pradă odihnei, după ce se rândui mai întâi schimbul de santinele care să-i păzească pe bandiţi cu mare străşnicie.

Călăuza, legată şi ea, fu dusă alături de bandiţi, chiar lângă Buttler. Până acum nu schimbaseră nici o vorbă între ei. Mai târziu, după ce toată lumea adormise şi văzând că atenţia santinelei era aţintită numai la mişcările bandiţilor ca să nu se dezlege vreunul, călăuza atinse pe Buttler cu cotul şi-l întrebă în şoaptă:

— Dormi, sir?

— Nu. Cine dracu' ar putea dormi legat aşa burduf.

— Întoarce-te atunci cu faţa spre mine ca să-ţi spun ceva.

Banditul îl ascultă.

— Pe cât ştiu, începu el, ai fost călăuza emigranţilor. Asta ţi-a fost plata pentru osteneala dumitale?

— Vezi că m-au bănuit.

— Te-au bănuit? De ce?

— Că aş fi în înţelegere cu dumneavoastră.

— Şi nici măcar nu e adevărat.

— Aşa e. La început nici nu m-am gândit. De-abia pe urmă mi-a venit gândul ăsta în minte. Pe mine mă cheamă Poller, sir şi aş vrea să te ajut. E mai mult ca sigur că vei fi spânzurat. Eu însă te pot scăpa de la moarte.

— Vorbeşti serios?

— Pot să şi jur, dacă vrei. Nemernicii ăştia m-au jignit adânc şi vreau să mă răzbun. Singur nu pot face nimic; dacă mă ajuţi, îţi vei avea cu siguranţă răsplata.

— Să te ajut? În situaţia noastră, nu te pot ajuta nici eu pe dumneata, nici dumneata pe mine.

— Să nu zici aşa! Sunt încredinţat că mâine voi fi liber. Pe voi însă vă vor lega pe cai ca să vă ducă la Tucson. Eu vă voi urma.

— Îţi sunt foarte recunoscător, sir, dar nu-mi poţi folosi la nimic. Îmi va fi cu neputinţă să fug.

— Aş! Am eu o idee. Ţii într-adevăr atât de mult la oamenii dumitale că nu vrei să te desparţi de ei având prilejul să fugi?

— Vorbeşti copilării! Fiecare scapă cum poate. Să mă văd

eu scăpat, nu-mi pasă mie de ei.

— *Well*, atunci ne-am înţeles. Spune-le ca în cursul drumului să se prefacă, aşa ca şi când ar avea dureri grozave de cap în urma loviturilor primite. Clătinaţi-vă pe cai, gata să vă prăbuşiţi. M-aş mira ca locotenentul să nu oprească niţel caii ca să vă odihniţi. Au să vă dezlege cu siguranţă picioarele. Vei putea atunci, deşi cu mâinile legate, să sări pe spinarea unui cal şi să te întorci unde te voi aştepta eu. În zăpăceala lor nu se vor gândi în primul moment să te urmărească. Şi dacă mai pe urmă te va ajunge vreunul din urmăritori, îl culc eu cu un glonţ la pământ.

Buttler nu răspunse. Chibzui câtva timp, apoi spuse:

— Propunerea dumitale e singurul mijloc de scăpare şi voi face după cum zici. Scap? Vai şi-amar de „Trifoiul” ăsta afurisit şi toată şleahta de nemţi. Fraţi pe viaţă şi pe moarte, master Poller!

Tăcură. Santinela nu observase nimic. Buttler se simţi liniştit întrucâtva şi adormi.

Cum începu să se lumineze de ziuă, tabăra fu în picioare. Îmbucară mai întâi ceva, apoi locotenentul dădu ordinul de plecare. Puse să lege prizonierii pe cai cu mâinile în faţă, ca să poată ţine frâul.

— Şi cu mine ce faceţi, mă lăsaţi legat aici? întrebă călăuza.

— Nu, răspunse Sam. Vroiam numai să te ştiu aproape în noaptea asta; după ce s-o face ziuă, poţi să pleci.

— *Well*; dezlegaţi-mă.

— Mai domol, nu te pripi aşa, stimate master Poller. Bănuiesc că o să cauţi să te răzbuni, deci să te iei după noi; ca să nu faci vreo boroboaţă, o să-ţi luăm armele.

— Protestez! Asta e hoţie... jefuire...

— *Pshaw!* Zi-i cum pofteşti!

Îl dezlegară, îi luară toate armele şi-l lăsară să plece bodogănind. Dădu pinteni calului şi se îndreptă spre apus, ca

să se întoarcă apoi pe furiş în direcţia Tucsonului.

Locotenentul îşi luă rămas-bun de la emigranţi şi cei trei vânători, pe urmă plecă şi el cu oamenii săi şi prizonierii spre oraş. Acum după ce rămaseră mai puţini, Sam Hawkens băgă de seamă că Emeritus lipseşte. Tocmai vroia să trimită să-l caute, când îl văzu venind dinspre apus, făcând gesturi ciudate.

— Unde umbli, omule, dincotro vii? se răsti Sam la el.

— Un marş triumfal, răspunse alesul muzelor, aprins la faţă.

— Un marş triumfal? Ai înnebunit?

— Domnule, te rog să nu mă insulţi! Am prins pe duşman, l-am biruit şi m-am retras în singurătate ca să găsesc motive pentru compunerea unui marş triumfal, înţelegi?

— Vorbeşti prostii! Ce te tot fâţâi singur pe câmp? Asta e o greşeală pe care n-o îngădui, aşa să ştii!

— Greşeală? Dă-mi voie... Un ales al muzelor nu comite greşeli; de aşa ceva a fost în stare *scout*-ul.

— Călăuza? Cum aşa?

— Compuneam tocmai în gând ceva grandios când m-am pomenit cu el că se repede la mine şi-mi ia armele; mi-a lăsat numai sabia; zicea că n-are ce face cu ea.

— Fir-ar... exclamă Sam Hawkens înfuriat. Trebuia să-mi închipui! Eu îl dezarmez ca să nu ne poată face nimic şi te găseşti dumneata să-i ieşi în cale ca să-i dai armele înapoi!

— Să i le dau? Te înşeli, sir. Mi le-a luat cu de-a sila, ba mi-a mai dat două... două... nu pot să spun ce.

— Spune, omule, trebuie să ştiu ce ţi-a făcut.

— Pe limba mea nu pot. Latineşte îi zice... *Colaphus*.

— *Colaphus* se cheamă palmă. Aşadar, două palme?

— Da şi încă palme, nu glumă! Aş putea spune „*fortissimo*”!

— E singura faptă bună pe care a făcut-o omul ăsta în viaţa lui.

— Mă rog, mă rog, prea stimate domnule Hawkens... Când un compozitor, un ales al muzelor, primeşte două scatoalce dintr-astea, înseamnă...

— Că le-a meritat, îi curmă vorba Sam. Trebuie să te ţin mai strâns de-acum încolo. Pregăteşte-te repede, plecăm.

Peste un ceas convoiul se puse în mişcare, în faţă mergea Sam Hawkens, luând locul călăuzei.

Buttler era hotărât să urmeze sfatul lui Poller; alt mijloc de scăpare nu era. Aşadar, să se prefacă bolnav. Spusese şi tovarăşilor săi de planul lui, îi sfătui însă să nu înceapă văicărelile decât mai târziu, după ce vor ti mers o bucată de drum, altminteri ar fi dat loc la bănuieli.

Cam pe la jumătatea drumului, îşi duse mâinile, legate cum erau, la cap şi începu să geamă. La întrebarea locotenentului, se plânse de dureri grozave din pricina loviturilor în cap cu patul puştii pe care le căpătase peste noapte. Banditul simula o slăbiciune din ce în ce mai mare. Începu să se clatine; un cavalerist se aşeză la dreapta, altul la stânga lui ca să-l sprijine. Dar când această slăbiciune se manifestă şi la ceilalţi bandiţi, locotenentul dădu ordin oamenilor săi să descalece şi să dea jos de pe cai pe prizonieri. Buttler fu cel dintâi care tu dezlegat şi aşezat în iarbă. Se lăsă moale, ca şi când ar fi fost lipsit cu totul de puteri. Soldaţii crezură că nu e nevoie să fie atât de supravegheat şi se apucară să-i dezlege şi pe ceilalţi bandiţi. Atât aştepta Buttler. Observase că dintre toţi, calul locotenentului era cel mai bun. Ofiţerul descălecase, bineînţeles şi el. Banditul pândi momentul când soldaţii nu-l observau, sări în picioare, dintr-un salt fu în spinarea calului, apucă frâul cu mâinile legate cum erau şi porni în goană nebună spre apus, unde ştia că-l aşteaptă Poller.

Totul se petrecuse cu atâta repeziciune, încât soldaţii rămaseră pentru moment încremeniţi. Până s-apuce ei să se dezmeticească, Buttler era departe.

— Trageţi, trageţi, dar vedeţi să nu împuşcaţi calul, răcni

locotenentul în culmea furiei.

Până s-alerge ei la cai, unde puştile le erau atârnate de oblâncul şeii, trecură câteva momente.

Gloanţele lor se pierdură în vânt şi în curând banditul nu mai putea fi ajuns.

În zăpăceala care se produse, parte din bandiţi săriră pe cai, parte o luară la fugă pe jos şi soldaţii cu mare greu reuşiră să-i prindă. Numai cinci sau şase din soldaţi rămaseră să se ia după Buttler, dar calul lui era iute de picior şi nu-l putură ajunge. Se întoarseră înjurând şi ocărând la locotenent, a cărui furie nu mai cunoştea margini.

Buttler gonea ca nebun peste câmp. Zări înaintea lui un călăreţ: era Poller. Opri calul şi se sfătuiră ce aveau de făcut. Îşi căutară un ascunziş provizoriu, urmând ca a doua zi dimineaţă să pornească pe urmele emigranţilor.

5. Ferma lui Forner

Aproape de malurile lui Rio San Carlos, un mic afluent al lui Rio Gila, se afla o fermă — *rancho*, cum îi spun mexicanii — cunoscută sub numele de Ferma lui Forner. Americanul acesta poseda întinderi mari de păşune, pentru agricultură n-avea însă decât partea din preajma râului. Conacul nu era mare dar zidit din piatră şi împrejurimi cu un zid înalt tot de piatră, întretăiat din distanţă în distanţă de metereze, ceea ce era o necesitate prin locurile acelea ameninţate oricând de-o năvală duşmană.

Curtea era atât de încăpătoare, încât putea adăposti în ea toate vitele fermei, dacă s-ar fi arătat cumva în zare indienii.

Era cel mai frumos timp al anului; câmpul părea tot înverzit şi vitele păşteau cu nesaţ iarba grasă şi fragedă. Câţiva argaţi le păzeau jucând cărţi, râzând şi glumind între ei. Poarta

mare a conacului stătea deschisă, dată de perete. Fermierul, un om înalt şi lat în spate, apăru în poartă, puse mâna streaşină la ochi şi privi în zare. Chipul lui luă o expresie de încordare, întoarse capul spre curte şi strigă:

— Ei, băiete, pregăteşte sticla cu brandy. Vine cineva care o s-o deşerte repede până la fund.

— Cine e? întrebă tânărul căruia îi fuseseră spuse aceste cuvinte şi care nu era altul decât fiul fermierului, scoţând capul pe una din ferestre.

— „Prinţul petrolului”.

— E singur?

— Nu. Mai sunt doi călăreţi şi un cal de povară cu el.

— *Well*; dacă or fi trăgând şi ei la măsea ca el, ar trebui atunci să pregătesc chiar mai multe.

În faţa casei era o lespede mare de piatră, care ţinea loc de masă şi alte câteva mai mici, servind drept scaune. Tânărul ieşi îndată cu trei sticle pline la subsuoară şi câteva pahare pe care le puse pe masă; pe urmă veni lângă tatăl său ca să-i întâmpine împreună cu el pe musafiri.

Aceştia tocmai străbăteau râuleţul călări.

— E cu putinţă? zise fermierul încremenit. Nu, nu, mă înşel eu... Ce să caute omul ăsta prin pustietăţile noastre!

— Cine? întrebă tânărul.

— Master Rollins din Brownsville.

— Bancherul cu care ai făcut tu cândva nişte afaceri, pe cât ştiu?

— Da. El e, nu m-am înşelat. Tare sunt curios ce l-o fi adus prin sălbatica noastră Arizonă.

Călăreţii ajunseseră pe mal şi se îndreptau acum spre *rancho*. Cel din faţă strigă încă de departe lui Forner:

— *Good morning*, *master Forner!* Ai ceva băuturică pentru nişte gentlemeni cărora li s-a uscat gâtul de sete?

Cel care vorbise era un om înalt şi slab, cu chipul energic şi pielea pârlită de soare şi vânt. Purta nişte haine aproape

elegante pentru locurile acelea şi era înarmat până în dinţi.

Celălalt călăreţ părea să fie mai în vârstă, mai mic de stat şi destul de gras. Drumul părea să-l fi obosit, căci era plin de sudoare. De oblâncul şeii sale atârna o puşcă frumoasă de vânătoare. N-avea brâu, aşa că nu se putea şti dacă purta şi alte arme la el. Se vedea de pe faţă că Vestul Sălbatic îi era străin sau prea puţin cunoscut.

Al treilea ins era un tânăr blond şi voinic; deşi nu părea nici el deprins cu asprimea locurilor, se ţinea semeţ pe cal, ca şi când călăritul nu era ceva greu pentru el. Armele lui erau: o puşcă, un pumnal şi două revolvere.

— Mai mult decât o duşcă, răspunse Forner. Bun sosit, domnilor! Descălecaţi şi poftiţi înăuntru.

Domnul cel gras îşi struni calul, se uită câteva momente la fermier şi zise:

— Mi se pare că ne-am mai cunoscut, sir. Ferma lui Forner! Aşadar, Forner te cheamă. Nu ai fost dumneata odată pe la mine în Brownsville? Eu sunt Rollins, iar tânărul de lângă mine e master Baumgarten, contabilul meu.

Forner se înclină şi răspunse:

— Negreşit că ne cunoaştem, sir. Aveam economiile depuse la banca dumitale şi am venit fă mi le ridic când am plecat spre Arizona. Numai că suma nu era atât de mare ca persoana mea să-ţi fi rămas în minte. Vă rog poftiţi înăuntru. Am un rachiu minunat şi puteţi găsi şi ceva de mâncare, dacă vă mulţumiţi cu puţin. Cât gândeşti să rămâi aici, master Grinley? adăugă el, adresându-se aceluia căruia i se zicea „Prinţul petrolului”.

— Până s-o mai răcori niţel.

Un argat luă şeile de pe cai, apoi îi duse să pască. Musafirii se aşezară la masa de piatră din curte şi li se umplură paharele cu rachiu. Cât ai clipi sticla fu deşertată. Grinley dădea repede paharul peste cap, pe când bancherul amesteca rachiul cu apă iar tânărul Baumgarten nici nu se

atingea de el. Cei doi Forner se duseseră să dea porunci la bucătărie pentru masă.

Nimeni nu văzu însă pe cei doi călăreţi care trecuseră râul şi veneau acum spre conac. Păreau să vină de departe, căci caii erau foarte osteniţi. Aceştia erau Buttler, căpetenia bandiţilor şi Poller, fosta călăuză a emigranţilor. În vreme ce se apropiau de poartă, Poller îl întrebă pe tovarăşul său de drum:

— Eşti într-adevăr sigur că fermierul nu te cunoaşte? Din câte mi-ai spus, e un om cinstit şi numele dumitale n-o să-i facă plăcere.

— Nu m-a văzut de când e, răspunse banditul. Pe fratele meu îl cunoaşte însă foarte bine, căci vine adesea pe la el.

— Şi nu ştie că-l cheamă Buttler?

— Nu, fiindcă el îşi zice Grinley.

— Foarte cuminte din partea lui. Semănaţi unul cu altul?

— Deloc, mai ales că suntem fraţi numai după tată.

— Şi unde e acum?

— Nu ştiu. Când ne-am despărţit, eu m-am dus spre răsărit să înfiinţez banda Scormonitorilor şi l-am lăsat nehotărât încotro s-o ia. Cine ştie dacă ne vom mai întâlni vreodată pe lumea as... Ei, drace, uite-l!

Buttler cu Poller, tocmai ajunseseră în vremea asta la poartă şi văzură pe cei trei străini stând la masă. Banditul îl recunoscu imediat pe „Prinţul petrolului”, oprindu-şi înmărmurit calul. În clipa aceea Grinley privi din întâmplare într-acolo şi-l văzu. Cu toată surprinderea lui, avu destulă prezenţă de spirit să ducă un deget la gură, făcându-i astfel semn să nu spună nimic.

— Da, el e, şopti Buttler. Ai văzut cum mi-a făcut semn? Să ne facem că nu-l cunoaştem.

Descălecară, lăsară caii afară şi se apropiară de masă tocmai în clipa când Fornerii ieşeau din casă cu o slujnică care aducea de mâncare.

Dădură bună ziua şi întrebară dacă le e îngăduit să se odihnească şi ei niţel. Fură poftiţi la masă, fără să-i întrebe cine sunt şi dincotro vin.

Cei doi fraţi de-abia aşteptau să-şi vorbească, dar erau nevoiţi s-o facă în taină, ca să nu-i vadă nimeni. De aceea, Grinley se sculă după ce isprăvi de mâncat şi zise că vrea să se ducă în dosul casei să tragă un pui de somn la umbră.

Buttler îl urmă niţel mai târziu, în vreme ce toţi ceilalţi rămaseră de taifas la masă.

Şi iarăşi se vedeau venind doi călăreţi, dar nu de partea cealaltă a râului, ci de pe malul apropiat. Aveau nişte cai minunaţi. Dacă n-ar fi fost atât de mărunţi la stat, i-ai fi putut lua după îmbrăcăminte, pe unul drept Winnetou, renumita căpetenie a apaşilor şi pe celălalt drept prietenul său, Old Shatterhand, vestitul vânător al preriilor.

Unul din ei era mic, slab şi purta pantaloni de piele şi o cămaşă tot de piele, iar în picioare cizme înalte ale căror carâmbi îi treceau peste genunchi. Pe cap avea o pălărie de pâslă cu borurile largi.

La brâul din curele împletite avea înfipte un pumnal şi două pistoale. În spate atârnau două puşti, una lungă şi alta scurtă, pe şold un lasou, iar la gât era agăţată de un şiret de mătase o pipă indiană, întocmai cum se purta Old Shatterhand.

Pe când acesta căuta să-l imite în îmbrăcăminte pe Old Shatterhand, celălalt îşi dădea toată osteneala să-l maimuţărească pe Winnetou. Purta o cămaşă de piele albă tăbăcită, cu cusături roşii indiene. În lungul cusăturilor, pantalonii erau împodobiţi cu păr; totuşi nu prea era de crezut că ar fi fost scalpurile duşmanilor învinşi. În jurul mijlocului avea un brâu lat de lână din care sclipeau două pistoale şi un pumnal. Capul era descoperit, cu părul mare strâns în creştet ca un coc; patul puştii, atârnată de spate, era bătut în ţinte de argint — iarăşi o maimuţăreală după Winnetou —, de a cărui puşcă de argint mersese vestea în

lume.

Cine-i cunoştea pe Old Shatterhand şi pe Winnetou nu şi-ar fi putut stăpâni râsul comparând chipul ras, blajin şi nasul lung al pipernicitului, cu trăsăturile energice ale germanului şi obrajii bucălaţi şi ochii cu privirea atât de blândă a grăsunului, cu faţa bronzată şi aspră a apaşului.

Cu toate acestea amândoi se manifestau ca oameni de onoare, gentlemeni din creştet până în tălpi, dorind să insufle respect. Stătuseră adeseori în faţa primejdiei viteji şi curajoşi, înfruntând moartea. Pe scurt: dolofanul era Droll — poreclit „Mătuşica” —, cunoscut ca un vânător de seamă, iar celălalt, vărul şi prietenul său, Hobble-Frank.

Admiraţia lor pentru Old Shatterhand şi Winnetou era atât de mare încât se îmbrăcau la fel ca ei, ceea ce le dădea, bineînţeles, un aspect cu totul ciudat. Hainele le erau noi-nouţe şi-i costaseră o grămadă de parale, ca şi caii lor.

Când intrară în curtea conacului, stârniră oarecare mirare din pricina contrastului izbitor între chipul lor blajin şi îmbrăcămintea războinică.

Dădură bună ziua şi se aşezară la masă fără s-aştepte a fi poftiţi.

Forner îi privea interesat. Era om cu multă experienţă la oameni, totuşi nu ştia ce să creadă despre ei.

— Nu cumva domnii doresc să mănânce ceva? îi întrebă la urmă.

— Nu încă, răspunse Droll.

— Bine, atunci mai târziu. Cât timp aveţi de gând să staţi pe la noi, dacă-mi daţi voie să vă întreb?

— Depinde de împrejurări, sir. Nu ştim cum stau lucrurile pe-aici.

— Tot ce vă pot spune este că în casa mea vă aflaţi în deplină siguranţă.

— Ca şi aiurea.

— Credeţi? Atunci nu ştiţi că navajoşii au dezgropat

securea de război?

— Ba ştim.

— Şi că mochişii şi nijoraşii sunt în plină răscoală?

— Ştim şi asta.

— Şi totuşi vă simţiţi în siguranţă?

— Pentru ce să nu ne simţim în siguranţă, dacă e nevoie?

Există un obicei ciudat al acestor cutreierători ai Vestului ca fiecare să-şi însuşească o expresie caracteristică. De pildă Sam Hawkens avea pe „dacă nu mă-nşel”; Droll pe „dacă e nevoie”. Adeseori ei folosesc aceste expresii şi unde nu se potrivesc şi nu numai că sună într-adevăr caraghios, dar uneori înţelesul e tocmai contrariul de ce-ar trebui să fie. Aşa şi acum. De aceea Forner se uită mirat la dolofan, pentru ca apoi să urmeze foarte serios:

— Cunoşti dumneata triburile de pe-aici, sir?

— Aşa, niţel.

— Nu-i destul. Trebuie să fii prieten cu ele, deşi chiar şi atunci se poate întâmpla să-ţi jupoaie pielea capului când pornesc război împotriva albilor. Dacă aveţi cumva de gând să vă duceţi spre apus, v-aş sfătui mai bine să n-o faceţi. Nu prea sunt sigure drumurile pe-acolo. Drept e că sunteţi destul de bine înarmaţi, se cunoaşte însă după îmbrăcămintea dumneavoastră nou-nouţă că veniţi de la răsărit şi nici chipurile nu v-arată să fiţi prea deprinşi cu ţinuturile astea sălbatice.

— Aha, aşa! Îmi place că eşti sincer. Dumneata judeci, adică, oamenii după faţă, dacă e nevoie?

— Da.

— Dezvaţă-te de obiceiul ăsta. Nimeni nu înjunghie şi nu împuşcă, pe cât ştiu, cu faţa. Poate să aibă cineva o înfăţişare războinică şi un chip încruntat, cu toate astea să fie mai fricos ca un iepure.

— Hm, nu zic nu, dar... Nu s-ar putea să-mi spuneţi şi mie cine sunteţi dumneavoastră, domnilor?

— Cum să nu! Suntem... suntem cum s-ar zice... rentieri.

— Aoleu! Aţi venit atunci să faceţi o plimbare pe-aici?

— Cam aşa ceva.

— Dacă e aşa, sir, întoarceţi-vă cât mai repede de unde-aţi venit, altminteri s-ar putea să o păţiţi rău de tot. După cum v-aud vorbind, habar n-aveţi ce primejdii v-aşteaptă prin meleagurile astea, master... master, mă rog, cum ţi-e numele?

Droll scoase din buzunar o carte de vizită şi i-o întinse. Fermierul se stăpâni să nu pufnească în râs şi citi:

— Sebastian Melchior Droll.

Frank o întinse şi el pe-a lui.

— Heliogabalus Morpheus Edward Franke, citi mexicanul şi începu să râdă cu hohote. Dar bine, domnilor, ce fel de nume sunt astea şi ce oameni ciudaţi păreţi să fiţi? Nu cumva credeţi că indienii au s-o ia la fugă când le-or auzi? Vă spun drept că...

Se opri, căci bancherul îi tăie vorba.

— Master Forner, să nu vorbeşti aşa, zise el. N-am cinstea să cunosc personal pe domnii, ştiu însă că sunt persoane demne de toată stima. Apoi, adresându-se lui Frank, urmă: numele dumitale, sir, e atât de neobişnuit că mi-a rămas fără să vreau în minte. Sunt bancherul Rollins din Brownsville, Arkansas. N-ai avut dumneata acum câţiva ani nişte bani depuşi la mine?

— Da, sir, aşa e, răspunse Frank. Banca mi-a fost recomandată de prietenul meu Old Firehand. N-am mai putut veni să-i ridic şi am scris să-mi fie trimişi la New York.

— Da, da, bine zici, Old Firehand! zise Rollins cu însufleţire. Pare-mi-se că aţi descoperit pe-atunci în apropiere de Fillmore City, lângă Lacul de Argint, un filon bogat de aur. Nu e aşa, sir?

— Da, râse Frank, erau doar câţiva bulgăraşi.

— Ce? strigă Forner, sărind de pe scaun, ai fost dumneata

la Lacul de Argint?

— Desigur. Şi vărul meu, ăsta pe care-l vezi aici.

— Adevărat, adevărat! Ţin minte că toate gazetele vorbeau de afacerea asta. A fost şi Old Firehand, Old Shatterhand, Winnetou, pe cât ştiu. De asemenea şi Jimmy burtosul, Dory lunganul, Hobble-Frank, „Mătuşica” Droll şi încă vreo câţiva. I-ai cunoscut şi dumneata?

— Cum să nu! Uite, ăsta e „Mătuşica” Droll, dacă nu te superi şi arătă spre tovarăşul său, iar eu sunt Hobble-Frank. Tot mai crezi că nu cunoaştem bine Vestul?

— De necrezut, e de necrezut! Dar nu, nu se poate! Pe „Mătuşica” Droll nu mi-o închipui altfel decât în haine de femeie şi pe Hobble-Frank într-un frac albastru cu nasturi de metal şi pe cap cu o pălărie mare cu pene.

— Trebuie numaidecât? Nu se poate îmbrăca omul altfel? Ca prieteni şi tovarăşi de-ai lui Old Shatterhand şi Winnetou, ne place acum să ne îmbrăcăm la fel ca ei. Dacă nu ne crezi, treaba dumitale.

— Ba vă cred, cum să nu vă cred! N-aveţi idee ce bine îmi pare că am prilejul să vă cunosc şi să aflu chiar din gura dumneavoastră cum s-a întâmplat atunci de-aţi dat peste vâna aceea mare de aur.

— Mai domol, mai domol, sir, pentru povestit e vreme şi mai târziu, zise bancherul. Acum e vorba de ceva mai important. Apoi întorcându-se spre Frank şi Droll adăugă: trebuie să ştiţi că mă aflu în faţa unui eveniment cu totul deosebit: sunt pe cale să câştig multe, foarte multe milioane.

— Ai descoperit şi dumneata o vână de aur, sir? îl întrebă Droll.

— Nu aur ci petrol.

— Nici ăsta nu e rău, ba aş putea zice că e tot aşa de bun ca şi aurul. Şi unde se află terenul?

— E un secret, deocamdată. Master Grinley l-a descoperit, dar n-are mijloace să-l exploateze. Pentru asta se cer bani,

foarte mulţi bani. S-a oferit să-mi vândă mie terenul şi eu sunt dispus să-l cumpăr. La astfel de afaceri, se cere, însă, să vezi cu ochii tăi; de aceea am plecat cu unul din contabilii mei, master Baumgarten, aici de faţă, împreună cu Grinley să ne arate terenul. Dacă se dovedeşte că e după cum spune el, îi cumpăr terenul imediat.

— Şi nu ştii încă unde se află locul?

— Exact nu. E de la sine înţeles că-l ţine secret până în ultimul moment. Când e vorba de milioane, se cere o mare prudenţă.

— Ai dreptate. Să sperăm că nu e numai el prudent ci şi dumneata care ai şi mai multe motive ca el. Dar de ştiut tot trebuie să ştii cam prin ce parte e terenul.

— Negreşit că ştiu.

— Unde?

— Dumitale pot să-ţi spun, căci aş vrea să-mi dai un sfat. E lângă braţul Chelly al râului San Juan.

Faţa rotundă şi trandafirie a lui Droll se lungi de-un cot. Privi îngândurat înaintea lui şi zise tărăgănind cuvintele:

— Braţul lui Rio San Juan? Să... se... găsească aici... petrol? Pentru nimic în lume!

— Cum? Ce? Nu crezi? strigă bancherul. Cunoşti ţinutul?

— Nu.

— Atunci de unde ştii că nu e aşa?

— Nu e nevoie să fi fost pe-acolo ca să ştiu dacă se găseşte petrol sau nu.

— Dă-mi voie să te contrazic. Mister Grinley a fost şi a găsit petrol, pe când dumneata n-ai fost, sir, deci n-ai cum să ştii.

— Hm! Nici în Egipt sau la Polul Nord n-am fost; dacă mi-ar spune însă cineva că a văzut curgând lapte în Nil şi la Polul Nord s-ar găsi palmieri, tot nu l-aş crede.

— Dai o întorsătură caraghioasă faptelor. Ca să-ţi exprimi cu atâta siguranţă părerea ar trebui să fii geolog.

— Nu sunt geolog, dar am o judecată sănătoasă, sir.

Forner se amestecă şi el în vorbă, zicând:

— Toată lumea ştie pe la noi că mister Grinley a descoperit undeva petrol. Mulţi s-au luat pe furiş după el ca să-i afle taina, dar degeaba.

— Cum vrei să nu fi fost degeaba când locul nici nu există!

— Există, îţi spun că există! Mister Grinley e numit „Prinţul petrolului”.

— Asta nu e o dovadă.

— Mi-a adus în mai multe rânduri probe de păcură.

— Nici asta nu e o dovadă. Oricine îţi poate arăta păcură. Din câte ştiu eu, este de-a dreptul imposibil să existe pe acolo terenuri petrolifere. Bagă bine de seamă ce faci, mister Rollins! Adu-ţi aminte că nu de mult s-au găsit o mulţime de şarlatani care să atragă pe oamenii cu parale în locuri unde ziceau că se găsesc mine de aur şi diamante, iar pe urmă s-a dovedit că totul a fost o pungăşie.

— Sir, îl suspectezi pe mister Grinley?

— Vai de mine, nici nu mă gândesc! Şi apoi, ce mă priveşte pe mine afacerea dumneavoastră? Mi-ai cerut părerea şi eu ţi-am spus ce cred.

— Foarte bine. Şi mister Frank ce zice?

— Acelaşi lucru ce spune Droll. Dacă nu ne crezi pe noi, aşteaptă câteva zile până ce vor sosi Old Shatterhand şi Winnetou, ca să-i întrebi şi pe ei. Fii sigur că sunt mai în măsură ca oricine să-ţi dea un sfat.

— Ce? se miră Forner plăcut surprins. Vin aici? De unde ştii dumneata?

— Chiar de la Old Shatterhand. Am primit o scrisoare din partea lui în care-mi scrie că va fi, cam pe vremea asta, la ferma Forner de lângă Rio San Carlos, unde ne vom întâlni cu toţii.

— Şi eşti sigur că va veni?

— Da.

— Se pot ivi piedici în cale.

— Atunci ne aşteptăm unii pe alţii. Totuşi nu cred să întârzie. Pentru Old Shatterhand şi Winnetou nu există piedici. Eu şi cu văru-meu ne întoarcem chiar acum din Germania şi pe cât ştiu Old Shatterhand din Orient. Trebuie neapărat să se întâlnească amândoi, adică el cu Winnetou în Mexic, înainte de a se întoarce în Germania, mai precis în Saxonia.

— Din Germania? Din Saxonia? întrerupse repede Baumgarten, contabilul. Vasăzică sunteţi neamţ!

— De ce vă miraţi, nu ştiaţi asta?

— Nu! Şi chiar dacă aş fi ştiut-o cândva, am uitat-o de-atunci. Oricum, mă bucur că dau mâna cu un compatriot.

Hobble-Frank îi întinse mâna bucuros, adresându-i-se în dialectul său de acasă.

— Strânge-o cu toată puterea! Şi dumneata eşti german? Să vezi şi să nu crezi. Unde te-ai născut?

— La Hamburg.

— La Hamburg? Nu mai spune! La câteva ore mai sus de locul în care Elba mea dragă se logodeşte cu Marea Nordului. Cum s-ar zice, amândoi suntem botezaţi cu apă din Elba şi când voi reveni acasă, la vila „Bärenfett”, vă voi trimite, pe valurile ei, salutările mele.

— „Bärenfett”? întrebă Baumgarten mirat.

— Da, da! Bärenfett se numeşte vila construită acolo. Dacă veniţi vreodată în Saxonia, aş fi bucuros să mă vizitaţi, între altele şi pentru că acolo păstrez toate mărturiile aventurilor mele din ţară şi străinătate.

— Nu. Sunt cu atât mai bucuros, cu cât am constatat că suntem compatrioţi. Daţi-mi voie să vă strâng mâna.

Baumgarten auzise vorbindu-se de acest Hobble-Frank şi era bucuros că are acum prilejul să-l cunoască.

Poller, fosta călăuză a emigranţilor, se sculă de la masă zicând că vrea să vadă ce e cu caii lor. În realitate însă de-abia aştepta să comunice lui Buttler ce aflase. Îl găsi stând de

vorbă cu fratele său, care se dădea aici drept Grinley. Cei doi fraţi întemeiaseră mai de mult o bandă de tâlhari care speriase ţinuturile dintre California, Nevada şi Arizona cu crimele şi jafurile lor. Parte din bandiţi fuseseră prinşi şi executaţi, prea puţini reuşiseră să scape, printre care erau şi cei doi şefi de bandă — cei mai fioroşi şi primejdioşi dintre toţi. Se despărţiseră apoi; unul o luase spre răsărit, ca să înfiinţeze banda Scormonitorilor, iar celălalt a cutreierat câtva timp fără vreun rost prin Utah, Colorado şi Noul Mexic, până ce i-a venit o idee drăcească pe care a şi pus-o în practică.

După ce spuse fratelui său în linii generale despre ce e vorba, acesta îl privi cu admiraţie şi zise:

— Tu ai fost întotdeauna cel mai pişicher dintre noi şi, drept să-ţi spun, planul tău îmi surâde şi mie. Crezi că bancherul o să cadă în cursă?

— Cu siguranţă. E entuziasmat de afacerea asta, care sper să-mi aducă pe puţin o sută de mii de dolari.

— Ce? Atâta pune la bătaie? strigă celălalt încremenit.

— Sst! Mai încet... aici au şi firele de iarbă urechi. E încredinţat că va câştiga fără multă osteneală milioane. Ce sunt pentru el o sută de mii de dolari, sumă pentru care vreau să-i cedez afacerea.

— Dar când... când ţi-i dă? O să vadă repede că n-a fost decât o pungăşie.

— Banii trebuie să-i dea pe loc. Ştiu că are cecul în buzunar; n-a rămas decât să-l iscălească îndată ce-l voi zăpăci bine.

— Mă miră numai că n-a luat un expert cu el. Contabilul, care zici că-l însoţeşte, nu cred să se priceapă la aşa ceva.

— Păi vezi că am fost destul de deştept ca să potrivesc lucrurile. Cu cât mai puţini inşi vor vedea terenul — i-am spus eu — cu atât va fi mai mic numărul concurenţilor. Dacă lua un inginer cu el, acesta ar fi putut intra într-ascuns în tratative cu mine ca să-i sufle afacerea din mână. Ideea i-am sugerat-o tot

eu fără să bage el de seamă. Pe contabil l-a luat cu sine ca să aibă prin cine răspândi pe urmă zvonul. E un dobitoc de neamţ de care nu am ce mă teme. E atât de prost, încât nici prin gând nu i-ar putea trece că totul nu e decât o pungăşie.

— Eşti sigur că provizia ta de petrol ajunge?

— Da. Îţi poţi însă închipui câtă osteneală mi-a trebuit ca să transport butoaiele până acolo şi numai câte unul o dată. Nimeni nu trebuia să bănuiască şi nici să mă vadă în drum. M-am trudit o jumătate de an, căci nu mă puteam încrede în cineva străin şi pe tine nu ştiam de unde să te iau.

— Şi ai fi putut duce la bun sfârşit ceea ce mai ai de făcut, fără ajutorul cuiva?

— Greu. Fiind călăuza bancherului, nu mă puteam îndepărta de el nici un moment, ca să nu prindă bănuieli. Şi totuşi trebuia s-o fac ca să vărs petrolul în lac. Patruzeci de butoaie, o muncă de uriaş pentru un singur om, mai ales când îi lipseşte timpul. Cu atât mai mult mă bucur că te-am întâlnit, cu cât sunt sigur că mă vei ajuta, nu-i aşa?

— De ce nu, dacă e vorba să câştig şi eu ceva?

— Bineînţeles că n-o să-ţi fie degeaba. Drept e că suta de mii de dolari n-aş vrea s-o ştirbesc, căci am muncit din greu pentru ea şi tu nu ai altceva de făcut decât să verşi petrolul în apă; voi cere însă mai mult şi ce prisoseşte va fi al tău.

— Dar dacă nu vrea să mai dea?

— O să dea, sunt sigur că o să dea. Şi chiar de n-o vrea, mă cunoşti şi ştii că nu te las în pagubă. Va trebui însă să pleci imediat, pentru că s-ar putea întâmpla să survină ceva care să ne dea de gol.

— Şi-aşa şi-aşa tot trebuie să plec. După-amiază vor sosi emigranţii cu afurisitul ăla de „Trifoi” şi nu vreau să mă găsească aici.

— Bănuiesc ei că-i urmăreşti?

— Nu; în orice caz, nu cred, căci n-au avut de unde să afle că am fugit de sub escortă. Cu mare greutate am putut să le-

o luăm înainte, fiindcă vicleanul acela de Sam Hawkens i-a convins să ia altă cale decât aceea plănuită de călăuză. A trecut dincolo de Gila, în loc să ţină drumul în lungul râului şi, ca să meargă mai repede, a schimbat la ferma lui Bell boii pe catâri, vânzând în acelaşi timp fermierului căruţele şi tot ce era de prisos. Acum vin toţi călare.

— Eşti sigur că vor sosi astăzi aici?

— Da; i-am spionat aseară în tabără. A auzit şi Poller ce vorbeau.

— Ah, Poller ăsta! Nu-ţi stă în cale?

— Deocamdată nu.

— Dar mie da. Nu te poţi descotorosi de el?

— Greu. Ca să se răzbune, ar fi în stare să mă denunţe celor trei şi să dea oarecare lămuriri despre tine.

— Păi nici nu mă cunoaşte.

— Ba da. Când te-am zărit colo la masă, i-am spus că-mi eşti frate. Probabil că ascultă acum discutându-se afacerea petrolului şi-şi dă seama că e o şarlatanie, aşa că ne are în mână.

— Mare prostie ai făcut că i-ai spus cine sunt.

— Ce-a fost a fost! De altminteri mi-ar putea fi de ajutor la Gloomy-water[1], uşurându-mi munca.

— Vrei să-i spui şi lui despre ce e vorba?

— Numai în parte.

— O să vrea să-i dăm şi lui ceva.

— Lasă-l să vrea, de dat n-o să-i dăm nimic. Cum n-oi mai avea trebuinţă de el, îi fac repede de petrecanie.

— Aşa da. Să ne slujim acum de el, pe urmă îi trântim un glonţ în cap ori îl rostogolim în apă. Când plecaţi?

— Imediat.

— Cu atât mai bine. Până diseară puteţi fi departe.

— Te înşeli. Nici prin gând nu-mi trece să slăbesc din ochi pe emigranţi.

---

[1]Apă întunecată.

— Lasă-i dracului!

— Nu-ţi strica gura degeaba. E printre ei unul care are multe parale la chimir şi apoi au şi alte lucruri ce ne pot fi de folos. Pe urmă, vreau să mă răzbun — şi la asta nu renunţ pentru nimic în lume.

— Ce vrei tu, nu-mi convine defel şi nu se potriveşte cu planul meu.

— Pentru ce nu? Drumul lor duce prin apropierea lui Gloomy-water; n-ai decât să te întovărăşeşti cu ei, restul lasă-l în seama mea.

Până aici ajunseseră cu convorbirea lor când Poller se apropie de ei.

— Am venit să vă spun că se petrec colo la masă lucruri foarte importante! le zise el.

— Sunt într-adevăr atât de importante că vii să ne tulburi tocmai când aveam şi noi lucruri poate şi mai importante de vorbit? ripostă necăjit Buttler.

— Da. Old Shatterhand şi Winnetou vin încoace.

— Ce dracu' caută aici? strigă Grinley, sărind drept în picioare.

— Ce-ţi pasă dacă vin? zise Buttler foarte liniştit. Pentru tine e perfect indiferent.

— Nicidecum, căci afurisiţii îşi vâră nasul în toate şi scormonesc pretutindeni.

— Hm, asta cam aşa e. Dar de unde ştii dumneata că vin, Poller?

— Îndată după ce v-aţi îndepărtat dumneavoastră au sosit doi străini la conac şi de la ei am aflat. Ziceau că vor s-aştepte aici pe Winnetou şi Old Shatterhand; sunt îmbrăcaţi întocmai ca şi ei. Stau acum de vorbă cu bancherul şi cu contabilul lui, în limba germană.

— Cine ţi-a spus că e un bancher şi contabilul său?

— Rollins singur, dar nu mie ci lor.

— Fir-ar... Şi altceva mai spunea?

— Vrei să zici despre petrol? Da, a vorbit şi de asta.

— Prost lucru! exclamă el necăjit. Mă duc să văd dacă nu pot împiedica vreo drăcovenie. Şi cine sunt străinii, ştii?

— Da. Unuia îi zice „Mătuşica” Droll, iar celuilalt Hobble-Frank.

— Ei taci! Atunci sunt din ăia care s-au îmbogăţit la Lacul de Argint.

— Chiar aşa. I-am auzit pomenind şi despre asta. Par să aibă foarte multe parale la ei.

— Şi ce ziceau de izvorul meu de petrol?

— Nu cred să fie adevărat şi i-au spus bancherului că trebuie să fie vorba de vreo pungăşie.

— Ei, ce spuneam eu când am auzit că vin Old Shatterhand şi Winnetou! Nici n-au sosit încă şi a şi început drăcovenia. Trebuie să fim cu ochii în patru. Şi bancherul ce spunea?

— Îi asculta cu îndoială. Atunci ei l-au îndemnat s-aştepte aici până ce o veni Old Shatterhand cu Winnetou, ca să se sfătuiască şi cu ei.

— Asta mai lipsea! Şi el ce a răspuns?

— Deocamdată nimic, stă şi chibzuieşte.

— Trebuie să mă duc să-i scot gărgăunii din cap. Mai înainte să vă spun repede ce aveţi de făcut, căci se cere să plecaţi imediat.

Mai vorbiră câtva timp pe şoptite. Părea să fi ajuns la vreo înţelegere, căci îşi dădură mâna în semn de învoială; pe urmă Buttler cu Poller se duseră la fermier să-şi ia rămas bun. Vrură să plătească ce-au mâncat, acesta însă nu primi, zicând că la el nu e birt, ci conac. Plecară apoi fără să fi ştiut careva cine sunt şi unde se duc. De altfel, nici nu-i întrebase nimeni.

Scurt timp după plecarea lor se întoarse şi Grinley. Păşea agale ca un om buimac încă de somn; se aşeză la locul lui, salută cuviincios pe Frank şi Droll, luă o mutră de om simplu şi de ispravă ca să le inspire încredere. Bancherul însă nu se

putu stăpâni şi-i zise:

— Mister Grinley, dumnealor sunt nişte buni prieteni de-ai lui Winnetou şi Old Shatterhand, domnul Droll şi Hobble-Frank, care nu cred în sursa de petrol a dumitale. Ei, ce zici?

— Ce să zic? răspunse el calm. Nu le-o iau în nume de rău. Când e vorba de afaceri unde se cer sume mari de bani, trebuie să fie omul foarte prevăzător. N-am crezut nici eu până ce probele mele de petrol n-au fost examinate de câţiva specialişti. Dacă dumnealor n-au altă treabă, pot să vină cu noi şi să se convingă. Au să se mire de enorma cantitate de păcură pe care o conţine terenul.

— Vezi că aşteaptă aici pe Winnetou şi Old Shatterhand.

— Treaba dumnealor! Dar deoarece n-am intenţia să vând terenul nici unuia din ei, nu sunt obligat să-i aştept.

— Şi dacă eu aş vrea să-i aştept?

— Faci cum vrei! Nu silesc pe nimeni. Găsesc destui capitalişti în San Francisco care atât ar aştepta. Cine nu mă crede, să stea acasă.

Îşi umplu paharul cu rachiu, îl dădu pe gât şi se duse să-şi vadă de cal.

— Aţi văzut? zise bancherul. Atitudinea lui e cea mai bună dovadă că e sigur de ce susţine.

— Tot ce se poate, rămâne de stabilit mai târziu dacă siguranţa asta e sau nu motivată.

— L-am jignit profund şi o să vrea să plece. Mă duc cu el, fiindcă n-aş vrea să scap afacerea din mână. Şi apoi, bănuiala dumitale nu e o dovadă.

— Asta după părerea dumitale; am crezut însă că e de datoria mea să-ţi atrag atenţia. Noi am spus că acolo nu se poate găsi petrol, dar n-am susţinut direct că Grinley al dumitale e un şarlatan, fiindcă se poate foarte bine înşela şi el. Totuşi, îţi spun pe faţă că mutra lui nu-mi place defel şi aş chibzui bine înainte de a mă încrede în vorba lui.

— Mulţumesc pentru sfat, nu sunt însă de părere să judeci

omul după chip, fiindcă nu şi l-a făcut el singur ci natura.

— Vezi, aici te înşeli, sir. Adevărat, chipul copilului i l-a dat natura, dar educaţia şi alte împrejurări i-l transformă cu timpul. Sufletul individului şi simţămintele lui lăuntrice îi schimbă pe urmă expresia. Eu nu m-aş încrede niciodată într-un om care nu mi se uită deschis în faţă ci-mi ocoleşte privirea, după cum face acest Grinley. Nu-ţi cer să-l consideri negreşit un pungaş, ci să fii cu băgare de seamă.

— Fii pe pace, sir. Sunt om de afaceri şi chibzuiesc bine când e vorba să-mi risc banul, cu atât mai mult în cazul de faţă, când e vorba de o sumă atât de mare. Şi-apoi, suntem doi contra unul, căci mister Baumgarten, contabilul meu, e un om de treabă şi mi-e foarte credincios.

— Hm! Grinley poate avea complici acolo unde vă duceţi. Mai trebuie să te gândeşti că treceţi printr-un ţinut unde indienii sunt în plină fierbere. Şi chiar de n-ar fi aşa, faptul că sunteţi doi contra unul nu vă dă nici o siguranţă. Vă împuşcă pe la spate ori vă leagă în somn ca să-ţi ia banii sau te sileşte să semnezi ceva în folosul lui. De aceea te sfătuiam adineauri să aştepţi sosirea lui Old Shatterhand şi Winnetou pe a căror părere te poţi bizui mai bine ca pe orice.

Rollins se uită câtva timp îngândurat înaintea lui, pe urmă zise:

— Din nenorocire nu pot să-i aştept. Dacă stărui să mai rămân, Grinley pleacă negreşit şi fără mine.

— De asta sunt convins şi cunosc pentru care motiv nu-i convine tovărăşia unor astfel de oameni. De altfel, eu mi-am făcut datoria, dumneata fă cum crezi.

— E greu, toarte greu să iau o hotărâre. Până acum am avut o încredere oarbă în Grinley pe care dumneata vrei să mi-o zdruncini. Ce să fac? Să renunţ? Dacă afacerea e cinstită, ar fi o mare prostie din partea mea să-i dau cu piciorul. Mister Baumgarten eşti singura persoană dintr-ai mei. Ce mă sfătuieşti să fac?

Tânărul ascultase cu mare atenţie la cele ce vorbeau ei fără să spună un cuvânt. Acum, când era întrebat, răspunse fără şovăială:

— Afacerea e mult prea importantă şi nu vă pot da nici un sfat, fiindcă mi-aş lua o prea mare răspundere. Ceea ce aş face însă în locul dumneavoastră, sir, asta vă pot spune.

— Să renunţ sau să merg înainte?

— Nici una nici alta.

— O a treia cale nu văd să existe.

— Ba da. Mergem mai departe cu Grinley, fără să ne expunem la vreo primejdie.

— Cum asta?

— Rugându-i pe aceşti doi gentlemeni, mister Droll şi mister Frank, să ne însoţească. Alături de ei n-avem să ne temem de nimic.

— Perfect! zise bancherul. Vreţi să veniţi cu noi, domnilor?

— Hm! mormăi Hobble-Frank, am face-o cu plăcere, dar ştiţi de ce trebuie să rămânem pe loc.

— Trebuie? zise Baumgarten. Defel, Winnetou şi Old Shatterhand n-au decât să vină după noi, sau dacă nu vor, să vă aştepte aici. Până la râul Chelly nu sunt decât trei zile de drum calate. Trei la dus şi trei la întors fac şase. Pentru oameni ca ei, al căror timp nu e măsurat, aceste şase zile nu înseamnă nimic.

— Asta e. Suntem stăpâni pe noi şi mai liberi ca împăraţii. De altminteri, cred că prietenii noştri nu vor avea nimic împotrivă dacă-i vom ruga, prin mister Forner, fie să vină după noi, fie să ne-aştepte aici. Tu ce zici, vere Droll?

— Mergem, răspunse scurt „Mătuşica”.

— Cu siguranţă că Old Shatterhand vine după noi şi apaşul de asemenea. Sunt curios să văd şi eu cam ce plănuieşte acest „Prinţ al petrolului” şi fiindcă nu vrea să aştepte, mergem şi noi. Avem două motive puternice: mai întâi e vorba de-o afacere de milioane; al doilea, mister Baumgarten

e un compatriot de-al nostru şi nu-l putem lăsa când e vorba de-o primejdie.

— Mulţumesc, zise acesta strângându-le mâna, Drept să vă spun, omul nostru nu-mi inspiră nici mie încredere. De aceea l-am rugat pe mister Rollins să mă ia cu el. Nu l-am slăbit din ochi pe Grinley tot timpul drumului, n-am putut însă observa nimic suspect. Totuşi, nu-mi pot stăpâni un simţământ ciudat pe care-l am pentru el. Acum, când sunt cu dumneavoastră, nu mai mi-e frică de nimic.

Vorbiseră încet între ei, ca să nu-i audă ceilalţi. Fermierul păru însă încântat când auzi că cei doi vânători vor însoţi pe bancher.

— Nu pentru chestia cu Grinley, zise el. Îl cred om cinstit şi n-aveţi de ce vă teme din partea lui, dar din pricina indienilor. Nijoraşii şi navajoşii au dezgropat securea de război; şi nici chiar în mochişi, cunoscuţi până acum ca oameni paşnici, nu te mai poţi încrede în timpurile de faţă. Aşadar duceţi-vă sănătoşi şi doresc să vă văd cât mai curând îndărăt. Ce să-i spun lui Winnetou şi Old Shatterhand când vor sosi?

— Să ne aştepte aici sau şi mai bine, să vină după noi pe râul Chelly. Te-aş ruga însă foarte mult să nu sufli o vorbă lui Grinley despre planul nostru.

— O să tac ca un peşte. Oare unde-o fi? Mă duc să văd ce s-a făcut.

Ieşi în poartă şi cercetă cu privirea în zare. Văzu venind dinspre răsărit o trupă de oameni călări care se apropiau de fermă.

6. Un monstru

Erau încă prea departe ca să se poată desluşi bine din cine

era alcătuită trupa, dar în curând Forner văzu că nu erau numai bărbaţi ci şi femei şi copii. Unii din ei erau călări pe cai, alţii pe catâri încărcaţi cu poveri.

În frunte mergea un omuleţ caraghios îmbrăcat: era Sam Hawkens care luase, împreună cu Dick Stone şi Will Parker, conducerea caravanei. Dădu catârului pinteni, ieşi din rând şi o luă înainte în galop. Se opri în faţa lui Forner şi zise:

— *Good day, sir*. Nu e aşa că aici e ferma Forner?

— *By, master*, aşa e, răspunse fermierul. Dumneavoastră sunteţi emigranţi, pe cât se pare.

— *Yes*, dacă n-ai nimic împotrivă.

— Deloc, numai oameni cinstiţi să fiţi. De unde veniţi?

— Niţeluş dinspre Tucson, dacă nu mă înşel.

— Greu drum, mai ales că aveţi şi copii cu dumneavoastră. Şi-acum, încotro?

— Înspre Colorado. Fermierul e acasă?

— După cum vezi. Sunt chiar eu în persoană.

— Aşa? Îmi pare bine de cunoştinţă. Ne-ai îngădui, sir, să poposim aici până mâine dimineaţă?

— De ce nu? Numai să n-am de ce mă căi pe urmă.

— Fii pe pace că n-o să te mâncăm. Şi dacă ţi-om lua ceva, plătim cinstit, dacă nu mă înşel.

Omuleţul descălecă. Grinley, care stătuse mai la o parte, se apropiase acum şi auzise tot. Înţelese că aceştia erau emigranţii despre care îi vorbiseră fratele său şi Poller. În vremea asta ieşiră şi ceilalţi din curte în poartă. Caravana ajunse în faţa conacului şi emigranţii începură să descalece. Nu era lucru uşor. Catârul pe care şedea doamna Rosalie părea să fie mai îndărătnic ca toţi. Nu se îndura defel s-o lase din spinare şi vroia s-o ia la fugă. Frank, ca om bine crescut, vru să-i ajute. Catârul se înfurie atunci, zvârli cu copitele şi fu cât p-aci s-o trântească la pământ. Noroc că o prinse în braţe şi o lăsă binişor jos. Dar în loc să-i fie recunoscătoare, cucoana se supără foc, se smuci din braţele lui, îi dădu un

ghiont şi strigă indignată:

— Dobitocule!

— Dobitoaco, răspunse el, plătindu-i cu aceeaşi monedă.

— Caraghiosule! Mojicule!

— Gâsco! râse Frank şi-i întoarse spatele.

— Gâscă eu? Mitocane! Cum poţi să-mi spui mie gâscă, măgarule! Ştii dumneata cine sunt eu? Sunt doamna Rosalie Ebersbach, născută Morgenstern şi văduvă după Leiermüller, aşa să ştii! O să te dau în judecată pentru insulte grave. Mai întâi mă strângi în braţe ca pe... ca pe una de-aia, pe urmă îmi spui fel de fel de mojicii. Asta cere răzbunare, mă înţelegi?

— Cum ai zis? Rosalie Ebersbach?

— Cum ai auzit!

— Născută Morgenstern? continuă el, retrăgându-se doi paşi.

— Bineînţeles! Sau ai ceva împotrivă? adăugă dânsa înaintând doi paşi.

— Văduvă după Leiermüller?

— Întocmai! aptrobă ea.

— Atunci eşti nemţoaică sută-n sută!

— Ba bine că nu! Spune-mi o vorbă urâtă şi mă ţii tu minte! Sunt obişnuită să fiu respectată cu toată cuviinţa. Pricepi?

— Dar eu am fost destul de cuviincios cu dumneata.

— Cuviincios? Să-mi sperii măgarul?

— Voiam numai să-l ţin, pentru că nu asculta de dumneata.

— Nu m-ar fi trântit! De mine ascultă orice măgar, până şi bărbatu-meu, ai înţeles? Se poate să te porţi atât de mojiceşte cu o femeie, fiinţa cea mai delicată de pe...

Îşi curmă potopul de vorbe, căci auzi o exclamaţie în spatele ei:

— Sfinte Dumnezeule! Ăsta e Hobble-Frank... el e; nu, nu,

nu mă-nşel...

Frank întoarse capul şi rămase încremenit.

— Cum, ce, domnul cantor al nostru? strigă tânărul cu bucurie.

— Da, eu sunt, răspunse Emeritus descălecând. Numai că te-aş ruga să-mi spui „domnule cantor Emeritus”. Nu de alta, dar ca să nu piardă tovarăşii mei respectul pe care-l datorează unui „Ales al muzelor”.

— Bine, fie şi-aşa, râse Frank cu poftă. Şi-acum, ia s-auzim ce vânt te aduce prin meleagurile astea sălbatice?

— Mă mir că mai întrebi. Cunoşti intenţia mea de a compune o operă eroică. Cum te tot auzeam vorbind de eroii de prin Vest şi ai plecat pe negândite, am pornit după dumneata ca să te găsesc şi să iau parte la peripeţiile prin care treci.

— Ce nesocotinţă! Dumneata crezi că aici eşti în satul nostru unde, dacă nu-l găseşti pe cutărică acasă, ştii că dai de el la câmp? Ehehei, frate cantore, pardon, domnule cantor Emeritus, aici nu merge aşa. Acum, dacă ai venit, să fii sănătos. Ce-o mai fi, om vedea. Deocamdată dă-mi voie să-ţi recomand pe văru-meu, Droll şi te rog să-mi prezinţi şi mie pe tovarăşii dumitale de drum.

După ce se făcură aceste formalităţi, emigranţii se apucară să-şi întocmească tabăra şi să îngrijească de caii şi catârii obosiţi de drum şi flămânzi. În vremea asta, Grinley se ţinea deoparte şi privea la forfoteală fără să zică un cuvânt. Făgăduise fratelui său să-i dea în mână pe emigranţi. Pândi momentul când Sam Hawkens era singur, se apropie de el şi-i zise cuviincios:

— Am aflat că dumneata eşti renumitul vânător al preriilor. Îmi dai voie să mă prezint?

— Mă rog...

— Mă cheamă Grinley şi am fost poreclit aici „Prinţul petrolului” pentru că am descoperit o sursă de păcură foarte

bogată.

— Păcură? întrebă Sam interesat. Atunci mare noroc ai avut şi te vei îmbogăţi repede. Vrei să exploatezi singur afacerea?

— Nu. Pentru asta n-am destule mijloace.

— Aşadar o vinzi?

— Da.

— Ai şi găsit cumpărători?

— Am găsit unul. E aici la fermă. Se numeşte Rollins, un bancher din Brownsville, Arkansas.

— Bagă bine de seamă să nu te păcălească şi cere cât poţi mai mult. Vrei să te duci cu el la sursă?

— Da.

— E departe de aici?

— Nu tocmai.

— *Well*, locul e secretul dumitale şi nu vreau să te întreb unde e, dar, fiindcă ai venit singur să-mi vorbeşti, înţeleg că ai vreun motiv pentru asta.

— Aşa şi e, sir. Am auzit adineauri că vrei să te duci la Colorado.

— Da.

— Sursa mea de petrol e lângă râul Chelly, avem deci acelaşi drum.

— Şi?

— Te-aş ruga să facem călătoria împreună.

— Cu bancherul dumitale?

— Şi cu contabilul lui pe care l-a adus cu el.

Sam îl măsură cu privirea, apoi răspunse:

— Hm! Prin locurile acestea se cere să fii cât mai prevăzător în alegerea tovarăşilor de drum, după cum vei fi ştiind şi dumneata.

— Ştiu şi prea ştiu, dar ia spune, sir, am eu aparenţa unui om care să nu-ţi inspire încredere?

— N-am vrut să spun asta, dacă nu mă-nşel. Nu înţeleg

însă de ce vrei numaidecât să călătorim împreună. O descoperire ca a dumitale se ţine cât mai în secret; de aceea mi se pare ciudat că ne pofteşti să te însoţim.

— Sunt sigur că un Sam Hawkens nu e omul care să se folosească de încrederea cuiva.

— *Well*. Ai pus punctul pe i. Dinspre partea mea şi a camarazilor mei, poţi fi încredinţat că n-ai să pierzi un strop din petrolul dumitale.

— Şi-apoi, mai e un motiv, ba chiar două. Indienii sunt în fierbere şi cu dumneavoastră voi fi mai în siguranţă decât numai cu bancherul şi contabilul său. Pricepi, nu-i aşa?

— Foarte bine, dacă nu mă înşel.

— Pe urmă, mister Droll m-a pus într-o situaţie... cum să spun... nu tocmai plăcută. I-am povestit şi lui pentru ce ne ducem la Chelly şi mi-a răsplătit sinceritatea prin aceea că l-a făcut pe bancher bănuitor. Nu crede că la Chelly s-ar găsi petrol.

— Drept să-ţi spun, nici eu nu prea cred.

— Vorbeşti serios?

— Foarte serios.

— Atunci mă iei drept un şarlatan?

— Nu, dar cred că ai fost înşelat de cineva.

— N-a putut să mă înşele nimeni, fiindcă eu însumi am fost acela care a descoperit sursa.

— Te-ai înşelat deci singur, luând cine ştie ce lichid drept petrol.

— Cu neputinţă, sir. Ce lichid ar putea să fie?

— Nu ştiu, dar aş putea să pun mâna în foc că la Chelly nu există petrol.

— Cunoşti ţinutul?

— Da. Am trecut odată pe acolo, dacă nu mă înşel.

— Ai stat mult?

— Numai câteva zile. Nu e însă nevoie să fi fost pe-acolo ca să ştii că nu există păcură; nu se potriveşte terenul. Dacă

mi-ai spune că ai găsit aur, argint sau alt metal sau minereu, aş crede, dar petrol, pentru nimic în lume!

— Totuşi l-am dat la examinare.

— Aşa! Şi rezultatul?

— A fost spre cea mai mare mulţumire a mea.

— Nu pot să înţeleg. Ori că s-a petrecut o minune pe care, mărturisesc, aş vrea s-o văd şi eu.

— Foarte lesne, sir. Dacă ne îngădui să vă întovărăşim, te duc s-o vezi.

— Da.

— *Well*. Primesc. Şi zici că mister Droll nu crede că s-ar găsi petrol acolo şi nici mister Frank?

— Da.

— Şi asta te supără rău, ai?

— Nu asta mă supără, ci faptul că l-a pus pe bancher pe gânduri. Să fi crezut dumnealor ce poftesc, nu trebuia însă să i-o spună. S-ar putea ca să dea înapoi şi să mă facă să pierd o afacere atât de bună.

— Crezi într-adevăr că acest mister Rollins stă acum la îndoială?

— Da, de aceea te-am rugat să mergem împreună. Când se vor afla sub ocrotirea dumneavoastră, nu va mai avea de ce se teme.

— Bine. Să-mi întreb tovarăşii, să vedem ce spun şi ei.

— E neapărată nevoie, sir? Nu inspir eu atâta încredere ca să hotărăşti dumneata, care pari să fii conducătorul lor, dacă da sau nu?

— Drept să-ţi spun, nu-mi inspiri nici neîncredere, dar nici încredere. Îmi pari omul pe care se cere să-l cunoşti întâi mai îndeaproape ca să-l poţi judeca. Voi întreba mai întâi pe Dick Stone şi Will Parker, să aud ce spun şi ei.

— Ştii, şir, că nu eşti defel politicos cu mine ca să-mi spui asta în faţă.

— Tot mai bine decât în spate. Vreau însă să-ţi dovedesc

că nu e chiar cum crezi. Iaca nu mai întreb pe nimeni şi primesc propunerea dumitale.

— Mulţumesc, sir. Când plecaţi?

— Mâine dimineaţă, dacă nu mă-nşel. Dumneavoastră când aveaţi de gând să plecaţi?

— Chiar azi, dar voi stărui pe lângă mister Rollins şi Baumgarten să amânăm pentru mâine.

— Te rog... Caii sunt foarte obosiţi; de asemenea femeile şi copiii, nedeprinşi cu drumul călare. Să sperăm că nu voi avea motiv să mă căiesc că ţi-am primit propunerea.

— Fii fără grijă, sir. Sunt om cinstit şi dovada ţi-am dat-o vrând să-ţi arăt sursa; un altul, în locul meu, n-o făcea.

— Ai dreptate, eu n-aş fi încredinţat o taină ca asta decât numai cumpărătorului. Aşadar, ne-am înţeles. Mâine dimineaţă la drum.

Se despărţiră. Sam se duse în tabără, iar Grinley spre conac, mormăind înfuriat:

— *Damned fellow!* O să mi-o plăteşti tu! Auzi, să-mi spună aşa ceva în faţă! Că trebuie mai întâi să mă încerce, altminteri nu poate şti dacă sunt sau nu om cinstit... Trăsni-te-ar să te trăsnească! Acu' mă bucur şi eu că frate-meu vrea să-i aibă în palmă pe aceşti nemernici. La început mă cam codeam, dar după insulta asta, de-abia aştept să mă răzbun. O să vă dau eu petrol să vă săturaţi!

În tabără se făcuseră pregătirile pentru cină. Emigranţii poftiră la masă pe Hobble-Frank şi pe „Mătuşica” Droll. Frank râdea pe sub mustaţă văzând cât de atentă era doamna Rosalie cu el. Îi punea dinainte cele mai bune bucăţele, îl îndopă până nu mai putu.

— Ia, zău, mister Hobble-Frank, îl îmbia ea mereu. Numai bucăţica asta. Ţi-o dau din toată inima.

— Era să-mi dai mai adineauri şi altceva! zise el râzând.

— Ce?!

— Două perechi de palme.

— Vezi că nu ştiam cine sunteţi, se scuză ea. Să fi ştiut că dumneata eşti vestitul Hobble-Frank...

— Zii, dacă era altul...

— Se-nţelege. O purtare ca asta e o insultă şi eu nu mă las insultată, aşa:. Ă ştii. Eu nu sunt numai o doamnă din lumea bună, ci şi o femeie energică şi ştiu cum trebuie să se poarte cineva cu o persoană delicată ca mine.

— Repet că de o insultă nici nu putea fi vorba. Vroiam numai să fiu un adevărat cavaler, pe când catârul dumitale era un măgar şi nu s-a purtat ca un gentleman.

— Cine te-a pus să te-amesteci? Ştiu eu cum să umblu cu măgarii de orice soi. Nu mi-e mie frică de măgari, nici de catâri, nici de indieni şi nici de albi. Domnul Emeritus al nostru ne-a povestit atâtea lucruri frumoase despre dumneata că mi-ai devenit drag şi sunt gata să-ţi sar în ajutor la nevoie. Te poţi bizui oricând pe mine, mă duc şi-n foc pentru dumneata. Ia, mai ia, rogu-te, bucăţica asta de friptură, e fragedă ca puiul de găină.

— Mulţumesc, nu mai pot... zău că nu mai pot... uite, plesnesc...

Dar cu doamna Rosalie nu era de glumit. Mai de voie, mai cu sila, Frank îmbuca de zor. În cele din urmă, ca să scape, se sculă de la masă. Atât i-a trebuit cucoanei. Începu mai întâi cu aluzii, pe urmă de-a dreptul, să-l facă de două parale. Dintr-una într-alta ajunseră la ceartă, pe când ceilalţi râdeau de se prăpădeau. Indignat, Frank strigă cât îl ţinea gura:

— Ce râdeţi, mă, ce râdeţi ca nişte idioţi? Dacă nu tăceţi, plec şi vă las dracului pe toţi, aţi auzit? Şi fiindcă râsul deveni şi mai zgomotos, adăugă: Aşa? Bine. Să ştiţi că eu nu glumesc. Mă duc şi dus am fost! Să mă vedeţi când v-oţi vedea ceafa.

O luă ca nebun afară din tabără, pe când în urmă ceilalţi hohoteau mereu.

Unul singur nu râdea. Acesta era Şi-So, fiul căpeteniei

indiene. Făcea şi el haz ca şi tovarăşii săi, dar nu se manifesta decât printr-un zâmbet care îi flutura discret pe buze.

După ce plecă Frank, se ridică de la locul lui şi se duse să vadă ce face. Se întoarse aproape imediat şi zise:

— Mi se pare că s-a supărat într-adevăr fiindcă l-am văzut înşeuându-şi calul. Mă duc să-l rog să se întoarcă.

— Lasă-l, răspunse Droll, ne cunoaştem noi, nu pleacă el fără mine.

Totuşi Şi-So se duse iar spre poartă şi cum îşi aruncă ochii afară strigă celor din curte:

— Încalecă... vrea să plece într-adevăr.

Alergară toţi într-acolo şi văzură pe Frank dând pinteni calului care porni spre malul râului.

— Frank, vere, unde te duci? Am glumit, băiatule, ce dracu'!

— Treaba voastră. Cu Hobble-Frank nu se glumeşte, aşa să ştiţi!

— Bine, măi Frank, laşi tu pe „Mătuşica” ta singură? strigă Droll râzând.

Frank, însă, nici măcar nu întoarse capul.

Toţi oamenii conacului fuseseră martori la scena asta caraghioasă. Până şi bancherul cu contabilul său râdeau din toată inima.

În vremea asta, Sam Hawkens se apropie de ei şi îl întreabă pe Rollins:

— Te duci la Chelly, sir? Drumul nostru trece pe-acolo şi mâine dimineaţă plecăm. „Prinţul” dumitale are intenţia să ne însoţească. Ţi-a spus?

— Nu, până acum nimic. Ce părere ai dumneata despre sursa lui de petrol?

— Că s-a înşelat în ce priveşte lichidul, dacă nu va fi ceva şi mai rău. Eu atâta-ţi spun: fii cu băgare de seamă.

— Acelaşi lucru mi l-a spus şi mister Droll în orice caz,

tovărăşia dumneavoastră prezintă o mare siguranţă pentru mine, de care voi avea poate trebuinţă.

Ca să încheie seara, toţi din conac se aşezară lângă focul aprins în tabără şi stăteau de vorbă râzând şi glumind. Până şi bancherul şi Grinley care se ţinuse până atunci la o parte, se aşezară lângă foc. Doamna Rosalie şi încă una din femeile emigranţilor luară o găleată ca s-aducă apă proaspătă de la râu pentru făcut cafea. Se întoarseră după câteva momente fără găleată, galbene la faţă şi tremurând.

— Ce e, ce vi s-a întâmplat? strigă Emeritus speriat.

— Ce ni s-a întâmplat? Vrei să spui ce-am văzut, răspunse doamna Rosalie.

— Aţi văzut ceva? Ce?

— Nu mă întreba, că nu pot să-ţi spun.

— Nu fă pe proasta, îi zise bărbatu-său. Trebuie să ştii ce-ai văzut.

Doamna Rosalie puse atunci mâinile în şolduri şi se răsti înfuriată:

— Aşa? Poate că ştii tu.

— Eu? întrebă omul, uluit. De unde vrei să ştiu ce-ai văzut tu?

— Atunci taci din gură şi nu mai trăncăni. Ce-am văzut eu acum, n-am văzut încă în viaţa mea.

— O stafie... un strigoi... murmură cealaltă femeie căreia îi revenise graiul.

— Vorbeşti prostii! Stafii nu există, se răsti Rosalie la ea.

— O fi fost una din ielele apelor.

— Nici. Nu fi proastă! Aşa ceva nu se găseşte decât în basmele pentru copii.

— Păi... altceva ce să fi fost?

— Ştie dracu'! Stafie n-a fost, fiindcă nu există stafii; om iar n-a fost, fiindcă nu semăna a om, aşadar a fost un dobitoc, dar ce dobitoc!

Acum luă cantorul cuvântul:

— Dacă a fost un animal, vom găsi imediat numele şi specia din care face parte. Eu am învăţat zoologia în şcoală şi le ştiu pe toate. Te rog să-mi răspunzi la o întrebare: era o vertebrată?

— N-am băgat de seamă dacă avea vertebre, prea era întuneric.

— Ce mărime avea?

— Cât a stat în apă n-am putut să văd, dar când a sărit pe mal era cât un om.

— Aşa! Cu siguranţă că era o vertebrată, probabil un mamifer.

— O fi fost.

— Bine. Să le luăm după specii. Era maimuţă?

— Nu, că n-avea păr.

— Hm! Poate peşte?

— Nici, fiindcă peştele n-are mâini şi picioare.

— Ăsta avea?

— Da.

— Ciudat, foarte ciudat... Mâini şi picioare au numai oamenii şi maimuţele, iar maimuţă zici că nu era. O fi fost un om.

— Doamne fereşte! Om nu era; omul are altfel de glas.

— Cum, avea glas?

— Oho şi ce glas!

— N-ai putea să-l imiţi?

— Să încerc, zise cucoana, răsuflă o dată adânc apoi răcni: Uhuahuahuahu!

La răcnetul ei grozav toţi săriră îngroziţi în picioare.

— Dumnezeule, ăsta era un monstru! Un tigru... un leu... o panteră! strigau toţi care mai de care.

— Tăcere, oameni buni! porunci Emeritus. Nu vă tulburaţi degeaba. Aţi auzit că fiară nu era, fiindcă n-avea patru picioare, aşa că nu trebuie să ne temem. Cu ajutorul ştiinţei voi lămuri însă repede lucrurile. Aşadar: animalul n-avea

blană, deci nu era un mamifer. Peşte nu putea să fie, fiindcă peştele n-are glas şi ăsta avea. Ne rămân atunci numai amfibiile, mai ales broaştele şi şopârlele.

— Da, da, şopârlă... şopârlă era...

— Ba o broască! N-ai văzut-o cum a sărit brusc din apă?

— O broască aşa de mare! zise Emeritus cu mirare. Ziceai că era cât un om.

— Zău, pe onoarea mea că atât era.

— Hm... hm... Cea mai mare broască din câte sunt aici în America tot nu poate fi cât un om.

— Pentru ce nu? Cum există uriaşi printre oameni, de ce n-ar fi şi broaşte uriaşe?

— În cartea mea de ştiinţe naturale n-am citit c-ar exista broaşte uriaşe, dar mai ştii! Şi crezi într-adevăr c-o fi fost o broască din alea uriaşe, doamnă Rosalie?

— Pe onoarea mea! Cum a sărit aşa, deodată, din apă, nu putea să fie altceva.

— Şi ce făcea înainte de-a sări, înota ori stătea pe loc?

— Ba stătea în apă cum stau broaştele, adică pe şezut. Numai picioarele şi capul îi ieşeau din apă şi se uita cu nişte ochi bulbucaţi la noi şi cu gura mare căscată.

— Ştiţi ce propun eu? zise Emeritus. Să mergem cu toţii să vedem ce poate să fie.

— Crezi că mai e acolo?

— Da. Broasca nu e un animal migrator ci stabil. Broasca asta s-a născut aici şi nu-şi părăseşte locul natal. Dar fiindcă zici că e atât de mare, n-ar fi rău să ne luăm şi armele cu noi. Te pomeneşti că muşcă.

Fermierul ordonă să se aducă vreo câteva felinare şi ieşiră toţi din curte îndreptându-se spre râu. Sam Hawkens, Dick Stone şi Will Parker veneau la urmă, împreună cu Droll.

— Ce animal credeţi dumneavoastră că e vita aia? îi întrebă el încet râzând.

— Probabil o broască, nu mai mare ca pumnul meu,

răspunse Sam. Când au văzut-o sărind aşa, pe neaşteptate, înaintea lor, de spaimă li s-a părut de o sută de ori mai mare decât era în realitate.

— Nu, nu, e într-adevăr atât de mare după cum spun ele.

— Vorbeşti copilării! O broască mare cât un om...

— Dar bine, domnule, nici nu era broască. Era Hobble-Frank al meu.

— Ei drace! Ce idee, dacă nu mă-nşel.

— El e, cu siguranţă că e el. Zicea astăzi că de-abia aşteaptă să se întunece ca să se scalde în râu, ceea ce a şi făcut adineauri.

— Bine, dar a plecat...

— Aş! S-a întors — îl cunosc eu cine-mi e. I-a fost ruşine să intre în curte şi s-a aciuit undeva pe-aici. S-a dezbrăcat pe urmă şi a intrat în apă. A, ia uitaţi-vă colo, asta e broasca!

Alaiul ajunsese aproape de mal şi văzură la lumina felinarelor pe Frank lungit în iarbă lângă calul său care păştea liniştit. Când îi recunoscu, se sculă de jos şi întrebă cu o mirare prefăcută:

— Ce e, oameni buni, ce atâta norod?

— Dumneata eşti, Frank? întrebă Emeritus, bucuros. N-ai putea să ne dai câteva informaţii?

— Mă rog...

— Eşti de mult aici?

— De vreun ceas.

— Ai văzut ce s-a petrecut în vremea asta pe mal?

— Cum să nu!

— Le-ai văzut pe dumnealor venind să ia apă de la râu? şi arătă spre cele două femei.

— Da.

— Şi animalul?

— Care animal?

— Animalul care stătea în apă.

— Un animal în apă? Ce fel de animal?

— O broască mare, o broască din cele uriaşe.

— Nu, aşa ceva n-am văzut.

— Erai aproape când au venit doamnele?

— Cât se poate de aproape.

— Mare minune! Şi ce-a făcut când v-a văzut? zise Emeritus, adresându-se celor două femei.

— A căscat gura şi s-a holbat la noi. Pe urmă a răcnit o dată de ne-a băgat în sperieţi şi a sărit din apă.

Frank izbucni într-un râs cu hohote pe care nu şi-l mai putu stăpâni.

— Ce râzi ca un prost? se răsti doamna Rosalie indignată.

— Păi cum să nu... râd... Broasca... eram eu! Auzi, domnule, vestitul Hobble-Frank o broască! Ha-ha-ha!

— Dumneata? rosti doamna Rosalie încremenită.

— Da, eu.

— Şi pentru ce ai răcnit ca o fiară şi te-ai holbat la noi?

— Ca să vă sperii.

Urmă un râs general, apoi se întoarseră cu toţii în curtea conacului. Drept pedeapsă, Frank trebui să ducă singur găleata mare plină cu apă. Se aşezară în jurul focului şi începură să povestească peripeţii din viaţa lor, pe când femeile fierbeau cafeaua.

Grinley îşi dădea toată osteneala să câştige simpatiile emigranţilor, ceea ce nu-i reuşi însă. Pe la miezul nopţii se lăsară toţi odihnei, căci trebuiau să pornească dis-de-dimineaţă şi nu mai aveau decât vreo patru, cinci ceasuri de somn. Nu trecu mult şi toţi dormeau adânc. De santinele nu era nevoie, deoarece argaţii vegheau afară, în preajma conacului.

7. În cetăţuie

A doua zi dimineaţă, când se treziră, emigranţii găsiră cafeaua gata şi pâine proaspătă. Fermierul se sculase înaintea lor şi poruncise să fie gata la vreme ca să nu mai zăbovească ei cu pregătirea cafelei.

Caii şi catârii fură adăpaţi din belşug, căci până seara nu mai întâlneau nici o apă în drum. I se plăti fermierului ce i se cuvenea, se dădu slugilor un bacşiş şi convoiul porni.

Sam Hawkens avusese grijă ca femeile s-aibă câte o şa mai ca lumea, ca să nu le obosească prea mult drumul; copiii fură aşezaţi în coşuri atârnate ca desagii pe spinarea catârilor şi aşternute cu paie la fund. În modul acesta înaintau mai repede ca în ajun, fiecare simţindu-se mai comod pe cal.

Cu cât se îndepărtau de râu, cu atât ţinutul era mai sterp şi mai pustiu. Prin regiunile acelea umezeala pământului dă o vegetaţie foarte bogată, dar, unde lipseşte apa, pământul e de-o ariditate exasperantă: cât cuprinzi cu ochiul, pustietăţi sălbatice. Dimineaţa fusese o răcoare plăcută, acum însă, când soarele se înălţa tot mai mult pe cer, căldura sporea. Pământul frigea şi stâncile sterpe ale munţilor răsfrângeau o dogoare înăbuşitoare.

Bieţii emigranţi, nedeprinşi cu o astfel de arşiţă, de-abia puteau respira.

Până târziu după-amiză, drumul ducea prin văi şi şesuri întinse, unde nu se vedea fir de iarbă. Pe urmă veniră dealuri care nici ele nu puteau da umbră sau răcoare, fiind tot atât de sterpe ca şi şesul. Nici copaci, nici măcar tufişuri. Arareori, prin puţinele locuri unde soarele nu dogorea din zori până în noapte, vedeai un cactus singuratic, fără formă sau culoare, care nu putea bucura nici el ochii drumeţului.

Pe la vremea prânzului poposiră lângă un perete de stâncă unde era niţică umbră, dar peretele din faţă dogorea atât de tare încât se lipsiră de odihnă şi porniră iar la drum.

În sfârşit, când soarele se lăsă la asfinţit, căldura începu să

scadă simţitor şi mult mai repede decât ar fi trebuit.

Sam Hawkens se uită spre cer şi se posomorî.

— De ce te uiţi în sus? îl întrebă Frank. Pare-mi-se că nu-ţi prea place cerul pe ziua de astăzi.

— Tot ce se poate, răspunse el îngândurat.

— De ce?

— Nu înţeleg cum de s-a răcorit aşa, deodată.

— Te temi de vreo furtună?

— Cam aşa ceva.

— Cu atât mai bine! Ar mai răcori niţel pământul.

— Foarte mulţumesc! Furtunile pe-aici sunt altfel decât ţi le închipui tu. Prin meleagurile astea se întâmplă uneori să nu plouă un an de zile, ba chiar să treacă doi sau trei ani fără să cadă un strop de ploaie, dar şi când dă Dumnezeu, apăi să te ţii! E o grozăvie! Să ne grăbim ca s-ajungem mai repede la Pueblo.

— Mai e mult?

— Peste o jumătate de ceas suntem acolo.

— Atunci nu e nici o primejdie. Nu se vede nici un noruleţ pe cer şi poate să treacă chiar ceasuri întregi până să se-adune norii.

— Te înşeli, băiatule. Aici numai în câteva minute vezi cerul întunecându-se şi aş putea spune că am şi început să simt electricitatea în aer. Ia te uită la Mary a mea ce zorită e, cum îşi umflă nările şi ciuleşte urechile. Simte ea că se pregăteşte ceva; e mai deşteaptă ca un om, pe onoarea mea!

Aşa şi era. Catârul părea foarte neliniştit şi de-abia îl puteai ţine. Agitaţia dobitocului era totuşi inexplicabilă, deoarece nu se vedea nimic îngrijorător.

Când Frank îi comunică vărului său temerile lui Sam, acesta răspunse:

— M-am gândit şi eu la aşa ceva. Uite acolo ce lumină gălbuie se răsfrânge pe pământ. Când s-o ridica sus de tot, izbucneşte furtuna. Bine că vom fi în curând la adăpost.

— La Pueblo?

— Da.

— Păi prin corturile ei nu pătrunde ploaia?

— Nu sunt corturi, măi prostule! Tu n-ai văzut încă până acum o astfel de cetăţuie?

— Nu.

Droll îi explică atunci ce e o astfel de construcţie, pe care cititorii noştri o cunosc din celelalte scrieri despre Vestul Sălbatic.

Cetăţuia la care drumeţii noştri năzuiau acum s-ajungă înainte de dezlănţuirea furtunii, aparţinea unui trib de indieni pe jumătate sălbatici, a căror căpetenie se numea Ka Maku. Ka înseamnă „trei” şi Maku e pluralul de la cuvântul „deget”, Ka Maku se putea tălmăci prin „Trei degete”. Căpetenia purta acest nume glorios fiindcă îşi pierduse într-o luptă două degete de la o mână şi rămăsese numai cu trei. Era ştiut ca om viteaz, dar lacom la prăzi, pe al cărui cuvânt şi prietenie te puteai bizui în timp de pace, dar acum, când diferite triburi dezgropaseră securea de război, era cam îndrăzneţ lucru să te încrezi în el.

Cetăţuia lui stătea singuratică în bătaia soarelui care apunea. Avea, pe lângă parter, mici etaje sprijinite la spate de un perete vertical de stâncă. Caturile de jos erau alcătuite din bucăţi mari de piatră împreunate între ele prin cărămizi; cele de sus erau numai din cărămidă. Clădirea era veche de cel puţin cinci veacuri, dar nu se vedea nici o crăpătură în ziduri.

Pe terase stăteau femei şi copii, îndeletnicindu-se cu diferite treburi, gravi şi preocupaţi cum sunt de obicei indienii. Un bun observator ar fi văzut însă că atât femeile cât şi copiii se uitau adesea cu atenţie spre răsărit, ca şi când ar fi aşteptat să survină dintr-acolo vreun eveniment important. Nu se vedea nici un bărbat pe terase.

Deodată ieşiră trei inşi, un indian şi doi albi, care se uitară

şi ei lung spre răsărit. Indianul era Ka Maku, căpetenia, un om înalt şi vânjos, care purta o pană de vultur în conciul ridicat pe vârful capului. Chipul nu-i era zugrăvit, semn că în Pueblo domnea pacea. De aceea n-avea la brâu altă armă decât un cuţit de scalpat. Cei doi albi de lângă el erau... Buttler, şeful bandiţilor şi Poller, fosta călăuză a emigranţilor.

Văzând că nu se zăreşte nimic dincotro se uitau ei, Buttler zise:

— Încă nu, dar trebuie să sosească negreşit înainte de-a se înnopta.

— Da, au să se grăbească, răspunse căpetenia. Au cu ei oameni înţelepţi care văd că vine furtuna şi vor căuta s-ajungă la adăpost.

— Te vei ţine de cuvânt, nu-i aşa? Mă pot bizui pe tine?

— Mi-ai fost multă vreme frate şi o să fiu drept şi cinstit cu tine. Nădăjduiesc însă că-mi voi primi pe urmă răsplata făgăduită.

— Ne-am dat doar mâna: asta e ca şi un jurământ. Îţi cer numai să faci astfel ca să pot vorbi cât mai curând cu „Prinţul petrolului” fără să fim văzuţi de cineva.

— O să te duc chiar eu la el. Mi-ar fi fost greu să mă ţin de cuvânt, dar cum albii nu vor putea poposi în câmp din pricina ploii şi vor căuta să se adăpostească în Pueblo, o să-mi fie lesne să pun mâna pe ei fără să fie nevoie de luptă.

— Pe aceia pe care ţi i-am descris eu trebuie să-i desparţi de ceilalţi, ca să se creadă pe urmă că i-am salvat eu.

— Va fi cum vrei tu. Uff! Se văd nişte călăreţi venind; ei trebuie să fie. Ascundeţi-vă repede.

Cei doi albi urcară repede scara care ducea la catul de sus, pe când căpetenia rămase pe loc şi examina cu atenţie pe cei care se apropiau.

Era într-adevăr un convoi de călăreţi şi catâri încărcaţi cu poveri. Cei trei din capul coloanei călăreau alături; erau Sam Hawkens, Droll şi Hobble-Frank. Când acesta zări Pueblo, zise:

— Multă lume am cutreierat, dar o clădire ca asta n-am văzut încă până acum. Oare ce stil arhitectonic să fie? Bizantin-cloroformic ori ebraic-imperial? Te pomeneşti că e gotic-obiectiv, chiar greco-mixtualic. În orice caz, pentru un om priceput în artă ca mine, e foarte interesant cum aceşti puebloindieni[1] se urcă pe scări unul în capul altuia.

Scara care ducea la catul de jos fusese ridicată. Pe terase se vedeau acum, în afară de femei şi copii, numai câţiva bărbaţi. Ai fi zis că războinicii erau plecaţi. Căpetenia aştepta într-o atitudine mândră şi semeaţă să-i adreseze drumeţii cuvântul. Sam Hawkens îi strigă în limba obişnuită de acolo — un amestec de engleză, spaniolă şi indiană:

— Tu eşti Ka Maku, căpetenia puebloindienilor?

— Da, răspunse el scurt.

— Am vrea să poposim aici; putem avea apă pentru noi şi pentru caii noştri?

— Nu.

Refuzul era numai de formă. Planul lui era să-i reţină, dar nu voia să pară că atât aştepta.

— Pentru ce nu? întrebă mirat Sam.

— Puţina apă pe care o avem de-abia ajunge pentru trebuinţele noastre.

— Dar nu văd nici pe războinicii, nici vitele voastre. Unde sunt?

— La vânătoare; trebuie să se întoarcă îndată.

— Atunci aveţi apă de prisos. De ce nu vrei să ne-o dai?

— Pentru că nu ştiu cine sunteţi.

— Nu vezi că avem femei şi copii cu noi? Dovadă că suntem oameni paşnici şi nu venim cu gânduri duşmane. Dacă nu ne dai de bunăvoie apă, vom şti s-o găsim noi singuri.

---

[1] Denumire spaniolă dată unui grup de triburi indiene (amerindieni) din familia de limbi utah-aztecă, stabiliţi în partea sud-vestică a S.U.A. şi în nordul Mexicului. Pueblo se numesc şi grupurile de clădiri etajate şi folosite în colectiv de aceste triburi de indieni (N. ed.).

— N-o s-o găsiţi.

Le întoarse spatele, ca şi când ar fi vrut să le dea să înţeleagă că nu mai are ce vorbi cu ei. Asta scoase pe Hobble-Frank din sărite. Zise înfuriat lui Droll:

— Cine şi-o fi închipuit maimuţoiul ăsta că suntem? Să nu mă facă să-i trag acu' un glonţ în cap ca să-l învăţ cum se cuvine să vorbească unor oameni de treabă ca noi. Ce crede dumnealui, că ne lăsăm izgoniţi ca nişte cerşetori? Lăsaţi-mă pe mine să-i spun două vorbe şi un cuvânt, pe urmă o să vedeţi cum o lasă mai moale...

— Drept să spun, adăugă Droll, nu e tocmai plăcut să-ţi fie sete şi să n-ai ce bea. Eu zic să căutăm şi o să găsim.

Drumeţii descălecară şi porniră să caute vreun izvor prin apropiere. Nu se putea să nu fie, deoarece pământul eră umed şi creştea o iarbă deasă în jurul cetăţuii. Niţel mai departe se vedeau câteva grădiniţe cu pepeni, porumb şi legume care cer apă ca să se dezvolte.

Degeaba însă, nu găsiră nici urmă de izvor.

— Suntem nişte dobitoci! rosti Frank necăjit. Să fi fost Old Shatterhand ori Winnetou în locul nostru, găseau ei de mult apă; mai mult încă, îmi vine să cred că ar fi mirosit-o.

— Nu e nevoie de ei ca s-o găsim, zise Şi-So, care îl ascultase zâmbind. Trebuie numai să ne gândim bine.

— Aşa? Atunci gândeşte-te tu şi pentru noi.

— Am şi făcut-o.

— Zău? Ai atunci bunătatea şi ne spune şi nouă rezultatul acestei încordări a spiritului tău.

— Pueblo e o cetăţuie care nu poate exista fără apă. În timp de asediere, când locuitorii ei nu pot ieşi din casă, au şi mai mare nevoie de ea. E deci lesne de înţeles unde poate fi fântâna sau izvorul.

— Aha. Vrei să spui înlăuntrul clădirii. Dar în ce loc?

— În nici un caz în caturile de sus.

— Bine zici; nici eu n-am văzut până acum o fântână în

clopotniţa unei biserici. Trebuie negreşit să fie jos.

— Unde a fost făcută cu sute de ani în urmă, când s-a clădit cetăţuia.

— Ai dreptate. Ce spui tu e limpede ca... două şi cu două fac patru. I-ascultă, tinere, pari să nu fii chiar aşa de prost după cum te-arată chipul. Dacă vei urma pe calea asta, poate că o să iasă odată ceva din tine. Şi zii, să căutăm în catul de jos al clădirii? Vorba e, cum pătrundem înăuntru? Poartă nu e, nici scară fixă; uşa pe care o au, au tras-o, ai dracului, sus. Dacă vom face însă o piramidă egipteană, urcându-ne unul pe umerii celuilalt, vor ajunge câţiva din noi pe terasă şi de-acolo vor coborî în casă.

— Ar însemna că forţăm intrarea şi tocmai de asta trebuie să ne ferim, zise Sam Hawkens. Pare-mi-se că nu va fi trebuinţă, uite că vine căpetenia, vrea probabil să ne spună ceva.

Într-adevăr, Ka Maku coborî pe prima terasă, se apecă şi întrebă cu glas batjocoritor:

— Ei, au găsit albii fântâna?

— Îngăduie-ne să intrăm în cetăţuie şi o vom găsi, răspunse Sam. Sunt sigur că e înăuntru.

— Ai ghicit. V-aş da eu niţică apă, dar e atât de puţină pe-aici, încât...

— Ţi-o plătim, îl întrerupse Sam.

— Bun! Dar fratele meu ştie că mai multe triburi de-ale noastre au dezgropat securea de război împotriva albilor. Se cuvine atunci să ne încredem în ei?

— De noi n-ai ce te teme. Să-ţi spun cine suntem. Eu şi aceşti doi războinici pe care îi vezi aici ne numim „Trifoiul”; ăsta din spatele meu...

— ”Trifoiul”? îi curmă repede căpetenia vorba... Am auzit de voi. Vă cheamă Hawkens, Stone şi Parker, nu e aşa?

— Ba da.

— De ce nu mi-ai spus de la început, omule! „Trifoiul” s-a

purtat întotdeauna prieteneşte cu indienii; sunteţi fraţii noştri şi vă urez bun-sosit printre noi. Vă vom da apă, pe degeaba şi oricâtă doriţi. Femeile noastre vi-o vor aduce îndată.

La un strigăt al lui, femeile ieşiră pe terasă, coborâră în catul de jos, veniră apoi cu urcioare mari pline cu apă şi le întinseră de pe terasă drumeţilor. Totul părea atât de binevoitor şi paşnic, încât nimănui, nici chiar lui Sam Hawkens, prevăzător din fire, nu-i veni în gând că ar putea fi o prefăcătorie.

În timp ce oamenii îşi potoleau setea şi-şi adăpau caii, cerul îşi schimbase culoarea. Din albastru se făcu trandafiriu, apoi roşu, pe urmă de un violet-închis care se transformă în negru, fără să fi putut spune că se vede vreun nor.

— Stăm prost! zise Dick Stone lui Sam. Tu ce zici? Pare să vină un uragan sau o tornadă.

— Nu cred, răspunse Sam privind spre cer. Vijelia vine ea, nu e vorbă, dar mai ales o să plouă cu găleata. Bine-ar fi să ne adăpostim mai din vreme şi să găsim un loc pentru cai, altminteri o iau la fugă când va începe furtuna.

Apoi, întorcându-se spre căpetenie, adăugă:

— Ce zice fratele meu de semnele astea?

— O să vezi în curând totul înotând în jurul vostru.

— Aşa cred şi eu, dar n-am poftă acum de înotat şi nici să ni se prăpădească lucrurile din pricina ploii. N-ai vrea să ne primeşti în Pueblo?

— Să vină fraţii mei albi cu soţiile şi copiii lor sus. N-o să-i ajungă nici o picătură de ploaie.

— Şi cu vitele ce facem? Nu se găseşte vreun joc adăpostit pentru ele?

— Colo pe stânga, după colţul cetăţuii, e un corral unde le puteţi închide.

— Bine, aşa o să facem. În vremea asta femeile şi copiii să se urce în casă.

Câteva scări fură lăsate jos şi femeile cu copiii se urcară pe

terasa a doua, iar de acolo înlăuntrul cetăţuii. Femei şi băietani indieni veniră să care în casă bagajele emigranţilor şi le transportară în catul de jos prin gaura din tavan.

La stânga cetăţuii se afla un loc pătrat împrejmuit cu un zid înalt care se numea corral. Aici fură închişi caii şi catârii convoiului. Tocmai când isprăviră, un fulger brazdă cerul care păru dintr-odată cuprins de flăcări şi un tunet grozav sfâşie văzduhul. Norii se sparseră şi începu să plouă, o ploaie atât de deasă, încât nu se mai vedea om pe om. Un vânt năprasnic se stârni brusc şi toţi se rezemară de zid ca să nu fie ridicaţi în aer. Emigranţii şi tovarăşii lor de drum alergară spre scări.

Bancherul şi contabilul său, mai puţin deprinşi cu astfel de furtuni ale pustiului, fură cei din urmă. Toţi se înghesuiau s-ajungă la platforma a doua ca să coboare mai repede în Pueblo. Deoarece prin gaura din tavan nu putea trece decât o singură persoană, coborâtul mergea foarte greu şi ploaia cădea cu furie. În învălmăşeala şi graba lor, nimeni nu băgă de seamă pe cei cinci indieni care stăteau lângă căpetenia lor. Capacul ce acoperea gaura din tavan se afla alături. Aproape de el se vedeau câţiva bolovani mari şi grei.

După cum am spus mai sus, bancherul şi contabilul rămăseseră cei din urmă. Rollins tocmai pusese piciorul pe prima treaptă, când auzi pe căpetenie strigându-i:

— Stai! Dumneata nu ai voie să cobori.

— Pentru ce? întrebă el cu mirare.

— O să afli mai târziu.

Şi până să mai poată spune ceva, fu trântit la pământ, de asemenea şi Baumgarten, apoi legaţi la repezeală de indieni. Ţipetele lor nu puteau fi auzite din pricina vântului care urla cu putere. Căpetenia trase repede scara sus şi trânti apoi capacul deasupra deschizăturii din tavan. Emigranţii erau acum prizonieri în cetăţuie.

Bancherul şi contabilul său fură duşi de acolo şi lăsaţi jos,

legaţi de un lasou, la parter. Puseră şi-aici capacul, apoi căpetenia trimise pe unul din indieni să cheme pe războinicii săi, ascunşi în apropiere, după nişte sfărâmături de stâncă.

Lovitura reuşise şi încă mai uşor decât s-aştepta căpetenia. Drept e că la reuşita aceasta rapidă contribuise şi ploaia, dar şi imprudenţa prizonierilor.

După cum ştim, mai întâi fuseseră coborâte de pe terasa a treia în catul al doilea femeile şi copiii. Se aflau aici într-o încăpere înaltă de vreo trei metri, fără uşi şi fără ferestre. Etajul era împărţit în cinci odăi, dintre care cea din mijloc, unde se aflau ei, părea a fi cea mai mare. Într-o firidă ardea o lămpiţă de lut la a cărei lumină tulbure nu se putea vedea decât la câţiva paşi.

Doamna Rosalie se uită în jur clătinând capul. Când văzu că în afară de lampă şi scară nu se mai află nimic în odaie, zise indignată:

— Aşa ceva n-am mai văzut de când sunt! Auzi, domnule! Îşi poftesc musafiri şi n-au nici măcar scaune şi canapele pe ce să şadă... Ăsta e beci, nu altceva! Unde să faci tu un foc, unde să-ţi fierbi o cafea? Nici măcar ferestre n-au. Mă rog, ce înseamnă porcăria asta? Noi suntem doamne şi pe doamne nu le bagi în beci; trebuie să... Aoleu! Se întrerupse ea speriată, auzi, mi se pare că a trăsnit...

— Şi încă foarte aproape, răspunse una din tovarăşele ei de drum, făcându-şi cruce.

— Ia înghesuiţi-vă colo în ungherul acela. Îi auzeam pe ai noştri vorbind despre furtunile care bântuie pe aici, ziceau că sunt nemaipomenite. Să nu trăsnească, Doamne fereşte, prin gaura aia din tavan, că ne-am dus pe copcă. Da' ce-o fi cu bărbaţii noştri? I-auziţi cum mai toarnă. Dacă i-o fi apucat ploaia pe-afară, îi face ciuciulete. De i-am vedea mai curând înăuntru...

Dorinţa îi fu împlinită îndată, căci tocmai atunci cobora cel dintâi, Hobble-Frank şi, după el, unul câte unul, ceilalţi.

— Ce fel de gaură e asta? întrebă Frank, scuturându-se de ploaie. Casă e, ori ce dracu'! Dacă nu se pricep gentlemenii ăştia cu pielea roşie să-şi facă mai bine, o să le recomand un arhitect deal nostru ca să le arate ce deosebire e între vila mea „Bârlogul Ursului” şi muşuroaiele astea de cârtiţă. Unde să te-ntinzi niţel după masă, când vrei să tragi un puişor de somn?...

— Unde pofteşti, domnule Frank; loc e destul, slavă Domnului! îi curmă vorba doamna Rosalie.

— Cum, ce-ai spus? întrebă Frank iritat. Unde poftesc? Atunci de ce nu şezi dumneata? Fiindcă nu-ţi place! Şi ce nu-ţi place dumitale să-mi placă mie, ai?

— Taci din gură, băiatule! Încercă Sam să-l potolească. Nu e acum vreme de ciorovăială, avem altceva mai bun de făcut.

— Da? Ce anume?

— Mai întâi trebuie să fumăm pipa păcii.

— Cu indienii?

— Da. Cel puţin cu căpetenia. Ştii că nu te poţi încrede în ei decât după ceremonia asta.

— Ştiu, numai că trebuia s-o facem când eram afară, nu în bârlog.

— Nu mai era vreme.

— Şi cu toate astea, era mai bine să ne fi gândit atunci. Acum, după ce ne-a băgat în... A, uite că trag scara! Ţineţi-o! Ţineţi-o bine!...

Alergă la scară şi se agăţă cu amândouă mâinile de ea. Era însă prea târziu.

— Na! V-am spus eu? Acu' stăm ca Pitagora în butoi!...

— Ca Diogene, vrei să spui, îl corectă Sam.

— Taci! se răsti el. Ce ştii tu! Asta e firma cârciumii din mahalaua mea. Ai poftă de ceartă?

— Nu, râse Sam, dar chestia cu scara mi se pare şi mie suspectă. De ce-or fi tras-o sus? Le-o fi trebuit pentru catul de deasupra? Tot ce se poate. Ia să vedem acum dacă nu

lipseşte vreunul din noi.

La numărătoare se dovedi că lipseşte bancherul şi contabilul.

— Acu' m-am liniştit, zise Sam. Sunt şi ei dintr-ai noştri şi au să vină imediat. Scara le-o fi trebuit pentru altceva, dacă nu mă înşel.

— Dar de ce-au acoperit gaura cu capacul? zise Droll îngrijorat.

— Cum îţi vine să mai întrebi? zise Frank necăjit. Mi-e ruşine să spun că suntem rude. Orice om cu cap ştie că pe ploaie închizi uşa ca să nu pătrundă ploaia în casă. Şi aici nu plouă, toarnă. Acu' ai înţeles, vere?

— Da, prea stimate Heliogabalus Morfeu Frank, al cărui văr am cinstea să fiu.

— Ăsta trebuie să fie motivul, încuviinţă Sam. Şi-acum, până să vină căpetenia, haidem să cercetăm „apartamentul”.

„Apartamentul” era gol. Nici scaun, nici masa, nici măcar un culcuş de paie unde să-şi fi putut odihni cineva oasele. Emigranţii fură cuprinşi de o deprimare adâncă. Numai Sam nu-şi pierdu cumpătul.

— Lucrurile au să se schimbe când va veni căpetenia, zise el după ce se întoarseră în încăperea din mijloc. O să ni se aducă tot ce ne trebuie.

Şi-So, tânărul indian, nu luase parte la cercetarea „apartamentului”. Şedea jos pe podeaua de lut, rezemat de perete şi privea, îngândurat, înaintea lui fără să spună un cuvânt. Când îl auzi însă pe Sam vorbind astfel, rupse tăcerea şi zise grav:

— Sam Hawkens se înşală. Lucrurile n-au să se schimbe. Suntem prizonieri.

— Prizonieri! Ce te face să crezi?

— Sunt indian şi ştiu ce spun. Când am coborât aici, am văzut sus pe terasă alte două scări rezemate de perete. Dacă ar fi avut nevoie de scară, de ce n-au luat una din ele, căci le

era mai la îndemână?

— Aşa e, le-am văzut şi eu. Atunci e într-adevăr ciudat că au luat-o pe asta de-aici!

— Şi mai e ceva, urmă tânărul. Unde e Grinley, aşa-zisul „Prinţ al petrolului”?

— Ei drace! Ştii că ai dreptate?! strigă Sam îngrijorat.

— De ce lipsesc tocmai cei doi pe care vroia el să-i tragă pe sfoară? Ştia că nu lăsam noi să ajungă lucrurile până acolo. Vrea să-i despartă de noi şi s-a înţeles cu căpetenia.

— Când şi cum?

— Amintiţi-vă de cei doi albi pe care i-am găsit la ferma lui Forner. A stat cu ei de vorbă în spatele casei, după cum am aflat mai târziu. Cu unul din ei chiar foarte mult şi foarte aprins.

— Dacă-i într-adevăr aşa, atunci e la mijloc ceva suspect care mă pune pe gânduri. Dar cum ar îndrăzni, când suntem în număr aşa de mare şi atât de bine înarmaţi? Putem fugi.

— Pe unde?

— Prin gaura din tavan. Ridicăm capacul şi...

— Încearcă şi o să vezi că nu-l poţi ridica.

— Atunci... spărgând zidul.

— E din bolovani şi o tencuială mai tare ca piatra.

— Prin tavan.

— Cu neputinţă; s-ar frânge vârful cuţitului la cea dintâi încercare.

— Am văzut, în afară de căpetenie, numai femei şi copii.

— Bărbaţii erau ascunşi pe undeva. Zicea că sunt duşi la vânătoare. Ce fel de vânat se poate găsi în anotimpul acesta şi prin pustietăţile de aici? Ştiţi că mai multe triburi indiene au dezgropat securea de război. Când acestea au pornit la luptă şi le poţi întâlni la fiecare pas, nu e nimeni nebun să-şi părăsească locul ca să plece la vânătoare.

— Ai dreptate şi bine-ai judecat.

— Suntem prizonieri, asta e sigur.

— Să căutăm mai întâi să ne încredinţăm dacă nu putem deschide capacul.

Sam se urcă pe umerii lui Dick şi ai lui Will ca să poată ajunge până sus. Se căzni din toate puterile să ridice capacul, zadarnic însă: nu-l putu mişca din loc.

— Aşa e, suntem închişi aici, zise el necăjit. Dar lasă, o să le arătăm noi ticăloşilor ăstora că au greşit socoteala.

— În ce fel? întrebă Stone.

— Facem o spărtură, ori în zid, ori în tavan. Mai întâi să examinăm zidul.

Se încredinţară însă repede că Şi-So avusese dreptate. Rămânea tavanul. Urcaţi unul în spinarea altuia, constatară că tavanul era din grinzi de lemn tare ca fierul pe care nici ferăstrăul cel mai ascuţit nu l-ar putea tăia.

— Fir-ar ei ai dracului de indieni! ocăra de zor doamna Rosalie indignată. Să-i am acum în mâna mea, le-aş răsuci gâtul la toţi. Dar aşa e când te bizui pe bărbaţi. În loc să ne apere cum le e datoria, dumnealor ne duc de-a dreptul la pierzanie.

— Taci, nevastă, pentru ce jigneşti oamenii? se răsti bărbatul ei. Nu tot trăncăni atât, că avem destule pe capul nostru.

— Ce... ce-ai spus? Să tac? Păi tu nu vezi, măi tontule, în ce hazna ne-au băgat? Şi-acum, nici atât nu pot: să-i întreb ce o să se aleagă de noi?

— Nu ştii? zise Frank ca s-o necăjească. Mai întâi, au să ne lege burduf...

— Cum şi pe noi, doamnele?

— Ba bine că nu! Pe urmă ne pun la stâlpul de tortură...

— Vai de mine!

— După aceea ne omoară...

— Şi pe doamne?

— Pe toţi! Apoi, după ce vom fi morţi, ne jupoaie pielea capului.

— Dobitocule! N-or fi făcând aşa şi cu doamnele...

— Indienii au chiar obiceiul să scalpeze pe femei de vii, fiindcă au părul mai mare şi mai frumos, aşa că scalpul e mai de preţ...

— Foarte mulţumesc pentru compliment!

— Mă rog... pentru puţin... Trebuie să mai ştii că pielea nu se jupoaie tot atât de lesne la morţi ca la vii.

— Vorbeşti serios, ori vrei să mă sperii?

— Ba vorbesc foarte serios, crede-mă.

— Atunci indienii ăştia sunt nişte barbari! Eu atâta-ţi spun: Nu las să mă scalpeze nici vie nici moartă. Pielea mea n-o iau ei, fii pe pace! O să mă apăr... o să le arăt eu cine sunt...

Mai puţin animată era scena care se petrecea în închisoarea bancherului şi a contabilului său. La ei nu ardea nici o lampă. Umezeala din încăpere şi un susur de apă dovedeau că fântâna era aproape. Zidurile erau aici atât de groase încât mugetul vântului şi plescăitul ploii nici nu se auzeau. După ce se lăsase capacul deasupra capului lor, bancherul şopti:

— Eşti leşinat, master Baumgarten sau auzi ce-ţi spun?

— Te-aud, sir. Ce le-am făcut indienilor ca să se poarte astfel cu noi, nu înţeleg.

— Asta mă-ntreb şi eu. Şi-apoi, pentru ce ne-au închis numai pe noi şi pe ceilalţi nu?

— Bănuiesc că nu le merge nici lor mai bine.

— Să fie şi ei prizonieri ca şi noi?

— Da.

— Ce te face să crezi? Ai vreun motiv?

— Mai multe chiar. Principalul: fiind ei liberi, ne-ar putea elibera şi pe noi.

— Ai dreptate. Atunci stăm şi mai prost. Nu mai există deci nici o speranţă să putem scăpa de-aici.

— Eu nu zic aşa. Părerea mea e că tot pe ei ne putem bizui. Sunt închişi ca şi noi, probabil însă că n-au fost legaţi. Li

s-au lăsat de asemenea şi armele. Printre aceşti emigranţi se află câţiva inşi curajoşi. De pildă: Hobble-Frank. E el cam ciudat, dar nu ştie ce e frica şi e un experimentat om de-al Vestului. Sam Hawkens, Dick Stone şi Droll la fel. În afară de cantorul acela căruia îi spun ei Emeritus, nici ceilalţi nu sunt oameni pe care să-i birui cu una cu două.

— *Well*, aşa socot şi eu. Nu-nţeleg însă ce-au cu noi? Vor fi vroind indienii bani?

— Nu cred. Asta e ceva obişnuit la albi, dar nu şi la indieni. Bănuiesc că atitudinea lor e o urmare a diferendelor dintre ei şi albi.

— *All devils!* Atunci suntem, ca să zic aşa, prizonieri de război şi ne omoară cu siguranţă. Frumoasă perspectivă! Să ne pârjolim pe stâlpul de tortură şi să fim scalpaţi de vii!

— Stai că n-am ajuns încă până acolo. Deocamdată să încercăm dacă nu e chip să ne dezlegăm.

Truda le fu zadarnică; curelele erau prea tari şi ca să şi le deznoade unul altuia nu le veni în gând, deşi poate ar fi reuşit.

Rămaseră tăcuţi şi nemişcaţi multă, multă vreme — după cum li se păru lor. Deodată auziră zgomot deasupra capului. Capacul fu dat la o parte şi zăriră o bucată de cer plin de stele. Aşadar ploaia încetase şi se înnoptase. Văzură scara lăsându-se în jos şi căpetenia coborând la ei. Se aplecă şi pipăi cu amândouă mâinile până ce-i găsi. Când se încredinţa că sunt tot legaţi, zise cu dispreţ.

— Câinii de albi sunt mai proşti ca nişte coyoţi care urlă la lună. Dau buzna în casa pieilor roşii fără să se gândească o clipă că am dezgropat securea care pune stavilă între ei şi noi. Au pus stăpânire pe pământurile strămoşilor noştri şi ne-au izgonit ca pe nişte netrebnici. Ne cotropesc cu numărul lor. Au venit unul câte unul şi acum sunt milioane. Şi noi am fost milioane şi acum ne stârpesc ca pe bizonii şi mustangii de prin savane. Dar nu vom pieri fără să ne răzbunăm. Securea

de război a fost dezgropată şi toţi albii care ne vor cădea în mână trebuie să moară. Mâine, când se vor ivi zorile, vom ridica stâlpii de tortură şi răcnetele voastre de durere vor cutremura văzduhul. Aşa a hotărât Ka Maku, căpetenia tribului său şi aşa se va întâmpla!

După ce spuse aceste cuvinte urcă scara, ieşi pe terasă şi puse capacul la loc.

Ameninţarea lui făcu să le îngheţe sângele în vine. Nu ştiau că lucra din însărcinarea cuiva şi-i speriase dinadins, ca să fie mai târziu recunoscători aceluia care-i va salva.

Bancherul părea distrus şi Baumgarten pierduse mult din încrederea de adineauri. Mâine dimineaţă la stâlpul de tortură! Timpul era, vai! atât de scurt, mult prea scurt ca să le poată veni scăparea de undeva.

Îşi frământau amândoi creierii să găsească un mijloc; smuceau de curele, se zbăteau, dar degeaba. Când... trebuie să fi trecut vreo câteva ceasuri... auziră iar zgomot deasupra capetelor lor, capacul fu dat la o parte şi auziră un glas venind de sus.

— Pst, pst! Mister Rollins, acolo eşti? şopti glasul.

— Da, da, strigă bancherul cu bucurie.

— Mai încet, mai încet! Dacă ne aude cineva sunt pierdut. Baumgarten e cu dumneata?

— Da, sunt şi eu aici, răspunse contabilul.

— În sfârşit, am dat de dumneavoastră! V-am căutat pretutindeni, cu primejdia vieţii mele, numai ca să vă scap. V-aţi împotrivit? Sunteţi răniţi?

— Nu, nu, suntem nevătămaţi, şopti Rollins.

— Aşteptaţi niţel; vreau să văd dacă pot lăsa jos o scară. Sunt o mulţime de santinele pe aici, totuşi voi încerca să vă scap.

Capul dispăru din deschizătură.

— Slavă Ţie, Doamne! răsuflă bancherul. Ăsta era Grinley, nu e aşa?

— Da, răspunse Baumgarten. Nu l-am văzut la faţă, dar l-am recunoscut după glas.

— Să ştii că ne scoate de aici. Îşi pune, săracul, viaţa în primejdie pentru noi! Frumos din partea lui, ce zici?

— Foarte frumos.

— Vezi cum se pot înşela uneori şi oamenii cei mai ageri la minte asupra cuiva? Vroiau să mă convingă că e un şarlatan.

Grinley apăru iar. Lăsă jos o scară şi şopti:

— Am putut pune mâna pe o scară. Veniţi sus.

— Nu putem, suntem legaţi, răspunse Rollins.

— Proastă afacere! Pierdem un timp preţios cu coborâtul meu, dar n-avem încotro.

Veni jos şi le tăie curelele. Rollins îi întinse mâna şi-i zise mişcat:

— N-o să uit niciodată ce-ai făcut pentru mine, sir. Spune-mi, te rog, cum ai reuşit să...

— Sst, tăcere! îi curmă Grinley vorba, mai târziu. Acum să vedem cum ieşim de aici fără să ne simtă cineva. Haideţi repede sus, dar nu vă ridicaţi în picioare; trebuie să ne târâm pe brânci.

Urcară scara şi se întinseră pe burtă.

— Uitaţi-vă în sus, le şopti el. Vedeţi santinelele?

Ridicară ochii şi zăriră într-adevăr la lumina stelelor câţiva indieni pe terasa de deasupra. Lipsiţi de experienţă în asemenea lucruri, nu-şi dădeau seama că tocmai aici unde erau ei ar fi trebuit să stea cineva de pază şi că atitudinea lui Grinley era o şarlatanie. Acesta lăsă gaura deschisă şi le şopti:

— Urmaţi-mă tiptil până la marginea terasei, unde am pregătit o scară. Dacă reuşim să ieşim din cetăţuie, suntem salvaţi.

Se târâră până acolo şi văzură o scară rezemată de zid. Unul după altul coborâră scara şi se pomeniră afară din cetăţuie.

— În sfârşit, am reuşit! Să plecăm repede, zise Grinley.

— Nu încă, mister. Tovarăşii noştri sunt înăuntru, nu e aşa? întrebă Baumgarten.

— Da.

— Şi vrei să-i lăsăm în voia soartei? E de datoria noastră...

— Fugi de acolo, domnule! interveni Grinley, curmându-i vorba. Căpetenia v-a minţit. Războinicii săi nu sunt la vânătoare ci în cetăţuie. Ce putem face noi împotriva a şaptezeci de indieni bine înarmaţi! Ne-am duce la moarte sigură. Fii mulţumit că v-am scos de aici.

— Ai dreptate, dar mi-e milă de ei, săracii!

— Lasă-i că se descurcă ei şi singuri. Sunt oameni pricepuţi care vor mai fi fost şi altă dată în situaţii de astea.

— Aşa e, bine zici. Cum putem însă pleca fără să fim urmăriţi? Dacă am avea caii şi bagajele noastre...

— Sunt; le-am salvat şi pe ele.

— Cum, ce? Imposibil!

— O, pentru un om curajos imposibilul e uneori posibil. Drept e că singur n-aş fi putut, dar m-au ajutat doi gentlemeni albi la care vă voi duce îndată. Acum să plecăm repede, să nu mai zăbovim, altminteri suntem pierduţi.

Îi scoase din cetăţuie şi se îndreptă cu ei spre mormanele de bolovani unde fuseseră tupilaţi peste zi indienii. Găsiră aci pe Buttler şi Poller, care le păzeau caii şi bagajele. Îi cuprinse mirarea, dar Grinley nu le dădu răgaz să pună vreo întrebare.

— Acum nu e timp de vorbă, le zise el, căci vom fi cu siguranţă urmăriţi. Pe drum vă voi istorisi cum s-au petrecut lucrurile.

Îşi făurise în minte o poveste care credea el că se va prinde. Încălecară şi porniră în galopul cailor. Bancherul era adânc recunoscător salvatorului său; nu se sinchisea deloc de cei rămaşi în urmă, dar pe Baumgarten îl mustra conştiinţa că nu încercase măcar ceva ca să-i scape din situaţia nenorocită în care se aflau.

Părerea lui Şi-So se adeverise. Ceas după ceas trecea şi nimeni nu venea. Deprimarea prizonierilor creştea; vânătorii noştri erau oameni tari, deprinşi cu primejdiile şi ştiau să se stăpânească. Nu tot aşa era cu emigranţii. Unul singur dintre ei, Emeritus, nu se sinchisea; nu putea el să-şi închipuie că aici se sfârşea cariera lui artistică.

Doamnei Rosalie nu-i mai tăcea gura. Ocăra pe indieni, pe Sam Hawkens şi pe ceilalţi vânători, aruncând vina celor ce se întâmplaseră asupra lor.

— Cui i-ar fi venit să creadă, bombănea ea, că primarul ăsta cu pielea roşie ar putea să se poarte astfel cu noi? Mai întâi vorbea ca şi când i-ar fi curs miere de pe buze şi m-aşteptam din moment în moment să mă poftească la un vals şi acu', uite ce ne face, nemernicul! Tare aş vrea să ştiu la ce-a râvnit, la banii ori la bagajele noastre. Dumneata ce zici, domnule Hawkens? Hai, vorbeşte, ce stai aşa ca o icoană chinezească fără să scoţi un cuvânt...

— Fireşte că a pus ochii pe lucrurile noastre, răspunse Sam, ca să-i facă pe plac.

— Fireşte? Eu nu găsesc că e aşa de firesc cum zici dumneata. Ce-i al meu, e al meu şi n-are nimeni treabă cu mine. Cine vrea să se atingă de avutul meu, ăla e un pungaş, mă înţelegi? La noi, în Germania, cine întinde laba să ia ce nu-i al lui, e băgat la răcoare.

— Asta aşa e, numai că aici suntem ceva mai departe.

— Aşa, nu suntem în Germania. Dar eu sunt nemţoaică, domnule şi mă pun sub scutul legilor ţării mele. Nu mă las jefuită de păcătoşii ăştia cu pielea pârlită care vor să-mi ia tot şi să mă dea, pe urmă, pe uşă afară fără un gologan în buzunar.

Sam îi aruncă o privire ciudată şi zise:

— Eşti greşită în presupunerile dumitale, madam Rosalie. N-au să te dea pe uşă afară!

— Nu? Atunci ce?

— Indianul când jefuieşte, ucide în acelaşi timp. Ne ia lucrurile, ne ia şi viaţa, ca să nu ne mai putem răzbuna vreodată.

— Sfinte Dumnezeule! Asta e culmea culmilor! Ai ştiut dumneata asta şi cu toate astea ne-ai adus aici? Domnule Hawkens, nu te supăra dacă ţi-o spun în faţă, dar eşti un monstru, un Moloh, un balaur cum nu există altul sub soare...

— Mă rog, de unde era să ştiu eu ce au de gând indienii ăştia? Sunt cunoscuţi ca oameni paşnici şi de treabă şi nu m-aş fi aşteptat, pentru nimic în lume, să ne atragă în cursă.

— Dracu' te-a pus să te vâri singur în ea? Puteam foarte bine să stăm afară.

— În ploaia aceea grozavă?

— Ei şi! Mai bine să mă ude de zece ori ploaia până la piele decât să mi se ia tot ce-i al meu şi viaţa pe deasupra. Doamne, Doamne, să mă omoare nişte păgâni ca ăştia... Am plecat din ţărişoara mea cu gând să văd şi eu ce se mai petrece pe alte meleaguri şi poftim acum... Cum am păşit în America, mi-a şi ieşit moartea în cale...

Emeritus păşi atunci în faţa ei, îi puse mâna pe braţ şi-i zise liniştit:

— Nu te necăji aşa, dragă doamnă. De moarte, nici nu poate fi vorba.

— Nu? Cum aşa?

— Atâta timp cât sunt eu pe aici, nu există primejdie, te voi apăra.

— Dumneata... pe mine? se minună ea, măsurându-l cu privirea.

— Da, eu. Ştii că sunt pe cale să compun o operă eroică în douăsprezece acte?

— Da, mi-ai mai spus-o de sute de ori până acum.

— Aşa e. Un compozitor e un răsfăţat al muzelor şi poţi fi sigură că aceste zeiţe puternice nu lasă pe alesul lor să moară.

— O fi, dar eu nu compun nimic.

— N-are importanţă; eşti sub protecţia mea. Ca să-mi pot duce la bun sfârşit opera, ele mă vor ocroti, altminteri omenirea ar pierde o lucrare de mare valoare. Nimeni nu se va atinge de un fir de păr din capul meu, deci, oricine se găseşte în tovărăşia mea e ferit de rele.

— Foarte bine. Dacă eşti aşa de sigur că n-o să ni se întâmple nimic, fă bunătatea şi ne scoate acum din bucluc.

— Hm... nu m-ai înţeles bine, scumpă doamnă, răspunse Emeritus, scărpinându-se la ceafă. Am spus că o să vă deschid porţile închisorii. Pentru asta, avem aici pe alţii mai capabili pentru aşa ceva. Să zicem, de pildă, domnul Frank, un om care a înfăptuit până acum acte de mare bravură. Am sau nu dreptate? adăugă el, adresându-se acestuia.

— Da, ai dreptate, răspunse neamţul măgulit şi încrederea pe care ţi-o pui în mine nu-ţi va fi dezminţită. Dacă mi s-ar pune toate stavilele de pe lume în cale, vă voi scoate de aici.

— Cum? îl întrebă Sam curios.

— Nu-ţi vine să crezi, ai? Pe când voi stăteaţi şi vă ciorovăiaţi, eu am cugetat şi m-am sfătuit cu mine însumi şi am descoperit calea care ne poate duce la libertate.

— Sunt curios s-o aflu şi eu.

— Te cred! Tu ştiu că n-ai fi găsit-o.

— Ia s-auzim.

— Mai domol, frate-meu! Aţi cercetat cu toţii pereţii, tavanul şi duşumeaua, aţi încercat cu vârful cuţitului pretutindeni dacă nu se găseşte vreun loc moale ca să-l puteţi găuri. Dar n-aţi găsit nimic. Eu însă vă spun că nu se poate să nu fie pe undeva călcâiul lui... lui...

— Ahile! întregi Sam.

— Fie şi-al lui, dacă vrei tu. Nu se poate să nu fie pe undeva nişte găuri în încăperea asta!

— Unde?

— Unde? Să le căutăm.

— Bravo! Ne-ai lămurit buştean!

— Taci, mă! Ochii voştri sunt orbi şi nasul vă e astupat, cum ar zice un indian. Pe cât se vede, capacul din tavan acoperă singura deschizătură a încăperilor. Dacă aşa ar fi, ar fi trebuit să ne înăbuşim aici de mult, ori să fie aerul din ce în ce mai greu. Dar ia uitaţi-vă ce frumos arde lampa şi ce în voie putem respira. Sunt sigur că există pe undeva răsuflători. Şi ştiţi cum le putem descoperi?

— Da, cu lampa.

— Aşa e, zise Sam.

— Mă mir că ai avut şi tu o dată o idee în capul tău plin de pleavă. Luaţi lampa şi să căutăm, nu se poate să nu descoperim pe unde se primeneşte aerul.

— Mă Frank, ştii că ideea ta nu e rea deloc? Aerul e foarte bun aici, deci există răsuflători. Să căutăm.

— Îmi pare bine că te-ai convins şi tu că e ceva de capul meu. Dacă n-aş fi eu... a, ascultaţi, îşi curmă vorba şi ascultară cu încordare spre tavan, de unde venea un zgomot uşor. Cineva dădea bolovanii la o parte, apoi ridică niţel capacul şi se auzi glasul căpeteniei zicând:

— S-asculte albii la ce am să le spun. Îşi dau, cred, seamă că sunt în mâinile mele. Am pornit război împotriva albilor şi aş fi în drept să-i omor. Voi fi însă mărinimos şi le dăruiesc viaţa, dacă îmi dau de bunăvoie tot ce au asupra lor. Să răspundă conducătorul lor.

Sam Hawkens, care era acum şeful caravanei emigranţilor, răspunse:

— Bine, lasă-ne să ieşim din cetăţuie şi-ţi dăm ce ceri.

— Fratele meu grăieşte cu limba şarpelui care are două vârfuri. Dacă vă las să ieşiţi de aici, nu o să-mi daţi nimic, ci o să vă împotriviţi cu arma.

— Atunci vino de ţi le ia.

— Ca să mă opriţi acolo? Nu, albii să adune armele grămadă şi să le lege de cureaua pe care o voi lăsa eu în jos.

Să spună Sam Hawkens dacă se învoieşte cu propunerea mea.

— Se va ţine Ka Maku de cuvânt şi ne va lăsa liberi pe urmă?

— Da.

— Da? Hi-hi-hi! Nu ne crede la fel de proşti ca tine. Şterge-o repede de acolo, altminteri îţi trimit acuş un glonţ, în numele Tatălui, m-ai înţeles? Ştim cu cine avem de-a face, mincinoşilor şi trădătorilor! N-o să vedeţi de la noi nici cât negru sub unghie.

— Atunci trebuie să muriţi.

— Parcă dacă ţi-am da ce ne ceri n-ar fi tot aia?! Aţi greşit însă socoteala. Avem arme şi o să vă silim să ne lăsaţi liberi fără să-ţi mai plătim preţul de răscumpărare.

— Sam Hawkens se înşală. Armele nu vă pot folosi la nimic, fiindcă nu se va da nici o luptă. Sunteţi închişi şi nu puteţi ieşi de aici. Nu vă vom ataca şi nu veţi fi nevoiţi să vă apăraţi, dar n-aveţi nici mâncare şi nici apă. Vom avea răbdare până nu veţi mai putea îndura foamea şi setea şi vom obţine fără luptă ceea ce vroim. *Howgh!*

Capacul fu trântit la loc şi se auzi cum bolovanii fură iar rostogoliţi deasupra lui.

— Mare prostie ai făcut, mormăi Dick Stone.

— De ce?

— Să nu-i fi răspuns nimic şi să-i fi repezit un glonţ în cap. Ţinea el, nu-i vorbă, capul la o parte, dar de aici, drept în frunte îl nimereai.

— Ştiu, frate Dick, numai că nu ne-ar fi folosit la nimic; dimpotrivă, ne-am fi înrăutăţit situaţia. Şi apoi, ştii că mie nu-mi place să vărs sânge decât atunci când nu mai există alt mijloc de apărare. Deocamdată să vedem ce putem obţine prin vreo viclenie oarecare.

— Atunci să urmăm sfatul lui Frank; trebuie însă să ne grăbim, fiindcă uleiul din lampă e pe sfârşite şi o să ne

pomenim acuşi în întuneric.

Se dovedi că Hobble-Frank avusese dreptate, în zidurile exterioare erau găuri care lăsau aerul să intre în voie şi altele în tavan prin care ieşea cel viciat.

— Norocul nostru! zise Will Parker, mulţumit de descoperirea lor. Acum putem încerca să lărgim găurile cu vârful cuţitului. Rămâne numai de hotărât doar dacă pe cele din zid sau din tavan?

— Zidul e prea gros, zise Sam şi ne-ar trebui prea mult timp să facem o spărtură cât să treacă un trup de om.

— Atunci, în tavan.

— Da, deşi munca nu va fi uşoară, fiindcă trebuie ca acel care lucrează să stea pe umerii altor doi din noi. Cred însă că după ce vom scoate una din grinzi, o să meargă mai repede. Din nenorocire n-o să avem lumină mai mult decât o jumătate de ceas. Să alegem repede locul potrivit.

Îl găsiră mai curând decât se aşteptau. Sam şi Droll se urcară, unul pe umerii lui Stone şi Parker, celălalt pe umerii a doi dintre emigranţi, rămânând ca atunci când vor obosi să se schimbe cu rândul.

— Ar fi bine să stingem lampa, îi sfătui Şi-So, după ce se apucară ei de lucru; poate că o s-avem mai târziu mai multă nevoie de lumină decât acum.

Găsiră că are dreptate şi stinseră lampa. Se făcu întuneric desăvârşit în odaie. Nu se auzea decât hârâitul lemnului şi respiraţia grea a celor care îl găureau. Lucrară cu atâta îndârjire, încât, după un sfert de oră, trebuiră să se schimbe. De somn nici nu putea fi vorba. Munciră toată noaptea până ce reuşiră să facă o gaură cât să treacă un om prin ea. Acum rămânea să îndepărteze stratul de lut de deasupra. Era tare ca piatra şi le trebuiră multă vreme să-l înlăture. De-abia pe la amiază simţiră după zgomot că stratul se subţiase.

— Lucraţi cât mai încet, ca să nu s-audă dincolo, zise Sam.

De-abia sfârşi şi răsună deasupra lor o detunătură de armă.

— *All devils!* strigă Dick Stone, care lucra lângă Şi-So, sunt rănit!

— Vai de mine! Unde? întrebă Sam.

— În braţ; ticăloşii trag în noi...

— Prin tavan? Atunci au auzit că-l găuriţi. Rana e gravă?

— Nu cred. Probabil că glonţul mi-a pătruns numai în carne; osul e neatins, dar simt sângele curgând.

— Dă-te repede jos, să nu vă nimerească încap. Acum le prindea bine lampa ca să examineze

Rana lui Stone. Dar de-abia săriseră ei în odaie şi alte două gloanţe veniră să se înfigă în podea. Sam Hawkens scoase un urlet grozav.

— Ce zbieri i aşa, eşti şi tu rănit? îl întrebă Parker.

— Nu, dar vreau să ştiu unde se află nemernicii ăia de colo.

Se auzi de sus un răcnet de triumf. Indienii crezuseră că l-au nimerit şi se bucurau ca nebunii.

— Minunat! râse Sam. Ticăloşii stau tocmai în dreptul nostru şi ascultă. Încoa'. Ia să le expediem şi noi vito două gloanţe. Frank şi tu, Will, veniţi aici. Avem fiecare câte două încărcături, adică şase gloanţe. Descărcaţi amândouă gloanţele unul după altul. Un... doi... trei!

Se auziră imediat de. Sus urlete şi răcnete de durere şi furie.

— *Well!* Admirabil! Hi-hi-hi! Chicoti Sam. I-am nimerit... Cred căle-a trecut pofta să mai spioneze...

— Dar nici eu nu mă mai aşez în bătaia gloanţelor, mormăi Stone.

— Fii pe pace că nu te trimite nimeni, răspunse Sam. Ia să vedem ce e cu rana ta.

Aprinseră lampa şi Hawkens constată că glonţul sfârtecase numai pielea şi rana era lesne de pansat.

— Ar fi trebuit să nu găurim tavanul ci zidul, îşi dădu cu părerea Frank. Pe aici nu ne-ar fi simţit nimeni.

— E însă o muncă mult mai grea, răspunse Sam.

— Mai bine o muncă grea şi să scapi cu viaţa, decât una uşoară unde o poţi pierde lesne.

Toţi fură de aceeaşi părere. Găurile din zid erau suficient de mari încât să poată trece prin ele două ţevi de puşcă deodată, astfel încât să servească drept pârghie. Pe calea aceasta, reuşiră să slăbească molozul şi să sape acum cu cuţitele.

Se înserase până să izbutească ei să desprindă o piatră din zid.

Una de-abia! Şi câte altele mai erau de scos până să poată face o deschizătură atât de mare încât să se strecoare un trup prin ea. Şi bieţii prizonieri erau morţi de foame, căci avuseseră doar vreme să-şi potolească setea, dar nu şi foamea. Oamenii mari puteau să mai rabde, dar copilaşii!?

Se străduiră toată noaptea, munca era din cale-afară de grea şi fără spor, căci molozul era tot atât de tare ca şi piatra.

În sfârşit! O piatră se desprinse din zid şi apoi încă una.

Afară se lumina de ziuă. După o jumătate de ceas gaura tu atât de mare cât să facă loc de trecere unui singur om.

— Victorie! strigă triumfător doamna Rosalie Ebersbach. Drept e că nu prea e o ieşire cuviincioasă pentru o doamnă nobilă ca mine, dar ce să-i faci! Pentru libertate trec şi printr-ogaură de şarpe. Acum înainte, doamnelor şi domnilor! Al cui e rândul? Buna-cuviinţă cere ca să fie salvate întâi cucoanele, de aceea propun ca să fac eu începutul.

Se aplecă şi vru să bage capul prin gaură, dar Hobble-Frank o trase îndărăt.

— Ce faci madam? Asta nu e pentru femei; noi, bărbaţii, coroana creaţiunii, trebuie să facem începutul, zise el.

— Cineeee? Coroana creaţiunii? Nu cumva te crezi unul dintre ăştia?

— Negreşit că da.

— Atunci, vai de capul bietei creaţiuni! Eu, domnule, eu!

Sunt o adevărată doamnă, născută iar nu făcută, nu un... ăla ca dumneata! Şi-apoi, nu ştii că trebuie să fii politicos cu femeile?.

— Păi tocmai de-aia. Dacă ies înaintea dumitale înseamnă că sunt foarte politicos. La câtă înălţime de la terasa de dedesubt crezi dumneata că e gaura asta?

— Păi... ştiu eu...

— La trei metri, doamnă, la trei! Poţi dumneata să sari de-aici până acolo?

— Dacă e vorba să-mi scap viaţa, sar cât de sus şi cât de jos e nevoie.

— Cu capul în jos?

— Da' cu el în sus vrei?

— Când vei sări cu capul în jos de la trei metri, ţi-l vâri atât de adânc între umeri de nici urma lui nu se mai zăreşte. Omul sare cu picioarele în jos, nu cu capul, fiindcă în el îi stă bruma de minte ce are. Cu picioarele înainte se sare, nu cu capul, doamnă!

— Nu cumva crezi că ochii îi am în picioare?

— Treaba dumitale! Ca să te feresc de vreo nenorocire te-am oprit să sări. Să presupunem că indienii au auzit pietrele căzând. Au pus, se înţelege, santinele şi cum vor vedea pe cineva ivindu-se prin gaură, pac! Au şi tras în el, fie că vede întâi lumina zilei cu capul ori cu picioarele. Dacă tot mai vrei s-o iei înainte, poftim, eu nu te împiedic.

— Foarte mulţumesc de pofteală. Eu sunt o adevărată doamnă şi n-am nici un zor să primesc glonţul în locul coroanei creaţiunii, cum eşti dumneata.

Dar nici Frank nu fu lăsat să coboare cel dintâi, ci Sam Hawkens ceru dreptul să-şi pună viaţa în primejdie pentru ceilalţi. Puse pălăria în vârful puştii şi o scoase niţel prin gaură, pe urmă întinse capul şi se uită în jos. Intrase însă repede îndărăt şi zise dezamăgit:

— Văd mai multe santinele pe terasa de dedesubt. Au

descoperit deci gaura.

— Te-au zărit? întrebă Dick Stone.

— Nu.

— Au arme?

— Da, puşti.

— Atunci, cu siguranţă că ar trage îndată ce-am încerca să ieşim de aici. Şi nu numai jos sunt santinele dar probabil că şi pe terasa de deasupra noastră. Ia stai să văd.

Trase bine pălăria peste vârful puştii şi o împinse niţel în afară ca să pară că e un cap de om. Se auzi un răcnet şi imediat câteva împuşcături. Frank trase puşca îndărăt, examină pălăria şi zise:

— Două gloanţe au găurit pălăria; unul tras de sus, altul de jos. Ce spui, frate Sam, de afacerea asta?

Trecu o bucată de vreme fără să răspundă, în timp ce toţi aşteptau cu încordare părerea lui.

— De sus ca şi de jos ne pândeşte moartea, spuse el apoi. Stăm prost, fraţilor; mai prost nici că se poate.

— Să-i împuşcăm! zise Hobble-Frank cu hotărâre.

— Vorbeşti prostii! Cum o să împuşti pe cei de pe acoperiş?

— Bine zici, la asta nu m-ara gândit. Pe ăi de jos putem în schimb să-i împroşcăm de mai mare dragul.

— Cum?

— Întind puşca spre ei şi trag.

— Lesne de zis, dar greu de făcut. Gaura e atât de mică încât ar trebui să ieşi cu jumătatea trupului în afară. Până s-apuci tu să tragi, ţi-au şi ciuruit gloanţele lor capul.

— Ai dreptate. Păcat că ne-am muncit atâta degeaba.

— Da, da, păcat!... Nu putem ieşi nici prin zid, nici prin acoperiş.

— Şi nu e nici o altă cale? întrebă doamna Rosalie.

— Nici una.

— Aşa? Şi staţi şi vă uitaţi ca viţelul la poarta nouă. Şi mai

aveţi îndrăzneală să vă numiţi coroana creaţiunii! Să fiu eu bărbat, aş şti ce să fac.

— Ce?

— Păi dacă nu sunt bărbat cum vrei să ştiu? Voi la ce sunteţi aici? Să ne ocrotiţi. De ce nu vă faceţi datoria? Eu vreau să ies din porcăria asta şi vă poruncesc să mă scoateţi cu orice chip. Cum? Treaba voastră!

Nimeni nu-i răspunse. Fiecare îşi frământa creierul să găsească un mijloc de salvare dar nu le venea nimic în gând. Deodată Şi-So rupse tăcerea.

— De ieşit nu putem ieşi, zise el, totuşi cred că vom fi salvaţi.

— Cum? În cel fel? De cine? se auziră glasuri întrebând.

— Old Shatterhand şi Winnetou trebuie să sosească la ferma lui Forner. Acesta le va vorbi despre noi şi e mai mult ca sigur că vor porni pe urinele noastre. Dacă putem rezista până atunci, ne scapă ei.

— Ce pot face doi inşi împotriva atâtor indieni?! obiectă dezamăgită doamna Rosalie.

— Ia mai taci, cucoană! se răsti Frank la ea. Ce ştii dumneata despre aceşti doi viteji, prietenii şi protectorii mei. Cum ne-or da de urmă, ne scot ei de-aici, fii pe pace. Şi nu numai pe noi ci şi pe...

— Pe cine încă? îl întrerupse ea.

— Pe bancher, dacă o mai fi trăind.

— Nu cred să mai fie pe lumea asta, nici el, nici contabilul lui, îşi dădu cu părerea Droll. Pesemne că mai ales cu ei aveau ce aveau, altminteri i-ar fi lăsat la un loc cu noi.

Aşa şi era, cu ei aveau ce aveau dar nu ca să-i omoare, deocamdată cel puţin.

8. Liberi!

Butter şi Poller îi scăpaseră pe bancher şi pe contabil din ghearele indienilor şi se îndreptau acum, împreună cu Grinley, spre nord, fără să se oprească din drum. Pe la amiază ajunseră în munţii păduroşi Mogoloni, unde puteau găsi umbră, apă şi răcoare. Descălecară să se odihnească niţel şi adăpară caii la un pârâu din apropiere. Aci, „Prinţul petrolului” se apucă să relateze lui Rollins o întreagă poveste născocită de el, ca să justifice salvarea lor, ceea ce-i reuşi pe deplin. Rollins îl credea acum un adevărat om de onoare şi se bucură că avea de tovarăşi doi oameni cinstiţi ca Buttler şi Poller.

După ce se odihniră, încălecară şi porniră din nou la drum. Spre seară găsiră un loc potrivit pentru popasul de noapte. De unde aveau Grinley, Buttler şi Poller atâtea merinde, nici nu le veni în gând lui Rollins şi Baumgarten să întrebe. Habar n-aveau că acestea fuseseră luate de la indieni.

După ce Poller aprinse focul, Buttler întrebă oarecum îngrijorat:

— Ne aflăm în apropierea ţinutului nijoraşilor; n-ar fi fost mai bine să renunţăm la foc? S-ar putea să ne dea de gol.

— Fii fără grijă, îl linişti Grinley, sunt în termeni buni cu ei şi n-au să ne facă nimic.

— Dar şi-au dezgropat securea de război.

— N-are a face; chiar de-ar fi pornit în vreo expediţie războinică, nu mă tem de ei.

— Vezi că hotarele dintre două triburi sunt de obicei mai primejdioase, deoarece acolo se dau primele lupte şi de aici începe ţinutul tribului gilenos.

— Poţi fi liniştit, nu se află de jur-împrejur ţipenie de om. Mai ales locul unde ne aflăm noi acum e atât de bine dosit încât nu putem fi văzuţi de nimeni. Am fost adesea pe aici dar n-am întâlnit niciodată pe cineva. Suntem singuri şi la bun adăpost de orice ochi omenesc.

Credea într-adevăr că aşa era şi totuşi se înşela, căci alţi doi călăreţi se îndreptau spre acelaşi loc unde se aflau ei, fără să ştie unul de altul. Aceştia erau acum la vreo trei mile englezeşti de tabără. Între ei să fi fost o distanţă cam de o milă. Amândoi se îndreptau spre sud.

Unul din ei era alb şi călărea pe un superb armăsar roib cu nările roşii şi coama bogată, semn de alese calităţi pentru indieni. Şaua şi curelele erau de o fină lucrătură indiană. Omul nu era prea înalt şi nici prea spătos. Vinele îi păreau însă de oţel, iar muşchii de fier. O barbă blondă, închisă, îi încadra faţa-i serioasă, arsă de soare. Purta pantaloni cu franjuri, o cămaşă de vânătoare împodobită la fel pe la cusături, cizme lungi, trase peste genunchi şi o pălărie de fetru cu boruri late, în şnurul căreia, de jur-împrejur, erau vârfuri de urechi de urs cenuşiu. În brâul lat, din curele împletite, plin cu cartuşe, se zăreau două revolvere şi un cuţit. Dinspre umărul stâng spre şoldul drept purta un lasou împletit din cureluşe, iar în jurul gâtului un şnur de mătase gros, cu o lulea sculptată, la capătul căreia erau caractere indiene, în dreapta ţinea o puşcă scurtă, ale cărei oţeluri aveau o foarte ciudată construcţie, iar pe spate îi atârna o puşcă cu ţeava dublă, de cel mai greu calibru, cum astăzi nu se mai găseşte, o carabină cu douăzeci şi cinci de cartuşe.

Un adevărat vânător de prerie nu pune preţ pe strălucire şi curăţenie. Cu cât arăta mai zdrenţăros, cu atât mai mare îi era prestigiul, căci dovedea a fi trecut prin multe. El piveşte cu dispreţ la acela care ţine la înfăţişarea vestimentară. Pentru el, cea mai mare oroare era o puşcă curăţată ca un cristal. După părerea lui, nici un westman n-are vreme să se ocupe cu asemenea fleacuri. Dar la acest om totul era atât de curat, parcă abia ieri ar fi plecat din St. Louis spre vest. Puştile sale păreau abia ieşite din mâinile armurierului. Cizmele lui erau oglindă şi pintenii fără urmă de rugină. Pe chipul lui nu se vedeau urme de oboseală. Nu numai faţa, ci şi

mâinile îi erau de-o curăţenie desăvârşită. De îmbrăcăminte ce să mai vorbim. Nu era deloc greu să-l iei drept un vânător de ocazie.

Şi, într-adevăr, acest westman fusese adesea luat drept un prost vânător de către oamenii care nu-l cunoşteau şi-l vedeau pentru prima dată şi asta numai din pricina înfăţişării lui curate. De îndată însă ce auzeau de numele lui recunoşteau ce păi ere greşită îşi făcuseră, căci nu era altul decât Old Shatterhand, renumitul, temerarul şi totuşi cumpătatul vânător, neclintitul prieten al pieilor roşii şi în acelaşi timp cel mai neîndurat duşman al tuturor escrocilor ce existau dincolo de Mississippi.

Old Shatterhand era porecla sa de război, poreclă ce venea de la cuvântul englezesc *shatter*, însemnând a *sfărâma*, a *distruge*. El nu vărsa sângele unui duşman decât atunci când era neapărată nevoie, ba chiar şi atunci nu omora, ci rănea în lupta corp la corp. Deşi nu credeai să aibă atâta putere, putea să doboare pe adversar cu o singură lovitură în tâmplă. De acolo numele ce-i fusese dat de vânătorii albi şi roşii.

Celălalt călător, care mergea la o milă, spre apus, era Winnetou. Calul pe care călărea semăna exact cu acela al lui Old Shatterhand.

Există oameni care din prima clipă a întâlnirii, încă înainte de a fi deschis gura, fac asupra noastră o impresie adâncă, neştearsă. Un astfel de om părea să fie şi acest indian.

Purta o cămaşă din piele albă, împodobită cu broderii indiene roşii. Pantalonii erau făcuţi din acelaşi material şi tiviţi cu franjuri dese, din păr de scalp. Nici o pată, nici cea mai mică murdărie nu se putea vedea pe cămaşa sau pe pantalonii lui. În picioarele-i mici purta mocasini brodaţi cu perle, împodobiţi cu păr de porc ghimpos. În jurul gâtului purta o preţioasă pungă cu leacuri, luleaua artistic sculptată şi un întreit lanţ din ghearele ursului cenuşiu, cea mai temută vietate a Munţilor Stâncoşi. În jurul şoldurilor zvelte avea un

brâu lat, alcătuit dintr-opreţioasă pătură Santiloo. Din el ieşeau, ca şi la Old Shatterhand, mânerele a două revolvere şi al unui cuţit. Umbla cu capul descoperit. Părul său lung şi des, de un negru-albăstrui, era adunat într-un moţ înalt, ca un coif, iar prin el era petrecută pielea unui şarpe cu clopoţei. Nici o pană de vultur, nici un alt semn de distincţie nu îi împodobeau părul şi totuşi îţi spuneai încă de la prima privire că războinicul roşu trebuie să fie o căpetenie şi nu una obişnuită. Trăsăturile feţei sale frumoase, de o bărbătească seriozitate, puteau fi romane. Pometţii abia îi ieşeau în evidenţă. Pe chipu-i ras se iveau buzele-i pline şi delicat arcuite. Culoarea feţei îi era de un brun mat, uşor bronzată. De-a curmeziş, peste şa, avea o puşcă a cărei lemnărie era bătută des în argint. Dacă l-ar fi întâlnit un westman care nicicând nu l-a văzut, l-ar fi cunoscut îndată după puşca lui, obiectul atâtor mii de discuţii la focurile taberelor. În Vest existau trei puşti a căror faimă nu fusese atinsă de o a patra: carabinele lui Old Shatterhand şi puşca de argint a lui Winnetou. Acest călăreţ roşu era deci Winnetou, căpetenia apaşilor, cel mai credincios şi devotat prieten al lui Old Shatterhand şi în acelaşi timp cel mai temut potrivnic al duşmanilor săi.

Nu călărea după felul nostru, ci şedea aplecat înainte pe calul său, parcă nici n-ar fi ştiut să călărească. Privirea sa obosită şi visătoare părea pironită necontenit în pământ; dar cine-l cunoştea ştia că simţurile sale erau de o ascuţime neasemuită, ochilor săi nescăpându-le nici un fir de nisip.

Deodată, în toiul mersului se ridică. Tot atât de repede puse puşca la umăr şi o îndreptă spre un copac. Împuşcătura trosni. Fu un pocnet scurt, ascuţit. Mână calul spre copac, iar când ajunse aproape de tot se urcă cu picioarele pe şa, băgă mâna într-o scorbură ce se afla în apropierea crengii de jos şi scoase vietatea în care trăsese. Era un animal de mărimea unui câine mijlociu, cu blană gălbuie-sură, ale cărui fire de

păr aveau vârfuri negre. Coada îi era lungă cam cât o jumătate din trup. Acest animal era un soi de urs numit la americani coati, bun pentru o friptură binevenită pentru orice vânător.

Abia luă prada în mână şi nici zece secunde nu trecuseră de la împuşcătura sa, că se auzi spre răsărit de locul unde se afla o a doua împuşcătură, ce avea un sunet adânc, ciudat de greu.

— Uff! îşi zise indianul uimit. *Akaya Selkhi-Lata!*

Această exclamare înseamnă în limba apaşilor: „Acolo este Old Shatterhand!” Old Shatterhand, de asemenea, când auzi împuşcătura apaşului îşi opri calul şi zise:

— Acesta a fost glasul puştii de argint!

Spusese aceste cuvinte în limba germană, semn că era german. Luă repede carabina şi trase o nouă împuşcătură, după care Winnetou îşi recunoscu îndată prietenul.

Europeanului şi oricărui alt om lucrul acesta i se pare imposibil; dar westmanul exersat şi cu experienţă recunoaşte bubuitul fiecărei puşti cunoscute. Simţurile îi sunt ascuţite, căci de fineţea lor depinde de sute de ori şi va depinde, încă, viaţa sa. Cine nu poate avea această agerime a simţurilor este pierdut. Cât de felurit este glasul omului! Recunoşti un cunoscut între mii. Cum este, de exemplu, cu lătratul câinilor! Nu cunoşti pe Phylax, Cesar sau Nero al tău îndată după glas? Aşa şi cu puştile. Fiecare are un glas al ei propriu. Fireşte, aceasta o ştie şi o aude numai acela care are o ureche deosebită.

După ce se făcură auzite cele două împuşcături după care se recunoscusem prietenii, ei îşi părăsiră direcţia de mers de până acum, îndreptându-se unul spre altul: Old Shatterhand spre apus şi Winnetou spre răsărit. Pentru a găsi exact pe celălalt, fiecare mai trase câte un foc de puşcă. Se întâlniră apoi într-o mică poiană, săriră de pe cai şi se îmbrăţişară.

— Cum se mai bucură sufletul meu de a fi întâlnit astăzi

pe bunul meu frate alb! zise Winnetou. Voia să ne întâlnim abia poimâine la ranchul lui Forner. Inima mea te dorea de mult şi gândurile mele ţi-au alergat înainte, multe zile de drum.

— Şi eu sunt foarte fericit să am lângă mine pe cel mai bun şi mai nobil dintre prietenii mei, răspunse Old Shatterhand. M-am gândit cu dor la tine. Mi-ai lipsit de când ne-am despărţit şi sufletul meu este acum liniştit văzându-te înaintea mea. Cum i-a mers fratelui meu în acest lung răstimp?

— Soarele se urcă şi coboară din nou, zilele vin şi trec, iarba creşte şi se usucă. Winnetou însă a rămas acelaşi. Fratele meu a îndurat multe, de când l-am văzut pentru ultima dată?

— Multe! Nu fiecare zi este frumoasă şi printre florile preriei sunt multe otrăvitoare. Această prerie e ca şi în trecut. Dar şi eu sunt tot acelaşi care am fost. Când vom şedea lângă foc, ne vom povesti ce am trăit şi auzit. Fratele meu cunoaşte un loc unde să ne putem odihni bine?

— Da! Dacă mai mergem un ceas trecem peste o apă mică, în care se varsă un izvor lăturalnic. Şi acolo unde izvorăşte această apă, locul este înconjurat din toate părţile de un tufăriş prin care ochiul nu poate pătrunde. Acolo putem aprinde un foc, la care vom frige ursul pe care l-am împuşcat acum. Fratele meu să vină cu mine!

Călăriră înainte pe sub copacii înalţi şi făloşi ai pădurii. Pe aici, locul era destul de întunecos, căci soarele se lăsase mult spre orizont, ceea ce nu se putea vedea din pădure.

După aproximativ o oră, atinseră apa, micul pârâu îngust despre care vorbise Winnetou. Trecură peste el, opriră caii, căci zăriră în iarbă o dâră, o urmă călcată care venea dinspre stânga şi ducea mai departe de-a lungul apei. Descălecară pentru a seama la ea. După câteva clipe se ridicară amândoi în acelaşi timp.

— Cinci călăreţi, zise Old Shatterhand, cu caii cam obosiţi.

— Au trecut de-abia de câteva minute, completă Winnetou. Vor poposi nu departe de aici.

— Nu trebuie să-i trecem cu vederea, ci ar fi bine să vedem cine sunt. Fratele meu ştie că s-a dezgropat tomahawkul de război? De aceea trebuie să fim prevăzători.

Se îndreptară spre un tufiş des, care se afla în apropiere. Duseră într-acolo caii spre a-i ascunde, îi legară şi le puseră mâna pe nări. Pentru caii dresaţi de indieni era un îndemn să stea liniştiţi şi să nu cumva să se trădeze prin vreun sforăit zgomotos. Se întoarseră apoi la apă şi se ţinură după urme cu paşi înceţi, neauziţi. Erau amândoi meşteri în arta furişării şi foloseau fiecare copac, fiecare tufiş, fiecare cotitură a drumului pentru a se ascunde.

Abia înaintaseră cinci minute, când Winnetou se opri şi trase adânc aer pe nări. Old Shatterhand făcu la fel şi simţi fum.

— Ei se află pe aici, pe aproape de tot şi au făcut foc, îi şopti el lui Winnetou. Trebuie să fie albi, căci pieile roşii nu ar face imprudenţa de a alege un loc deschis, în direcţia vântului.

Apaşul dădu din cap şi se furişă mai departe. Pârâul şerpuia printre copaci, pe sub care creşteau tufişuri destul de înalte. Acesta era un adăpost minunat pentru amândoi vânătorii. Curând zăriră focul. Ardea chiar lângă apă şi flacăra se ridica în sus cam de câteva picioare. Aceasta era o greşeală, pe care un adevărat westman n-ar fi făcut-o.

Pământul era acoperit cu muşchi, aşa că nici paşii unor inşi mai puţin experimentaţi ca Old Shatterhand şi Winnetou n-ar fi putut fi auziţi, în spatele focului se aflau patru copaci înalţi şi în dosul lor tufe dese, ceea ce oferea un ascunziş minunat. Se târâră binişor în tufiş şi se întinseră pe pântece, cu capul puţin scos prin frunziş, ca să poată observa şi auzi ce se petrece în tabără.

Vedeau acum desluşit pe cei cinci drumeţi. Buttler şi fratele său stăteau rezemaţi de trunchiurile copacilor; de partea cealaltă a focului bancherul şi contabilul său. Poller rupea vreascuri şi le arunca pe foc. Se simţeau probabil în siguranţă, căci vorbeau cu glas tare, aşa că Winnetou şi Old Shatterhand puteau auzi lămurit tot ce spun.

— Da, da, mister Rollins, zicea Grinley, faci o afacere strălucită. Păcura pluteşte într-un strat de cel puţin un deget deasupra apei şi în pământ trebuie să fie cantităţi enorme. Altminteri nici n-aveam cum să descopăr puţul ăsta de petrol, fiindcă locul e atât de ascuns, încât nu trece picior de om pe acolo. Sunt convins că vor trece încă o sută de ani până să fie descoperit, deşi braţul râului Chelly nu e necunoscut vânătorilor şi mai ales indienilor. Cum îţi spuneam, aş fi trecut şi eu fără să-l observ, dacă nu-mi atrăgea atenţia asupra lui mirosul de petrol pe care l-am simţit desluşit.

— Era, într-adevăr, atât de puternic?

— Te cred! Eram la o jumătate de milă de el când mi-a venit pe la nas un miros de petrol. Poţi deci să-ţi închipui în ce cantitate trebuie să fie. Sunt încredinţat că nici măcar nu trebuie să sfredeleşti prea adânc în pământ ca să izbucnească în şuvoaie. Faci prinsoare, sir, că o să ţâşnească până la o sută de picioare în văzduh?

— Eu nu am obiceiul rămăşagurilor, răspunse Rollins, prefăcându-se nepăsător, deşi îi sclipeau ochii de lăcomie, sper însă că e aşa după cum mă asiguri dumneata.

— S-ar putea să fie altfel, sir? N-ai băga numaidecât de seamă dacă te-aş înşela când vom fi acolo pe loc?

— Ai dreptate. După felul cum ai procedat cu mine, m-am convins că eşti om cinstit.

— Cu atât mai mult, cu cât nu-ţi cer să-mi dai banii gheaţă, ci în cecuri plătibile la San Francisco.

Un bun observator ar fi băgat de seamă încordarea cu care pungaşul asculta răspunsul. Ochii lui exprimau o lăcomie care

te punea pe gânduri.

Bancherul nu văzu nici privirile viclene ale lui Grinley, nici expresia feţei lui şi răspunse zâmbind:

— Te poţi bizui pe cuvântul meu, mister Grinley. Şi apoi, am avut eu grijă s-aduc un condei şi o sticluţă cu cerneală cu mine. În ce priveşte întâmplarea de la Pueblo, tare mă mir cum Ka Maku acela nu ne-a golit buzunarele. Nu-mi pot explica defel cum...

— Explicaţia e foarte uşoară, îi curmă Grinley vorba. Indienii erau aşa de ocupaţi cu închiderea prizonierilor încât n-au avut vreme; jefuirea venea pe urmă.

— Şi crezi că ne-ar fi omorât?

— Ba bine că nu! Cum s-ar fi făcut ziuă vă punea la stâlpul de tortură.

— Atunci numai dumneavoastră vă datorăm viaţa. Îmi pare numai rău de bieţii noştri tovarăşi. Probabil că în momentul de faţă nici unul din ei nu mai e pe lumea asta.

— Ar fi fost de datoria noastră, zise adânc mâhnit Baumgarten, să încercăm să-i salvăm.

— Spui aşa fiindcă te simţi în siguranţă! replică Grinley, întrucâtva nemulţumit de observaţia lui. Te asigur că salvarea lor era absolut imposibilă. Cunosc eu destul de bine situaţia din Vestul Sălbatic în care ne aflăm şi mă poţi crede pe cuvânt. Să nu ne faci imputări degeaba. Mai mult încă: eu cred că fuga noastră le-a fost mai de folos decât o încercare de salvare în care ne-am fi putut pierde chiar viaţa.

— Cum asta?

— Aşa au câştigat timp. Indienii vor fi descoperit azi-dimineaţă că am fugit şi se vor fi luat după noi să ne prindă. N-aveau timp să înceapă chiar de astăzi chinuirea prizonierilor. O zi la dus, o zi la întors, fac două. În vremea asta prizonierii au răgaz să încerce ceva. Mai ales că printre ei se află câţiva inşi destul de destoinici şi curajoşi.

— Hm! mormăi bancherul, poate că ai dreptate. Hobble-

Frank şi „Mătuşica” Droll sunt ei niţel cam caraghioşi în felul lor, dar nu par să fie dintr-aceia care se dau lesne bătuţi. Cât pentru ceilalţi trei vânători, porecliţi „Trifoiul”, au făcut asupra mea impresia că nu e defel de glumit cu ei.

— Vrei să spui de Sam Hawkens? întrebă Buttler.

— Da, el, Will Parker şi Dick Stone, dumneavoastră nu-i cunoaşteţi, mister Buttler şi mister Poller şi n-am avut încă timpul să vă povestesc, dar staţi să vă spun prin ce împrejurare s-au cunoscut cu emigranţii.

— Ai fost de faţă, sir?

— Nu, mi s-a povestit şi mie în drum, de la ferma lui Forner la Pueblo.

— Mai ales Hawkens ăsta pare să fie mai al dracului ca toţi, zise Buttler cu o ciudă ascunsă. Dar, parcă spuneai că vom fi urmăriţi de indieni, sir?

— Mai mult ca sigur, răspunse Grinley.

— Şi dacă ne zăresc după flăcările astea prea mari?

— N-au cum să le vadă, fiindcă nu ne vor ajunge.

— Nu te înşeli, sir? întrebă acum şi Rollins îngrijorat. Eu nu cunosc Vestul, am auzit însă foarte mult şi am citit încă şi mai mult despre el. Indienii ăştia sunt oameni grozavi. Urmăresc luni de zile un om şi nu se lasă până nu dau de el.

— Aici nu poate fi vorba de aşa ceva. Noi am plecat de cu seară şi ei vor fi băgat de seamă de-abia la ziuă fuga noastră. Până să pornească, până să dibuie urmele, a trecut prea multă vreme, aşa că e cu neputinţă să ne ajungă.

— Pentru ce nu? N-au decât să nu se oprească din drum şi pe la miezul nopţii îi avem în spinare.

Grinley izbucni în hohote.

— Zici că nu cunoşti Vestul şi mi-ai şi dat acum dovada. Crezi că indienii ne vor urmări toată noaptea?

— Da, dacă sunt deştepţi vor căuta să câştige timpul pe care-l pierdem noi şezând aici.

— Ei şi? Ştiu ei unde ne aflăm?

— Asta nu, dar se pot lua după urme.

— Au urmele miros ori se pot vedea prin întuneric?

— N... u...

— Le pot găsi ei când nu zăreşti la doi paşi de tine?

— Nu.

— Păi vezi? Trebuie s-aştepte până ce se va lumina de ziuă. Cum vrei atunci să câştige timpul pierdut, mai ales că până mâine n-o să se mai cunoască nici o urmă de-a noastră. Nu, sir, n-avem de ce ne teme şi vom ajunge cu bine la Gloomy-water, ca să încheiem afacerea noastră.

— Gloomy-water? Ce e asta?

— Aşa se numeşte locul unde am descoperit petrolul.

— Are deci un nume? Parcă spuneai că n-a călcat încă picior de om pe acolo.

— Da, am spus-o şi-o repet.

— Atunci cine i-a dat numele?

Cu toată viclenia lui, pungaşului nu-i veni îndată în minte un răspuns, de aceea, ca să nu i se vadă încurcătura, începu să râdă cu hohote. Buttler îi veni însă în ajutor.

— Mister Rollins, zise el, vrei să pari spiritual, după cum văd eu.

— Defel, am pus o întrebare logică, atâta tot, răspunse foarte serios bancherul. Locul are un nume. Înseamnă că a fost altcineva înaintea lui mister Grinley pe acolo. De ce n-a observat acest altcineva petrolul? Vezi şi dumneata că sunt oarecare contraziceri care trebuie lămurite.

— Şi care se pot lesne lămuri. Mister Grinley, aici de faţă, a fost acela care a botezat locul cu numele de Gloomy-water fiindcă...

— Fiindcă, zise repede pungaşul, locul e pustiu şi apa neagră, m-am gândit că cel mai nimerit nume ar fi: Gloomy-water, adică apa întunecată.

Grinley era foarte mulţumit că fratele său îl scosese din încurcătură, îi aruncă o privire de recunoştinţă la care acesta

răspunse clătinând uşor capul, dojenitor.

Nici Rollins, nici Baumgarten nu văzuseră schimbul lor de priviri. „Prinţul petrolului” părea că nu mai are chef de vorbă şi se sculă de la locul lui sub pretextul că se duce s-aducă vreascuri pentru foc. De-abia acum îl putură vedea la faţă Winnetou şi Old Shatterhand. Se îndepărtară repede ca să nu dea peste ei şi se duseră la locul unde îşi lăsaseră caii. Totuşi, fiindcă nu avuseseră încă vreme să-i adape şi să-i lase să pască niţel, îi apucară de căpăstru şi porniră cu ei mai departe cu gândul să găsească un loc potrivit pentru popas.

Ajunseră în sfârşit acolo unde doreau. Pârâiaşul curgea şi aici şi iarba creştea din belşug. Scoaseră şeile de pe cai şi-i lăsară liberi, ştiind că vor alerga la cea dintâi chemare ca nişte câini credincioşi.

— Acum să frigem vânatul pe care l-am împuşcat mai adineauri, zise Winnetou şi plecă s-adune vreascuri pentru foc.

Old Shatterhand ştia că apaşul nu se va întoarce decât după ce se va încredinţa că nu se află nimeni până la mare depărtare. După vreo zece minute Winnetou se înapoie cu un braţ de crăci. Old Shatterhand nu auzise nici cel mai mic zgomot, nici o pârâitură, nimic şi se mira cum rupsese apaşul crăcile fără să-l simtă, deşi auzul lui era cât se poate de fin.

Aprinseră un foc înăbuşit, cum fac indienii pentru ca flăcările să nu fie văzute sau să se împrăştie fumul, apoi se apucară să jupoaie sălbăticiunea. După ce o fripseră şi isprăviră de mâncat în tăcere, Winettou găsi că a sosit momentul să vorbească.

— Câte curele are fratele meu? îl întrebă el pe Old Shatterhand.

— Vreo douăzeci, răspunse germanul, înţelegând imediat ce rost avea întrebarea.

— Cam atâtea am şi eu. N-ar strica însă să tăiem şi pielea racoonului ăsta în fâşii, fiindcă s-ar putea s-avem mâine

trebuinţă de cât mai multe.

— Pentru războinicii lui Ka Maku, nu e aşa? N-am avut până acum nimic cu el, e însă de aşteptat ca mâine să stricăm prietenia.

— Fratele meu are dreptate. Cunoaşte Old Shatterhand pe oamenii de adineauri?

— Pe Grinley, care îşi zice acum „Prinţul petrolului”, l-am văzut, pe cât îmi amintesc, într-o bandă de tâlhari.

— Şi fără să fi ştiut asta, mi-am dat îndată seama că e un om primejdios. Fratele meu a fost eu mine pe la râul Chelly, despre care vorbeau ci: ştie ca să fie pe-acolo petrol?

— Nici picătură.

— Şi a descoperit Grinley Gloomy-water, dându-i acest nume?

— De unde! Sunt ani de când îl cunoaştem noi şi tot aşa îi zicea şi pe atunci. „Prinţul petrolului” pune la cale o mare înşelătorie, dacă nu ceva şi mai rău.

— Vrei să spui un îndoit asasinat?

— Da. Doi din cei cinci bărbaţi pe care i-am văzut vor fi omorâţi, după ce vor plăti aşa-zisa descoperire a lui Grinley.

— Trebuie să-i salvăm!

— Fără îndoială. Nu e însă prea mare grabă. Să eliberăm mai întâi pe prizonierii care se află în mâinile lui Ka Maku. De-abia pe urmă vom dovedi celor două victime ale „Prinţului” prin ce primejdie au trecut.

— Aşadar, fratele meu renunţă la planul nostru dinainte?

— Ca să ne ducem la Sonora? Da. Vom face acest lucru mai târziu. Acum e vorba să salvăm mai întâi pe prizonieri din mâinile lui Ka Maku, pe urmă pe aceşti doi albi de la o moarte sigură. Ce-a zis fratele meu când a auzit că printre prizonieri se află şi prieteni de-ai noştri?

— Uff! Ce caută Hobble-Frank aici?

— Ce vrei, omul ăsta n-are astâmpăr. Nu-l rabdă pe el să stea liniştit acasă. Droll, bineînţeles, se ţine după coada lui.

— Ba mai sunt şi Hawkens, Stone şi Parker cu ei... Uff!

Era o exclamaţie de mirare şi ciudă în acelaşi timp. Old Shatterhand o pricepu, căci răspunse:

— Mă mir şi eu că oameni ca ei au căzut în capcană. Nu se poate să nu fi auzit că indienii sunt în fierbere, aşa că se cuvenea să fie mai cu băgare de seamă şi să nu intre în cetăţuie până nu fumau mai întâi pipa păcii cu căpetenia. Cred că furtuna de ieri e pricina.

— Aşa trebuie să fie. N-au mai avut timp. Totuşi îl ştiam pe Ka Maku prieten de-al albilor.

— Vom afla noi pricina purtării lui de acum. Aş mai vrea să atrag atenţia fratelui meu Winnetou asupra unui lucru foarte important. Hobble-Frank al nostru trebuia să se întâlnească la ferma lui Forner cu noi. Ne cunoaşte destul de bine şi ştia că vom sosi la timpul hotărât. Pentru ce a plecat odată cu emigranţii şi nu ne-a aşteptat?

— ”Prinţul petrolului”!

Era singurul cuvânt de răspuns, dar care lămurea întreaga stare a lucrurilor.

— Ai dreptate. Frank şi cu Droll au aflat la fermă despre presupusul puţ de petrol şi au prins bănuieli. Au împărtăşit apoi bănuielile lor şi „Trifoiului” şi s-au întovărăşit ca să împiedice pungăşia. Grinley şi-a dat seama şi a stăruit pe lângă Ka Maku să ţină pe toţi prizonieri până ce se va făptui crima.

— Fratele meu Charley are dreptate. Când e de părere să plecăm de-aici?

— Mâine în zori. Dacă am porni chiar acum, am sosi dimineaţa şi am fi văzuţi. Ceea ce vrem să facem noi nu se poate duce la bun sfârşit la lumina zilei. Plecând însă dis-de-dimineaţă, sosim seara la Pueblo şi avem destul timp să eliberăm chiar în cursul serii pe prizonieri.

— Winnetou e de aceeaşi părere. Vom fi pe înserate la cetăţuie. Acum să stingem focul şi să dormim.

În vreme ce Old Shatterhand se îndeletnicea cu stingerea focului şi pregătea culcuşul, Winnetou se duse să mai dea o raită, ca să vadă dacă nu e cineva pe-aproape. Dar locul era pustiu. Nu era nevoie să vegheze cu schimbul, căci se puteau bizui pe auzul şi pe caii lor, care ar fi dat imediat semnalul de alarmă printr-un nechezat.

Se treziră în zori şi-şi adăpară bine caii, ştiind că nu vor găsi nici picătură de apă până la Pueblo. Îmbucară apoi şi ei ceva şi porniră la drum.

De unde se aflau ei acum, până la cetăţuie era cale de o zi, dar caii lor minunaţi îi duseră şi mai repede. Pe la amiază făcură un mic popas.

— Îşi dă şi fratele meu seama — zise Winnetou lui Old Shatterhand, în timp ce se odihneau — că „Prinţul petrolului” e înţeles cu nemernicul de Ka Maku?

— Da, altminteri căpetenia s-ar fi luat cu războinicii săi după fugari şi nu se putea să nu-i întâlnim în drum.

Porniră iar şi când nu mai era decât un ceas până la cetăţuie îşi opriră caii şi descălecară. Se cerea acum să fie cu mare băgare de seamă ca să nu-i vadă vreunul din oamenii lui Ka Maku. Aşteptau deci să se înnopteze, ca să se apropie de cetăţuie.

Ţinutul era sterp şi nisipos. O fâşie îngustă de pământ ducea spre Munţii Mogoloni. Ici-colo se. Vedea un bloc de piatră singuratic. Se aşezară în spatele unui astfel de bolovan, după colţul căruia se zărea cetăţuia. Deodată Winnetou arătă spre dreapta şi strigă cu mirare:

— Uite colo o turmă de căprioare!

Nu erau însă adevărate căprioare, ci un fel de antilope care se văd foarte rar în Arizona. De aici şi mirarea apaşului. Cu ce plăcere ar fi pornit acum la vânarea acestor sălbăticiuni, a căror carne e atât de gustoasă! Nu era însă acuma timp de aşa ceva.

— Admirabil vânat! exclamă Old Shatterhand. Păcat numai

că n-avem ce face cu el.

Winnetou adulmecă aerul, apoi răspunse:

— N-ar fi de mirare să-l ademenească pe duşman încoace. Dacă îl văd cei de la Pueblo, o să ne pomenim repede cu vânătorii după ele.

Trecu o jumătate de oră, timp în care cei doi prieteni nu slăbiră din ochi direcţia încotro o luaseră antilopele. Deodată se iviră nişte puncte negre în zare.

— Uff! Vin! zise Winnetou. Au să ne vadă...

— Poate că nu. Să ne ascundem mai bine. Dacă indienii au pornit în ceată şi nu răzleţiţi, trec numai prin dreptul uneia din stâncării şi ne putem ascunde după cealaltă. Deocamdată să vedem ce o să mai fie.

Îşi luară caii de căpăstru şi aşteptară.

Într-adevăr, antilopele fuseseră zărite de la pueblo. Se întorceau acum urmate de patru călăreţi, care îşi goneau pe cât puteau caii.

— Numai patru, zise Winnetou. Bine-ar fi să fie şi căpetenia printre ei.

Old Shatterhand scoase repede ocheanul şi-l îndreptă spre călăreţi.

— Da, e cu ei. Cel din cap... are calul cel mai bun...

— Minunat! spuse apaşul, cu ochii sclipitori de bucurie. Ce facem, punem mâna pe el?

— Nu numai pe el, ci şi pe ceilalţi trei.

— Uff!

În timp ce scotea această exclamaţie sări pe cal şi-şi pregăti puşca. Old Shatterhand făcu la fel. Turma de antilope, întoarsă din drum, fugea speriată şi trecu la vreo mie de paşi de ei. Cei patru indieni erau cu mult în urmă. Se auzeau răcnetele lor cu care îndemnau caii.

— Acum! strigă Winnetou şi se repezi de după bolovani cu Old Shatterhand alături înaintea indienilor.

Aceştia înlemniră când văzură doi inşi călări răsărind ca din

pământ în faţa lor.

— Staţi pe loc! se răsti germanul la ei. Unde se duce Ka Maku însoţit de războinicii săi?

Cu mare greu putură indienii să se oprească din fugă şi căpetenia strigă spumegând de furie:

— Pentru ce ne opriţi din drum? Ne-aţi făcut să păgubim un vânat atât de rar.

— Tot îl pierdeaţi voi şi altminteri. Nu ştiţi că nu se vânează căprioarele decât încolţindu-le, ca să nu mai aibă pe unde fugi?

Indienii reuşiseră să-şi strunească, în sfârşit, caii şi să vadă la faţă pe cei doi călăreţi.

— Uff! strigă căpetenia lor. Old Shatterhand, marele vânător şi Winnetou, căpetenia apaşilor!

— Da, noi suntem. Descălecaţi şi veniţi să şedem după bolovanii de colo.

— Pentru ce?

— Avem ceva de vorbit cu voi.

— Aici nu se poate?

— Soarele e încă prea fierbinte, iar acolo e umbră.

— N-ar vrea fraţii mei să vină cu mine la Pueblo, unde îmi pot spune ce au de spus?

— Ne vom duce şi la Pueblo, dar după ce vom fuma mai întâi pipa păcii.

— Am fumat-o doar mai de mult, pentru ce s-o mai fumăm o dată?

— Pe-atunci era pace, dar acum s-a dezgropat securea de război, de aceea nu ne încredem decât în aceia care o fumează pentru a doua oară. Cine nu vrea înseamnă că ne e duşman. Ei, vă învoiţi sau nu? încheie Old Shatterhand, învârtind cu înţeles puşca în mână, puşca aceea pe care toţi indienii o credeau vrăjită şi care le insufla o frică groaznică.

— Dacă fraţii mei vor aşa, ne supunem, răspunse Ka Maku în silă, deşi mai bucuros ar fi luat-o la fugă.

Ştia însă ce putere aveau puştile celor doi vestiţi vânători şi nu cuteza să se împotrivească.

Înainte de-a aprinde pipa, Old Shatterhand zise căpeteniei:

— Până a nu fuma cu tine calumetul pentru a ne duce împreună la Pueblo, ca să fim oaspeţii tăi, am vrea să ştim ce războinici se află acolo.

— Ai mei.

— Şi străini nu?

— Nu.

— Mi s-a spus însă că sunt şi nişte străini adăpostiţi în cetăţuie. S-a iscat duşmănie între câteva triburi de-ale voastre şi între albi. Înţelege deci Ka Maku de ce trebuie să fim prevăzători.

— Fraţii mei nu vor găsi nici un războinic străin la Pueblo.

— Cu toate astea am văzut urme lăsate de o ceată mare de călăreţi urcând de la ferma lui Forner la Pueblo, apoi de aici mai departe urmele a cinci cai.

Ka Maku se înspăimântă, dar încercă să-şi ascundă spaima, zicând în grabă:

— Căpetenia apaşilor şi Old Shatterhand se înşală; eu nu ştiu nimic despre aşa ceva.

— Căpetenia apaşilor şi Old Shatterhand nu se înşală niciodată când e vorba de urme. Nu numai că pot cunoaşte de la câţi inşi sunt urmele de oameni şi de animale, dar ştiu şi ale cui sunt urmele.

— Atunci fratele meu ştie ce nu ştiu eu.

— Ai auzit vreodată de unul Grinley care-şi zice „Prinţul petrolului”?

— Nu.

— Minţi!

Căpetenia puse mâna pe plăselele pumnal ului de la brâu şi strigă cu indignare:

— Vrea Old Shatterhand să insulte o căpetenie de-a indienilor? Pumnalul meu va şti să-i răspundă.

Old Shatterhand înălţă uşor din umeri şi zise cu nepăsare:

— Pentru ce face fratele meu Ka Maku marea greşeală să mă ameninţe? Mă cunoaşte şi ştie foarte bine că până a ridica el pumnalul glonţul meu i-a şi găurit fruntea.

În timp ce spunea aceste cuvinte, trăsese fulgerător amândouă pistoalele de la brâu şi le îndreptase spre indian. Winnetou făcuse acelaşi gest şi ţinea ţevile în dreptul celor trei războinici ai lui Ka Maku.

Apoi Old Shatterhand urmă foarte liniştit:

— Cunoaşteţi, nu e aşa, puterea acestor arme şi ştiţi ce vă aşteaptă. Fratele meu Winnetou vă va lua acum puştile şi cuţitele. Cine face o mişcare de împotrivire, e mort. Aşa am spus şi aşa voi face. *Howgh!*

Ameninţarea lui îşi făcu efectul. Indienii se lăsară să fie dezarmaţi, necutezând să facă un singur gest. După ce li se luară armele, Old Shatterhand zise iar:

— Fraţii mei văd că sunt în puterea noastră. Numai o mărturisire sinceră îi poate salva. Ka Maku să răspundă la întrebările mele. Pentru ce l-a lăsat dinadins pe „Prinţul petrolului” să fugă cu alţi câţiva din prizonieri?

— N-am avut nici un prizonier la noi, şuieră căpetenia printre dinţi.

— Nici acum?

— Nu.

— Ka Maku trebuie să ştie că nu suntem nişte copilandri pe care îi poţi trage pe sfoară. Ştim că Sam Hawkens, Parker şi Stone sunt închişi în Pueblo.

Căpetenia tresări speriată, dar nu răspunse.

— Şi încă doi războinici albi — unuia i se zice Frank şi celuilalt Droll — sunt la voi împreună cu alţi albi, cu soţiile şi copiii lor. Pentru ce tăgăduieşte Ka Maku adevărul?

— Nu, nu, nu e nimeni... Nu sunt un câine râios ca să-mi vorbeşti astfel.

— *Pshaw!* Voi vorbi şi altfel dacă va fi nevoie. Nu vor

aceşti trei războinici să spună ceea ce tăgăduieşte cu atâta îndărătnicie căpetenia lor?

Aceste cuvinte fură adresate indienilor.

— A spus adevărul, răspunse unul din ei. N-avem nici un prizonier la noi.

— Bine. Ne vom duce noi singuri la Pueblo să ne încredinţăm şi ca să nu ne împiedicaţi, o să vă legăm. Winnetou va începe cu căpetenia voastră.

Apaşul scoase curelele din buzunar, dar Ka Maku sări ca ars şi strigă indignat:

— Să mă lege... pe mine? Vă...

Nu sfârşi vorba, căci Old Shatterhand îi dădu un pumn în tâmplă şi-l doborî ameţit la pământ. Se întoarse apoi spre ceilalţi şi le zise cu glas ameninţător:

— Aţi văzut? Cine se împotriveşte păţeşte ca el.

Ameninţarea folosi, căci indienii se lăsară să fie legaţi fără să crâcnească. Ka Maku fu de asemenea legat zdravăn. Ca să nu fugă caii, îi priponiră de puştile indienilor înfipte adânc în pământ în loc de ţăruşi.

În vremea asta căpetenia se trezise din leşin. Când se văzu în starea aceea scrâşni din dinţi.

— Ka Maku e singur vinovat de ce s-a întâmplat, îl rog încă o dată să-mi spună adevărul. Dacă făgăduieşte să-i elibereze pe prizonieri, îl dezleg imediat, zise Old Shatterhand.

Indianul nu răspunse şi scuipă cu dispreţ, o mare jignire pentru Old Shatterhand, care îl făcu însă să zâmbească.

După ce se încredinţară încă o dată că indienilor le va fi cu neputinţă să se dezlege, Winnetou şi Old Shatterhand încălecară şi porniră spre Pueblo.

Ka Maku se uită cu ură după ei. Nădăjduia că nu va rămâne multă vreme aici ştiind că, dacă nu se va întoarce repede acasă, vor veni să-l caute.

Se înşela însă, căci nimănui dintr-ai săi nu-i veni în gând să vină după el. Urmărirea unor antilope cere mult timp şi se

poate ca vânătorul să fie silit să rămână peste noapte pe câmp.

Winnetou şi Old Shatterhand înaintau cu mare băgare de seamă, ca să nu le iasă vreun indian înainte şi să-i vadă. Tocmai apusese soarele când zăriră Muntele Pueblo. Nu se apropiară de el ci se opriră la mare depărtare, ca să cerceteze mai întâi prin ochean ce se petrece acolo. Winnetou luă şi el ocheanul, se uită cu atenţie, apoi îi spuse lui Old Shatterhand:

— Prizonierii n-au stat nici ei cu mâinile în sân. A văzut fratele meu gaura pe care au făcut-o în zid?

— Da, dar nu pot ieşi, fiindcă sunt păziţi de indienii din cetăţuie. Poate că au încercat să găurească şi tavanul.

— Tot degeaba, căci şi pe platforma de deasupra se află santinele.

— Cu siguranţă că la Pueblo se va aprinde focul după ce se va înnopta, ceea ce ne va stânjeni mult, dar n-avem ce face. Tot e bine că am văzut gaura; ştim cel puţin sub care terasă se află prizonierii. Am zărit jos o scară rezemată de zid probabil pentru căpetenie când se va întoarce. Ce bine ar fi să n-o tragă sus.

Descălecară şi se aşezară jos, aşteptând să se întunece. După ce se înnopta bine zăriră aprinzându-se câteva focuri la Pueblo. Îşi priponiră caii, pe urmă porniră cu paşi hotărâţi spre locul unde se cerea să dea astăzi dovadă de marea lor dibăcie. Să pună ei, numai doi inşi, mâna pe întreaga cetăţuie, fie printr-un şiretlic sau cu forţa!...

La drept vorbind, era cam prea devreme şi ar fi trebuit s-aştepte încă vreo câteva ore până ce vor fi adormit indienii; cu santinelele isprăveau ei repede. Aveau însă motive puternice să nu mai amâne. Mai întâi, putea surveni ceva care să-i elibereze pe Ka Maku şi indienii săi, ceea ce ar fi făcut într-adevăr imposibilă salvarea prizonierilor; al doilea, nu se ştia în ce stare se află aceştia şi o amânare le-ar fi

putut fi fatală; al treilea, indienii nu erau deocamdată îngrijoraţi de zăbava căpeteniei lor, nu se ştia însă dacă văzând că întârzie, nu vor trimite oameni să-l caute pe Ka Maku. De aceea era mai nimerit să acţioneze cât mai în grabă.

După ce se apropiară de cetăţuie, Winnetou zise prietenului său:

— Eu o iau la stânga şi fratele meu s-o ia la dreapta; să ne întâlnim pe urmă la piciorul scării.

Old Shatterhand înţelese. Apaşul vroia să cerceteze mai întâi în preajma cetăţuiei dacă nu se află cineva pe afară. Nu găsiră însă pe nimeni, dar văzură că scara nu mai era la locul ei.

— Uff! exclamă apaşul cu ciudă, au luat-o!

— Văd şi eu, nu face însă nimic, răspunse Old Shatterhand. O să ajungem noi şi fără ea pe terasă. Mai întâi de toate trebuie să ştim unde. Şi cum stau duşmanii.

— Au aprins două focuri.

— Da, astea sunt focurile santinelelor. Una e pe terasa de dedesubt, cealaltă pe cea de deasupra. Am numărat santinelele; la fiecare post câte trei. Dar unde sunt ceilalţi indieni?

— În interiorul cetăţuii. N-a văzut fratele meu că şi acolo e lumină?

— Ba da; găurile de intrare sunt deschise şi prin ele se răsfrânge lumina în afară. Judecând după cum arată luminile, indienii cu nevestele şi copiii lor locuiesc în etajele de deasupra; în cele două de jos trebuie să fie depozitele de provizii.

— Fratele meu are dreptate. Am trecut acum câţiva ani pe aici şi am vizitat cetăţuia. Pe cât mi-aduc aminte, e chiar aşa după cum spune fratele meu Charley.

— Hm! De atunci se vor fi schimbat lucrurile. Trebuie să fim cu mare băgare de seamă. E o seară frumoasă şi e de

aşteptat ca mulţi din indieni să fie pe-afară, unii chiar întinşi la răcoare pe terase.

— Asta să ne fie o piedică?

— Nicidecum!

— Bine. Reazemă-te de perete, ca să mă pot urca pe umerii tăi.

Old Shatterhand îl ascultă. Văzând însă că nu poate ajunge la terasă, apaşul îi şopti:

— Întinde braţele în sus să pun picioarele în palmele tale.

Nici aşa nu ajungea.

— Ce e de făcut? întrebă Winnetou în şoaptă.

— Cât mai trebuie?

— Trei lăţimi de palmă.

— Nu face nimic. Degetele tale sunt ca nişte cleşti de fier. Când vei reuşi să te agăţi de margine, te vei putea ţine de ea. Eu te voi ajuta cu puşca. Pe urmă voi număra până la trei şi te arunc în sus. Aşa. Acum: Un... doi... trei!

La „trei”, făcu vânt apaşului care se încleşta cu degetele de marginea terasei. Old Shatterhand ţinea drept în sus ţeava lungă a puştii şi Winnetou se încolăci cu picioarele în jurul ei, având astfel un punct de sprijin.

Ajuns pe terasă, apaşul se ghemui jos stând gata să se repeadă ca o panteră dacă ar ti zărit pe cineva; dar nu văzu pe nimeni, terasa era pustie. Nu departe de el se afla scara alături de gaura care ducea în catul de jos al cetăţuii.

Se târî mai întâi ca un şarpe la gaură şi puse urechea s-asculte. Nu s-auzea nici cel mai mic zgomot; încăperea părea pustie. Lăsă în jos scara, ca să se urce şi Old Shatterhand.

— E cineva dedesubtul nostru? îl întrebă el când fu sus pe terasă.

— N-am auzit nimic, răspunse apaşul.

— Să tragem scara iar sus?

— Nu.

— Ai dreptate. S-ar putea să fugim şi fără scară n-am mai

avea cum. Acum la catul de sus.

Scara care ducea aici era rezemată de perete. Totuşi n-o puteau folosi, căci era aşezată tocmai dedesubtul locului unde păzeau santinelele.

Terasa de deasupra lor avea o lăţime de patru paşi şi o lungime de vreo optzeci. Focul care ardea sus era mocnit, după cum îl fac indienii şi lumina lui n-ajungea până la capetele terasei. La unul din aceste două capete trebuia să se strecoare salvatorii, ca să nu fie văzuţi. Se hotărâră pentru cel din stânga, din pricina unei împrejurări neînsemnate, care avea însă avantajele ei. Doi din cei trei indieni şedeau astfel încât priveau spre deschizătură, pe când cel de-al treilea stătea ceva mai la o parte de foc şi umbra lui se întindea spre capătul stâng al terasei.

Se urcară binişor pe terasă şi stătură câteva momente să vadă dacă n-au fost simţiţi.

— Santinelele sunt singure, şopti apaşul.

— Cu atât mai bine, răspunse Old Shatterhand. Totuşi primejdia e mare, fiindcă nu putem avea vreo acoperire.

— Dar umbra?

— N-ajunge. Dacă indianul face vreo mişcare, lumina cade toată asupra noastră şi ne văd.

— Să le îndreptăm atenţia în altă direcţie.

— Cum? Aruncând pietricele?

— Da.

— Bine. Dacă vor fi destul de proşti să se lase păcăliţi. Pe urmă trebuie ca dintr-osăritură să fim lângă ei. Dobor pe cel care e cu spatele spre noi dintr-un singur pumn, tu iei pe seama ta pe al doilea şi eu pe al treilea.

— Fără zgomot! zise Winnetou.

— Se înţelege, căci altminteri ne simt santinelele de pe terasa cealaltă. O singură aruncătură de ochi de la vreunul din cei de deasupra şi suntem pierduţi...

— Atunci trebuie să ne repezim şi la ei, ca să n-aibă vreme

să dea alarma. Dacă i-am răpus şi pe aceştia, intrarea la prizonieri e liberă.

— O să se facă gălăgie... toată cetăţuia va fi în picioare.

— Winnetou şi Old Shatterhand nu se sinchisesc de astfel de lucruri. Stingem repede focurile, ca să nu fini văzuţi şi să nu poată trage în noi.

— Fie şi-aşa!

Cei doi luară câteva pietricele din apropiere şi se târâră spre santinele. Se opriră la vreo douăzeci de paşi de ele. Winnetou aruncă o pietricică, aceasta căzu dincolo de foc. Indienii se uitară într-acolo, ascultând cu atenţie.

— Merge... Proştii îşi îndreaptă atenţia unde a căzut piatra, nu de unde a fost aruncată.

Mai aruncară vreo câteva cu acelaşi succes.

— Acum... murmură Old Shatterhand.

Se ridicară în picioare şi din două trei sărituri uşoare ajunseră lângă ei. Pumnul de fier al lui Old Shatterhand se abătu ca o măciucă în creştetul unuia din indieni, care căzu fără să scoată un geamăt, în clipa următoare apucară pe ceilalţi doi de beregată. O apăsare puternică, câteva lovituri în tâmplă şi indienii rămaseră nemişcaţi. Fură legaţi la repezeală şi le puseră câte un căluş în gură.

— Aşa! şopti Old Shatterhand. Acum să ducem iute scara la deschidere, vreau să mă duc mai întâi să vorbesc cu prizonierii. În vremea asta fratele meu Winnetou să nu slăbească din ochi etajul de deasupra. S-ar putea să s-aplece cineva peste marginea terasei şi să vadă ce s-a petrecut aici.

Aşeză scara, se aplecă peste gaură şi strigă înăuntru, dar aşa ca să nu-l audă decât cei de jos:

— Sam Hawkens, Dick Stone şi Will Parker! E vreunul din voi acolo?

Ascultă şi auzi un glas zicând:

— Sst! Parc-am auzit pe cineva vorbind. E cineva sus la deschizătură.

— Pesemne vreunul din păcătoşii ceia de indieni. Trimiteţi-i un glonţ în gură, ca să-l amuţească şi daţi-l dracului, adăugă altul.

— Vorbeşti prostii. Un indian nu e nebun să-şi vâre capul pe gaură ca să-i stingem lumina vieţii, dacă nu mă înşel! râse un al treilea. Trebuie să fie altcineva, care vrea să ne scape... poate chiar Old Shatterhand sau Winnetou.

După acest „dacă nu mă înşel” Old Shatterhand ştia cine vorbise, de aceea întrebă iar:

— Eşti şi dumneata aici, Sam Hawkens?

— Ba bine că nu. Dar dumneata cine eşti?

— Old Shatterhand.

— *Heigh-day!* Adevărat?

— *Yes*. Vrem să vă scoatem de acolo.

— Vrem? Adică pluralul, deci nu eşti singur?

— Nu, e şi Winnetou cu mine.

— *Thank you!* V-am aşteptat cu mare nerăbdare. Dar, sir, eşti într-adevăr Old Shatterhand, ori nu cumva te cheamă Grinley, „Prinţul petrolului”?

— Mă mir că nu mă cunoşti după glas, frate Sam.

— Care glas? În afurisita asta de gaură toate glas utile se aseamănă. A dracului afacere ar fi să vedem pe urmă cum Old Shatterhand se schimbă în prea respectabilul „Prinţ”... Aşa de ageamiu nu sunt eu. Dă-mi o dovadă.

— Care?

— Ai puşca aceea faimoasă, cu repetiţie, la dumneata?

— Da.

— Întinde-mi-o încoace s-o pipăi.

— Poftim. Dă-o însă repede îndărăt, fiindcă poate să-mi trebuiască în fiecare moment.

Vârî puşca pe gaură şi o trase după câteva clipe în sus.

— Aşa e. Dumneata eşti, sir, zise Sam. Slava Domnului că ai venit la timp. Mai ar fi fost o posibilitate să scăpăm, dar ar fi trebuit să curgă sânge şi nu prea îmi place sosul.

— Nu puteţi veni sus?

— Nu.

— Scară n-aveţi?

— Ne-au luat-o nemernicii ăia.

— Dar arme?

— Avem; nu i-am lăsat să ni le ia. O să-ţi povestim noi mai târziu cum am căzut în cursă.

— Îmi închipui! Cine mai e cu voi?

— Tot cunoscuţi de-ai dumitale: Stone, Parker, Droll, Hobble-Frank şi aşa mai departe.

— Sunt şi copii?

— Din nenorocire!

— *Well!* Ascultă bine la ce-am să-ţi spun. Mai întâi îmi treceţi copiii, pe urmă doamnele; să sperăm că vor şti să-ţi ţină gura. După ele bărbaţii care nu cunosc Vestul şi au prea puţină experienţă. Ar fi bine să-i scoatem cât mai curând afară din Pueblo, înainte de a ti descoperiţi. Pe santinelele de pe terasa asta le-am aranjat noi. Deasupra noastră sunt alte trei, care ne pot surprinde lesne şi vom fi siliţi să ne apărăm. Mă duc acum să le înlătur şi pe ele. Dacă reuşesc, vă las jos scara ca să-mi veniţi în ajutor când va sosi momentul. Aţi înţeles ce-am spus?

— Atunci la lucru! Daţi încoace copiii.

Peste puţin se ivi capul unui băieţaş în capătul scării. Old Shatterhand îl trase afară şi-l trecu lui Winnetou, care-l lipi de zid. Tot aşa făcură şi cu ceilalţi; de asemenea şi cu femeile.

Munca fu grea, mai ales cu doamna Rosalie, care cântărea ceva cam prea mult pentru „sexul slab” — cum îşi zicea ea.

Când Sam Hawkens îi comunică lui Old Shatterhand că n-au mai rămas jos decât bărbaţii, acesta zise:

— Ei pot ieşi şi singuri. Acu' mă duc să văd ce e de făcut cu santinelele de deasupra noastră.

Urcă scara spre terasă şi aşteptă cu nerăbdare să iasă toţi din camera de jos, când auzi un glas de femeie strigând

indignată:

— Ce dracu', domnule Emeritus, nu te înghesui aşa în mine!

Într-o clipă santinelele fură în picioare, se aplecară peste terasă şi plivară în jos. Văzură pe albii eliberaţi şi pe apaş stând în picioare lângă foc. Îl recunoscură imediat şi începură să răcnească:

— *Akhane, akhane, arku Winnetou, nonton, sis inteh!* — adică: Veniţi, veniţi repede, Winnetou căpetenia apaşilor, e aici!

De-abia sfârşiră vorba şi auziră în spatele lor pe Old Shatterhand strigând tot atât de tare:

— Şi Old Shatterhand e cu el, ca să elibereze pe prizonieri. Winnetou, ia-i în primire!

În acelaşi timp Old Shatterhand se şi repezise la indieni, pocni pe unul cu pumnul în ceafă şi dădu celorlalţi brânci peste marginea terasei, de unde fură luaţi în primire de emigranţii care aşteptau pe terasa de jos. Aruncă apoi jos scara care ducea la catul de deasupra, ca să nu poată coborî nici unul din indieni.

— Veniţi repede sus! strigă el prizonierilor care mai rămăseseră în camerele de jos. Mă tem că vom fi siliţi la o luptă crâncenă.

Se repezi apoi la foc şi-l stinse cu picioarele. Winnetou făcuse acelaşi lucru pe terasa unde se aflau prizonierii.

Old Shatterhand acţionase cu atâta iuţeală, încât nu trecuse nici un minut din clipa în care se auzise glasul indignat al nechibzuitei femei.

Pe terasele de deasupra se făcu gălăgie: glasuri speriate, lumini licărind şi umbre repezindu-se la scări. Vocea puternică a lui Old Shatterhand răsună atunci în întunericul nopţii:

— Să stea pe loc războinicii lui Ka Maku dacă nu vor să fie împuşcaţi până la cel din urmă. Aici e Winnetou, Old Shatterhand şi oamenii săi. Cine cutează să coboare, e mort!

Nici gând n-avea să-i omoare, vroia doar să-i înspăimânte. Unul din indieni coborâse o treaptă şi se pregătea să vină la ei cu o torţă aprinsă. Old Shatterhand puse la ochi puşca lui cu repetiţie, atât de temută de ei şi trase.

— Aoleu, mâna mea! răcni indianul şi scăpă torţa, care se stinse imediat.

Alte trei împuşcături urmară una după alta şi stinseră tot atâtea torţe. Un glas strigă înspăimântat:

— Asta e puşca fermecată a lui Old Shatterhand. Fugiţi repede...

Pe terasa de deasupra se făcu o linişte adâncă. Nu se mai simţea picior de om.

— Sunteţi toţi aici? întrebă Old Shatterhand pe albi. A mai rămas cineva jos?

— Nimeni, răspunse Sam Hawkens.

— Puneţi amândouă scările alături şi coborâţi repede. Cred că indienii ne vor lăsa în pace până vom ieşi din Pueblo.

Toţi coborâră pe terasa inferioară; el rămase la urmă. Winnetou supraveghea coborârea emigranţilor care se făcea în ordine, fără grabă, căci ştiau prea bine că nici un indian nu va cuteza să se mişte de frica apaşului şi a germanului. Când se văzură toţi afară din cetăţuie, acesta zise răsuflând uşurat:

— Uff! Bine că am reuşit! Şi încă mai lesne decât m-aşteptam. Acum...

Emigranţii îl întrerupseră, întrecându-se care mai de care să-i mulţumească.

— Sst! Lăsaţi acum nimicurile astea. Deocamdată avem alte treburi mai importante de făcut. Unde vă sunt caii?

— Colo în corral, în spatele zidului.

— Arme aveţi?

— Da.

— Şi celelalte lucruri?

— Ce-am avut prin buzunare da, restul l-au luat ticăloşii aceia de indieni.

— Aveaţi şi cai de povară cu voi?

— *Yes*. Ca să ducă bagajele emigranţilor.

— Unde sunt bagajele?

— Nu ştim; de altfel cred că ni le-au luat indienii. Furtuna izbucnise cu atâta furie încât nici n-am avut vreme să scoatem şeile de pe cai.

— Hm! Dacă bagajele ar fi încă pe cai, am putea pleca imediat; aşa va trebui însă să silim pe indieni să ni le dea îndărăt. Sam Hawkens să mă însoţească la corral, ceilalţi să rămână aici şi să observe cu atenţie la terasele interioare. Cum se va ivi vreun indian, trageţi în el ca să-l speriaţi, în nici un caz nu-l omorâţi. E suficient s-audă detunătura, ca s-o ia la fugă. Vreau să ştie că suntem aici şi nu-i lăsăm să coboare. În vremea asta fratele meu Winnetou să se ducă s-aducă armăsarii cu care am venit noi.

Apaşul plecă, tăcut cum îi era felul, iar Old Shatterhand se îndreptă cu Sam Hawkens spre locul unde erau caii emigranţilor.

— Zii, ăştia sunt cei doi mari eroi pe care doream atât să-i cunosc? zise Emeritus după ce plecară ei. E întuneric şi nu i-am putut vedea la faţă, dar atitudinea lor îmi place. O să-i pun în fruntea eroilor din opera mea.

— Să-i vezi la lumină! Ei, eu ce-ţi spuneam? zise Hobble-Frank cu entuziasm. A fost de ajuns să apară ei şi iată-ne liberi.

— Adevărat! zise Droll. A rost un adevărat act de eroism să ne scoată de aici fără să se fi atins cineva de-un fir de păr din capul nostru. Ba ar fi mers şi mai uşor dacă doamna Rosalie îşi ţinea gura.

— Eu? se răsti ea. Crezi că am făcut-o dinadins? Mi-a scăpat fiindcă domnul de colo...

— Parcă vedeam eu prin întuneric că eşti lângă mine? Şi-apoi, nici n-am crâcnit... dumneata ai început să ţipi ca din gură de şarpe.

— Cum nu era să ţip când mă vedeam pusă la frigare de indieni?

— Sst! exclamă deodată Frank, îngrijorat. Mi s-a părut că văd pe cineva colo sus pe terasă. A, uite-l! Pe noi ne caută... Stai că-i arăt eu lui unde suntem.

Puse puşca la ochi şi trase.

— Uff! se auzi glasul speriat al indianului, care pieri fulgerător.

Tocmai atunci se întorceau Old Shatterhand şi Sam Hawkens.

— Ce e, cine a tras? întrebă primul?

— Eu, zise Frank.

— Pentru ce?

— Uite o întrebare pusă destinului la care mă văd silit să răspund în locul lui. Am văzut colo sus un signor; vroia pesemne să ştie cât e ceasul. I-am arătat atunci că mă tem să nu fie cel din urmă pentru el, dacă nu-şi ia potecuţa. A înţeles omul numaidecât şi şi-a văzut de treabă.

— L-ai nimerit?

— Nu. Glonţul a trecut la doi coţi de el, fiindcă dacă ocheam mai aproape îi găurea urechea şi n-am vrut să-i stric bunătate de frumuseţe.

— Aşadar au îndrăznit să coboare pe prima terasă. Să fim cu băgare de seamă. Suntem probabil destul de departe ca să nu ne poată vedea, altminteri ar fi tras până acum asupra noastră. Totuşi trebuie să ştie că ne aflăm aici şi nu-i lăsăm să coboare. Frank şi Droll să se furişeze până la piciorul zidului şi să se uite în sus. Cum vor vedea pe cineva apărând la marginea terasei, să tragă.

— În vânt? întrebă Frank.

— Da. Nu vreau să se piardă o viaţă de om.

— Păi nu e păcat de bunătate de gloanţe, sir?

În momentul acela se apropie de ei Şi-So şi îi zise lui Old Shatterhand în englezeşte:

— Îngăduie-mi, sir, să mă duc şi eu cu ei; şase ochi văd mai bine decât patru.

— Ai dreptate, răspunse acesta privind interesat la tânărul indian al cărui chip nu-l putea desluşi prin întuneric. Pari să fi însă foarte tânăr şi nu poţi avea destulă experienţă în astfel de lucruri.

— Sunt elevul tatălui meu, zise Şi-So cu modestie.

— Cine e tatăl dumitale?

— Nitsas-Ini, căpetenia navajoşilor.

— Ce? Prietenul meu, Trăsnetul puternic? Atunci eşti Şi-So, pe care-l ştiam plecat în Germania?

— Da, eu sunt.

— Dă mâna, tinere. Îmi pare foarte bine că te-am întâlnit. Îndată ce vom avea puţin timp liber, vom sta puţintel de vorbă. Acum când ştiu cine eşti, îţi pot împlini fără şovăială dorinţa. Du-te deci cu Frank şi Droll şi aşezaţi-vă la distanţă unul de altul, ca să puteţi avea sub ochi terasa în toată lungimea ei.

Tânărul indian se îndepărtă, mândru de misiunea care i se încredinţa. După ce plecă, se întoarse şi Winnetou, aducând armăsarii de căpăstru.

— Am auzit o împuşcătură, zise el lui Old Shatterhand. Cine a tras?

Acesta îi povesti ce s-a întâmplat, apoi urmă:

— Caii eliberaţilor sunt toţi închişi în corral, dar li s-au luat şeile şi desigur cu tot ce era în ele.

— Trebuie să fie în Pueblo.

— Cu siguranţă. Nu putem deci pleca până ce nu vom sili pe indieni să ni le dea înapoi.

— N-o să fie greu, deoarece căpetenia se află în mâinile noastre.

— Cu atât mai bine. Vrea fratele meu Winnetou să ia aici comanda? Eu cu Parker, Hawkens şi Stone ne ducem să-l aducem pe Ka Maku la Pueblo.

— Fratele meu poate pleca fără grijă; va găsi totul în ordine.

„Trifoiul” primi cu bucurie să-l însoţească pe Old Shatterhand. Se duseră să-şi ia caii; bineînţeles că trebuiră să-i încalece pe deşelate, ceea ce nu-i supăra defel, fiind toţi trei foarte buni călăreţi. Pe drum povestiră lui Old Shatterhand tot ce se întâmplase, cum se întâlniseră cu emigranţii şi-i descriseră pe fiecare din ei în parte. După ce sfârşiră de povestit, acesta clătină capul şi zise:

— Curioşi oameni şi mai ales nechibzuiţi. Şi vreţi, într-adevăr, să-i luaţi sub scutul vostru şi să-i însoţiţi până la locul de destinaţie?

— Da, răspunse Sam. Au nevoie de noi şi nouă ne e totuna încotro ne ducem.

— Hm... Eu cu Winnetou am fi avut niţică treabă peste hotar, cred însă că e de datoria mea să le iau şi eu apărarea, mai ales că vor trece prin ţinuturi unde îşi pot pierde viaţa dacă n-au pe lângă ei oameni cu experienţă. Trebuie să fim în primul rând îngăduitori cu unii din ei care au oarecare curiozităţi. De pildă Emeritus acesta ne poate face buclucul...

— Ni l-a şi făcut. Mai bucuros l-aş fi trimis îndărăt, de unde a plecat, dar nu se poate. Şi-apoi, afacerea cu „Prinţul petrolului” ăla... Ce părere ai dumneata?

— Pungăşie curată!

— *Well*. Aşa cred şi eu. Contabilul e un european, compatriot de-al meu. Pot eu să-l las să meargă la moarte sigură?

— În nici un caz. Ne vom lua după Grinley, care de altfel cred că mai are şi alt nume şi sper să-l ajungem la timp. Sunt curios să văd prin ce scamatorie a scos sau va scoate petrol din pământ acolo unde nu e nici o picătură.

Tot vorbind, ajunseră aproape de locul unde lăsaseră pe căpetenia indienilor împreună cu trei oameni. Old Shatterhand le povesti cum pusese mâna pe Ka Maku şi

încheie:

— A negat totul şi merită o pedeapsă. Eu însă sunt prieten de-al indienilor şi vreau să văd dacă nu pot obţine cu binele o mărturisire din partea lui. Când vă va vedea, va înţelege imediat ce s-a petrecut, de aceea o iau înainte, ca să creadă că am venit singur. Veniţi după mine, dar ceva mai în urmă. Ţineţi drumul drept înainte spre nord şi veţi da de bolovanii unde i-am lăsat legaţi burduf, ca să nu poată fugi.

Deşi era întuneric, Old Shatterhand putea să se orienteze fără cea mai mică greutate. Era încredinţat că va găsi pe indieni acolo unde-i lăsase, totuşi trebuia să fie cu băgare de seamă, căci se putea ca să fi reuşit, cine ştie prin ce mijloc, să se elibereze şi să-l pândească pentru a se răzbuna.

Când ajunse la oarecare depărtare de bolovani, descălecă, priponi calul şi se îndreptă pe furiş spre ei.

Îi găsi într-adevăr în acelaşi loc şi legaţi. Se ridică de jos şi răsări ca din pământ în faţa lor.

— Timpul i se va fi părut foarte lung lui Ka Maku, începu el. Nici măcar să mai stai niţel de vorbă nu poţi când eşti cu un afurisit de căluş în gură, de aceea o să-i redau îndată graiul.

După ce îi scoase căluşul, urmă:

— Căpetenia a avut vreme să cumpănească. Dacă mărturiseşte că are într-adevăr prizonieri în Pueblo, Ka Maku va fi îndată liber să se întoarcă acasă la ai săi.

Indianul înţelese din aceste cuvinte că Old Shatterhand nu ştie nimic precis şi îşi puse în gând să tăgăduiască mereu. Cunoştea felul de a proceda al germanului şi era sigur că viaţa nu îi e în primejdie. Aşadar, s-aştepte până ce vor veni ai săi ca să-l elibereze; până la ziuă nu mai era mult şi atunci nu se poate să nu se bage de seamă lipsa lui.

Se miră că-l vede pe Old Shatterhand singur şi întrebă:

— De ce nu vine căpetenia apaşilor să vorbească cu mine?

— A rămas să supravegheze Pueblo.

Răspunsul acesta îl făcu pe Ka Maku să creadă că toate încercările lui Old Shatterhand şi ale lui Winnetou de a pătrunde în cetăţuie fuseseră zadarnice şi că germanul venise la el ca să mai afle câte ceva. De aceea zise cu ironie:

— Winnetou n-o să vadă şi n-o s-audă altceva decât ce v-am spus: nu se află nici un prizonier la noi. Pentru ce, dacă sunteţi aşa de viteji, nu încercaţi să intraţi în Pueblo şi să vă încredinţaţi că nu e nimeni străin înăuntru?

— Fiindcă nu putem avea încredere în voi şi ştim bine că ne-aţi închide şi pe noi.

— Uff! Unde a rămas deşteptăciunea lui Old Shatterhand? Marele Spirit i-a luat minţile. I-am fost prieten şi acum, pentru că se poartă ca duşman cu mine, pumnalul va hotărî între noi doi.

— N-am nimic împotrivă. Aşadar, adevărat că n-aveţi bărbaţi, femei şi copii albi în Pueblo?

— Cum ai auzit.

— Gândeşte-te că pentru mine şi Winnetou ar fi o jucărie să le redăm libertatea. Pe urmă va urma pedeapsa. Dacă însă mărturiseşti adevărul, ne vom aduce aminte că ne-ai fost frate şi prieten şi vom fi îndurători cu tine.

— Old Shatterhand să facă şi să gândească după cum doreşte. Eu am spus adevărul şi mă voi răzbuna.

— N-ai decât! A, auzi, vine cineva... Oare cine să fie?

Se auzea tropot de cai. Ka Maku se ridică, atât pe cât îi îngăduiau legăturile şi scoase un strigăt de bucurie. Îşi închipuia că veneau în ajutorul lui. Călăreţii cotiră după bolovani şi se opriră. Nu-i vedea prin întuneric, dar atât de sigur era că nu puteau să fie decât oamenii lui, încât le strigă:

— Eu sunt, Ka Maku, pe care-l căutaţi. Descălecaţi şi veniţi de mă dezlegaţi.

— Că eşti Ka Maku, nu mă mir defel, îi răspunse Sam Hawkens râzând, dar ca să te dezleg, asta e altceva. Old Shatterhand va hotărî ce să facem cu tine. Nu mă cunoşti

după glas, pungaş bătrân?

— Sam Hawkens! strigă căpetenia cu spaimă.

— Da, Sam Hawkens şi Dick Stone împreună cu Will Parker, zise Old Shatterhand. Tot mai crezi că Marele Spirit mi-a luat minţile? Aşa e că am avut dreptate când ţi-am spus că e o jucărie pentru noi să eliberăm pe prizonieri? Lucrurile stau acum tocmai pe dos. Prizonierii sunt liberi şi voi sunteţi prinşi ca şoarecii în capcană. Nici unul din războinicii tăi nu poate ieşi din Pueblo, căci am împresurat-o şi oricine ar încerca să fugă va fi imediat împuşcat. Acum vă vom lega de cai; vă sfătuiesc însă să nu vă împotriviţi, dacă nu vreţi s-aveţi de-a face cu pumnalele noastre.

Sam, Dick şi Will descălecară şi legară pe cei patru indieni pe caii lor, fără ca vreunul din ei să cuteze cea mai mică opunere. Când ajunseră cu toţii la cetăţuie, indienii văzură cu ciudă că foştii prizonieri erau într-adevăr liberi.

Albii ar fi vrut să stea toată noaptea de vorbă ca să-şi spună impresiile dar Old Shatterhand îi sili să doarmă puţin, deoarece a doua zi aveau cale lungă de făcut.

Noaptea trecu fără ca indienii să îndrăznească o ieşire din Pueblo sau vreun atac asupra albilor. Când începu să se lumineze de ziuă, îi văzură adunaţi pe toţi sus pe ultima terasă. Strigau fel de fel de ocări şi ameninţări celor de jos. Nici unul din ei nu băgase de seamă că printre foştii prizonieri se afla şi căpetenia lor.

Winnetou şi Old Shatterhand erau hotărâţi să nu-şi piardă timpul cu tratative îndelungate, deoarece trebuiau să plece cât mai repede în urmărirea lui Grinley. De aceea se duseră amândoi la Ka Maku să-i spună ce aveau de spus. Cum Winnetou era tăcut din fire, Old Shatterhand fu acela care luă cuvântul:

— Vede acum Ka Maku că toţi prizonierii săi sunt liberi? Şi fiindcă indianul nu răspunse, adăugă cu glas ameninţător: Mie nu-mi place să vorbesc în vânt. Vrem să fim cât mai blânzi cu

tine, dar dacă nu răspunzi, tu singur eşti vinovat de cele ce vor urma.

— Da, văd că sunt liberi, mormăi el cu ciudă.

— Şi că războinicii tăi sunt prizonierii mei?

— Asta nu.

— Nu? Crezi că poate ieşi vreunul din ei din Pueblofără voia noastră? Dacă nu vrem noi, nu pot să stea nici pe terasă. Gloanţele noastre ajung până la cea mai de sus şi-i putem sili să intre în casă. De unde să ia mâncare şi băutură? Merindele şi fântâna sunt tocmai în catul de jos. Şi apoi vă avem, pe tine şi pe cei trei tovarăşi ai tăi aici, în puterea noastră. Ce-ţi închipui tu că vom face cu voi?

— Nimic!

— Zău? Aşa crezi?

— Da, fiindcă nici noi nu v-am făcut nimic.

— Datorită mie şi lui Winnetou, care nu v-am dat răgaz. Ca să scurtăm vorba, uite ce e: cea mai mare parte din lucrurile lor se află la tine în Pueblo. Dacă li se dau înapoi, vă lăsăm în pace şi plecăm, dacă însă te împotriveşti, te vom împuşca şi-ţi ardem scalpul ca să te duci chel în veşnicile câmpii de vânătoare. Tot astfel vom face şi cu ăşti trei tovarăşi ai tăi. Hotărăşte. Uite, tocmai răsare soarea. Când se va ridica de o palmă pe cer. Să-mi dai răspunsul. Până atunci aştept şi nici un minut mai mult. Am zis!

După ce spuse aceste cuvinte, Old Shatterhand plecă însoţit de Winnetou, dând să se înţeleagă că orice alt cuvânt ar fi de prisos. Ka Maku privea posomorât înaintea lui. Cunoştea firea învingătorilor săi şi nu credea că-şi vor pune în aplicare ameninţarea. Ca să dea îndărăt toată prada nu-i convenea defel.

Când soarele fu de o palmă pe cer, Old Shatterhand şi Winnetou veniră să ia răspunsul.

— Ce-a hotărât Ka Maku? întrebă germanul. Ne predaţi lucrurile?

— Nu, răspunse căpetenia.

— Bine. Luaţi-i de aici şi duceţi-i la bolovanii de colo. Tăiaţi-le părul şi împuşcaţi-i. N-am obiceiul să vorbesc în vânt.

Sam, Dick şi Will, împreună cu Frank şi Droll apucară pe indieni şi-i târâră la locul arătat. Un indian care moare cu părul tăiat nu se poate bucura în vecii vecilor de fericirile care îl aşteaptă pe lumea cealaltă sau pe câmpiile veşnice de vânătoare. De aceea, când Hawkens scoase cuţitul de la brâu şi apucă pe căpetenie de păr, Ka Maku începu să zbiere înnebunit de spaimă.

— Staţi, staţi! Vă dau tot îndărăt!

— Bine, zise Old Shatterhand. Dar să nu încerci să-ţi iei vorba îndărăt, că eu nu ştiu de glumă. Cer să li se dea oamenilor noştri tot ce li s-a luat. Femeile voastre să aducă lucrurile afară din Pueblo; dacă îndrăzneşte vreunul din bărbaţi să vină, va fi împuşcat pe loc. Ţi-e clar?

— Da, scrâşni Ka Maku.

— Atunci să se ducă unul din tovarăşii tăi să le spună. Dacă peste cinci minute nu s-a isprăvit, eşti pierdut.

Dezlegară pe unul din indieni, îi aşezară o scară şi-l trimiseră să spună celorlalţi ce s-a hotărât Când aflară că albii au prins pe căpetenia lor, începură să urle de furie dar trimisul le spuse că nu e timp de pierdut şi că toată furia lor nu va folosi la nimic. Nu trecură nici cinci minute şi femeile începură să care jos lucrurile foştilor prizonieri. Trebuiră să restituie până şi mărunţişurile cere n-aveau prea multă importanţă; dar asta era voinţa lui Old Shatterhand.

— Vi s-a dat îndărăt tot, acum dezlegaţi-ne şi plecaţi, zise turbat de furie căpetenia.

— Te înşeli, îi răspunse foarte liniştit germanul. Ni se mai cuvine ceva.

— Ce mai ceri? se răsti indianul.

— Timpul pe care l-am pierdut.

— Vă pot da eu îndărăt ore şi minute?

— Asta nu, dar despăgubiri pentru zăbava noastră. Caii noştri sunt obosiţi şi nu putem câştiga timpul pierdut, în schimb voi aveţi în corral alţii mai buni şi odihniţi. Îi vom lăsa pe ai noştri şi vom lua dintr-ai voştri. Ai ceva împotrivă?

— Îndrăzneşte! strigă căpetenia cu ochii fulgerători de mânie.

— *Pshaw!* Nici o îndrăzneală... Nu cumva crezi că mi-e frică de tine? Cine ne poate opri? Eşti în puterea noastră şi pe războinicii tăi îi ţin în loc gloanţele noastre.

— Asta e hoţie...

— Nu, răsplată. Voi sunteţi hoţi pentru că aţi închis oameni nevinovaţi şi i-aţi jefuit. Vreau să-ţi dovedesc că nu există nici o faptă fără plată, ca să ţii minte pentru mai târziu. Orice împotrivire din partea ta ar fi zadarnică. Să vină Sam Hawkens şi Droll cu mine s-alegem caii.

Se îndreptară toţi trei spre corral, în vreme ce căpetenia turba, nu alta. Se zvârcolea şi se zbătea să-şi rupă legăturile, dar fără nici un rezultat. Doamna Rosalie se apropie atunci de el, puse mâinile în şolduri şi se apucă să-l ocărască după cum ştia ea.

— Astâmpără-te, spurcăciune! se răsti mustăcioasa. Ce te frămânţi aşa? Crezi că e ceva de capul tău, ai? Căpetenie... ce mai căpetenie! Un pungaş, un bandit care pândeşte omul la drumul mare ca să-i ia tot ce-a agonisit o viaţă întreagă, asta eşti! Ne-ai închis pe urmă de vii în mormintele alea ale voastre, fără uşi şi fără ferestre, unde n-are omul măcar o canapea pe care să şadă... Şi acum, când a venit vremea să-ţi iei pedeapsa, nu-ţi place, ai? Când oi pune mâna pe tine, îţi trag o sfântă de bătaie să ţii minte cât vei trăi că ai avut de-a face cu mine, doamna Rosalie — fiindcă aşa mă recomand eu.

Cuvintele ei nu rămaseră fără efect asupra indianului, deşi nu înţelesese boacă. Atitudinea şi gesturile erau însă mai lămurite decât verbele. Ka Maku o privea cu ochii holbaţi şi nu mai făcu nici o mişcare, nici chiar când văzu cum i se scot

caii din corral.

După ce indienii din Pueblo văzură pe albi încălecând, ieşiră pe terasă şi începură să coboare scările, crezând că acum nu li se va mai face nimic. Old Shatterhand însă, care se temea de vreun atac din partea lor, îndreptă puşca spre ei şi le strigă:

— Nu vă mişcaţi că trag!

Şi fiindcă nu vroiau s-asculte, descarcă două gloanţe în vânt ca să-i sperie. De altminteri, în afară de indianul împuşcat în mână când voise să coboare cu făclia, nu se vărsase un strop de sânge. Totuşi căpetenia îl întrebă indignat pe german:

— Pentru ce-mi împuşti oamenii? Nu vezi că nu vă fac nimic?

— Nici eu lor, răspunse el. Ori crezi că dacă aveam intenţia să-i nimeresc, gloanţele mele ar fi dat greş?

— Am văzut pe unii din ei arătându-mi mâinile bandajate, semn că sunt răniţi.

— Să mulţumească bunătăţii mele că am tras în mâini şi nu în cap.

— Tot bunătate e că ne-ai luat caii?

— Da. E cea mai uşoară pedeapsă pe care puteam să v-o dau, deşi meritaţi una mai aspră.

— Aşa zici tu. Da' ştii ce o să spun eu când o veni vorba de voi?

Old Shatterhand făcu un gest de dispreţ, se duse la ceilalţi şi încalecă şi el.

— Voi spune oricui va veni pe la mine că Old Shatterhand şi Winnetou, atât de mândri de numele lor, nu sunt altceva decât nişte hoţi de cai şi pe hoţii de cai îi trag în spânzurătoare, strigă Ka Maku după ei, indignat de dispreţul germanului.

Acesta nici nu luă în seamă insulta, dar Hobble-Frank se mânie foc.

— Taci, banditule! îi strigă el înfuriat. Fii mulţumit că nu te-am spânzurat noi pe tine, ca să te văd bălăbănindu-te cu limba afară de un cot. Ptiu! Trăsnite-ar Ăl de Sus să te trăsnească, dihanie spurcată cu pielea roşie!...

Întoarse calul şi plecă după ceilalţi, fără să-i pese că indianul nu înţelesese o vorbă din tot ce-i spusese vânătorul pe limba lui, căci Frank se pricepea să ocărască mai bine în englezeşte decât în vorbirea indienilor de acolo.

9. Iscoada

Când două triburi indiene îşi dezgroapă securea de război, înseamnă că se va da între ele o luptă pe viaţă şi pe moarte. Mai întâi se trimit din amândouă părţile iscoade ca să ştie fiecare unde se află tribul duşman şi de câţi războinici dispune. E cu atât mai mult nevoie de a se şti locul, cu cât triburile din ţinuturile acelea sunt nomade şi n-au un loc stabil. Totuşi îşi fac tabăra între două hotare, pe care, în timp de război, o schimbă după cum dictează împrejurările.

Pentru iscoade nu e însă de ajuns să ştie numai locul ci şi momentul când războinicii pornesc de acolo, dacă sunt bine aprovizionaţi, încotro se duc şi unde au de gând să dea lupta. Pentru astfel de lucruri se cer oameni destoinici, curajoşi, prudenţi şi înzestraţi cu multă şiretenie.

În cazul când nu e vorba de a afla lucruri prea importante sau expediţia nu prezintă primejdii, se trimit ca iscoade băieţi tineri, ca să li se dea astfel prilejul să-şi câştige un nume. Dacă e în joc mai mult decât atât, atunci e nevoie de bărbaţi maturi şi cu experienţă; mai mult încă, însăşi căpetenia tribului ia asupra ei misiunea aceasta atât de grea şi primejdioasă.

Se întâmplă deci ca uneori amândouă iscoadele să se găsească faţă în faţă. E nevoie atunci de toată iscusinţa, de tot curajul şi de toată şiretenia ca iscoada să-şi înlăture din cale potrivnicul, adică să-l ucidă, astfel încât duşmanul să nu poată afla ce se petrece şi să fie luat pe neaşteptate. Biruinţa e atunci uşoară.

După cum ştim, tocmai când se petreceau întâmplările pe care le-am povestit, se iscase între triburile nijoraşilor şi navajoşilor neînţelegeri destul de grave. Braţul afluentului Chelly al lui Rio Colorado reprezenta hotarul dintre aceste două triburi. Ţinutul era cât se poate de primejdios pentru amândouă triburile şi se cerea să se trimită iscoade destoinice ca să spioneze pe duşman. Primejdia era tot atât de mare pentru indieni, cât şi pentru albi, căci indienii îi consideră şi pe ei duşmani în timp de război. Albii se află, cum s-ar zice, „între ciocan şi nicovală”.

Gloomy-water, unde vroia să se ducă Grinley, se afla în apropierea râului Chelly. El ştia foarte bine primejdia care-l pândea pe orice alb dacă ş-ar încumeta să cutreiere locurile în astfel de vremuri tulburi, dar era în termeni buni cu amândouă aceste triburi. Şi apoi, nu-şi putea amâna punerea în practică a planului său. Dacă vroia să reuşească, era nevoit să se grăbească. Nu trebuia să-l lase pe bancher să se dezmeticească sau să intervină ceva ce l-ar face să-şi schimbe hotărârea.

Cât priveşte pe Rollins şi contabilul său, aflaseră şi ei despre neînţelegerile dintre nijoraşi şi navajoşi, dar nu ştiau primejdia care ar fi putut decurge pentru ei din conflictul celor două triburi. Bineînţeles că „Prinţul” se ferise să le atragă atenţia, deoarece nu era în interesul lui să-i înfricoşeze.

Mai aveau o zi de drum până la Chelly; ajunseră pe o câmpie întinsă înverzită, presărată ici, colo cu tufe, când se pomeniră înaintea lor cu un alb, călare pe un cal voinic, dar

care părea foarte obosit.

— Ei drace! zise omul surprins. M-aşteptam să dau de indieni şi când colo...

— Dacă ar fi fost indieni ţi se ducea pe copcă scalpul! răspunse Grinley cam în silă.

— Ori al dumneavoastră, zise albul. Nu prea simt eu omul care să mă las aşa de lesne jupuit.

— Nici când sunt cinci împotriva unuia?

— Nici când e vorba de pieile roşii. Mi s-a întâmplat să fie şi mai mulţi şi cu toate astea scalpul tot nu mi l-am dat.

— Avem toată stima pentru dumneata, sir... N-ai vrea să fii bun şi să ne spui cine eşti?

— De ce nu? Nu mi-e ruşine cu numele meu. Mă mir însă de întrebare. Pare să nu fiţi oameni de-ai Vestului, altminteri aţi cunoaşte după asta — şi arătă o geantă atârnată de şa — că sunt curier.

Era deci unul din acei oameni vajnici care cutreieră fără teamă munţii şi preriile întinse, ca să împartă scrisorile şi micile colete acelora cărora le sunt adresate.

— Dacă suntem ori nu oameni de-ai Vestului, nu te priveşte pe dumneata, răspunse înţepat Grinley. Geanta ţi-am văzut-o şi fără să mi-o arăţi; dar pe cât ştiu eu curierii îşi fac cursa pe şoseaua care duce de la Albuquerque la San Francisco nu prin pustietăţile astea. Ce te-a silit să te abaţi din drum?

Omul îl privi cu oarecare dispreţ şi răspunse:

— La drept vorbind, n-aş fi obligat să-ţi răspund, dar fiindcă văd că vă duceţi la o moarte sigură, o să vă spun că locurile sunt nesigure din pricina navajoşilor şi a nijoraşilor, de aceea am ocolit niţel şi am luat-o pe aici. Nu ştiţi că lângă Chelly o să fie o luptă grozavă între aceste triburi duşmane şi nu e bine să te afli în calea lor?

— Pesemne că te crezi cel mai deştept om de prin părţile astea! ripostă Grinley în bătaie de joc. Or fi alţii şi mai

deştepţi ca dumneata...

Făcea mai bine dacă lăsa mojiciile deoparte, dar furia provocată de întâlnirea cu acest curier, care-i putea strica planul, îl făcea să nu-şi dea seama ce spune. Curierul se uită cu atenţie de la unul la altul, dădu din cap şi, fără să ia în seamă mojicia, răspunse liniştit, arătând spre Rollins şi Baumgarten:

— Aş putea să jur că tipii n-au văzut până acum un măcel în viaţa lor. Dacă eşti atât de deştept precum zici şi n-ai nevoie de sfaturi, o să le spun cel puţin lor să fie cu băgare de seamă. Poate că bieţii oameni nici nu ştiu ce-i aşteaptă. Nu-şi pune nimeni de bunăvoie cap sănătos sub Evanghelie.

— Ce vrei să spui, sir? îl întrebă bancherul îngrijorat.

— Că nu e bine ce e la Chelly. Ascultaţi-mă pe mine: întoarceţi-vă din cale, dacă nu vreţi să vă scalpeze indienii.

O singură aruncătură de ochi pe chipul lui de om cinstit era suficient să te încredinţeze că spunea adevărul. De aceea Rollins îl întrebă cu frică:

— Crezi că primejdia e într-adevăr atât de mare?...

— Nu cred, sunt sigur. Am văzut azi-dimineaţă nişte urme care dovedesc să iscoadele se spionează unele pe altele. Astea-s semne rele, credeţi ce vă spun. N-aţi putea să amânaţi pentru vremuri mai paşnice afacerea care vă duce la Chelly?

— Hm... ba da. Dacă zici că e acum atât de primejdios, ar fi mai bine să...

— Nu se poate! replică Grinley înfuriat. Îl cunoşti dumneata pe omul ăsta? Te încrezi mai mult în vorbele lui decât într-ale mele? Dacă îi e frică de-o urmă pe care a văzut-o în iarbă, treaba lui! Ce ne pasă nouă!

— Vezi că aceşti curieri sunt oameni cu experienţă... Şi apoi ce zor avea să ne sperie?... Eu zic să ne întoarcem... amânăm afacerea pentru câtva timp...

— Mă rog, se răsti Grinley, dumneata crezi că eu nu mai

am şi alte trebuii, ca să mă porţi de colo până colo după cheremul dumitale?

— A, e vorba de-o afacere! Atunci se schimbă chestia; eu mi-am făcut datoria, mai mult nu-mi puteţi cere, zise curierul zâmbind şi strânse frâul calului.

— Nici nu-ţi cere nimeni şi nici nu ţi-a cerut. Puteai să-ţi păstrezi părerea pentru dumneata. Acum fă bunătatea şi te cară, ne-ai plictisit destul, răspunse Grinley necăjit.

Dar curierul nu se sinchisi de mojicia şarlatanului, ci zise pe tonul unui profesor care şi dojeneşte elevul:

— Mare mojic eşti, tinere, caută de te îndreaptă pe viitor, altminteri o s-o duci greu în viaţă. Apoi adăugă întorcându-se spre bancher: înainte de-a asculta de ordinul acestui gentleman, să mă „car”, vreau să vă mai atrag atenţia asupra unui lucru: dacă e vorba de vreo „afacere” pe aici, nu poate să fie decât ceva foarte primejdios, chiar în timpuri paşnice, cu atât mai mult acum când poate fi şi suspectă. Ia seama, sir! Vezi să nu-ţi rămână oasele prin meleagurile astea.

Vru să plece, dar Grinley trase pumnalul de la brâu şi strigă turbat de mânie:

— Mă insulţi, nemernicule! Stai că-ţi arăt eu ţie cum...

În clipa aceea fulgerară două revolvere în mâinile curierului, dar şi mai mult fulgerară ochii lui când răspunse râzând dispreţuitor:

— Încearcă, băiatule! Bagă imediat pumnalul la loc, altminteri trag. Aici sunt douăsprezece gloanţe; cum îndrăzneşte unul din voi să ridice mâna asupra mea, e mort! Pumnalul la loc, ţi-am spus! Număr până la trei. Una... două...

Se vedea bine că nu glumea. Grinley băgă pumnalul la loc înainte de-a apuca celălalt să zică trei.

— Aşa. Nici nu te-aş fi sfătuit să laşi s-ajungă lucrurile până acolo, râse iar curierul. Pentru azi ajunge, dacă s-ar întâmpla însă să ne mai întâlnim vreodată, o să mai înveţi şi altele de la mine.

Dădu pinteni calului şi plecă fără să se mai uite îndărăt. Grinley puse mâna pe puşcă, dar

Baumgarten îl apucă de braţ şi-i zise aproape cu asprime:

— Lasă prostiile, sir. Vrei să-l împuşti?

— Prostii?... Am mai făcut vreuna până acum?

— Da. Mojicia dumitale şi întreaga purtare faţă de el a fost o mare prostie şi o nesocotinţă. Omul acesta ne vroia binele şi nu înţeleg ce te-a înfuriat aşa.

Grinley vru să-i răspundă şi lui cu o mojicie, se răzgândi însă şi zise:

— Dacă am fost mojic faţă de el, acum eşti şi dumneata faţă de mine. Suntem deci chit. Dobitocul ăsta pare să fie un fricos.

— Hm... Când ai vrut să te repezi cu cuţitul la el, n-a prea dat semne să-i fie frică, mai degrabă cred că ţi-a fost dumitale.

— Nu e nici o ruşine, sir. Să vezi deodată ţevile a două revolvere îndreptate spre tine, nu e glumă. În sfârşit... să nu mai vorbim despre ce-a fost şi să ne vedem de drum.

Buttler şi Poller priviseră scena cu o nepăsare prefăcută, deşi atitudinea curierului nu le venea deloc la socoteală. Se uitau mereu pe furiş la Rollins, să vadă după chipul lui ce impresie îi făcuseră vorbele curierului.

Nimeni nu mai scoase vreun cuvânt. Fiecare era preocupat de propriile sale gânduri. După ce asfinţi soarele, se gândiră să-şi caute un loc de popas pentru noapte. Merinde aveau destule, căci Grinley se îngrijise de provizii încă înainte de a pleca de la Pueblo.

Mâncară în tăcere. Când se întunecă de-a binelea, Baumgarten îl întrebă pe Grinley:

— Aprindem focul?

— Nu, răspunse el.

— Aşadar, eşti şi dumneata îngrijorat în ce priveşte indienii?

— Îngrijorat? Nu. Cunosc ţinutul şi indienii mai bine decât dobitocul acela de curier care, probabil, e pentru prima oară prin locurile astea. De grijă sau teamă nici nu poate fi vorba, totuşi trebuie să fim prevăzători. Chiar dacă a văzut el urme, nu înseamnă numaidecât că sunt de-ale iscoadelor. Mai bine e însă să nu facem foc. N-aş vrea să-mi imputaţi pe urmă că nu mi-am luat toate măsurile de prevedere pentru siguranţa noastră.

— Hm! mormăi bancherul îngândurat. Crezi într-adevăr că nu există nici o primejdie?

— Pentru noi nu. Dar ca să te conving, voi trimite mâine dimineaţă pe Poller şi Buttler înainte, deşi, după părerea mea, nu e nevoie.

Aceştia se aşteptau la aşa ceva, de aceea nu protestară.

— Pentru ce? întrebă Rollins.

— Să facă pe iscoadele şi să vadă dacă nu e vreo primejdie. Vă dau şi de data asta o dovadă de grija pe care vi-o port şi vreau să vă simţiţi în perfectă siguranţă.

— Aşadar, nu plecăm cu toţii odată?

— Nu. Eu rămân cu dumneata şi mister Baumgarten aici; Poller şi Buttler se duc să iscodească şi dacă li se paie ceva suspect, se întorc să ne spună.

— Asta mă mai linişteşte întrucâtva, mister Grinley. Curierul acela mi-a băgat frica în oase.

Nu bănuia că tocmai ceea ce îl nelinişte era ceea ce ar fi trebuit să-l sperie mai mult. Deoarece Buttler şi Poller trebuiau să plece dis-de-dimineaţă, se culcară ca să se poată scula cât mai devreme. Rânduiră mai întâi să stea câte unul de veghe. Cel dintâi fu bancherul şi după el Baumgarten, pe urmă veni rândul lui Grinley. Acesta aşteptă vreun ceas, se apropie apoi de cei doi şi când se încredinţa că dorm, îi trezi pe Buttler şi pe Poller şi le făcu semn să-l urmeze niţel mai departe, unde puteau vorbi fără să fie auziţi.

— Ştiam eu că o să ne scoli, îi zise Buttler. Lua-l-ar dracul

pe curier! Era cât p-aci să ne strice tot rostul... Nu e vorbă că şi tu ai făcut o mare greşeală.

— Ia slăbeşte-mă cu observaţiile tale! mormăi Grinley, necăjit.

— Le meriţi. Omul ăla nu era prea dus la biserica — vorba aceea — şi te-a bătut pe toată linia.

— Ei aş!

— Nici un „aş”! Cu cât te înfuriai mai mult, cu atât părea el mai liniştit. Au băgat şi Rollins cu Baumgarten de seamă. Şi apoi povestea cu pumnalul! N-aş fi stat să mă zgâiesc la el, dar dobitocul nu glumea, el ar fi fost în stare să tragă într-adevăr. Unul contra cinci! Ce idee o să-şi facă Rollins de noi...

— N-are decât să creadă ce-o pofti. Destul că nu şi-a pierdut încrederea în noi. Acum să vorbim despre ce ne interesează. V-am descris locul exact unde se află petrolul. Vă simţiţi în stare să găsiţi locul?

— Cu siguranţă.

— Dacă plecaţi dis-de-dimineaţă şi nu vi se iveşte vreo piedică în cale, ajungeţi pe la prânz acolo. O să daţi de butoaiele cu păcură şi tot ce vă trebuie. Să v-apucaţi imediat de treabă pentru că o să aveţi nevoie de mult timp ca să ştergeţi urmele. Rostogoliţi butoaiele până la marginea bălţii şi le deşertaţi în apă. Pe urmă duceţi butoaiele goale îndărăt în peşteră, închideţi la loc intrarea, aşa după cum aţi găsit-o, ca să nu o poată descoperi nici ochiul cel mai ager. După aceea ştergeţi toate urmele pe care le-au lăsat butoaiele. Sper că până în seară să fiţi gata.

— Şi după ce-om termina ce facem? întrebă Buttler.

— Vă culcaţi, trageţi un pui de somn şi a doua zi dimineaţă ne ieşiţi înainte ca să ne spuneţi că drumul până acolo e cât se poate de sigur. Şi, principalul e să vă arătaţi cât se poate de entuziasmaţi de cantitatea de petrol pe care aţi văzut-o.

— Las' pe mine! Numai să te ţii şi tu de făgăduială.

— Despre asta să n-aveţi nici o grijă.

— Cât ziceai că ne dai?

— Cincizeci de mii de dolari, pe care îi împărţiţi între voi.

Când zise aceste cuvinte, strânse pe Buttler de mână, ca să înţeleagă că suma era numai o momeală pentru Poller; acestuia îi era însă hărăzit pumnalul iar nu bani.

Fosta călăuză nu bănuia nimic şi păru bucuroasă de norocul ce-o aştepta.

— Cinzeci de mii, adică douăzeci şi cinci pe partea mea! afirmă el fericit.

— Da, încuviinţă Grinley.

— Numai de i-am putea avea peşin.

— Din nenorocire nu se poate. Va trebui să încasăm cecul la San Francisco.

— Nu face nimic. Ne ducem toţi trei acolo să punem mâna pe parale, nu e aşa?

— Negreşit!

— Cam departe călare, dar pentru douăzeci şi cinci de mii de dolari te duci şi la capătul lumii!

— *Well!* Şi acum altceva: drept să vă spun, nu. Sunt chiar aşa de liniştit în ce priveşte indienii, după cum vroiam să par faţă de Rollins. Fiţi cu băgare de seamă. Feriţi-vă să nu vă vadă, ca să puteţi ajunge cu siguranţă la Gloomy-water şi să faceţi ce v-am spus. Ar fi un dezastru să sosesc cu ei acolo şi să nu găsească decât apă curată.

— Nu se poate ce spui tu, fiindcă dacă ni s-ar întâmpla ceva ai vedea că nu vă ieşim înainte şi ai înţelege cum stau lucrurile.

— Bine zici. În cazul ăsta nici nu i-aş mai duce acolo..

— Şi ce-ai face?

— Am căuta să vă găsim urma ca să vă venim în ajutor.

— Mă bizui pe tine. Avem tot atâta trebuinţă de tine cât ai şi tu de noi. Nu ne putem lăsa la nevoie. Acum hai să ne întoarcem în tabără. Să nu se fi trezit vreunul din cei doi şi să bage de seamă că lipsim.

Când se apropiară însă de Rollins şi Baumgarten îi găsiră dormind adânc. Noaptea trecu fără nici un incident şi când începu să se lumineze de ziuă Buttler şi Poller porniră la drum.

Bancherul şi contabilul său crezuseră că aceştia vor merge numai cu foarte puţin înainte, dar Grinley îi lămuri astfel:

— Se duc să iscodească, deci trebuie să fie cu ochii în toate părţile şi să înainteze foarte încet. Se cere să le lăsăm timp să cerceteze bine drumul, altminteri n-am făcut nici o ispravă.

— Şi noi când plecăm?

— Mâine dimineaţă.

— De ce tocmai atunci? E cam prea târziu.

— Defel. Aţi cerut doar singuri să luăm toate precauţiunile. Dacă întâlnesc duşmani în cale, se întorc repede să ne spună. Dacă nu se întorc până diseară, înseamnă că n-avem de ce ne teme şi putem pleca fără grijă mâine dimineaţă. Caii ne vor fi odihniţi şi putem înainta foarte repede.

Se înserase şi Buttler cu Poller nu mai veneau. Nevenirea lor îi umplea de bucurie, căci era un semn bun pentru toţi trei, deşi altfel pentru Grinley şi altfel pentru ceilalţi doi. Bancherul nu putu închide ochii toată noaptea, stăpânit de înfrigurarea unui eveniment atât de important. Aşadar mâine, mâine era ziua cea mare în care va face cea mai formidabilă afacere din viaţa sa. Va fi numit „Regele petrolului”. Numele său va sta alături de-al miliardarilor şi peste puţin va fi unul din „cei patru sute” ai New Yorkului.

Nu-şi mai găsea astâmpăr. De-abia aştepta să se facă ziuă şi cum văzu zorile ivindu-se, sculă pe Baumgarten şi Grinley ca să grăbească plecarea.

Ţinutul prin care treceau acum era muntos. Dealuri împădurite şi văi înverzite. Găseau pe alocurea urmele lăsate de tovarăşii lor. Veni vremea prânzului şi se gândiră să lase caii să răsufle niţel.

— Peste un sfert de ceas ajungem într-ovâlcea înconjurată de dealuri unde vom da de umbră. Acolo o să facem popas! zise Grinley.

Într-adevăr, dădură de un povârniş atât de drept, încât trebuiră să descalece şi să-l coboare cu piciorul.

— Încă două sute de paşi şi veţi vedea valea. Nu e lungă, dar la mijloc se află o stâncă mare, iar alături de ea un fag uriaş la umbra căruia vom găsi răcoare.

Priveliştea pe care o aveau acum înaintea ochilor era într-adevăr încântătoare. Valea era mărginită de stânci înalte ce formau un fel de gang. Fagul trebuie să fi fost bătrân de sute de ani şi ramurile sale dese se întindeau până departe.

— Ce copac frumos! strigă Rollins cu admiraţie. N-am...

— Sst! exclamă Grinley, apucându-l de braţ. Bagă de seamă... uite colo doi indieni... la capătul celălalt al văii. Caii trebuie să-i fi lăsat în deal.

Aşa şi era. Doi indieni şedeau jos la umbra peretelui de stâncă. Erau vopsiţi pe faţă cu culorile de război, aşa că nu li se cunoştea chipul. Unul din ei purta în conci două pene albe de vultur.

De-abia acum zăriră albii urmele lăsate în iarbă de cei doi indieni.

— Vin dinspre miazăzi şi după ce se vor odihni o iau spre miazănoapte, zise Grinley.

— Atunci nu se poate să nu ne vadă când vor pleca, răspunse bancherul, îngrijorat. De când cu întâmplarea de la Pueblo, mi-e frică de oricare din pieile roşii astea afurisite. Oare ăştia doi cine să fie?

— Îi cunosc şi pe unul din ei ştiu şi cum îl cheamă. Îi zice Mokaşi şi e căpetenia nijoraşilor.

— Ce înseamnă numele ăsta?

— Mokaşi vrea să zică bivol. Pe timpul când bivolii cutreierau în număr mare preriile şi savanele, acest Mokaşi era un mare vânător de bivoli. De acolo îi şi vine numele.

— Dacă zici că-l cunoşti, atunci te cunoaşte şi el pe dumneata.

— Da. Chiar am fost o dată pe la tribul lui.

— Ţi-e prieten?

— Mi-era. În timp de pace nu-şi va fi schimbat sentimentele, dar acum au dezgropat securea ele război şi nu te prea poţi încrede în ei.

— Hm... Şi ce e de făcut?

— Nici eu nu ştiu. Dacă coborâm povârnişul şi dăm de el, poate că ne întâmpină cu prietenie, poate nu. În orice caz e mai bine să nu ne vadă.

— Nu-l putem ocoli?

— Ba da. Ar trebui însă să facem un înconjur prea mare şi n-am putea fi diseară la lacul cu păcură. Mai mult încă: nici vorbă n-ar mai fi să ne întâlnim cu Buttler şi Poller, care trebuie să ne iasă înainte. Să-i ia dracu' de indieni că ne-au ieşit tocmai aici în cale! Să... a, îşi întrerupse el vorba, asta ce-o mai fi?

Zăriră dinspre partea de miazăzi a văii alţi doi indieni venind, dar nu călări, ci pe jos. Erau şi ei zugrăviţi pe faţă în culorile de război; unul din ei avea înfipt în conci numai o pană de vultur, deci nu era o adevărată căpetenie; distincţia aceasta arăta că era ceva mai mult decât ceilalţi războinici. Amândoi erau înarmaţi cu puşti.

— Tot nijoraşi sunt şi ăştia? întrebă Rollins.

— Nu, navajoşi, răspunse Grinley.

— Îi cunoşti?

— Nu. Acela cu pană e tânăr, deci s-a distins în vreo luptă după ce-am fost eu pe la ei.

— Uite-i că şed jos în iarbă. De ce?

— Nu ghiceşti? Sunt duşmanii nijoraşilor. Aici e locul unde se întâlnesc iscoadele ambelor triburi. O să fie vărsare de sânge... Navajoşii au descoperit urmele nijoraşilor şi s-au luat după ei. Staţi să vedeţi ce o să se întâmple...

Tremura de înfrigurare ca şi cei doi însoţitori ai săi. De unde se aflau ei puteau vedea bine scena care avea să se desfăşure sub ochii lor, fără să fie zăriţi,...

Navajoşii se târau pe burtă spre stâncă, unde stăteau nijoraşii.

— Mokaşi şi tovarăşul său sunt pierduţi dacă nu fug... şopti Grinley.

— Dumnezeule! explodă Baumgarten înspăimântat. N-am putea împiedica vărsarea de sânge?

— Nu, nu... ba da, răspunse Grinley gâfâind. Trebuie să ne folosim de un prilej atât de bun.

Navajoşii erau acum numai la zece paşi de stâncă. Dacă ajungeau până la ea, luau pe nijoraşi pe la spate şi nu mai exista scăpare pentru ei.

— Cum? întrebă bancherul, care nu pricepea, ce vrea să spună.

— O să vezi numaidecât.

Cu o mişcare repede luă puşca de la oblâncul şeii şi o puse la ochi.

— Pentru Dumnezeu, nu vei fi vrând să tragi! zise Baumgarten speriat şi vru să-l oprească.

Dar în aceeaşi clipă se auzi o detunătură apoi imediat alta. Unul din navajoşi — cel cu pana de vultur — căzu fulgerat la pământ; celălalt făcu o săritură în aer, apoi se prăbuşi şi el mort.

— Doamne, Dumnezeule... i-ai omorât! răcni Rollins înnebunit de groază.

— Spre folosul nostru, răspunse Grinley foarte calm şi ieşi de după stâncă.

La auzul împuşcăturilor cei doi nijoraşi tresăriseră speriaţi, pe urmă se întinseră repede la pământ, crezând că pentru ei erau gloanţele. Dar Grinley le strigă din vârful povârnişului:

— Mokaşi, căpetenia nijoraşilor, poate să se ridice fără frică, deoarece vrăjmaşii săi sunt morţi.

Mokaşi se uită dincotro venea glasul. Îl văzu şi scoase o exclamaţie de mirare.

— Uff! Cine-a tras? întrebă ei.

— Eu!

— Asupra cui?

— Asupra a doi navajoşi.

— Unde erau?

— După colţul acela de stâncă, la spatele vostru. Duceţi-vă să-i vedeţi; amândoi sunt morţi.

Indianul se temu însă să se ridice în picioare şi se târî până aproape de cei ucişi. Scoase pumnalul de la brâu şi se repezi într-acolo, dar văzându-i într-adevăr fără suflare, băgă pumnalul la loc şi strigă lui Grinley.

— Ai dreptate, nu mai mişcă nici unul. Dă-te jos de-acolo şi vino încoace.

— Nu sunt singur; mai sunt doi inşi cu mine.

— Albi?

— Da.

— Adu-i şi pe ei.

— Să-i facem pe voie? întrebă Rollins. Bineînţeles.

— Nu e nici o primejdie?

— Nu. Le-am salvat viaţa şi-mi vor fi recunoscători.

— Ce-ai făcut dumneata, sir, e un asasinat... un dublu asasinat!

— *Pshaw!* Nu-ţi face sânge rău degeaba; doi din indieni ar fi murit oricum. Nu-i omoram eu, îi omorau ei pe nijoraşi. Să le fi făcut un semn, se încăierau şi nu mai rămânea nici unul din ei în viaţă. Soarta a căzut pe navajoşi şi mi-am câştigat astfel prietenia lui Mokaşi. Acum nu mai avem de ce ne teme. Întreprinderea noastră cu petrolul va reuşi, căci nijoraşii ne vor proteja. Haidem la ei.

Porniră după el, dar nu-şi putură stăpâni un simţământ de groază pentru omul acesta care omorâse cu atâta nepăsare doi oameni care nu-i făcuseră nimic.

Trecând pe lângă un tufiş nu văzură cum doi ochi sclipitori îi pândeau şi le urmăreau fiecare mişcare.

După ce dispărură, un indian ieşi din tufiş şi murmură scrâşnind:

— Uff! Ăla înalt e ucigaşul... Nu mai pot învia pe prietenii mei, dar de răzbunat îi voi răzbuna!

Se vârî apoi între tufe şi dispăru.

Era un navajos. Rămăsese de strajă acolo în timp ce tovarăşii săi coborâseră în vale după duşmanii lor.

Grinley cu Rollins şi Baumgarten se îndreptară fără teamă spre căpetenie, care-i aştepta în picioare rezemat de stâncă. De la distanţă nu putuse desluşi chipul lui Grinley, dar acum, când îl văzu la faţă, se încruntă.

— De unde vin ăşti trei albi? întrebă el.

„Prinţul petrolului” se aşteptase la o primire mai prietenoasă din partea lui, de aceea păru descumpănit. Descălecă şi răspunse cu glasul pe jumătate:

— Calea noastră a început de la Gila.

— Şi unde se va sfârşi?

— La râul Chelly.

— Sunteţi singuri?

— Da.

— Mai vin şi alţi albi după voi?

— Nu. Şi chiar de-ar veni, nu sunt prieteni de-ai noştri.

— Ştiţi voi că am rupt în două pipa păcii?

— Da.

— Şi totuşi îndrăzniţi să vă abateţi în calea noastră?

— Duşmănia voastră e îndreptată împotriva navajoşilor, nu a albilor.

— Albii sunt şi mai răi decât câinii de navajoşi. Pe când nu se aflau albi pe aici, era pace între toţi indienii. Numai albii au stârnit duşmănie şi ură în sânul nostru. Se cuvine să nu-i cruţăm.

— Vrei să spui cu asta că ne sunteţi vrăjmaşi?

— Da, vrăjmaşi de moarte.

— Dar gloanţele mele v-au scăpat de pumnalele navajoşilor... Drept mulţumire vrei să ne pui la stâlpul de tortură ori să ne frigi de vii?

Un zâmbet dispreţuitor flutură pe buzele căpeteniei când răspunse:

— Vorbeşti de stâlpul de tortură şi voi sunteţi trei, pe când noi numai doi. Te şi crezi în puterea noastră. Pari să ai curajul broaştei care sare singură în gura şarpelui când i s-a uitat numai în ochi.

Insulta aceasta nu era datorită probabil atât duşmăniei de-acum dintre indieni şi albi, ci unei păreri mai vechi pe care o avea căpetenia. Despre Grinley.

— Mokaşi, viteaza căpetenie a nijoraşilor, nu mă mai recunoaşte? zise banditul, ca să împiedice pe indian să spună ceva ce ar fi dat de bănuit celorlalţi doi care îl însoţeau.

— Ochiul meu nu uită niciodată un chip pe care l-a mai văzut o dată în viaţa lui, răspunse cu trufie indianul.

— Eu am fost întotdeauna prietenul nijoraşilor şi nu le-am făcut nici un rău.

— Uff! Pentru ce spui astfel de cuvinte? Să te fi atins numai de degetul cel mic al unuia din războinicii mei, n-ai mai fi acum în viaţă.

— Nu înţeleg pentru ce eşti atât de duşmănos faţă de mine. Atât de puţin preţ pui tu pe viaţa ta că nici nu întinzi mâna salvatorului tău?

— Spune-mi mai întâi cât era de când văzuseşi pe nijoraşii împuşcaţi adineauri şi de când îi urmăreai.

— Nu-i văzusem decât cu două minute mai înainte de a-i ucide, ca să te scap pe tine de la o moarte sigură.

— Îţi făcuseră ceva?

— Nimic.

— Aveai să te răzbuni pentru ceva?

— Nu.

— Atunci de ce i-ai omorât?

— Ca să te scap pe tine, după cum ţi-am mai spus.

— Câine! tună Mokaşi cu ochii fulgerători. Mulţi vânători şi războinici îmi datorează viaţa şi nu le-am adus-o aminte niciodată, deşi au trecut ani la mijloc. Tu însă te afli numai de câteva minute înaintea mea şi mi-ai spus de cinci ori pânăacum că eşti salvatorul meu. Dacă îţi iei astfel singur răsplata, n-ai ce mai aştepta de la mine. Ţi-am cerut eu să mă salvezi?

Grinley o sfeclise, totuşi încercă să pară îndrăzneţ.

— Nu, fără mine ai fi însă acum mort.

— Aşa crezi tu! Uită-te colo lângă peretele de stâncă... Sunt caii noştri care ne-ar fi dat îndată de veste că s-apropie cineva. Tocmai îi auzisem sforăind şi pusesem mâna pe cuţit când au răsunat împuşcăturile tale. Navajoşii ţie nu-ţi făcuseră nimic. Nu te-ai luat cu ei la luptă dreaptă, ci i-ai omorât mişeleşte pe la spate. Eşti un ucigaş, nu războinic. Uite colo trupurile lor. Am eu dreptul să le iau scalpurile? Nu, căci n-au murit vitejeşte ci omorâţi de o mână vicleană. Dacă nu veneai tu, ne-am fi luptat ca războinici viteji şi scalpul învinsului ar fi fost mândria învingătorului. Ştii tu cine e acela în al cărui păr e înfiptă pana? Numele lui e Khasti-tine[1], măcar că nu avea decât douăzeci de ani. I se zicea astfel pentru vitejia şi mintea lui ageră. Şi pe un astfel de războinic ai cutezat tu să-l omori, păgubindu-mă pe mine de floria de a-l fi biruit! Şi în loc de răzbunare vrei recunoştinţă?

Lui Grinley îi pierise tot curajul; de asemenea şi tovarăşilor săi.

— Aşa sunteţi voi albii, urmă căpetenia. Câţi sunt dintre voi care se pot făli cu vitejia lor? Staţi aici până ce mă voi întoarce. Dacă îndrăzniţi să faceţi o mişcare, sunteţi pierduţi.

Căpetenia făcu un semn celuilalt nijoraş şi porni cu el să cerceteze urmele.

---

[1]Om bătrân.

— Vai de mine şi de mine! se tânguia bancherul, în ce bucluc ne-ai băgat, mister. Dracu' ştie cum o să ieşim din încurcătură!

— Un asasin... zise Baumgarten, înfiorându-se. Are dreptate indianul. Pentru ce i-ai împuşcat când nu-ţi făcuseră nimic, sărmanii? Bietul Khasti-tine, atât de tânăr şi atât de renumit. Nu te îngrozeşti dumneata singur de fapta dumitale, sir?

— Taci! se răsti Grinley la ei. E tot cum am spus eu: am salvat viaţa căpeteniei. Povestea cu sforăitul cailor e o minciună sfruntată.

— Mă îndoiesc. Omul ăsta pare să ştie ce spune. Stăteam ca nişte copii certaţi în faţa lui. Cred că ar fi mai bine s-o ştergem cât mai repede de-aici.

— Să nu cumva să încerci, mister Baumgarten. S-ar lua după noi şi n-ar mai fi scăpare, pe când aşa e posibil să ne lase în pace. S-aşteptăm; vom vedea ce-o să mai fie.

Trecu mai bine de un sfert de ceas până să se întoarcă nijoraşii.

— Răzbunarea te şi pândeşte, zise căpetenia lui Grinley. Vei fi pedepsit în curând fără să-mi murdăresc eu mâinile. Navajoşii erau trei nu doi. Cel de-al treilea, stătea de strajă şi a văzut tot ce s-a întâmplat fără să poată împiedica crima. Te va urmări cu înverşunare şi nu va avea linişte până ce pumnalul lui nu va pătrunde adânc în pieptul tău. Scalpul ţi-e tot atât de nesigur pe cap cum e picătura de rouă pe o frunză bătută de vânt. Eu nu mai am nici un amestec în cele ce te aşteaptă. Dar ce căutaţi voi la Chelly?

— O bucată de pământ, răspunse cu sfială banditul.

— Îţi aparţine ţie?

— Da.

— Cine ţi l-a dăruit?

— Nimeni.

— Şi totuşi susţii că e al tău!

— Da. E un *Tomahawk-improvement*.

— Cu atât mai rău.

— De ce?

— Fiindcă e un cuvânt care înseamnă hoţie şi jaf. Un pământ la Chelly! Zici că e al tău. Şi ai în faţa ta pe Mokaşi, căpetenia nijoraşilor, care stăpânesc de drept întregul ţinut al Chellyului. Câini râioşi ce sunteţi! Ce-ar zice albii de dincolo de apa cea mare când am veni la ei şi am spune că ţara lor e proprietatea noastră? Şi noi să-i lăsăm să dea năvală peste noi şi să ne ia tot? O bucată de pământ în ţinutul nostru pe care te-ai făcut stăpân fără s-o fi cumpărat sau să-ţi fi fost dăruită! Ar trebui să te dobor cu pumnul ăsta al meu, dacă nu mi-ar fi scârbă de tine. Hai, plecaţi, pieriţi din ochii mei, nemernicilor şi duceţi-vă pe zdreanţa de pământ la care râvniţi cu atâta lăcomie. Fiţi însă siguri că n-o s-aveţi multă vreme parte de ea.

Întinse mâna poruncitor spre ieşirea din vale şi le întoarse spatele. Încălecară în grabă şi porniră în galop, bucuroşi că scăpaseră numai cu atât.

Ca să înţelegem cuvintele căpeteniei trebuie să lămurim felul cum puneau albii stăpânire pe pământurile indienilor. După o lege a proprietăţilor, oricare cap de familie sau bărbat în vârstă de douăzeci şi unul de ani îşi putea însuşi un teren de 163 acri fără nici o plată; singura condiţie era să-l lucreze vreme de cinci ani. De asemenea milioane de acri fuseseră sacrificate pentru căile ferate.

Cât priveşte legea *Tomahawk-improvement*, era suficient să-şi aleagă cineva o bucată de pământ, să-şi facă pe ea o colibă şi să semene o mână de cereale şi pământul de-acum încolo era proprietatea lui. Despre ce spuneau indienii, stăpânii de drept ai pământului, nu întreba nimeni.

După ce ieşiră din vâlcea, cei trei albi merseră o bucată de vreme în tăcere. Grinley era revoltat de purtarea căpeteniei şi-şi frământa creierii cum să facă să-şi câştige iar

consideraţia bancherului care începuse să se teamă cumplit.

— Aşa sunt ticăloşii ăştia de indieni, zise el deodată. Răi şi nerecunoscători. Le poţi face cel mai mare bine şi într-o bună zi, în loc să nu ştie ce să mai facă pentru tine ca să-ţi mulţumească, se poartă ca nişte măgari.

— *Yes*, întări bancherul dând din cap. Ne găsisem beleaua cu ticălosul ăla şi să fim mulţumiţi că am scăpat numai cu atât. Credeam că s-a isprăvit cu noi.

— Fii sigur că se şi isprăvea dacă nu mi-ar fi dat căpetenia în sinea lui dreptate. Ştia el bine că i-am scăpat viaţa. Al dracului să fiu dacă voi mai lua vreodată apărarea vreunuia din ei.

— Ai dreptate, nici nu merită.

Din cuvintele bancherului reieşea că nu găsea nici o vină lui Grinley. Făcea parte din yankeii aceia pentru care o viaţă de om nu înseamnă nimic. Acum când primejdia trecuse, nu-i mai păsa că vieţi omeneşti fuseseră răpuse sub ochii lui.

Nu tot astfel era cu Baumgarten. Acesta, ca european, avea altă fire. Găsea fapta lut Grinley de-o cruzime fără margini şi nu o putea ierta.

— Ai făcut dumneata vreun bine în viaţa dumitale unui indian? întrebă el grav pe Grinley.

— Eu? Ce întrebare! Mai ales nijoraşii ăştia au să-mi mulţumească pentru multe.

— După purtarea căpeteniei, nu prea-mi vine să cred.

— Fiindcă e un nemernic. Dar i-ascultă, mister, ai aerul că-mi faci şi dumneata imputări acum în loc să-mi mulţumeşti că te-am scos din Pueblo.

— Hm! Drept să-ţi spun, din ce stau să mă gândesc mai bine, din ce găsesc unele lucruri mai ciudate.

Grinley îi aruncă o privire scrutătoare: vru să-l repeadă dar se răzgândi şi zise:

— Ce anume lucruri — dacă-mi dai voie să întreb?

— Nu e nevoie să le ştii.

— Nu? Pentru ce?

— Chiar dacă ţi le-aş spune, tot nu mi-ai răspunde.

— Te înşeli.

— Ştii ce? S-o lăsăm încurcată.

— Ba deloc. Te rog să te explici.

— Aşa? Bine. Părerea mea e că nu-ţi suntem datori, nici un fel de recunoştinţă.

— Crezi?

— Sunt convins. Pentru afacerea pe care o plănuim, n-avem de ce-ţi mulţumi, deoarece eşti plătit. Cât pentru salvarea noastră din cetăţuie, era mai bine dacă n-o făceai. Ne-ai scos de acolo pentru a ne expune la primejdii şi mai mari.

— Care sunt astea?

— Ai împuşcat pe cei doi navajoşi şi moartea lor nu se poate să rămână nerăzbunată.

— *Pshaw!* De unde au să afle ai lor că eu l-am omorât?

— N-ai auzit că erau trei? Cel de-al treilea ne va urmări pas cu pas şi n-are să se lase.

Grinley râse silit, vrând să pară nepăsător.

— Tare eşti dumneata deştept! zise el. Crezi că Mokaşi a spus într-adevăr ce gândea?

— Da.

— Se vede că nu cunoşti Vestul. Mokaşi a plecat el însuşi în iscoadă. Faptul că n-a trimis pe altcineva dintre războinicii săi dovedeşte că e vorba de ceva foarte serios la mijloc. S-a izbit în drum de trei din duşmanii săi, de asemenea iscoade ca şi el. Pe doi i-am omorât eu, al treilea trăieşte şi a văzut cu ochii lui iscoadele nijoraşilor. Crezi dumneata că-i arde lui acum să ne urmărească pe noi sau s-alerge să dea de veste la ai săi că Mokaşi se află aici? Acesta va căuta să împiedice cu orice preţ pe navajos s-ajungă în tabără şi va porni după el ca să-l omoare. E sau nu aşa?

— Hm! mormăi Baumgarten. Se poate să fie aşa, dar se

poate să fie şi altminteri.

— E chiar aşa după cum spun eu, poţi fi sigur...

Tăcu, îşi struni calul şi privi în zare. Din pădurea care se vedea înaintea lor se iviră doi călăreţi care se opriseră şi ei zărindu-i.

— Doi albi, pare-mi-se, zise Grinley. Pun rămăşag că nu pot fi altcineva decât Buttler şi Poller. Şi chiar dacă nu, ei doi şi noi trei, n-avem de ce ne teme.

Porniră iar şi se întâlniră faţă-n faţă. Erau într-adevăr complicii lui Grinley.

— Hi, aţi găsit drumul liber? îi întrebă el.

— Da, răspunse Buttler. Nici urmă de indian; parcă am fi în timp de pace.

— Dar Gloomy-water?

— Foarte lesne.

— Şi de petrol ce ziceţi?

— Extraordinar! răspunse banditul cu entuziasm. Apoi întorcându-se spre bancher: Ia miroase-ne, rogu-te, niţel. Cum îţi place parfumul ăsta? Ulei de trandafiri, ai?

Bineînţeles că mirosul de petrol le îmbibase hainele şi se simţea de la distanţă. Chipul lui Rollins strălucea de bucurie.

— A trandafiri n-aş putea zice, răspunse el râzând, dar drept să vă spun că ăsta îmi place de-o mie de ori mai mult. Şi-apoi câtă vreme îţi trebuie s-aduni o sticlă de ulei de trandafir, pe când petrolul curge în valuri. Mirosul lui e mai plăcut pentru mine decât toate parfumurile din lume. Dumneata ce zici, mister Baumgarten?

— Cred că ai dreptate, răspunse contabilul, care se mai înseninase la faţă.

— *Well*. Nu prea vroiai să mă crezi, dar sper că te-ai convins, nu e aşa?

— Nu te supăra, sir, dar cam aşa e.

— Am băgat şi eu de seamă, se amestecă şi Grinley acum în vorbă. Eram însă prea mândru, ca să mă simt jignit. Sper

că de data asta mister Baumgarten nu mai pune la îndoială buna mea credinţă. Deocamdată sunt de părere să ne oprim aici. S-ar putea să fie prin pădure indieni şi să ne vadă.

— Indieni? întrebă Buttler neliniştit. V-aţi întâlnit cu vreunul din ei?

— Da.

— Zău? Când?

— Mai adineauri.

— Din ce trib?

— Din al nijoraşilor. Era chiar căpetenia lor.

— Şi n-aţi avut vreo neplăcere din partea lui?

— Nu prea. Ni s-ar fi putut întâmpla şi mai rău.

Povesti cele ce se petrecuseră şi negreşit că Buttler şi Poller îi dădură dreptate.

În vremea asta ajunseră în pădure. Copacii erau atât de deşi, încât fură nevoiţi să-şi întrerupă conversaţia şi să călărească unul în urma altuia, ceea ce nu convenea defel bancherului; care ardea de nerăbdare să afle cât mai multe despre sursa de petrol.

După câtva timp ieşiră din pădure şi dădură de o câmpie întinsă. Puteau alătura acum caii şi sta de vorbă. Rollins nu mai isprăvea cu întrebările despre Gloomy-water şi Buttler i-o descria cu un entuziasm exagerat. De-abia aştepta să se vadă acolo.

— Răbdarea dumitale nu va fi pusă la prea multă încercare, căci peste o oră şi jumătate ajungem, îl linişti Buttler.

— O oră şi jumătate? Şi v-am întâlnit acum o jumătate de oră; înseamnă, deci, că aţi plecat de acolo acum două ore. Pentru ce nu mai înainte? O veste ca asta nu suferă întârziere.

Observaţia lui îl cam încurcă pe bandit, căci nu-i putu spune pentru ce zăbovise, găsi însă repede răspunsul.

— Era de datoria noastră să cercetăm bine împrejurimile,

ca să ne asigurăm că nu vă aşteaptă vreo primejdie, zise el. Şi apoi, vroiam sa ocolim lacul, ceea ce ne îngreuna drumul, căci acolo pământul este umed şi cleios. De-abia am isprăvit acum câteva ore.

— N-aţi găsit nimic suspect?

— Nimic; puteţi fi fără grijă, sir.

Rollins nu mai putea de bucurie. Aşadar, după o oră va vedea cu ochii lui ceea ce nici nu visase. Milioane, multe, foarte multe milioane îl aşteptau. Era atât de vesel încât îi venea să sărute pe toată lumea. Se mulţumi să strângă numai mâna contabilului şi-i şopti:

— În sfârşit, la ţintă! Vom ieşi din nesiguranţă. Dumneata nu te bucuri, Baumgarten?

— Ba da, sir, răspunse el simplu.

— Ba da, sir, repetă Rollins după el clătinând capul. Tonul cu care spui asta e aşa de rece şi nepăsător, ca şi când afacerea nu te-ar interesa defel.

— Să nu vorbeşti aşa, sir. Ştii că iau parte din inimă la tot ce te priveşte şi mă bucur împreună cu dumneata. Dar îmi cunoşti firea şi...

— Da, Baumgarten! îl întrerupse Rollins, eşti omul care nu îşi prea manifestă simţămintele; în cazul de faţă însă, poţi fi ceva mai expansiv, ce dracu'! Şi uite, ceea ce nu ţi-am spus până acum. În întreprinderea aceasta vei fi şi dumneata părtaş. Crezi că voi veni cu familia mea să mă stabilesc în vestul acesta sălbatic? Nici nu mă gândesc. Voi face deocamdată lucrările preliminare. Voi aduce ingineri, echipe de oameni pricepuţi sub conducerea unui director, care va avea depline puteri să lucreze în numele meu. Cine crezi că va fi acesta? (Îl privi în ochi şi clipi cu înţeles.) Sau nu cumva ai intenţia să mucezeşti toată viaţa dumitale într-un orăşel de provincie?

— Nu m-am hotărât încă ce voi face mai târziu, sir.

— *Well*, atunci ai bunătatea şi te gândeşte. Ce-ar fi ca

acest director despre care-ţi vorbeam să fie mister Baumgarten?

La aceste cuvinte, contabilul se ridică în scări şi întrebă uluit:

— Vorbeşti serios, sir?

— *Yes!* Ştii că eu nu glumesc cu astfel de lucruri serioase. E un post destul de greu şi mai ales de răspundere, de aceea vei avea, pe lângă o leafă foarte bună, parte la beneficii. Primeşti?

— Din toată inima!

— Bine. Bate palma.

Îşi strânseră mâinile, apoi Baumgarten zise emoţionat:

— Nu, sir, nu sunt omul vorbelor; mă cunoşti şi ştii că nu sunt un ingrat. Strădania mea va fi să fiu vrednic de postul pe care mi-l vei încredinţa.

— Nici nu mă îndoiesc, dragul meu.

— Din cele ce-am înţeles de la mister Grinley, aici în Vestul Sălbatic se cer oameni curajoşi şi îndrăzneţi.

— Voi avea eu grijă să ai astfel de oameni.

— Se vor da lupte. Sau crezi că indienii vor privi cu nepăsare pe străinii care se vor stabili în locurile acestea atât de bogate în petrol?

— N-au să aibă încotro.

— Hm! Vor susţine că terenul e al lor şi...

— Nu-ţi bate capul cu astfel de gânduri, mister, îl întrerupse Grinley. N-ai auzit ce spunea Mokaşi? Să mă duc liniştit la „peticul" meu de pământ şi să mi-l iau în primire.

— Nu vorbea serios.

— Ba foarte serios.

— Bine, să zicem. Dar aparţine într-adevăr terenul nijoraşilor? S-ar putea ca să revendice şi alţi indieni, de pildă navajoşii, drepturi...

— Ce vor spune ei nu ne interesează pe noi. Eu îmi am Tomahawh-improvement-ul meu şi nu-mi pasă de ei.

Deocamdată e aici în buzunar. L-am legalizat la tribunal şi e valabil. Îndată ce-mi veţi da cecul pentru San Francisco e al dumneavoastră. Nici un indian nu vă mai poate face nimic. Gloomy-water vă aparţine pe veci.

— Toate bune, sir, dar dacă indienii nu vor să ştie de legile noastre?

— Vor fi constrânşi. Veţi avea oameni înarmaţi până în dinţi care ştiu să mânuiască pumnalul şi pistolul. Aceştia îi vor pune cu botul pe labe pe indieni. De altminteri, fiţi sigur că întreprinderea dumneavoastră va atrage în curând o populaţie destul de numeroasă, care va putea nu numai să le opună rezistenţă, dar va reuşi să-i şi izgonească din ţinut. Aduceţi maşini! Maşinile sunt cei mai mari şi mai temuţi duşmani ai indienilor.

Aici avea dreptate. Acolo unde albul şi-a instalat puterea cu aburi, indianul s-a dat la o parte. Aşa vrea soarta. Maşina e un adversar de nebiruit, deşt nu atât de grozav şi neîndurător ca puşca, vărsatul sau alte molime de care cad seceraţi atâţia din ei şi vor mai cădea încă, după cum au pierit bizonii savanelor stârpiţi pe capete de vânători, până ce n-au mai rămas decât rarele exemplare de prin grădinile zoologice.

10. Sursa de petrol

După vreo oră călăreţii ajunseră într-oregiune deluroasă şi împădurită cu brazi.

— Ce loc sinistru! spuse Rollins văzând întunericul din jurul lui.

— Lasă că aici nu e nimic, răspunse Grinley. La Gloomy-water să vezi.

— Mai e mult până acolo?

— Nu. Cum vom ajunge la prima văgăună vom fi la ţintă.

Ajunseră la o râpă mărginită de stânci în fundul căreia curgea un firicel de apă pe care pluteau nişte ochiuri de grăsime. Grinley nu apucase să vorbească până acum cu cei doi şi era oarecum îngrijorat, neştiind dacă-şi vor fi îndeplinit bine însărcinarea. Acum se linişti şi zise bancherului:

— Asta e o scurgere de-a lui Gloomy-water. Ce crezi că e ceea ce pluteşte deasupra apei?

— Petrol? întrebă acesta uitându-se în jos.

— Da, petrol.

— Adevărat, adevărat? Păcat, mare păcat că se pierde atâta.

— Lasă să se piardă, mai rămâne destul, fii pe pace. Mai târziu poţi găsi un mijloc ca să nu se piardă nici măcar cantitatea asta neînsemnată.

— Desigur, desigur, mister Grinley. Bagi de seamă cum miroase? Pe măsură ce înaintăm, mirosul devine tot mai puternic.

— Cum să nu! Aşteaptă numai s-ajungem la baltă şi atunci să vezi.

Mirosul era într-adevăr din ce în ce mai pronunţat. Deodată pereţii de stâncă se lărgiră şi bancherul rămase încremenit. De asemenea şi Baumgarten. Într-o vale adâncă se afla balta de petrol. Malurile erau numai o fâşie îngustă de pământ de pe care molifţi uriaşi se întindeau până sus în deal printre tufe. În vârful dealului brădetul era atât de des încât nici o rază de soare nu pătrundea până în vale.

Deşi era ziua mare, în vale domnea întunericul. Nici o adiere de vânt nu mişca ramurile, nu se auzea nici un ciripit de păsărele, nici un fluturaş mi zburda în aer. Totul părea mort. Părea? Nu. Căci aşa şi era. Deasupra bălţii, pluteau

nenumăraţi peşti morţi ale căror trupuri de un mat lucitor apăreau bizar din mohoreala apei. Şi-apoi, mirosul acela tare de petrol. Balta aceea pe care nu o încreţea nici o undă părea un enorm ochi mort; îşi purta pe drept numele de „Apa întunecată”. Impresia pe care o făcu asupra lui Rollins şi Baumgarten fu atât de puternică încât rămaseră câtva timp fără să scoată, un cuvânt.

— Asta e Gloomy-water! întrerupse Grinley tăcerea apăsătoare. Ei, ce zici, mister Rollins, cum îţi place?

Banchetul păru că se trezeşte dintr-un vis, răsuflă o dată adânc şi răspunse:

— Cum îmi place? Ce-ntrebare! Pe cât ştiu, vechii greci aveau o apă pe care trebuiau s-o treacă morţii ca s-ajungă pe lumea cealaltă. Îmi închipui că aşa va fi fost apa aceea, aşa şi nu altfel.

— Habar n-am de cum or fi fost apele grecilor, dar nu cred să fi fost ca asta, fiindcă n-aveau petrol. Ia să facem acum un înconjur al bălţii.

Descălecară şi-şi legară caii de copaci. Nu era chip să-i ţii; sforăiau şi zvârleau din picioare vrând s-o ia la fugă. Nu puteau suferi mirosul de petrol.

Grinley se aplecă peste apă, făcu palmele căuş, le scoase pline şi le mirosi.

— Poftim, convinge-te şi dumneata, sir. Uite cum plutesc milioanele de dolari sub ochii dumitale, zise el bancherului.

Rollins vârî şi el mâinile în baltă, încercă în câteva locuri apa fără fă spună un cuvânt. Clătina numai capul din când în când; părea că-şi pierduse graiul, dar ochii îi luceau şi chipul exprima desluşit gândurile care îl frământau. Mâinile îi tremurau şi-i trebui într-adevăr o mare sforţare ca să poată vorbi în sfârşit.

— Cine ar fi crezut... şi-ar fi putut închipui... bâigui el. Mister Grinley, e mai mult decât m-aş fi aşteptat...

— Da? Mă bucur, n-ai idee cum mă bucur! râse şarlatanul.

Te-ai convins, sper, că sunt om cinstit şi că n-am vrut să te trag pe sfoară.

Rollins îi întinse amândouă mâinile.

— Dă-mi voie să-ţi strâng mâna. Eşti un om de onoare. Îţi cer iertare că am putut să te bănuiesc un moment, dar nu era vina mea.

— Ştiu, ştiu, zise Grinley împăciuitor. Străinii aceia ţi-au zdruncinat încrederea. N-ar fi trebuit să te iei după ei. Nu face nimic, bine că a ieşit astfel. Ia vezi acum ce ecu petrolul. Examinează-l.

— L-am examinat. E petrol adevărat. De unde vine? Are balta, mai bine zis lacul, un afluent?

— Nu, numai scurgerea asta mică. Trebuie să fie în adânc un izvor, adică, două, unul cu păcură, altul cu apă. După cum vezi, n-ai decât s-aduni păcura de deasupra şi s-o bagi în butoaie.

Rollins nu mai ştia ce să spună de bucurie, dar Baumgarten, mai puţin entuziasmat, vedea lucrurile altfel.

— Foarte bine, n-ai decât s-aduni păcura de deasupra. Şi pe urmă? Când şi în cât timp iese alta la suprafaţă? cercetă el.

— Probabil că foarte repede, ca să nu se piardă timp.

— Hm! Rămâne de dovedit. Nu poate ieşi mai mult decât ceea ce vedem noi aici. Cred că pârâiaşul nu dă mai mult de un litru de petrol pe oră. Asta e tot la ce ne putem aştepta.

— Crezi? Numai atât? Un litru pe ceas... zise bancherul dezamăgit şi galben ca un mort.

— Da, mister Rollins, atât şi nimic mai mult. Îţi dai seama că nu se poate scurge mai mult decât izvorăşte din pământ. Şi chiar de-ar fi de zece, de o sută de ori mai mult, ce înseamnă o sută de litri pe oră? Un fleac! Socoteşte cheltuielile de instalaţie, capitalul de exploatare, locul acesta îndepărtat şi pustiu, primejdiile care te ameninţă la tot pasul, başca greutăţile de transport pentru o sută de litri pe oră!

— Nu poate fi mai mult?... nu te înşeli?...

— Nicidecum. De când dăinuieşte lacul acesta? Nu se pot număra anii. Poate să fie veacuri, milenii... Dacă ar izvorî mai mult, cât de gros ar trebui să fie stratul de la suprafaţă! Nu, sir, aici nu e nimic de făcut.

— Nimic... nimic! bâigui bancherul apucându-se cu mâinile de cap. Atunci toată bucuria, toate speranţele mele s-au năruit dintr-odată! Atâta drum făcut degeaba! Îmi vine... îmi vine să înnebunesc!

Grinley se înspăimântase şi el la cele auzite. Cu câtă trudă şi primejdii nenumărate cărase petrolul aici, butoi după butoi! Şi câte parale cheltuise! Şi acum, aproape de succes, să-şi vadă planurile năruite! Se simţea distrus şi nu putea scoate un cuvânt. Aruncă o privire deznădăjduită lui Buttler.

Acesta înţelese situaţia: şiretenia lui îi folosi şi de astă dată ca să scoată pe frate-său din încurcătură. Nu degeaba fusese el şeful bandei Scormonitorilor.

Râse scurt şi cu înţeles, apoi zise bancherului:

— Nu pricep de ce te boceşti, mister Rollins. Dacă ar fi aşa, crezi dumneata că Grinley şi-ar fi putut pune atâta nădejde în Gloomy-water?

— Nu? întrebă bancherul cu o licărire de speranţă în suflet.

— E lesne de înţeles. Să fi izvorât aici petrolul în cantităţi atât de mari, era el nebun să-ţi ofere dumitale afacerea? Ar fi păstrat-o pentru sine. Se cere însă un capital respectabil ca să poţi exploata sursa, capital pe care el nu-l are. Întreprinderea e destul de costisitoare. Anumite pregătiri...

— Ce pregătiri? întrebă repede bancherul.

— Hm! Mă mir că întrebi. Ai studiat dumneata fizica?

— Nu.

— Păcat! Să-ţi dau atunci o mică explicaţie, mai bine zis o comparaţie. Calul ţi-e culcat în iarbă; te aşezi în şa şi vrei să pleci. Se va ridica el de jos cu dumneata în spinare?

— Da.

— Nu o să-i fie prea greu?

— Nu.

— Bine. Să zicem însă că în locul calului e un căţeluş; ar putea şi căţelul sa te ridice în spinare?

— Nu.

— De ce?

— Fiindcă i-aş fi prea greu.

— Aşa. Acum să ne întoarcem la petrol.

— Cum? adăugă bancherul, care nu înţelegea unde vrea s-ajungă Buttler.

— Exemplul pe care vi l-am dat vrea să spună că un corp greu care apasă peste unul mai uşor, nu-l lasă să se ridice la suprafaţă; cred că asta pricepi, nu e aşa?

— Hm... da...

— Şi dumneata, mister Baumgarten?

— Da, răspunse contabilul, care urmărise şi el cu atenţie explicaţia banditului.

— Ştii de asemenea ce corp e mai greu, petrolul sau apa?

— Apa.

— *Very well!* Îţi dai seama cât de mare trebuie să fie cantitatea de apă din lac.

— Da, mii şi mii de litri.

— Şi în fundul lui există o sursă de petrol, adică o mică gaură prin care izvorăşte petrolul. Dar deasupra acesteia apasă miile de litri de apă. Poate petrolul să iasă deasupra?

— Nu.

Baumgarten căzu în cursă. Era om al cifrelor şi se pricepea prea puţin la fizică; nu ştia că tocmai din pricină că e uşor, orice ulei iese deasupra apei.

Grinley prinse iar curaj. Pe chipul lui Buttler apăru un zâmbet de triumf.

— Aşadar, urmă el, petrolul care izvorăşte din fundul lacului nu poate ieşi la suprafaţă. Vedem aici o cantitate foarte mică, puţinul ce se poate strecura prin vreo crăpătură.

Pompezi apa din lac, sau cauţi un alt mijloc de scurgere şi vei vedea petrolul ţâşnind până la sute de metri în aer. Nu ţi-ar ajunge toate butoaiele din ţară ca să-l aduni. Dacă Grinley ar fi avut mijloacele să-şi cumpere pompele şi aparatele care îi trebuie, nu-ţi vindea el dumitale terenul, fii pe pace.

Vorbele lui îşi făcură efectul. Rollins era fericit şi Baumgarten se lăsă convins. Petrolul exista, nu mai încăpea îndoială; trebuia numai găsit mijlocul de captare. Mai discutară cât discutară şi Rollins se hotărî să încheie afacerea pe loc, vru însă mai înainte să mai ocolească lacul, ca să-şi dea seama de întinderea lui.

— N-ai decât, încuviinţă Grinley. Poller o să vă conducă.

Buttler şi Grinley rămaseră singuri.

— Uf! răsuflă el uşurat. Cât pe-aci să scăpăm chilipirul din mână. Ideea ta a fost minunată.

— Te cred! Dacă nu eram eu, te ştergeai pe bot de suta de mii de dolari.

— Cu explicaţiile tale, i-ai băgat în cofă.

— *Pshaw!* Rollins e un dobitoc şi Baumgarten mult prea prudent.

— Au să treacă pe lângă peşteră. Crezi că au să observe ceva?

— Nu. Am muncit până ne-am spetit ca să ştergem urmele. Aş fi însă de părere să isprăveşti cât mai repede, ca să nu ne pomenim cu indienii în spate. Mâine dimineaţă s-o ştergem. Ce facem cu ăştia doi? Pumnalul sau glonţul?

— Hm! Parcă n-aş vrea...

— Să-i lăsăm atunci în viaţă? Mare prostie!

— Nu înţelegi ce vreau să spun. Nu mi-ar plăcea să-i văd murind; amintirea e neplăcută. Ce-ar fi să-i închidem în peşteră?

— Ideea nu e rea. Îi legăm şi-i lăsăm acolo. Mor ei şi-aşa, fără să-i omorâm noi. Când să-i închidem?

— Îndată ce vom avea hârtia la mână, îi pocnim cu patul

puştii în cap şi-i ameţim.

— Şi pe Poller?

— Nu încă. Probabil că vom mai avea trebuinţă de el. Până ieşim din locurile astea primejdioase, e mai bine să fim trei decât doi. Pe urmă, scăpăm lesne şi de el.

Într-adevăr, locurile erau cât se poate de primejdioase. Nici nu bănuiau că sunt spionaţi. Nu departe de acolo, un indian stătea ascuns în tufiş şi urmărea tot ce se petrecea. Era navajosul care văzuse cum Grinley îi ucisese tovarăşii fără să-l poată împiedica.

Grinley cu Buttler se întinseră în iarbă, aşteptând întoarcerea bancherului.

— Nu pleacă încă, îşi zise indianul. Am destul timp să mă duc după războinici de-ai noştri ca să-i aduc aici.

Ieşi din tufiş şi pieri în văgăună, fără să lase vreo urmă sau să-l fi simţit cineva.

Peste puţin se întoarseră şi ceilalţi trei albi.

— Ei, domnilor, le zise Grinley, acum după ce aţi văzut tot, ce-aveţi de gând?

— Să cumpăr terenul, răspunse hotărât bancherul.

— Te-ai convins în sfârşit că afacerea e într-adevăr strălucită?

— Nu chiar atât pe cât spuneai şi pe cât credeam.

— Degeaba încerci, sir. Nu las din preţ şi nici nu e vreme de tocmeală. Mă tem că indienii sunt pe urmele noastre şi n-aş avea defel poftă să mă las jupuit de viu.

— Atunci să plecăm imediat... zise bancherul înspăimântat.

— Nu plecăm până ce nu încheiem afacerea, după cum ne-a fost vorba. Îndată ce hârtiile vor fi semnate, pornim.

— Bine. Mister Baumgarten, dumneata ce zici? Înainte ca să aibă contabilul timp să răspundă,

Grinley zise supărat:

— Dacă şi acum mai stai la îndoială, sir, consider reţinerea

dumitale ca o adevărată insultă. Scurt: vrei ori nu vrei?

Intimidat de glasul asprit al banditului, Rollins se grăbi să răspundă:

— Vreau, desigur că vreau...

— Atunci să isprăvim odată, ce atâta tevatură! Actul de vânzare e gata, trebuie numai iscălit. Scoate cerneala şi condeiul.

Rollins semnă cecul şi Grinley actul.

Când banditul văzu cecul în mână, rânji mulţumit şi zise cu o intonaţie ciudată.

— Aşa, mister Rollins, iată-te proprietarul de veci al acestei bogate surse de petrol. S-o stăpâneşti sănătos! Şi fiindcă totul îţi aparţine acum, o să-ţi dezvălui o taină care ţi-ar putea prinde bine.

— Ce taină?

— O peşteră ascunsă în stâncă.

— Atâta tot?

— Să nu ţi se pară un lucru de dispreţuit, sir. Peştera asta îţi poate servi şi de magazie de provizii şi de loc de adăpost la o năvală a indienilor. Ba s-ar mai putea să fie în legătură cu stratul de petrol care trebuie să fie în mari cantităţi în pământ.

— Zău?

— Mai mult ca sigur. N-am avut încă timp să cercetez.

— Atunci să mergem s-o vedem; voi pune mai târziu să se facă sondaje.

— Bine, să mergem.

Porniră cu toţii pe malul bălţii şi se opriră într-un loc unde stânca se sfârşea tocmai la marginea apei. Aici era o îngrămădire de bolovani pe care Buttler şi Poller se apucară să-i dea la o parte. În curând se văzu o gaură care ducea înăuntrul stâncii.

— Asta e peştera! strigă bancherul. Să lărgim deschizătura... repede, repede... Pune mâna, Baumgarten!

Se aplecată amândoi în acelaşi timp; Buttler aruncă o privire întrebătoare lui Grinley, care dădu afirmativ din cap. Puseră mâna pe puşti şi... bancherul cu Baumgarten se prăbuşiră la pământ ameţiţi, într-o clipă fură legaţi de mâini şi de picioare şi împinşi în peştera plină cu butoaie goale în care fusese adus petrolul.

Cei trei tovarăşi aşezară apoi bolovanii la loc. E de prisos să spunem că victimele fuseseră mai întâi jefuite de tot ce-aveau asupra lor.

Bandiţii se întoarseră după aceea la locul unde-şi lăsaseră caii.

— În sfârşit! rosti Grinley, răsuflând uşurat. Nici o afacere nu mi-a dat atâta bătaie de cap ca asta. Şi tot n-am isprăvit încă. Trebuie să ne ducem acum la San Francisco şi să încasăm banii. Sunteţi de părere să plecăm imediat?

— Mai întâi să împărţim, zise Poller.

— Ce să împărţim?

— Lucrurile pe care le-am luat de la bancher şi contabil.

— E neapărată nevoie s-o facem chiar acum?

— E mai bine să ştie fiecare cu ce s-alege.

Lui Grinley îi venea să-l strângă de gât, dar se gândi că o să-şi ia totul îndărăt mai târziu.

— Bine, spuse el cu nepăsare. Caii rămân deocamdată ai tuturor. Cât pentru celelalte, n-o să ne certăm noi. Suntem prieteni şi între prieteni nu încape dezbinare.

Se aşezară jos în iarbă şi întinseră înaintea lor armele, ceasurile, inelele, pungile cu bani şi celelalte mărunţişuri găsite prin buzunarele victimelor.

În timp ce făceau ei împărţeala, opt indieni se furişau prin văgăună. Erau navajoşi; în fruntea lor mergea iscoada de mai adineauri. Ajunşi în vale se ascunseră după tufe şi priviră prin frunziş.

— Uff! şopti unul din ei iscoadei. E după cum a spus fratele meu. Balta e plină de petrol. De unde-o fi venit?

— Albii trebuie să ştie.

— Parcă spunea fratele meu că erau cinci albi; eu nu văd decât trei.

— Mă mir; eu am numărat cinci şi acum lipsesc doi.

— Care din ei a omorât pe Khasti-tine?

— Acela care ţine două puşti în mână, zise iscoada şi-l arătă pe Grinley.

— Va muri de-o moarte cumplită. Dar şi ceilalţi doi albi vor fi puşi la stâlpul de tortură. Uff! Uite-i că-şi împart lucrurile din faţa lor. Cel de-ai patrulea şi al cincilea alb lipsesc. Lucrurile erau pesemne ale lor. Oare să-i fi omorât?

— O s-aflăm noi. Când punem mâna pe ei?

— Chiar acum. Nu au ochii îndreptaţi decât la pradă şi au să fie atât de speriaţi când ne vor vedea încât nici n-au fă se apere. Şi acum repede după mine.

Se năpustiră toţi asupra bandiţilor care, luaţi prin surprindere, nu putură face nici o mişcare, într-o clipă fură toţi trei legaţi burduf.

Indienii tăceau. Cinci din ei se aşezară lângă prizonieri, pe când ceilalţi plecară să cerceteze valea. Se întoarseră după câtva timp şi unul din ei zise:

— Ceilalţi albi nu sunt nicăieri. Nu ştim ce s-au făcut.

— Nu vor fi urcat dealul?

— Nu, fiindcă le-am fi găsit urmele.

— Vom afla noi repede unde sunt de găsit. Scoase pumnalul de la brâu şi îl puse în pieptul lui Grinley. Tu eşti nemernicul care a omorât pe Khasti-tine, tânărul nostru frate. Dacă nu-mi spui ce-ai făcut cu tovarăşii tăi, îţi vâr cuţitul în inimă.

Grinley se sperie şi nu ştia ce să facă. Nu trebuia cu nici un preţ ca indienii să dea de bancher şi de contabil. Să nu spună, era mai mult ca sigur că ameninţarea indianului nu va fi o vorbă goală. Şi de data asta Buttler vru să-i vină în ajutor.

— Te înşeli, zise el. Nu omul acesta e ucigaşul lui Khasti-

tine. Noi nu suntem vinovaţi de moartea lui.

— Taci! se răsti indianul la el. Ştim noi bine cine e ucigaşul.

— Ba nu ştiţi nimic.

— Fratele nostru a văzut cu ochii lui cum l-a omorât.

— Se înşală, minţi Buttler cu neruşinare. Ne-a văzut vorbind cu căpetenia nijoraşilor, dar când s-au auzit detunăturile, noi stăteam deoparte.

— Aşadar tăgăduiţi că aţi fost de faţă când l-au împuşcat?

— Eu nu mint niciodată. Cei doi albi pe care îi căutaţi sunt ucigaşii.

— Uff! exclamă indianul indignat. Arunci vina pe ei ca să poţi scăpa. Au plecat? Unde sunt?

— Unde? Vă lăudaţi cu ochii voştri ageri şi nu vedeţi nimic. Dacă ar fi plecat, le-aţi fi găsit urmele.

— Vrei să spui că sunt tot aici?

— Da.

— În ce loc?

— Colo! — şi arătă spre baltă.

— Uff! În apă?

— Da.

— S-au înecat?

— Da.

— Minţi! Nu intră nimeni în apa asta împuţită.

— De bunăvoie nu, dar siliţi.

— Cine i-a silit?

— Noi. I-am înecat.

— I-aţi... înecat?

Deşi pe jumătate sălbatic, indianul simţi o groază atât de mare pentru fapta lor nelegiuită încât de-abia putu rosti cuvintele:

— I-aţi... înecat? Pentru... pentru ce?

— Ne erau duşmani de moarte.

— Şi totuşi eraţi împreună. Nu umblă nimeni în tovărăşia

duşmanului său.

— Nu ştiam că ne duşmănesc. De-abia acum în urmă am băgat de seamă. Vroiau să pună stăpânire pe balta asta cu petrol şi aveau de gând să ne omoare. Când am aflat, i-am aruncat în apă.

— Şi ei nu s-au apărat?

— Nu, fiindcă nu le-am dat răgaz. I-am izbit cu patul puştii în cap.

— Pentru ce nu i-a scos apa la mal?

— Le-am legat bolovani de picioare şi s-au dus la fund.

Indianul tăcu vreo câteva momente, apoi zise:

— Vreau să cred că nu minţi, dar mi-e scârbă de voi. Aţi înecat fraţi de-ai voştri ca şi când ar fi fost nişte câini râioşi. I-aţi ucis mişeleşte, nu în luptă dreaptă ca războinicii viteji. Sunteţi oameni răi şi meritaţi dispreţul nostru.

— Ce vroiai să facem? Să-i fi lăsat să ne omoare ei pe noi?

— Cum judecaţi voi, albii, nu mă priveşte, ştiu însă că nici un indian nu îneacă pe un alt indian, nici dacă i-ar fi cel mai neîmpăcat vrăjmaş. Aţi mai fost voi vreodată pe-aici?

— Da, eu! răspunse Grinley.

— Când?

— Acum câteva luni.

— Era şi atunci petrol deasupra apei?

— Da. De aceea m-am dus s-aduc şi pe alţi albi să-l vadă. Vroiam să facem împreună o tovărăşie pentru scoaterea petrolului din pământ, dar aceştia au vroit să ne omoare ca să rămână ei singuri stăpâni.

— Uff! Noi nu ştim să fi fost pe-aici petrol; pesemne că a ieşit acum de curând. Nu înţeleg însă cum v-aţi găsit voi să puneţi stăpânire pe baltă. Ea e a noastră. Albii sunt tâlhari care vin la noi să ne prade. Securea de război a fost dezgropată. De ce n-aţi rămas la voi acasă? Aţi venit de bunăvoie la moarte.

— La moarte? Sunteţi războinici sau ucigaşi? Noi nu v-am

făcut doar nimic.

— Taci! Voi n-aţi omorât pe Khasti-tine şi tovarăşul său?

— Ne pare şi nouă rău, dar nu l-am omorât noi.

— Aţi fost de faţă, puteaţi să împiedicaţi crima.

— N-a fost cu putinţă. Au tras atât de repede, că n-am avut vreme să prindem de veste.

— Degeaba încercaţi să scăpaţi. Trebuie să muriţi. Vă vom duce la căpetenia noastră şi Sfatul să hotărască felul morţii.

— Noi v-am răzbunat pedepsind pe ucigaşi şi asta vă e recunoştinţa?

— Recunoştinţă! râse indianul. Crezi că-ţi mulţumim pentru ce-aţi făcut? Să fi fost acum în viaţă le-am fi luat scalpul şi i-am fi pus la stâlpul de tortură. Voi ne-aţi păgubit de o răzbunare dreaptă şi nu vă putem ierta. Vă aşteaptă moartea. Am zis!

Le întoarse spatele în semn că nu mai are ce le spune. Li se deşertară buzunarele. Dar când iscoada dădu de cec, îl apucă binişor cu vârful degetelor şi-l vârî îndărăt în buzunarul lui Grinley, zicând:

— Asta e vrăjitorie, o hârtie care grăieşte. Nu ne trebuie, fiindcă ne-ar putea trăda mai târziu gândurile, vorbele şi faptele.

În vremea asta începuse să se întunece. Indienii ar fi rămas peste noapte aici, dar îi gonea mirosul de petrol. Legară prizonierii pe cai, ieşiră din văgăună şi o luară o bucată de drum prin pădure până la izvor. Dădură jos pe prizonieri şi se pregătiră să-şi facă tabăra. Se simţeau probabil în siguranţă, dar să fi ştiut ei ce se petrecea în spatele lor ar fi luat-o la fugă imediat.

După plecarea albilor, Mokaşi, căpetenia nijoraşilor, porni să mai cerceteze o dată urmele iscoadelor duşmane. Observase că în afară de cei doi, mai fusese unul cu ei şi vroia să afle ce se făcuse navajosul.

Găsi în sfârşit urma care ducea spre baltă.

— Iscoada vrea să-şi răzbune tovarăşul; s-a luat după albi. Deci, încotro s-a dus navajosul sunt oameni de-ai lui. Să ne luăm după el şi să-l prindem.

Aşa judeca căpetenia nijoraşilor. Se duse mai întâi în pădure, unde se aflau adunaţi într-un luminiş vreo treizeci de nijoraşi. Aceştia toţi erau iscoade; grosul trupei rămăsese în urmă. Se întoarse cu ei pe urmele lăsate de albi şi de navajos. În drum văzu alte două urme; erau ale lui Buttler şi Poller.

Ajunseră astfel până la văgăuna unde era balta. Se ascunseră în tufiş. Văzură cum iscoada o ia la fugă; unul din nijoraşi vru să tragă, dar căpetenia îl opri şoptindu-i:

— Lasă-l să plece. Se va întoarce repede cu alţi navajoşi şi-i prindem pe toţi.

Nu trecu mult şi se încredinţa că avusese dreptate, căci iscoada veni cu încă alţi şapte navajoşi şi coborâră în vale. Înţeleseseră că plănuiau să pună mâna pe albi.

Nijoraşii aşteptau. Mare îi fu mirarea lui Mokaşi când văzu pe navajoşi ducând cu ei numai trei albi. Vru să se năpustească asupra lor, dar îşi luă seama. Se gândi să afle mai întâi ce se întâmplase cu ceilalţi doi albi. Lăsă pe navajoşi să se îndepărteze şi se îndreptă cu vreo câţiva de-ai lui spre „Apa întunecată”. Nu găsi însă nimic.

— De plecat n-au plecat, deci sunt morţi; zise el. Trupurile lor nu le văd nicăieri, ceea ce înseamnă că au fost aruncaţi în apă.

Ieşi din văgăună şi se luă după urmele navajoşilor. Nu-i fu greu să dea de ei în pădure: Simţi un miros de lemn ars şi peste puţin văzu şi focul din tabără. Se opri în loc şi şopti tovarăşilor săi:

— Navajoşii ăştia nu sunt războinici adevăraţi ci nişte copii fără minte. Care iscoadă face foc în noapte! Să-i împresurăm şi când voi scoate eu strigătul de luptă, daţi năvală peste ei să-i prindem de vii ca să-i punem la stâlpul de tortură.

Lovitura reuşi pe deplin.

— Slavă Ţie, Doamne! murmură Grinley tovarăşilor săi. Suntem salvaţi!

— Nu prea cred... răspunse Poller îngrijorat.

— Cu siguranţă. Mokaşi ne-a mai lăsat şi rândul trecut în pace, pentru ce n-ar face şi acum la fel? Ce motiv ar avea?

— Nici unul. Nu le trebuie lor motive.

— Ai răbdare. O să vedeţi că am dreptate.

Nimeni nu auzise ce-şi spuneau ei. Navajoşii erau toţi legaţi; nijoraşii îşi împărţeau armele lor, iar Mokaşi stătea semeţ în picioare lângă foc.

— Să-mi spună războinicii navajoşilor care din ei e conducătorul lor! strigă el cu glas răsunător.

— Eu! răspunse cel mai în vârstă dintre navajoşi.

— Care ţi-e numele?

— Mi se zice Calul-sălbatic.

— Ţi se potriveşte. Fugi de frica duşmanului mai repede decât mustangul pe câmpie.

— Mokaşi, căpetenia nijoraşilor, minte. N-am fugit niciodată din faţa duşmanului.

— Mi-ai spus pe nume; mă cunoşti deci?

— Da. Eşti un războinic înţelept şi viteaz. Mi-ar fi fost plăcut să mă lupt cu tine. Aş purta cu mândrie scalpul tău la brâu.

— Scalpul meu nu-l va purta nimeni vreodată, cu atât mai puţin unul ca tine. Nu vă închipuiaţi voi că iscoadele nijoraşilor vor fi pornit şi ele împotriva voastră, după cum aţi pornit voi împotriva lor? Care războinic cutreieră pădurea şi câmpia fără să cerceteze urmele duşmanului? O iscoadă dibace are grijă să nu fie văzută; voi însă aţi aprins parcă dinadins focul ca să ne atrageţi încoace. Nu e vorbă, nu veţi mai avea de-acum încolo prilejul să vă cuminţiţi, căci veţi muri la stâlpul de tortură în chinuri atât de groaznice că răcnetele voastre vor face să răsune munţii şi văile.

— Chinuieşte-ne cât vei vrea! răspunse mândru Calul-

sălbatic. Vom şti să murim ca vitejii şi de pe buzele noastre nu va ieşi nici un geamăt. Războinicii navajoşi au învăţat să dispreţuiască durerea. Dar cu albii aceştia ce aveţi de gând să faceţi?

Când Grinley auzi întrebai ea, răspunse repede, luându-i-o înainte căpeteniei:

— Mokaşi, nobilul şi vestitul şef al vitejilor săi războinici, ne va lăsa liberi.

Nobilul şi vestitul şef se răsti însă înfuriat la el:

— Câine! Cine-a fost întrebat, eu sau tu? Cum îndrăzneşti să răspunzi înainte de-a fi deschis eu gura?

— Fiindcă ştiu că aşa vei face.

— Vei afla îndată ce voi face. V-am lăsat o dată să plecaţi, ca să vă dovedesc dispreţul meu; dar a doua oară nu se va mai întâmpla acelaşi lucru. Aţi fost cinci, unde sunt ceilalţi doi care lipsesc?

— Morţi! răspunse Grinley cu gura pe jumătate.

— Morţi? Cine i-a omorât?

— Noi.

— Pentru ce?

— Pentru că am băgat de seamă că vor să ne omoare într-ascuns.

Mokaşi încruntă sprâncenele mirat şi strigă:

— Uff! Să vă omoare într-ascuns? M-am uitat eu bine la ei; păreau fă fie oameni buni şi cinstiţi, pe când voi, voi sunteţi tâlhari şi ucigaşi care trebuie stârpiţi ca năpârcile. Unde le sunt trupurile, eu nu le-am văzut?

— În apă.

— N-am văzut nici o urmă de sânge. Aşadar, nu i-aţi omorât înainte de-a-i arunca în apă?

— Nu.

— Atunci i-aţi înecat?

— Da.

Cu mare greu spuse Grinley acest „da”. Ştia el de ce

căpetenia îi trânti un picior undeva, îl scuipă în faţă cu scârbă şi zise indignat:

— Ticălosule! Tu nu eşti o făptură omenească, eşti o fiară şi vei muri de moartea care se cuvine unui nemernic ca tine! Să-ţi ucizi tovarăşii care nu ţi-au făcut nimic! Şi nici măcar în luptă dreaptă, ci pe la spate, la fel cum ai ucis şi pe Khasti-tine!

Când Calul-sălbatic îl auzi, se ridică atât cât îi îngăduiau legăturile şi strigă nevenindu-i să-şi creadă auzului:

— Ce-a spus Mokaşi... cine-a ucis pe Khasti-tine?

— Albul acesta care cutează să creadă că-l voi lăsa liber.

— Uff! Nemernicul zicea că albii pe care i-a înecat l-au ucis.

— Minte! El singur s-a lăudat în faţa mea că a împuşcat pe la spate pe cei doi navajoşi. Şi-acum, de frică, aruncă vina pe doi albi cinstiţi, care nu se mai pot dezvinovăţi. Vor fi răzbunaţi împreună cu iscoadele voastre. Vedeţi voi, războinici, pe aceşti trei albi din faţa noastră? Vor suferi chinuri nemaipomenite, fără să poată muri şi la urmă vor fi aruncaţi în apă, după cum au aruncat şi ei pe victimele lor. *Howgh*, am zis!

Mai scuipă o dată în obraz pe Grinley şi-i întoarse spatele.

Un indian fu trimis s-aducă în tabără caii prizonierilor, pe urmă oamenii cinară în jurul focului. Albilor nu li se dădu nimic de mâncare.

— Afurisită afacere! mormăi Buttler. Acu' ni s-a înfundat... Mai bine mărturiseai adevărul.

— Totuna era, răspunse frate-său. Afurisiţii ăştia de indieni îi scoteau pe bancher şi pe Baumgarten din peşteră fără ca situaţia noastră să se fi schimbat cu ceva. În primul rând păgubeam cecul.

— *Pshaw!* Ce folos avem de el când o fi să ne pună în frigare!...

— Stai că n-am ajuns încă acolo.

— Tu mai ai vreo speranţă?

— Oho! Şi încă multă. Nu e întâia oară în viaţa mea când mă aflu strâns cu uşa. Şi tot am scăpat. Mai mult încă: să mă văd legat de stâlp şi focul la picioarele mele, tot mai trag nădejde. S-a mai întâmplat şi altora...

— Ăştia vor fi avut prieteni care să le vină în ajutor; noi pe cine avem?

— Hm!

— Nu s-ar găsi nimeni să se ia de piept cu indienii ca să ne scape de la moarte. Dacă nu reuşim noi singuri, slabă nădejde s-o facă alţii.

Avea dreptate. Să fi fost vrednici de prietenia cuiva, ajutorul le-ar fi fost acum aproape, căci Old Shatterhand şi Winnetou nu erau departe.

Din momentul când aflaseră că Grinley avea de gând să-şi ducă victimele la Gloomy-water, erau hotărâţi să se ia după ei. Venise însă întâmplarea cu Pueblo, ceea ce dăduse lui Grinley un avans de două zile. Una din zile o pierduse însă cu trimiterea lui Buttler şi Poller la baltă; a doua fiindcă Winnetou şi Old Shatterhand luaseră cei mai buni cai de la cetăţuie, care alergau ca vântul, în afară de asta, nu porniseră după urmele lui Grinley, căci Winnetou cunoştea un alt drum, care-i scotea mult mai repede la baltă.

De când plecaseră de la cetăţuie, nu dăduseră încă de urmele lui Grinley şi ale însoţitorilor săi.

De-abia acum, când ajunseră la un luminiş care se întindea până departe, văzură că i-au ajuns.

Convoiul se opri. Old Shatterhand şi Winnetou descălecară, ca să cerceteze urmele mai de-aproape. Ceilalţi rămaseră pe cai, ştiind că aveau pe cine să se bizuie. Însuşi Sam Hawkens, cu toată priceperea şi experienţa lui, aştepta întotdeauna să vadă ce spun ei întâi.

Urmele erau greu de desluşit, căci Old Shatterhand o luă înainte iar Winnetou înapoi şi trecu aproape un sfert de oră

până să se întâlnească la locul de plecare. Toţi ascultau rezultatul.

— Ce zice fratele meu de urmele astea? îl întrebă Old Shatterhand pe apaş. Rareori am văzut ceva mai încâlcit.

Winnetou privea în aer, ca şi când explicaţia i-ar fi putut veni de-acolo. La urmă răspunse hotărât, ca şi când nu încăpea îndoială:

— Vom avea mâine prilejul să vedem trei feluri de oameni: albi şi două neamuri de indieni.

— Aşa cred şi eu. Indienii vor fi navajoşi şi nijoraşi. Toţi se află acum la Gloomy-water, ca să se spioneze unii pe alţii.

— Fratele meu are dreptate. Mai întâi au trecut pe-aici cinci cai; duceau pe albii căutaţi de noi. Pe urmă a venit un călăreţ, apoi o trupă de treizeci. Se uită niţel în zare, ca să-şi dea seama de poziţia soarelui şi urmă: Ar fi bine s-ajungem chiar în astă-seară la baltă; dar timpul e scurt şi primejdia prea mare. Ce zice fratele meu Chailey?

— Că bine a grăit Winnetou. Până s-ajungem noi acolo s-a înnoptat şi nu mai putem întreprinde nimic Nu numai că nu putem vedea ce se petrece, dar am fi văzuţi de duşmani. La urma urmei, noi nu suntem o trupă de războinici, ci un convoi de călători.

— Aşa şi e. Vom porni deci mâine în zori spre baltă; acum să ne gândim la odihnă.

— Unde ne facem tabăra?

— Winnetou ştie un loc la o oră depărtare de Gloomy-water; e atât de tăinuit că putem face foc fără să fie văzut. Să vină fraţii mei după mine.

O luă înainte, urmat de emigranţi. Old Shatterhand rămase însă pe loc şi privi zâmbind îngăduitor când văzu pe vânători descălecând ca să cerceteze urmele.

Se uitau cu băgare de seamă în toate părţile, îşi şopteau între ei părând că nu se înţeleg sau se contrazic.

— Isprăviţi odată, domnilor, le strigă Old Shatterhand,

Winnetou e departe şi acum dispare în pădure.

— Păi, să vezi dumneata, sir, zise Droll scărpinându-se în cap, dumneavoastră sunteţi meşteri mari în chestiile astea, dar noi, de, nu prea pricepem aşa de uşor.

— Ce n-aţi priceput?

— Aia cu două neamuri de indieni. Mai întâi au fost cinci călăreţi, pesemne Grinley cu ai lui. Pe urmă alţi treizeci — indieni, se vede treaba. Ăsta era unul din neamuri. Ălălalt care era?

— Un singur indian care urmărea pe albi.

— N-o fi fost şi el din ăi treizeci?

— Nu.

— Poate că l-or fi trimis dinadins înainte.

— În cazul ăsta s-ar fi întors să le spună ce-a aflat, ceea ce nu s-a întâmplat. Ştim că indienii sunt pe picior de război. Aici nu poate fi vorba decât de navajoşi şi nijoraşi. Au trimis şi unii şi alţii iscoade. Cei treizeci sunt aşa-zisa trupă de cercetători. S-au luat după urma aceluia singur, ca să dea năvală peste tovarăşii săi şi să-i prindă.

— Tovarăşi? O fi avut?

— Se înţelege de la sine. Nici un şef de trib indian nu trimite numai o singură iscoadă. Aceasta se despărţise pentru vreun motiv oarecare de ceilalţi şi acum se înapoia la ei. De aceea îl urmăresc.

— Pe acelaşi drum cu al albilor?

— Pentru ce nu? Poate să fie din întâmplare sau dinadins. Iscoada nu trebuie să neglijeze nici o urmă şi să se ia după ea până ce vede a cui e şi unde duce. Aş avea chiar curajul să spun din ce trib fac parte iscoadele.

— Asta pot s-o fac şi eu, zise Hobble-Frank.

— Zău? întrebă Old Shatterhand zâmbind. Ei, s-auzim!

— Păi, ăi treizeci erau nijoraşi, iar ăla singur navajos. Dacă nu e aşa, să nu-mi ziceţi mie Hobble-Frank.

— Din ce deduci?

— Mai simplu nici că se poate. E ştiut că navajoşii sunt foarte curajoşi, nu?

— Aşa e.

— Mai viteji decât nijoraşii.

— Tot ce se poate.

— Care e dovada unui adevărat curaj: atunci când stau treizeci adunaţi la un loc ori când îndrăzneşte unul singur să cutreiere locurile astea primejdioase?

— Aceasta din urmă.

— Aşadar, ăsta unul a dovedit mai mult curaj, deci e un navajos şi ceilalţi sunt nijoraşi. E sau nu?

— Sunt şi eu de părere că a fost un navajos iar ceilalţi treizeci nijoraşi, numai că eu trag concluzia din alte motive, pe care n-am timp să ţi le spun. Winnetou nu se mai vede, să ne grăbim să-l ajungem.

Încălecară şi intrară în pădure după apaş. Dădură după câtva timp de o adâncitură de pământ; părea să fie o galerie de mină părăsită sau poate o peşteră al cărei acoperiş se prăbuşise de multă vreme.

— Acolo ne vom face tabăra peste noapte, zise Old Shatterhand. Dacă punem sus o santinelă, putem aprinde un foc fără frică de-a fi văzuţi de cineva.

Coborâşul nu era greu şi ajunseră repede în vale Aici caii aveau destule tufe cu mlădiţe bune pentru hrană. În vârful râpei rămase un om de pază şi, după îndemnul lui Old Shatterhaod, emigranţii făcură foc ca să-şi pregătească de mâncare.

Cum toţi erau obosiţi de drum şi ştiau că vor avea a doua zi multe de întâmpinat se culcară devreme.

Winnetou mai rămase un timp de vorbă cu Old Shatterhand. Aveau de hotărât ce era de făcut mâine.

— S-ar putea să ajungem la o luptă serioasă şi nu putem expune femeile şi copiii, spuse Old Shatterhand. Nici pe emigranţi n-aş vrea să-i avem cu noi; n-au destulă experienţă

şi ne-ar fi mai mult o piedică. Ce zici, nu e mai bine să-i lăsăm aici? Locul e sigur şi foarte nimerit pentru o ascunzătoare.

— În ce priveşte lupta, fratele meu are dreptate; dar dacă va trebui să părăsim repede Gloomy-water şi nu mai avem timp să ne întoarcem pe-aici să-i luăm?

— Hm! E sigur că va trebui să lucrăm în grabă. Mă tem că indienii vor pune în curând mâna pe albi.

— Winnetou crede că s-a şi făcut.

— Vom fi atunci siliţi să pornim repede după ei, ca să-i eliberăm pe prizonieri. Fiind însă nevoie să, ne abatem pe-aici, ca să-i luăm pe emigranţi, am pierde un timp preţios. De asemenea e tot atât de primejdios să ne ducem de-a dreptul cu ei la baltă.

— Există un singur mijloc să înlăturăm primejdia şi totodată să nu pierdem timp.

— Ştiu. Să se ducă unul din noi mai înainte, să vadă ce e pe la Gloomy-water.

— Da, Winnetou, rosti apaşul dând din cap. Fratele meu să rămână aici, deoarece se poate înţelege mai lesne cu ei. Winnetou va lua sub ocrotii ca sa pe aceste femei şi copilaşi albi pentru că şi-a dat cuvântul, dar cum să le vorbească nu se pricepe. Voi pleca încă înainte de-a se lumina bine de ziuă, rămânând fratele meu să vină cu ceilalţi la pas după mine. Să se ia după urma mea şi va înţelege din vreun semn oarecare dacă e primejdie.

Când Old Shatterhand se trezi a doua zi dimineaţă, apaşul plecase de mult. După un ceas porniră şi ei la drum. Vânătorii se feriră să spună emigranţilor că vor întâmpina poate în ziua aceea primejdii mari, le atraseră însă atenţia să vorbească foarte puţin şi să nu facă gălăgie.

Winnetou căutase să lase urme cât mai desluşite după el. Înaintau încet ca să-i lase timp de cercetat, aşa că de-abia după vreo două ceasuri se apropiată de văgăuna unde era balta.

Îl văzură venind spre ei.

— Nu e semn bun... mormăi Dick Stone.

— Dimpotrivă, răspunse Frank. O să ne spună cum stau lucrurile.

— Te înşeli. Dacă nu vedea ceva suspect, ne aştepta acolo.

— Stai că o să vedem noi îndată. Convoiul se opri şi Winnetou se îndreptă spre ei.

— Nu m-am întors fiindcă ar fi vorba de vreo primejdie, le zise el. Aceasta a trecut. Vreau numai să vă spun că mă puteţi urma fără teamă. Vă voi da lămuriri când vom ajunge la locul hotărât, nu însă mai înainte.

Îşi văzură mai departe de drum. Urmele celor care trecuseră în ajun pe acolo se cunoşteau pe alocuri destul de bine. Doar unde pământul era mai pietros se cerea ochiul ager al apaşului, ca să le poată desluşi. Când fură la intrarea în văgăună, Winnetou se opri şi zise:

— Prin văgăuna astă îngustă ajungi la baltă. Winnetou a aflat ce s-a petrecut ieri aici. Arătă spre vârful dealului, apoi urmă: Colo au poposit cei şapte oameni ai navajoşilor trimişi în iscoadă. Cel de-al optulea era călăreţul ale cărui urme le-am văzut noi. I-a văzut pe albi oprindu-se la malul bălţii şi a plecat să-şi aducă tovarăşii, ca să pună mâna pe albi.

— Şi a izbutit? întrebă Hawkens.

— Da. Albii au fost biruiţi. Dar în vremea asta au sosit cei treizeci de nijoraşi şi s-au pitit în tufiş. Fraţii mei pot vedea încă urmele lor. Au pândit apoi până ce au plecat albii de aici şi s-au luat după ei ca să-i prindă.

— Pentru ce n-au făcut-o îndată, căci locul e foarte potrivit pentru un atac?

— Întrebarea şi-a pus-o şi Winnetou dar nu şi-a putut da încă un răspuns. Poate că vom descoperi mai târziu motivele. Navajoşii s-au îndreptat pe urmă cu prizonierii lor spre pădure şi s-au oprit lângă o apă. Aici şi-au ridicat tabăra, unde au fost

surprinşi de nijoraşi.

— Aşadar s-a dat o luptă sângeroasă?

— N-am găsit nici o urmă de sânge, semn că nu poate fi vorba de luptă. Navajoşii au fost luaţi pe neaşteptate şi legaţi înainte de a se putea apăra. Nijoraşii au rămas cu prizonierii lor peste noapte aici şi au plecat abia de dimineaţă.

— Unde? întrebă Sam Hawkens.

— Nu ştiu. Nu le-am putut lua urma, fiindcă trebuia să vă aştept pe voi.

— Să ne luăm imediat după ei! Nu e vorba de Grinley şi de tovarăşii săi. Pe ăştia n-au decât să-i jupoaie indienii cât or pofti, dar pe bancher şi contabil trebuie să-i scăpăm cu orice preţ. Numai un lucru nu pricep eu: lângă baltă e apă şi verdeaţă destulă pentru cai. De ce n-au rămas indienii acolo şi s-au dus în pădure, dacă nu mă-nşel?

Old Shatterhand, care tăcuse până atunci şi-şi îndreptase toată atenţia spre pârâiaşul din văgăună, arătă într-acolo şi zise:

— Mi se pare că asta e explicaţia.

— Cum aşa?

— Nu mirosiţi nimic? Ia uitaţi-vă la apă. Vedeţi ochiurile acelea de grăsime care plutesc deasupra?

Toţi îşi îndreptară privirile într-acolo, adulmecară aerul şi simţiră miros de petrol.

— Văzut-a fratele meu petrol în baltă? întrebă germanul pe apaş.

— Da.

— Atunci pungaşul şi-a pus bine la cale planul. Haidem devale să vedem.

— Dar pierdem timp şi ştii că trebuie să-i ajungem pe nijoraşi, protestă Hawkens.

— Nu ne scapă ei, fii pe pace.

Coborâră spre baltă. Mirosul de petrol devenea din ce în ce mai pătrunzător. Când ajunseră la apa aceea sinistră,

impresia fu atât de puternică încât toţi amuţiră. Numai la doamna Rosalie efectul fu tocmai contrariul. Scoase un ţipăt de mirare, alergă la mal, băgă mâna în apă, o mirosi şi strigă:

— Măi, proştilor, asta e o descoperire nemaipomenită! Hobble-Frank, ia miroase aici. Simţi ce e?

Şi-i vârî degetele sub nas.

— Lasă-mă, cucoană în pace! sări el împingându-i mâna. Ce-mi bagi degetele dumitale în ochi! Ştiu eu ce e. Miroase a gaz cale de o poştă...

— Aha, recunoşti că e petrol!

— Nu cumva îţi închipuiai că l-am luat drept sirop de zmeură? Nasul meu e mai deştept decât tot capul dumitale!

— Atât... atât de mult! mormăi ea uluită. Auzisem eu că în America petrolul curge în râuri, dar nu-mi venea să cred. Acu' văd cu ochii mei că aşa e. Nu mă mai mişc de aici pentru nimic în lume. Nici cu zece boi nu mă urneşti din loc.

— Zău? Şi ce-o să faci aici?

— Negoţ cu petrol... o afacere nemaipomenită... Nu te costă un gologan, pe câtă vreme la noi în Germania te jupoaie când te duci să-l cumperi. Am să fac o fabrică de petrol.

— Foarte bine! râse Frank. Apucă-te de negoţul cu petrol şi a doua zi te pomeneşti cu indienii că vin să-ţi smulgă părul de pe cap cu piele cu tot. Ce crezi dumneata, că te poţi aşeza aici la răcoare ca într-o grădină publică de la noi? Negoţ, ai? Cine să-ţi cumpere marfa? Din ce să trăieşti? A ce-o să miroşi? O să te împuţi în trei zile că nici toată apa „Oceanului Transatlantic” n-o să-ţi spele mirosul de gaz de pe trup.

Cuvintele acestea îi dădură de gândit, căci aruncă o privire întrebătoare bărbatului ei.

În vremea asta îşi veniseră şi ceilalţi în fire; îngenuncheaseră lângă baltă, examinau apa şi-şi schimbau părerile între ei. Old Shatterhand plecă împreună cu Winnetou să examineze malul din jurul bălţii. În curând

porniră şi Sam, Dick Stone, Will Parker şi Frank după ei. Old Shatterhand îi văzu şi le strigă:

— Băgaţi de seamă, domnilor, să nu-mi călcaţi peste urmele celor de ieri. Na înţeleg, adăugă supărat, ce căutaţi aici?

— Vrem să găsim locul unde auprins indienii pe cei cinci albi, răspunse Hawkens.

— Căutaţi degeaba, fiindcă au trecut caii noştri pe acolo şi au bătătorit pământul.

— Dar dumneavoastră ce căutaţi?

— Ceva mai important.

— Ce anume?

— Peştera unde au ascuns pungaşii butoaiele după ce au deşertat petrolul în apă.

— Auzi, domnule! O peşteră unde au încăput atâtea butoaie trebuie să aibă şi o deschizătură destul de mare. Dar urmele?

— Le-au distrus.

— Să le căutăm, sir. Nu se poate să nu le găsim.

Totul fu zadarnic. Trecu mai bine de-o oră fără să fi dat de ceva. Până şi Winnetou, atât de priceput în descoperirea urmelor, îşi pierdu speranţa şi-i spuse lui Old Shatterhand:

— Să nu se ostenească fratele meu Charley degeaba. Peştera nu o putem descoperi decât printr-oîntâmplare oarecare.

Acesta însă nu vroia să renunţe. Se încăpăţânase şi ţinea cu orice preţ s-o găsească.

— Ce poate întâmplarea, putem şi noi, răspunse el.

Închise ochii şi rămase nemişcat, concentrându-şi toate gândurile asupra unuia singur: peştera. Winnetou privea neclintit. Văzu deodată muşchii feţei lui Old Shatterhand tresărind.

— A găsit fratele meu calea? întrebă el.

— Da, răspunse Old Shatterhand deschizând iar ochii, sau

cel puţin aşa cred. Nu poate fi greu de găsit peştera. Butoaiele erau multe şi pline, deci destul de grele. Iarba trebuie să fie bătătorită şi nu o poţi îndrepta cu mâna, rămâne zile întregi culcată. Ceea ce s-a făcut însă aici a fost de-abia ieri, cel mult alaltăieri şi iarba n-a avut când să se ridice la loc.

— Fratele meu are dreptate, încuviinţă apaşul.

— Locul trebuie să fie acolo unde nu se vede iarbă, adică pe poteca de la mal la intrarea în văgăună.

— Uff! Uff! exclamă Winnetou, al cărui chip se înroşise — poate de bucurie sau poate de ruşine că nu-i venise şi lui ideea asta.

— Mai departe, urmă Old Shatterhand, la deşertarea butoaielor s-a scurs păcură în cantitate mai mare, care ar fi trebuit să păteze iarba. Or, iarba e de jur împrejur curată, numai în două locuri nu se vede nici un fir de verdeaţă. Pe acestea să le examinăm acum.

Unul din aceste două locuri era foarte aproape de intrarea în văgăună. Se duseră într-acolo urmaţi de ceilalţi vânători, curioşi să vadă dacă era într-adevăr după cum presupunea germanul. O potecă lată de vreo trei coţi, acoperită cu nisip şi pietriş se întindea de la stâncă la baltă. Old Shatterhand se lăsă în genunchi lângă mal şi mirosi pământul.

— Am găsit! strigă el. Pietrişul miroase a petrol, semn că s-a vărsat o cantitate mai mare deasupra...

Scormoni cu unghiile şi dădu pietrişul la o parte; pământul era într-adevăr umed de petrol, iar deasupra fusese aşternut un strat de nisip şi pietre.

— Aşadar aici au fost golite butoaiele. Unde se sfârşeşte poteca e gura peşterii.

Merseră drept înainte pe potecă şi dădură de o grămadă mare de bolovani. Old Shatterhand se opri aici şi zise cu hotărâre:

— În dosul acestor bolovani e peştera.

— Ai văzut-o dintr-osingură aruncătură de ochi? întrebă Frank, vrând să facă pe isteţul.

— Da.

— Păi atunci ar trebui să fi băgat şi eu de seamă. Îmi dai voie să mă uit mai de-aproape?

— Mă rog!...

Frank cercetă grămada din toate părţile, apoi clătină nedumerit capul.

— Ei, ce-ai văzut, dragă Frank? îl întrebă Old Shatterhand zâmbind.

— Nişte bolovani ca toţi bolovanii, adică o grămadă de pietroaie adunate la un loc.

— Altceva nu mai vezi?

— Nu.

— Gândeşte-te bine. În astfel de împrejurări cel mai neînsemnat lucru poate fi de mare importanţă.

— Aha, aşa! Să caut un lucru neînsemnat. Nu văd nimic, nici însemnat nici neînsemnat.

Căutară şi ceilalţi, dar nimeni nu observă ceva. Numai apaşul scoase un „uff!” de mulţumire. Privirea lui se oprise la un cărăbuş mort ascuns pe jumătate de un bolovan.

— Ciudat! spuse Old Shatterhand zâmbind. Numai Winnetou ştie ce vreau să spun. Ascultă Frank, n-ai văzut cărăbuşul acela de colo?

— Ba l-am văzut mai de mult.

— Şi?

— Şi, ce? Un cărăbuş ca toţi cărăbuşii, altceva nimic.

— Nimic? Ba mult, foarte mult chiar, căci el îmi spune că ne aflăm la peşteră.

— Cărăbuşul? Asta îţi spune... Chiar să fi avut grai cât a trăit, dar acum când e mort nu mai poate vorbi!

— Aşa e, este mort. Dar de ce-o fi murit?

— Ştiu eu? Poate de apendicită ori de tifos...

— Ia scoate-l de acolo şi examinează-l.

Frank ridică niţel bolovanul şi se uită la cărăbuş.

— L-a strivit pietroiul, zise el.

— Aşa e, dar cum l-a strivit? S-a vârât gângania singură sub bolovan?

— Cum era să se vâre? A aruncat cineva pietroiul peste el şi...

Îşi curmă vorba, se izbi cu palma peste frunte şi strigă: în sfârşit! Am apucat taurul de coarne! Acu' înţeleg... Vezi, domnule, eu mă credeam băiat deştept, dar nu sunt altceva decât un mare dobitoc! Bolovanii i-a aruncat cineva peste cărăbuş şi i-a stins biata lui viaţă pământească. Bolovanii i-a dat cineva la o parte, pe urmă i-a pus la loc. Cum şi de ce? Ca să astupe gura peş...

Tăcu brusc şi ascultă cu încordare.

— Ce e? îl întrebă Old Shatterhand interesat.

— Parc-am auzit ceva...

— Unde, în peşteră?

— Da. Un glas care venea din pământ. Sfinte Dumnezeule, n-o fi un urs?

— Nu prea cred.

— Ascultă şi dumneata. A, ia, auzi!

Old Shatterhand se lăsă în genunchi şi ascultă. Deodată sări în picioare şi ţipă înfiorându-se:

— Oameni... sunt oameni înăuntru... cer ajutor... Daţi repede bolovanii la o parte!

Toţi se apucară să lucreze cu înfrigurare. După câteva momente se văzu deschizătura.

— E cineva acolo? întrebă Old Shatterhand în englezeşte.

— *Yes*, răspunseră două glasuri în acelaşi timp.

— Cine sunteţi?

— Rollins şi Baumgarten, se auziră iar glasurile.

— Rollins şi Baumgarten! exclamară toţi înmărmuriţi.

Îi credeau prizonieri la indieni. Erau bucuroşi că i-au găsit, totuşi nu era exclus ca Grinley, Poller şi Buttler să fie şi ei în

peşteră. Aflată însă că s-au înşelat, căci bancherul întrebă cu teamă.

— Nu cumva e Grinley?

— Nu, nu, răspunse Hobble-Frank, care era cel dintâi când trebuia să fie salvat cineva. Noi suntem: Old Shatterhand, Winnetou, Droll, Dick şi Will. Şi cine sunt eu, o s-aflaţi îndată; iaca vin acu'.

Se strecură în peşteră şi în curând bolovanii fură daţi la o parte. Intrarea era înaltă cât un stat de om şi atât de largă că putea încăpea foarte bine un butoi prin ea.

Toţi dădură buzna înăuntru, dar Frank îi opri strigând:

— Staţi afară că venim numaidecât. Să dezleg numai pe bieţii prizonieri, că i-au legat bandiţii fedeleş.

Când îi văzură la lumină, se speriară. Nenorociţii erau galbeni ca ceara şi de-abia se ţineau pe picioare. Strânseră mâna celor pe care îi cunoşteau de la ferma lui Forner şi se uitară cu respect la Winnetou şi la Old Shatterhand.

— N-a lipsit mult să vă pierdeţi viaţa, le zise acesta din urmă. Căutam peştera şi n-o găseam defel. Ne hotărâsem să plecăm în curând şi dacă rămâneaţi aici, mureaţi de foame şi sete fără să se fi aflat vreodată unde vă putrezesc oasele. Sunteţi flămânzi, însetaţi?

— Nici una, nici alta, sir, răspunse Baumgarten. Nu la mâncare şi băutură ne-a fost gândul, ci la moartea cumplită care ne aştepta, dacă nu veneaţi să ne scăpaţi.

— Nu nădăjduiaţi că vă vor căuta aceşti prieteni ai dumneavoastră?

— Îi credeam şi pe ei prizonieri în Pueblo. Credeţi că recunoştinţa noastră va fi...

— Sst, nici un cuvânt despre asta! îl întrerupse Old Shatterhand. Amânaţi mulţumirile pentru mai târziu. Deocamdată aş vrea să aflu ceva foarte important. Să sperăm că nu sunteţi atât de slăbiţi ca să nu-mi puteţi răspunde.

— Acum când ne vedem iar afară, la aer, o să uităm tot

ce-am suferit.

— Cu atât mai bine. De altfel eu v-am mai întâlnit pe dumneavoastră.

— Da? Unde?

— Undeva nu departe de Pueblo, pe când poposeaţi la marginea unui pârâu. Ne-am furişat pe lângă copaci şi am auzit ce aţi vorbit.

— *Good luck!* Atunci aţi aflat că e vorba de o sursă de petrol?

— Da.

— Şi că ne ducem la Gloomy-water?

— Unde nu există petrol — am auzit şi asta.

— Ştiaţi şi totuşi ne-aţi lăsat să plecăm... Pentru ce nu ne-aţi spus?

— Pentru că nu ne-aţi fi crezut. Şi apoi, aveam altceva mai important de făcut decât să ne batem capul cu „Prinţul petrolului”. Trebuia să ne ducem la Pueblo ca să scăpăm pe emigranţi din mâinile indienilor.

— Şi aţi reuşit, după cum văd, sir. Câţi aţi fost?

— Noi doi — spuse Old Shatterhand şi arătă spre apaş.

— Cu neputinţă! zise Rollins căscând ochii mari. Numai doi? Extraordinar! Cum aţi putut...

— O să-ţi povestim altă dată, mister Rollins, acum am vrea să aflăm cum aţi fugit din Pueblo şi ce s-a petrecut de-atunci până acum. Şezi jos şi istoriseşte.

Se aşezară toţi în iarbă în jurul lui şi bancherul spuse tot ce pătimise de câteva zile încoace. Ne putem închipui cu ce parapon vorbi despre Grinley şi tovarăşii săi.

— Nu-i învinovăţi pe ei, ci pe dumneata, sir, îi curmă Old Shatterhand vorba. Nu pot înţelege cum ai putut avea atâta încredere în nişte oameni ca ei şi nesocotinţa — ca să nu zic altfel — cu care ai căzut în cursă, e într-adevăr de mirare.

— Îl credeam pe Grinley om cinstit, se apără Rollins cu sfială.

— *Pshaw!* Pe ăsta numai după ochi îl cunoşti că e un pungaş. Şi apoi, când e vorba de o astfel de întreprindere unde e în joc o sumă atât de mare, se cere să fii cât mai prevăzător şi să-ţi iei dinainte măsurile.

— Nu vroia. Zicea că trebuie să ţinem lucrul secret.

— Aha! Domnul Baumgarten e expert în afaceri cu petrol?

— Nu.

— Ce fel de oameni sunteţi, domnilor! Să fi luat cel puţin pe cineva de meserie cu dumneavoastră.

— Grinley zicea că nu e nevoie deocamdată. Deoarece petrolul pluteşte la suprafaţa apei, e de-ajuns o privire ca să te convingi că e o afacere strălucită.

— Şi când ai venit aici şi ai văzut petrolul ăsta frumos plutind, ţi-ai spus că ai apucat pe Dumnezeu de amândouă picioarele, nu e aşa?

— Desigur. Recunoşti şi dumneata, sir, că terenul e într-adevăr foarte bogat în petrol.

Old Shatterhand îl privi un moment încremenit, pe urmă zise cu neîncredere:

— Cum adică, crezi balta asta un bazin cu păcură?

— Negreşit. Aici a avut Grinley dreptate, dar după ce a avut cecul în mână, ne-a ameţit cu patul puştii şi ne-a închis în peşteră ca să nu mai putem ieşi. Probabil că vrea să vândă altuia terenul.

— Nu v-aţi uitat ce e în peşteră?

— Cum am fi putut! Când ne-am trezit din leşin, era întuneric în jurul nostru. Miroase însă aşa de tare a petrol, încât sunt sigur că în peşteră trebuie să fie sursa adevărată.

— Aşa şi e, numai că sunt mai multe surse care izvorăsc din doage de lemn.

— Doage? Nu te înţeleg...

— Ia du-te niţel înăuntru şi vezi ce-o să găseşti. Drept e că n-am fost încă în peşteră, cred însă că ştiu foarte bine ce e acolo. Dar mai întâi aş vrea să te întreb ceva: te-ai uitat

dumneata bine la petrol când ai venit aici?

— Negreşit că m-am uitat.

— Şi cum ţi s-a părut?

— Extraordinar!

— Cred şi eu! râse Old Shatterhand. N-are defel aparenţa ţiţeiului din care se face petrol lampant, ulei mineral, benzină şi păcură; e rafinat gata. Dumneata n-ai băgat de seamă?

— Nu. Vrei cumva să spui că nu e petrol brut?

— Tocmai asta vreau să spun.

— Atunci ce poate să fie?

— Dacă te mai duci o dată în peşteră, o să-ţi găseşti singur răspunsul. Cât crezi dumneata că e de când există petrol aici în baltă?

— Cine poate să ştie. Probabil de secole, dacă nu chiar mai mult.

— Cine poate să ştie? Să-ţi spun eu: de alaltăieri.

— De... a... lal... tă... ieri? îngână bancherul. Nu te înţeleg, sir.

— Nu? Atunci o să fiu mai lămurit. Ţi-a dat Dumnezeu ochi să vezi numărul acesta mare de peşti morţi, nu?

— Îi văd.

— Nu te-ai întrebat din ce pricină vor fi murit?

— Din pricina petrolului. Peştii nu pot trăi decât în apă limpede.

— Foarte bine. De când să fi murit?

— Cel mult de două zile, altminteri ar fi intrat în putrefacţie.

— Şi unde au trăit înainte? Pe sub copaci, printre tufe? Peştii sunt morţi de două zile, deci până alaltăieri s-au zbenguit în apă. În petrol nu se putea. Atunci de când poate fi petrolul în baltă?

De-abia acum pricepu bancherul şarlatania. Sări ca ars, se zgâi la Old Shatterhand, îşi roti pe urmă ochii la ceilalţi; mişcă buzele, ca şi când ar fi vrut să spună ceva, dar nu putu scoate

un cuvânt.

— Ei, sir, nu răspunzi? Dacă se află aici de-abia de alaltăieri un fel de păcură care a trecut mai întâi printr-orafinărie, îţi vine să te întrebi cum s-a putut întâmpla fenomenul. Explicaţia o poţi găsi în peşteră. Poftim de ţi-o ia.

— Mă duc, mă duc! strigă bancherul. Mi-a venit un gând pe care mintea mea nici nu poate să-l cuprindă. Hai cu mine, mister Baumgarten, mi-ai stat mereu alături, nu mă lăsa nici acuma singur.

Trase pe contabil după sine în peşteră. Ceilalţi ascultau cu încordare. Auziră câteva exclamaţii, butoaie izbindu-se, pe: urmă văzură pe bancher ieşind cu părul vâlvoi şi strigând:

— Ce pungăşie! Ce tâlhărie! Au cărat aici petrol cu butoaiele ca să mă jefuiască...

— Aşa şi e, sir. Din momentul în care l-am auzit pe bandit vorbind despre petrolul care s-ar găsi aici, am ştiut că e o şarlatanie. Buttler şi Poller n-au fost trimişi înainte ca să vă asigure drumul, ci să deşerte butoaiele în baltă şi să le bage pe urmă în peşteră.

Pungăşia a fost pusă la cale de multă vreme, căci nu e puţin lucru să cari aici treptat, treptat, patruzeci de butoaie pline.

— Lasă că li s-a şi plătit bine, hi-hi-hi! râse Sam Hawkens. Vrei să aduni petrolul şi să umpli butoaiele la loc, mister Rollins?

— Nu-ţi mai bate şi dumneata joc de mine! se răsti bancherul înfuriat. Banii mei, bănişorii mei! Îi vreau îndărăt... Ajută-mă, mister Old Shatterhand.

— Deocamdată nu e vorba de bani ci de cec, răspunse Old Shatterhand. Eşti sigur că le va fi achitat la San Francisco?

— Nu încape cea mai mică îndoială, dacă pungaşii vor reuşi să scape de indieni şi s-ajungă acolo. Dar te-am auzit parcă adineauri spunând că au fost prinşi de nijoraşi?

— Adevărat. Mai întâi au fost atacaţi de navajoşi apoi

prinşi odată cu ei de nijoraşi.

— Probabil că au fost jefuiţi, nu?

— Da.

— Şi i s-a luat lui Grinley cecul. În cazul acesta nu se va duce la San Francisco.

— E şi părerea mea, totuşi sunt aproape sigur că indienii nu s-au atins de hârtie. Există triburi unde a pătruns civilizaţia şi mulţi ştiu să scrie şi să citească, dar nu aceştia de aici. Indienii sălbatici consideră scrisul o vrăjitorie de care le e frică, de aceea cred că nijoraşii nu i-au luat cecul. Dacă Grinley reuşeşte să fugă, se va duce cu siguranţă la San Francisco să-l încaseze.

— Ar trebui să i-o luăm înainte. Ce-ar fi să plec imediat cu mister Baumgarten acolo şi să pun la curent banca? Cum se va prezenta cu cecul, să-l şi aresteze.

— În împrejurările de faţă şi cum stau lucrurile pe aici, nu te-aş sfătui. N-ai ajunge departe. Şi apoi nici nu-i nevoie să faci o călătorie atât de lungă; este suficient să te duci la Prescott, să înştiinţezi autorităţile de acolo şi, prin poştă, banca respectivă.

— Da, da, ne ducem la Prescott...

— Mai domol, sir! De aici la Prescott sunt zece zile de drum călare; şi apoi, cunoşti drumul?

— Nu. Poate că vrea cineva dintre dumneavoastră să vină cu noi. Îl plătim bine.

— Nici unul din noi nu e călăuză cu plată. Pe urmă, trebuie să ne dăm seama că, în împrejurările de acum, drumul nu e doar nesigur ci şi primejdios. Trei persoane, dumneavoastră doi şi călăuza? Nu cred că va ajunge vreunul la destinaţie.

— Atunci să pierd atâţia bani?

Şi-So, tânărul navajos, înainta spre Old Shatterhand, şi-i zise:

— Sir, îmi daţi voie să răspund eu la întrebarea pusă de mister Rollins?

— Poftim!

— Nu trebuie să fiţi îngrijorat în privinţa banilor, sir, se adresă indianul bancherului. Veţi primi îndărăt cecul.

— Da? Prin cine?

— Prin mine. Eu sunt un navajos. Nijoraşii sunt acum duşmanii noştri; au luat prizonieri opt războinici navajoşi, fraţii mei; datoria mea e să-i eliberez. Grinley va cădea astfel în mâinile mele. Îi voi lua cecul şi vi-l voi restitui.

Bancherul se uită lung la tânărul indian care vorbea cu atâta hotărâre şi siguranţă şi răspunse:

— Vrei să eliberezi pe navajoşi, tinere? Cunoşti numărul nijoraşilor?

— Sunt numai treizeci.

— Numai! Şi vrei să te lupţi dumneata unul singur cu ei?

— Nu mă tem eu de ei. Şi apoi, nu voi fi singur. Voi aduna pe războinicii tribului meu.

— Ştii unde sunt?

— Aici. Iscoadele lor au fost văzute, deci nici războinicii nu pot fi departe.

— Dar în vreme ce-i vei căuta trece timp şi nijoraşii reuşesc să scape.

— Nu vor scăpa, suntem şi noi pe aici, zise Old Shatterhand. Ce spune fratele meu Winnetou?

— Vom urmări pe nijoraşi, vom elibera pe navajoşi şi vom lua hârtia de la Grinley, răspunse apaşul, foarte simplu.

— Mulţumesc! Mulţumesc! exclamă bancherul fericit. Dacă spui dumneata, sunt sigur că aşa o să fie. Plecăm imediat, nu e aşa, domnilor?

— Îndată ce va fi posibil. Mai întâi să vedem şi noi ce e cu peştera asta, pe urmă Winnetou mă va duce în pădure, la locul unde au poposit nijorasii cu prizonierii lor.

Cercetară peştera. Era o peşteră naturală, săpată în stâncă de apa unui izvor care curgea din pădure de cine ştie câte veacuri. Găsiră în ea cele patruzeci de butoaie goale, câteva

târnăcoape şi o secure, altceva nimic. Sparseră două din butoaie şi luară cu ei doagele ca să aibă pentru foc, dacă s-ar întâmpla să treacă prin locuri unde nu se găsea lemn de ars.

Old Shatterhand şi Winnetou se duseră pe urmă să cerceteze lagărul nijoraşilor, în timp ce ceilalţi se aşezară în iarbă s-aştepte întoarcerea lor.

11. În ghearele nijoraşilor

După întoarcerea lor, convoiul se puse în mişcare. Se îndreptară spre pădure şi porniră pe urmele nijoraşilor. Ajunseră într-o savană atât de întinsă încât părea să nu mai aibă sfârşit.

Aici nu se temeau de vreo năvală a duşmanului, căci se vedea până departe. După un ceas şi mai bine de drum, trecură savana şi dădură de un pământ pietros pe care nu se vedea un fir de iarbă. Se aflau pe platoul fluviului Colorado, care ducea prin râpi drepte şi văgăuni întunecoase. Trebuia să ai ochi foarte ageri ca să nu scapi din vedere urmele nijoraşilor.

Pe la vremea amiezii făcură un popas, ca să se mai odihnească femeile şi copiii, apoi după două ceasuri porniră iar la drum. Spre seară se opriră din nou, iar Winnetou şi cu Old Shatterhand descălecară.

— Vreţi să poposim în locul ăsta deschis unde putem fi văzuţi din toate părţile? îi întrebă cu mirare Sam Hawkens.

— Nu, răspunse apaşul, dar trebuie s-aşteptăm aici până se va întuneca.

— De ce?

— Pentru că nu mai avem decât o jumătate de ceas până la râul Chelly; acolo e pădurea în care îşi vor fi făcut nijoraşii

tabăra. Cum suntem la şes ne-ar vedea venind şi s-ar ascunde prin desiş. De aceea e mai bine să lăsăm până ce se va înnopta şi să înaintăm pe urmă.

— Păi atunci n-o să-i putem vedea nici noi!

— O să-i găsim, fii pe pace. Dacă nu astăzi, mâine cu siguranţă.

Descălecară toţi şi se aşezară jos în cerc. Spre nord se zăreau câţiva vulturi rotindu-se în văzduh.

— Unde sunt vulturi în stol, trebuie să fie şi stârvuri sau altă hrană, zise Old Shatterhand arătând într-acolo. Uite-i că nu se împrăştie ci îşi strâng cercul. Bănuiesc că acolo e tabăra nijoraşilor.

— Fratele meu are dreptate, răspunse Winnetou. Păsările acestea ne arată calea. Vom spiona tabăra chiar diseară.

— Să fim însă cu mare băgare de seamă. Aceşti treizeci de nijoraşi au făcut drumul lung de la Gloomy-water până la Chelly fără întrerupere. Când iscoadele se grăbesc astfel înseamnă că s-au întors de unde-au plecat. E deci mai mult ea sigur că la malul râului s-au adunat toţi războinicii tribului ca să pornească la luptă.

— Atunci li se vor preda şi prizonierii, aşa că va fi şi mai greu să-i eliberăm, zise Sam Hawkens îngrijorat.

— Vor fi liberi numai să nu facem noi vreo nesocotinţă, răspunse Winnetou în felul lui hotărât.

Când nu mai era decât un sfert de ceas până să amurgească, porniră iar şi înainte de a se întuneca zăriră la nord o dungă neagră.

— E pădurea râului Chelly, explică Old Shatterhand. Staţi toţi pe loc. Eu mă duc mai departe, până ce voi putea vedea prin ochean ce se petrece acolo. Un singur călăreţ nu poate atrage atenţia.

Dădu pinteni calului şi-l văzură în curând oprindu-se şi îndreptând ocheanul spre pădure. Se întoarse apoi şi le zise:

— Râul nu e secat. Curge într-o vale adâncă mărginită de

pereţi drepţi împăduriţi; dar fiindcă umezeala nu pătrunde decât în vale, copacii s-au întins doar până sus în deal, nu şi pe platoul de deasupra. Sus, pe marginea văii, se află un şir îngust de copaci; dacă nijoraşii ar fi acolo, i-aş fi văzut prin ochean, n-am zărit însă pe nimeni. Deci, au coborât în vale şi s-au oprit pe malul râului. Să mergem mai departe.

În ţinuturile acelea amurgul durează foarte puţin şi se întunecă repede. Acum erau siguri că nu pot fi văzuţi. Nu trecu nici un sfert de ceas şi simţiră, după paşii cailor, că au dat de iarbă şi în curând ajunseră la marginea pădurii. Se opriră şi descălecară.

Nici vorbă nu putea fi de făcut focul. Trebuia să stea pe întuneric şi atât de departe de indieni încât nechezatul vreunui cal să n-ajungă până la ei. Pentru asta se cerea să ştie exact unde se află indienii.

Old Shatterhand şi Winnetou erau convinşi că nu puteau fi departe de locul unde văzuseră vulturii rotindu-se. Plecară amândoi în recunoaştere. Intrară în pădure şi trecu mai bine de o jumătate de oră până să se întoarcă unul din ei, adică Old Shatterhand.

— Ne aflăm într-adevăr unde trebuie, zise el. E uimitor simţul de orientare pe care-l are apaşul. La vreo treizeci de paşi de-aici începe povârnişul. Am coborât o bucată pe el — ceea ce nu e defel lesne pe întunericul acesta — şi am văzut jos în vale trei focuri. Probabil că sunt mai multe pe care nu le-am putut vedea noi. După numărul lor reiese că nu sunt adunaţi aici numai cei treizeci de oameni trimişi în iscoadă, ci toţi războinicii nijoraşilor. O să trecem prin momente foarte grele pentru ca să-i putem elibera pe prizonieri.

— Şi Winnetou unde e? întrebă Dick Stone.

— S-a dus devale să spioneze. Eu m-am întors, ca să nu vă neliniştiţi de lipsa noastră îndelungată. Cred că va zăbovi mai bine de un ceas. Pământul e alunecos şi ca să te furişezi în jurul unei tabere cu atâtea focuri, cere timp şi multă băgate

de seamă.

Trecură două ore până să se întoarcă apaşul, care se aşeză jos lângă Old Shatterhand şi zise:

— Winnetou a mai văzut încă două focuri; sunt deci cinci în jurul cărora sunt peste trei sute de nijoraşi.

— Aşa cum ne-am închipuit noi. Cine e conducătorul lor?

— Mokaşi, pe care-l cunoşti şi tu.

— Aha, Bivolul. Un războinic pe care-l stimez. Dacă am veni ca prieteni, e sigur că nu ne-ar întâmpina cu duşmănie.

— Aşa e, dar, fiindcă vrem să-i eliberăm pe prizonieri, înseamnă că-i suntem duşmani şi nu trebuie să ne vadă. Ochii mei au zărit pe prizonieri.

— Pe toţi?

— Da. Opt navajoşi şi trei albi. Stau lângă foc şi sunt păziţi de două rânduri de războinici.

— Aoleu! Greu să-i scoatem de-acolo.

— Nu greu, ci cu neputinţă. Oricum în seara asta nu putem încerca nimic, trebuie s-aşteptăm până mâine.

— Sunt şi eu de părerea fratelui meu. Ar fi o nebunie să ne punem viaţa în primejdie fără folos.

— Daţi-mi voie să vă spun că nu înţeleg amânarea asta, zise Sam Hawkens. Credeţi dumneavoastră că vom avea mâine mai multe şanse decât azi?

— Desigur.

— Mă mir. Perspectivele sunt aceleaşi.

— Te înşeli. Credeţi, ca şi noi, că nijoraşii pornesc la luptă împotriva navajoşilor, nu e aşa?

— Bineînţeles.

— Şi că o să-şi ia belea pe cap unsprezece prizonieri?

— Hm! Nu cred că o să-i târască după ei.

— O să-i lase aici sub pază bună. Aşteptăm să plece ei şi atunci lucrul o să fie mai uşor.

— Acu' pricep... Vezi că la asta nu m-am gândit, dacă nu mă înşel. Vorba e să putem şti când pleacă.

— Probabil mâine.

— Bine-ar fi. Dacă mai rămân însă aici, e primejdios să fim descoperiţi de ei.

— N-avem ce face.

— Toate bune, dar vezi că aici sus n-avem apă. Pentru cai nu e cine ştie ce, pentru că au iarbă de păscut şi-şi potolesc şi setea cu ea. Dar noi? La Gloomy-water n-am putea bea fiindcă era amestecată toată, cu petrol; peste zi n-am găsit un strop în drum. Dacă n-avem nici mâine, ce fac copiii şi femeile, fără să mai vorbim de noi?

— Ba să vorbim, sări Hobble-Frank cu gura. Deocamdată nu suntem încă suflete nemuritoare ci oameni în carne şi oase. Orice trup muritor are nevoie de apă şi mărturisesc că în ceea ce mă pliveşte aş fi în stare să dau ce am şi, mai ales, ce n-am în pungă, pentru o înghiţitură de apă ori un pahar cu vin.

Pe Emeritus îl impresionară adânc cuvintele spuse de Frank, în glumă ce-i drept, dar din care reieşea că bietul băiat suferea într-adevăr de sete. Aşteptă până ce adormiră toţi, scoase binişor o cană, pe care o avea în desaga pusă la căpătâi, se ridică încetişor de jos şi se furişă afară din tabără. Dick Stone care stătea de strajă, tocmai îşi răcea de lucru pe la cai, aşa că nu-l simţi.

Tiptil, tiptil ajunse în vârful povârnişului. Acum începea greul. În patru labe, începu să coboare. Vârfuri de pietre îi sfâşiau palmele, dar nu lua în seamă. Uneori îi aluneca pământul de sub picioare şi se dădea de-a berbeleacul o bucată, apoi se agăţa de ceva şi se oprea. Era atât de atent la ce făcea, încât n-auzea pietrele rostogolindu-se şi crengile trosnind.

Zări în sfârşit focul din tabără. Crezu că şi-a ajuns ţinta; se apropie din ce în ce. Nu băgă de seamă că indienii simţiseră ceva, că vreo şase din ei se ridicară pe furiş de lângă foc şi porniră târându-se pe pântece spre el. Se opriră şi ascultară.

Bietul Emeritus gâfâia şi respiraţia lui se auzea până la ei.

— Uff! şopti unul din indieni. Ăsta e om nu animal.

— Să fie mai mulţi? întrebă altul.

— Nu, e unul singur. Să-l prindem, dar să nu-l omoram.

Acum era atât de aproape, încât îi văzură faţa la lumina flăcărilor. Se încredinţară că nu mai e nimeni cu el şi întinseră mâinile. Când se văzu apucat pe neaşteptate, de spaimă amuţi. Îi spuseră câteva cuvinte pe care nu le înţelese, dar pricepu foarte bine graiul vârfurilor de pumnal îndreptate spre pieptul său. Nici prin gând nu-i trecu să se apere. Îl târâră după ei, fără cea mai mică împotrivire din partea lui.

Îşi poate oricine închipui ce vâlvă stârni apariţia lui în tabără. Dar vâlva aceasta nu era defel gălăgioasă. Un alb se strecurase până la ei şi fusese prins asupra faptului. Singur nu putea fi; trebuie s-aibă tovarăşi pe undeva pe aproape; orice zgomot ar fi fost o nesocotinţă.

Imediat se făcu un cerc de oameni în jurul lui. În mijloc stătea Mokaşi, căpetenia lor. Acesta făcu mai întâi ce ar fi trebuit să facă orice căpetenie cu judecată: trimise iscoade să cerceteze împrejurimile taberei. Pe urmă întrebă pe prizonier cine e şi ce vrea. Bietul Emeritus nu pricepu un cuvânt şi bolborosi câteva vorbe în limba germană.

— Nu ne cunoaşte graiul şi nici noi pe-al lui, zise atunci căpetenia. Să-i arătăm pe cei trei prizonieri albi, poate că-i cunoaşte.

Indienii se dădură la o parte şi Emeritus fu dus lângă foc, unde erau prizonierii. Când îl văzură, Poller strigă încremenit:

— Cantorul german. Ce-o fi căutând ţicnitul ăsta aici? Pesemne că a fugit din Pueblo şi a ajuns în tabără.

Vorbise într-un amestec de englezeşte, spanioleşte şi indiană, dar Emeritus înţelese că e vorba despre el şi zise lui Poller, bucuros că-l vede:

— A, uite pe călăuza noastră! Cum ai ajuns, domnule, în situaţia asta nenorocită? N-ai idee ce bine-mi pare că te văd.

— Am fost prinşi de indieni, răspunse Poller posomorât.

— Să nu vorbiţi ca să nu înţeleg eu! se răsti Mokaşi ameninţător la Poller. Ştii cine e omul ăsta?

— Da. E un om venit din Germania.

— Germania? Ţara în care s-a născut Old Shatterhand.

— Vânător vestit ca mulţi din ţara lui?

— Nu. Habar n-are cum se ţine o armă în mână. Născoceşte cântece. E un biet nebun.

Căpetenia se uită acum mai puţin aspru la noul prizonier. Multe popoare sălbatice nu numai că nu dispreţuiesc pe nebuni, dar le arată un deosebit respect. Sunt încredinţaţi că în trupul lor sălăşluieşte o făptură supranaturală, un spirit oarecare. Parte din indieni au această credinţă şi nu cutează să se atingă de un nebun, chiar atunci când face parte dintr-un popor duşman. De aceea căpetenia îl cercetă mai departe:

— Ştii bine că omul ăsta nu e în toate minţile?

— Da, răspunse Poller, căruia îi fulgeră gândul că ar putea trage foloase de pe urma acestei întâmplări. Am călătorit mai multă vreme cu el şi tovarăşii săi.

— Cine erau ăştia?

— Tot nemţi veniţi aici să-şi cumpere pământuri de-ale indienilor.

— Spiritul rău i-a îndemnat pesemne, căci pământurile sunt ale noastre şi asta înseamnă că ne jefuiesc; sunt deci duşmanii noştri pe care trebuie să-i pedepsim fără milă. Şi omul ăsta tot pentru pământ a venit?

— Nu. Vrea să cunoască pe ai voştri şi faptele voastre vitejeşti şi să se întoarcă pe urmă în ţara lui ca să cânte isprăvile voastre.

— Atunci nu ne e primejdios. O să-i îngădui să cânte cât o pofti. Unde sunt însă tovarăşii săi?

— Nu ştiu.

— Întreabă-l.

— Nu pot.

— De ce?

— Pentru că m-ai oprit să vorbesc într-o limbă pe care n-o înţelegi tu. El nu cunoaşte decât limba ţării lui — cum vrei atunci să-l întreb? N-am poftă să mă pomenesc cu pumnalul unuia de-ai tăi în piept.

— Bine, vorbeşte-i pe limba lui, îţi dau voie.

— Foarte bine faci; cred că vei afla multe lucruri care te-ar interesa.

— Ce fel de lucruri?

— Emigranţii cu care a venit nu sunt singuri, îi însoţesc şi nişte vânători vestiţi aflaţi probabil prin apropiere. Altminteri nu înţeleg ce-ar căuta el aici, un biet nebun care nu ştie nimic.

— Uff! Vânători vestiţi? Vrei să spui albi?

— Da. Sam Hawkens, Dick Stone, Will Parker, Droll, Hobble-Frank, poate şi alţii.

— Uff, uff, uff! Tot nume cunoscute. Oamenii aceştia nu ne-au fost niciodată duşmani, dar acum, când securea de război a fost dezgropată, se cuvine să fim cât mai prevăzători. Vreau să ştiu unde se află. Fereşte-te însă să mă minţi. La cea mai nevinovată minciună ce-ţi va ieşi de pe buze, sunteţi pierduţi.

— Fii fără grijă. Deşi te-ai purtat vrăjmăşeşte cu noi, vreau să-ţi dovedesc că vă suntem prieteni. Dovada ţi-am şi dat-o de altfel, ostenindu-ne să-i facem chiar noi pe aceşti războinici nevătămători pentru voi.

— Cum?

— I-am ademenit în cetăţuia căpeteniei Ka Maku.

— Uff! Ka Maku e fratele nostru. Şi s-au dus?

— Da. Ka Maku i-a prins pe toţi, pe vânătorii albi, pe emigranţi, pe femeile şi copiii lor.

— Şi pe nebunul ăsta?

— Da.

— Totuşi e aici acum. Nu se poate să fi făcut drumul

acesta lung singur. Vreau să ştiu cine mai e cu el şi unde sunt ceilalţi acum.

— Să-l întreb?!!

— Da. Nu încerca să mă înşeli. Ori ce-mi vei spune, nu cred un cuvânt până ce nu mă voi încredinţa de adevăr.

Poller se întoarse spre Emeritus şi-l puse să-i povestească. Acesta, fără să se gândească la cele ce pătimise din pricina lui, spuse tot ce ştia. Fosta călăuză rămase încremenită când află de Old Shatterhand şi de Winnetou. Căpeteniei părându-i-se însă suspectă o convorbire atât de lungă, din care nu înţelegea nimic, îi întrerupse mânios.

— Aflu, răspunse Poller, ca să-l liniştească, lucruri care au să te intereseze foarte mult. Trebuie numai să-l iau pe nebun cu binişorul fiindcă mintea nu-l slujeşte să spună repede şi desluşit ce vrea. Lasă-mă acum să vorbesc; vei vedea pe urmă că-ţi sunt cu adevărat prieten.

Când Poller află tot ce dorea, zise căpeteniei:

— Vreau să ştii mai întâi ce e mai important: Sus în deal se află Winnetou cu Old Shatterhand.

— Uff, uff! Nu mă minţi?

— Spun adevărul. Au venit să vă atace.

— Dacă e aşa, trebuie să moară. De unde vin, unde stau ascunşi şi câţi inşi sunt cu ei?

Poller îi dădu toate lămuririle; n-avea nici un interes să-l mintă pe Mokaşi, fiindcă se bizuia pe recunoştinţa lui. Sfetnicii şi războinicii mai de seamă stăteau lângă el şi ascultau cu încordare la ce spunea.

După ce sfârşi, căpetenia stătu câtva timp îngândurat, pe urmă zise indienilor:

— Fraţii mei au auzit ce-a spus albul. Dar limba albilor are două vârfuri, unul minte şi altul înşală. Trebuie să aflăm dacă urechile noastre au auzit adevăr sau minciună. Să se ducă în deal iscoadele pe care le voi alege eu.

Trecu de la foc la foc şi alese el singur oameni destoinici

care se cereau pentru a-i spiona pe cei doi vânători vestiţi. Aceştia nu-şi luară alte arme decât pumnalele şi plecară imediat. Căpetenia se întoarse apoi la Poller şi-i zise arătând spre Emeritus:

— Fiindcă în albul acesta s-a întrupat un spirit care nu cere altceva decât să fie lăsat să cânte, n-o să-i facem nimic. Se poate plimba liber prin tabără, dar îndată ce-ar încerca să fugă, îl împuşcăm. Spune-i-o, să ştie.

Când află Emeritus, zise cu o bucurie triumfătoare:

— Vezi că am avut dreptate? Pentru un „ales al muzelor” nu există primejdie. Chiar ele sunt acelea care mă ocrotesc. Convinge-te şi dumneata că noi compozitorii nu suntem oameni de rând.

Înciudat de absurditatea cantorului, Poller îi răspunse:

— Nici nu e vorba de muzele dumitale. Eşti într-adevăr ocrotit, dar nu de ele.

— Atunci de cine?

— De nebunie.

— Ne... bunie? exclamă uluit „marele compozitor”. N-ai vrea să-mi spui mai lămurit?...

— De ce nu! Nici un indian nu s-atinge de un nebun; de aceea te poţi plimba pe-aici aproape liber.

— Nebun... plimba... nu cumva vei fi vrând să spui că...?

Se uita încremenit la Poller, neîndrăznind să sfârşească fraza.

— Tocmai asta vreau să spun.

— Că mă cred... nebun?

— Da. Indienii cred că nu eşti în toate minţile.

— Pentru ce?

— Pentru că nu poate să le intre în cap că un om cu mintea întreagă a plecat peste nouă mări şi ţări să cutreiere Vestul Sălbatic ca să cânte oamenii întâlniţi pe-aici.

— Să cânte? Mă rog, domnule Poller, te serveşti de o expresie falsă. Eu nu sunt flaşnetar, eu sunt compozitor.

Compun o operă formidabilă în douăsprezece acte şi vei avea cinstea să figurezi şi dumneata în ea.

— Foarte mulţumesc! De altfel, părerea mea e că indienii ăştia au dreptate şi că-ţi lipseşte o doagă, dacă nu chiar mai multe.

— Crezi într-adevăr ce spui?

— Sunt convins. Să nu te superi, dar la indieni e o mare cinste să fie luat cineva drept nebun.

— Mă lipsesc de aşa cinste! Mai bine să mă lege burduf şi să fiu luat drept om în toate minţile decât nebun liber. Spune-i-o, te rog, căpeteniei.

— Nici nu mă gândesc. Faptul că poţi fi liber pe mişcări ne poate fi de mare folos. Să nu încerci însă să fugi că te împuşcă pe loc.

— *Pshaw!* Eu sunt sub protecţia muzelor.

— Lasă-le încolo, domnule! Gândeşte-te mai bine cum să scăpăm de-aici. Să isprăvim acum fiindcă se uită bănuitor căpetenia la noi. Vezi numai să fii mereu cu ochii la mine. Când ţi-oi face semn, să ştii că am să-ţi spun ceva. Să te apropii atunci ca din întâmplare de mine şi să tragi cu urechea la ce-ţi voi şopti eu. Vrei?

— Cu plăcere, domnule Poller. Trăim noi, ce-i drept, în sferele înalte, dar nu ne dăm îndărăt dacă putem fi folositori muritorilor de rând. Mă voi coborî deci din aceste sfere ca să te ajut.

Lui Poller îi venea să-l cârpească, se stăpâni însă şi urmă:

— Ţi s-au luat armele; caută totuşi să pui mâna pe un cuţit. Sper că vei fi destul de deştept ca să nu te simtă.

— Deştept? Toţi compozitorii sunt deştepţi. Dar ce vrei să faci cu el?

Întrebarea nu era tocmai o dovadă de deşteptăciune şi Poller i-ar fi trântit o mojicie, totuşi se stăpâni, ca să nu-l jignească, şi-i răspunse:

— Ca să tai legăturile, pe ale mele şi ale tovarăşilor

dumitale.

— Păi ăştia nici nu sunt legaţi.

— Ştiu. Nu se ştie însă ce se poate întâmpla. Te pomeneşti că pune căpetenia mâna pe ei şi e bine să am eu cuţitul mai dinainte, ca să-i pot scăpa. Ei, ce zici, vrei?

— Dacă e vorba să-mi scap camarazii, cum să nu!

Căpeteniei i se păru suspect că-i vede atâta timp vorbind împreună şi vru să vină spre ei, dar în momentul acela sosiră iscoadele să-i spună că era într-adevăr aşa cum zisese Poller.

— Norocul lui! Dacă mă minţea îl omoram chiar în noaptea asta. A trădat pe albi şi crede că o să-l iert; se înşală însă, căci un trădător e mai primejdios decât cel mai rău duşman, încheie Mokaşi, punând iscoadele să-i povestească în amănunţime ce aflaseră. După aceea zise:

— Îi vom surprinde în somn, ca să nu fie nevoie de luptă. Doi de-ai noştri pentru unul de-al lor; pentru Winnetou şi Old Shatterhand câte patru; trei pentru santinelă, ca să fie biruită repede şi sigur. Luăm cu noi doar pumnalele, tomahawkurile şi curele ca să legăm pe prizonieri. Astfel de războinici nu trebuie ucişi; e o mare glorie pentru noi să-i ducem în wigwamurile noastre şi o şi mai mare ruşine pentru ei ca să ne cadă în mâini fără să fi fost răniţi în luptă.

Alese pe cei mai destoinici dintre războinicii săi şi porniră. Era lună plină, dar razele ei nu pătrundeau printre vârfurile dese ale copacilor pe sub care se furişau acum indienii ca să urce dealul.

Sus domnea o linişte adâncă. Santinela tocmai se schimbase cu puţin înainte. Toţi dormeau, numai Hobble-Frank visase că se certa cu Emeritus şi se trezise foarte agitat. Deschise ochii şi văzu luna luminând în jurul său. Se întoarse pe partea cealaltă unde-l ştia pe Emeritus dar... nu-l văzu la locul lui. Să-şi fi mutat culcuşul? Nu-i venea să creadă. Se ridică într-o rână şi se uită în juru-i. Nu lipsea nimeni afară de el. Îl trezi atunci pe Sam Hawkens, care-i venea mai

aproape, şi-i şopti:

— Nu te supăra, Sam, că ţi-am stricat somnul, dar nu ştiu unde e trăsnitul ăla de Emeritus. Oare unde să fie? Ce zici, să-i trezesc şi pe ceilalţi?

Sam căscă, se întinse, pe urmă răspunse somnoros:

— Lasă-i în pace. Dacă tot m-ai deşteptat din somn şi nu dormi nici tu, să vedem ce e cu el. Nechibzuit cum e, s-o fi zgâind la lună ca să găsească inspiraţie pentru faimoasa lui operă. Hai să-l căutăm.

— În ce direcţie?

— Prin pădure ori devale, unde sunt indienii, nu cred să fi avut curaj să se ducă.

— Pesemne că a luat-o peste câmp. Hai într-acolo. De puşti nu cred s-avem nevoie.

— Avem, n-avem, eu nu mă despart de Lidy a mea. E mai bine s-o ştiu cu mine.

Până a nu pleca, întrebară pe Droll dacă nu la văzut pe cantor.

— Pesemne că a plecat înainte de a-mi veni rândul, fiindcă pe lângă mine n-a trecut. Găsiţi-l mai repede, altminteri ar fi în stare să facă vreo prostie, răspunse el îngrijorat.

— Fii pe pace, îl găsim noi, dacă nu mă înşel, zise Sam. Şi-o să-i trag o papară să mă ţine minte...

În vreme ce ocoleau tabăra, Droll îşi aţinti privirile spre vale. Fiind întors cu spatele spre pădure, nu văzu cum doi indieni se furişară pe sub copaci şi se apropiau tiptil de el. Se simţi apucat de gât, vru să strige, dar de pe buzele lui nu ieşi decât un horcăit înăbuşit. O lovitură în cap îl culcă, ameţit, la pământ.

Sam Hawkens şi Frank făcuseră trei sferturi de drum îndărăt fără să găsească vreo urmă de-a dispărutului, când auziră un răcnet de război scos de Winnetou şi după o clipă glasul lui Old Shatterhand.

— Sculaţi repede, duşmanul e...

Restul se pierdu într-un gâlgâit care se auzi până la ei.

— Dumnezeule, am fost atacaţi! murmură Frank. La ei să...

Vru s-o ia la fugă, dar Sam îl trase îndărăt.

— Ce, eşti nebun! îi şopti el cu glas înăbuşit. Auzi! Nu mai e nimic de făcut... Indienii i-au legat pe-ai noştri şi fiind doar noi liberi, i-am putea salva.

— Să-i salvăm! Mi-aş da viaţa să-i văd liberi.

— Să sperăm că nu o să fie nevoie. Acum îmi pare bine că m-ai trezit din somn ca să-l căutăm pe ţicnitul ăla, altminteri am fi fost şi noi în momentul de faţă legaţi de mâini şi de picioare ca şi ei. Aşa însă suntem liberi şi pe cât îl cunosc eu pe fratele Sam Hawkens, n-o să aibă astâmpăr până nu şi-o vedea prietenii tot aşa, dacă nu mă înşel, hi-hi-hi!

Frank era foarte agitat şi se uita zăpăcit spre tabără, dar Sam îl trase după sine şi intrară în desiş. Deodată auziră un glas răsunând în liniştea nopţii:

— Veniţi sus, războinici!

— Stai! şopti Sam Hawkens lui Frank. Căpetenia îşi cheamă războinicii şi o să ne izbim piept în piept cu ei. Auzi!

Urmă un vuiet de crengi rupte, pietre care se rostogoleau în vale şi mulţi paşi urcând povârnişul. Apoi amestec de glasuri, ordine scurte, tropot de copite şi paşi de oameni apropiindu-se. La lumina puternică a razelor de lună, putură desluşi pe fiecare în parte. Toţi ai lor erau legaţi cu mâinile la spate şi aveau piedici la picioare care le permiteau totuşi să umble. Numai Emeritus lipsea. Winnetou şi Old Shatterhand mergeau încadraţi de câte patru indieni voinici.

După ce alaiul trecu, Hobble-Frank ridică pumnul şi mormăi ameninţător:

— Dacă aş avea putere, i-aş face piftie pe toţi nemernicii ăştia cu pielea roşie... Da' lasă, o să le arăt eu de ce este în stare Frank, zis şi Hobble-Frank, aici de faţă, când intră dracii în el! S-au dus! Şi noi stăm aici ca şi când ne-au prins

picioarele rădăcini în pământ. Ne luăm după ei?

— Nu.

— De ce?

Fiindcă ar însemna să facem un ocol. Ei vor fi siliţi să aleagă un drum cât mai bun, ca să poată târî pe prizonieri după ei şi acum coboară încet povârnişul cine ştie pe unde. În vremea asta, noi ne lăsăm binişor la vale chiar pe unde au urcat ei adineauri.

— Ei şi pe urmă?

— Pe urmă vom vedea noi ce-i de făcut.

— Am înţeles! Măi Sam, de-abia aştept să-i trag pe ticăloşii ăştia de indieni pe sfoară.

Coborâră povârnişul. Jos, în vale era foarte lesne să se descurce deoarece focurile ardeau încă şi luminau valea. Se aţinură câtva timp niţel mai departe de tabără până ce dădură de un loc unde colţurile de stâncă se împreunau deasupra capului, formând un fel de boltă sub care încăpeau foarte bine doi inşi.

Se vârâră înăuntru şi se uitară pi intre crengile unui copăcel care creştea chiar în faţa micului tunel.

— Îl vezi? şopti Frank lui Sam. Uite-l colo pe ţicnitul ăla de-i cântă gărgăunii în cap. Tot el ne-a trădat, afurisitul!

— Aşa cred şi eu.

— Mă mir că nu-l văd legat. Oare de ce?

— Nu înţeleg nici eu.

— Dar pe celălalt îl vezi?

— A, „Prinţul petrolului”! Ceilalţi doi trebuie să fie Buttler şi Poller.

În afară de cei patru se mai aflau acolo o sută cincizeci de indieni, deci tot pe atâţia urcaseră în deal ca să-i prindă pe albi şi să-i aducă în tabără. Caii dormeau pe malul râului. Li se luaseră hamurile, iar şeile erau aşezate grămadă alături. Sam şi Frank văzură pe indieni sărind deodată în picioare şi privind în sus, de unde se auzea un răcnet de triumf. Convoiul cu

prizonieri se apropia.

Mai întâi apăru o mică trupă de indieni; pe urmă Old Shatterhand şi Winnetou cu cei opt paznici ai lor. Atitudinea acestor doi prizonieri nu era defel umilă. Păşeau drept şi mândru, privirea lor limpede examina locul şi persoanele din jurul focului. Nici ceilalţi vânători albi nu păreau speriaţi. Numai bieţii emigranţi se uitau cu teamă în jurul lor. Femeile însă păreau într-adevăr deznădăjduite şi se căzneau să potolească copiii care plângeau şi scânceau. Doamna Rosalie Ebersbach era singura dintre ele care nu se lăsa impresionată. Călca ţanţoş şi sfida cu privirea pe indieni.

De-abia acum începu să-şi dea seama Emeritus de greşeala pe care o făcuse. Se apropie de Old Shatterhand şi începu cu sfială:

— Domnul Hobble-Frank zicea că-i e sete; am coborât atunci pe furiş dealul ca să iau niţică apă şi...

— Taci! se răsti Old Shatterhand la el şi-i întoarse spatele.

Câţiva indieni îl traseră pe Emeritus de-acolo, ca să nu poată vorbi cu prizonierii. Nijoraşii formară un cerc în jurul lor; căpetenia stătea în mijloc cu sfetnicii săi şi zise, adresându-se mai întâi lui Winnetou:

— Winnetou, căpetenia apaşilor, a venit la noi ca să ne ucidă, de aceea va trebui să moară la stâlpul de tortură.

— *Pshaw!* fu singurul răspuns al apaşului, prea mândru ca să se dezvinovăţească.

Căpetenia încruntă sprâncenele mânios şi urmă adresându-se lui Old Shatterhand.

— Toţi albii vor muri împreună cu Winnetou: Securea de război a fost dezgropată şi ei au vrut să ne ucidă.

— Cine ţi-a spus? întrebă germanul.

— Omul acesta şi arătă spre Emeritus.

— Nu-i cunoşti graiul, cum ai putut atunci să te înţelegi cu el?

— Prin celălalt, care a făcut pe tălmaciul, adăugă el

întinzând mâna spre Poller.

— Atunci tălmaciul e un mincinos şi un nemernic. Mă cunoşti cine sunt. Poate spune cineva că Old Shatterhand e duşmanul indienilor?

— Nu, dar acum suntem pe picior de război şi orice alb e duşmanul nostru.

— Chiar dacă nu v-a adus nici o jignire?

— Da.

— Bine. Atunci ştiu ce-mi rămâne de făcut. Vezi tu pe albii aceştia trei? Sunt nişte mincinoşi, înşelători, tâlhari şi ucigaşi. Ca să-i prindem pe ei am venit aici, nu să vă jignim, sau să ne războim cu voi. Predă-mi-i şi plecăm fără să ne amestecăm în treburile voastre.

— Uff! A dat Old Shatterhand în mintea copiilor ca să ne ceară aşa ceva? Să-i predăm pe albii aceştia? Nouă ne aparţin de drept, vor fi fala biruinţei noastre şi vor muri la stâlpul de tortură. Care căpetenie se lipseşte de astfel de prizonieri? Şi chiar de aş face-o, Old Shatterhand ar cere şi mai mult de la noi.

— Ce?

— V-am luat ca pradă de război caii şi armele. Ni s-au cuvenit de drept. Cel mai de preţ lucru dintre toate e puşca de argint a lui Winnetou, apoi a ta, care nimereşte până departe şi cealaltă care trage întruna fără s-o mai încarci. Nu ni le-ai cere tu îndărăt dacă m-aş învoi?

— Ba da.

— Vezi că am dreptate? Nu dăm nimic şi nu vă lăsăm nici pe voi să plecaţi. Veţi muri cu toţii la stâlpul de tortură, căci prin moartea voastră tribul nostru va fi cel mai vestit dintre toate triburile câte au fost până acum, iar după moartea voastră sufletele voastre vor trebui să ne slujească pe veşnicele câmpii de vânătoare.

— *Pshaw!* exclamă Old Shatterhand cu dispreţ, ăsta e ultimul tău cuvânt?

— Da.

— Atunci „ai zis” şi voi spune şi eu ce am de spus. Ascultă: nu numai că nu ne puteţi opri, dar ne veţi da şi armele îndărăt. Sufletele noastre nu vor sluji pe ale voastre, căci dacă am vrea noi, v-am trimite îndată pe veşnicele câmpii de vânătoare, unde ne-aţi sluji voi pe noi. Am zis.

Vru să-i întoarcă spatele, dar căpetenia se apropie de el şi strigă cu indignare:

— Aşa îndrăzneşti tu să vorbeşti cu mine, marea căpetenie a nijoraşilor? Noi suntem prizonierii voştri, ori voi ai noştri? Numără-ţi oamenii; sunt numai câţiva şi toţi ferecaţi, pe când noi suntem liberi, înarmaţi şi numărul nostru e de trei ori zece şi încă de zece ori pe atât, toţi războinici viteji unul şi unul!

— *Pshaw!* Old Shatterhand şi Winnetou nu sunt deprinşi să-şi numere duşmanul şi dacă suntem legaţi sau nu, nu ne pasă. Noi n-am venit cu duşmănie şi vroiam să ne despărţim în pace, tu însă n-ai vrut. Securea de război a fost dezgropată între noi şi voi. Nu numărul capetelor sau mâinile legate vor hotărî, ci puterea armelor şi a minţii.

Aruncă în acelaşi timp o privire lui Winnetou care-l înţelese şi dădu uşor din cap. Nimeni nu băgă de seamă acest schimb de priviri. Căpetenia nijoraşilor turba de mânie.

— Unde vă sunt armele şi ce vă foloseşte mintea? Puştile voastre, uite-le aici, atârnate de umărul meu şi...

— Spiritul minţii ne va ajuta să ţi le luăm, îi tăie Old Shatterhand vorba, ridică mâinile, aşa legate cum erau şi îl izbi cu atâta putere în cap încât Mokaşi căzu grămadă la pământ.

În clipa următoare Winnetou fu lângă el, îi smuci pumnalul de la brâu şi ca fulgerul îi reteză lui Old Shatterhand curelele de la mâini, apoi acesta lui. Dintr-osingură tăietură picioarele le fură şi ele libere.

Totul se petrecuse cu atâta iuţeală că indienii n-apucaseră să facă o mişcare ca să-i împiedice; stăteau ca împietriţi,

nevenindu-le să creadă că doi inşi cutezau un lucru nemaiauzit în mijlocul a trei sute de duşmani. Acum era momentul ca Old Shatterhand şi Winnetou să se folosească de buimăceala lor şi să nu le dea răgaz să se dezmeticească. Old Shatterhand ridică de jos pe căpetenie cu mâna stângă, flutură cu dreapta pumnalul deasupra capului şi strigă:

— Înapoi! Dacă îndrăzneşte vreunul din voi să facă un pas, vârful pumnalului pătrunde într-o clipă în pieptul căpeteniei voastre. Uitaţi-vă acum la Winnetou, căpetenia apaşilor. Vreţi să vă găurească gloanţele puştii mele fermecate pe care o ţine în mâna sa?

Winnetou smulsese într-adevăr puşca de pe umărul lui Mokaşi şi o ţinea întinsă, gata să tragă.

Puterea unor astfel de personalităţi e extraordinară, mai ales asupra unor sălbatici atât de superstiţioşi. Totuşi momentele erau mai mult decât primejdioase. Un singur glonţ din partea lui Winnetou ar fi dezlănţuit un măcel grozav. Nici unul din prizonieri n-ar mai fi scăpat.

Deodată se auzi din pădure un glas puternic strigând:

— Înapoi, nijoraşilor! Mai sunt şi alţi albi pe-aici. Dacă nu vă daţi imediat îndărăt, gloanţele noastre vă nimicesc... Ca să vă arătăm ce putem vom smulge mai întâi pana din părul sub-căpeteniei voastre, pe urmă capetele tuturor. Foc!

Indianul care făcea pe locotenentul căpeteniei se afla chiar lângă Old Shatterhand. Ca semn al demnităţii sale purta o pană de vultur în conci. Din privirile pline de ură pe care le arunca celor doi se vedea bine că nu se lăsa intimidat de ameninţările acestora şi poate că s-ar fi hotărât la fapte, dacă nu răsuna în clipa aceea o împuşcătură care-i smulse, într-adevăr, pana de pe cap.

Efectul a fost fulgerător. Ameninţarea pe care o auzise se putea transforma în clipa următoare în realitate. Era viaţa lui în joc. Nu bănuia că nu erau decât doi inşi ascunşi în întunericul pădurii şi-şi închipuia că e vorba de o ceată

întreagă. Scoase un ţipăt de spaimă şi fugi de lângă foc. Ceilalţi nijoraşi îi urmară exemplul.

— Slavă Domnului, am câştigat partida! şopti Old Shatterhand apaşului. Ăsta-i Sam Hawkens. Probabil că e şi Hobble-Frank cu el. Tu ţine puşca îndreptată spre căpetenie în vreme ce eu voi dezlega pe prizonieri.

Lăsă jos pe Mokaşi leşinat şi se apucă să taie legăturile. Totul se petrecu cu atâta repeziciune încât indienii nici n-apucară să se dezmeticească. Lucrurile luate de ei erau îngrămădite chiar lângă prizonieri, aşa că şi le putură lua imediat, împreună cu armele.

— Acum la cai şi după mine în pădure! porunci germanul.

Luă el însuşi calul lui şi pe-al lui Winnetou de căpăstru, în timp ce Winnetou ridică pe căpetenia nijoraşilor în braţe şi pieri cu el în întuneric, de unde se auzise glasul lui Sam Hawkens.

Locul din jurul focului rămăsese acum pustiu; nijoraşii se uitau uluiţi nedându-şi încă bine seama de ce se întâmplase.

Cei doi eroi nu avuseseră timp să observe un lucru care avea să le fie mai târziu păgubitor. Emeritus îşi aduse aminte că avea un briceag în buzunarul vestei pe care nu i-l luaseră indienii. Vru să-şi îndrepte greşeala şi, în vreme ce toţi erau cu ochii aţintiţi la Winnetou şi Old Shatterhand, se apropie binişor de Poller şi-i şopti:

— Uite, am în buzunar un briceag. Ziceai că vrei să-mi ajuţi tovarăşii. Vrei să ţi-l dau?

— Foarte bine, răspunse banditul. Întinde-te lângă mine şi taie-mi încetinel curelele de la mâini, dar fă aşa ca să nu te vadă cineva. Trece-mi apoi mie briceagul, că ştiu eu ce-am de făcut.

— Da, dar să dezlegi şi pe tovarăşii mei.

— Negreşit, negreşit! Hai, repede...

Aceasta se petrecea în momentele când Old Shatterhand tăia curelele prizonierilor.

— Uită-te colo, şopti Emeritus, nu mai e nevoie de ajutorul dumitale, dă-mi îndărăt briceagul.

— Ei aş! Du-te repede la ceilalţi, că venim şi noi numaidecât.

Emeritus alergă şi el după calul său, aşa cum făcuseră şi ceilalţi.

Buttler, Poller şi Grinley erau singurii albi care mai rămăseseră acolo. Indienii se retrăseseră la mal în desiş ca să nu fie nimeriţi cumva de gloanţele prizonierilor eliberaţi, în timp ce aceştia erau şi ei la adăpostul copacilor de la piciorul dealului. De aci Old Shatterhand strigă indienilor:

— Războinicii nijoraşilor să stea liniştiţi. La cea mai mică mişcare a lor, le ucidem căpetenia. Când se va lumina de ziuă vom hotărî ce e de făcut. Noi suntem prietenii tuturor oamenilor cu pielea roşie şi nu vă vom face nimic, dacă ne lăsaţi în pace.

Indienilor li se părea foarte firesc ca germanul să se ţină de cuvânt, deşi, chiar dacă aceştia l-ar fi atacat, nici prin gând nu-i trecea să omoare pe Mokaşi, care nu se putea apăra. În ochii lui lucrul acesta ar fi fost o crimă ordinară.

Sam Hawkens şi Hobble-Frank se vârâseră şi ei printre ceilalţi tovarăşi ai lor. Cel dintâi zise în felul lui simplu:

— Numai la asta nu s-ar fi aşteptat gentlemenii ăia arămii! Trei sute de inşi să se lase păcăliţi de doi ca noi. Aşa ceva nu s-a mai pomenit! Dar şi să nu fi reuşit lovitura acum, rezultatul era acelaşi, deşi niţel mai târziu, fiindcă nu ne mişcam de aici până nu vă vedeam liberi, hi-hi-hi!

— Aşa e, adăugă Frank, vă scoteam noi din ghearele lor, măcar să fi ştiut că ne ia dracu'! Că erau zece ori trei sute, nu ne păsa nouă.

— Vă ştiu eu că sunteţi viteji nevoie mare, răspunse Old Shatterhand, jumătate necăjit jumătate în glumă. Dar unde eraţi pentru Dumnezeu? Mi se pare că aveaţi poftă de plimbare în loc să dormiţi.

— De plimbare? Hm, nu tocmai. Visasem nu ştiu ce dracu' şi m-am trezit din somn. Când mi-am aruncat ochii lângă mine unde-l ştiam pe Emeritus ăla, ia-l de unde nu-i! Am trezit atunci pe frate-meu Sam şi am plecat să vedem ce s-a făcut stimabilul. În vremea asta s-a produs atacul. Ne-am ascuns şi v-am văzut trecând. Ne-am furişat atunci în vale şi am aşteptat momentul ca să vă venim în ajutor. Mare noroc că Emeritus al nostru pornise la plimbare, altminteri nu ne duceam să-l căutăm şi ne legau indienii şi pe noi.

— Cred că te înşeli, zise Old Shatterhand. Sunt încredinţat că atacul n-ar fi avut loc dacă deşteptul ăsta stătea liniştit la locul lui. Oare unde e acum, căci nu-l văd printre noi?

— Aici sunt, răspunse el de după un copac.

— Ia spune, omule, cum ţi-a venit să ieşi din tabără şi să porneşti singur ca un lunatic?

— Vream să iau niţică apă, domnule Old Shatterhand.

— De jos din vale?

— Da.

— Auzi, domnule! Se poate aşa ceva? Erai atât de însetat că nu puteai aştepta până mâine dimineaţă?

— Păi nu era pentru mine, ci pentru prietenul meu Hobble-Frank. Îl auzisem că nu mai poate de sete şi, cum mă cam ciorovăisem niţel cu el, m-am gândit să-l împac aducându-i niţică apă.

— Ce nebunie! Pentru un fleac ca ăsta să pui viaţa atâtor oameni în primejdie! Crede-mă că dacă nu ne-am afla aici în pustietatea asta sălbatică, ţi-aş da un picior undeva ca să te duci de unde-ai plecat. Aşa însă nu pot s-o fac, fiindcă ar însemna să te las să te prăpădeşti cu siguranţă.

— Eu? Să nu crezi, domnule. Cine are o misiune atât de înălţătoare ca a mea ca să compună o operă în douăsprezece acte, nu se prăpădeşte, fii dumneata pe pace.

— Nu mai vorbi prostii, că te faci de râs! De acum încolo am să pun să te lege de câte ori vom poposi, ca să nu mai

faci iarăşi vreo gogomănie şi cum vom ajunge în vreun oraş civilizat, te las în plata domnului. N-ai decât să cauţi pe urmă eroi câţi pofteşti pentru opera dumitale. Ai reuşit s-ajungi până jos la râu?

— Nu.

— Păi vezi! Dar i-a povesteşte-mi şi mie cum s-a întâmplat că te-au prins indienii?

Când ajunse Emeritus cu povestirea la momentul când i-a dat lui Poller briceagul, Old Shatterhand strigă înfuriat:

— Omul ăsta e o adevărată pacoste pe capul nostru! Să vedem imediat ce e de făcut ca să nu ne scape iar bandiţii. Trebuie să mă reped jos în tabără să-i leg, fie ce-o fi. Numai să nu le vină în gând nijoraşilor...

Un răcnet grozav îl întrerupse. Se uită în vale şi văzu pricina. Poller, Buttler şi Grinley se ridicaseră de jos şi alergau la caii indienilor.

— Fug... o iau la fugă. Repede pe cai şi după ei! strigă Hobble-Frank.

Old Shatterhand îl apucă de braţ şi-l trase îndărăt.

— Stai binişor, ce faci? Sst! Ascultaţi!

Văzură pe indieni repezindu-se şi ei spre locul unde adăpostiseră caii; dar fugarii erau mai iuţi de picior, căci se auzi îndată, cu toată gălăgia pe care o făceau indienii, tropot de copite şi-i văzură pornind în goană.

— S-au dus... i-am scăpat... şi pentru vecii vecilor! se tânguia Frank. Am vrut să mă iau după ei, de ce nu m-ai lăsat?

— Pentru că ar fi fost degeaba; mai mult încă, ar fi însemnat şi o mare primejdie... răspunse Old Shatterhand.

— Primejdie? îi curmă Frank vorba. Crezi dumneata că mi-e mie frică de trei nemernici ca ăia? Nu mă cunoşti încă...

— Nu din partea lor, ci a indienilor. N-am intrat încă în tratative cu ei şi trebuie să fim cât se poate de prudenţi. Dacă îi urmărim acum pe fugari, cădem cu siguranţă în mâinile

nijoraşilor. Trebuie să stăm aici la adăpost până ce vom cădea la înţelegere cu ei.

— Şi să lăsăm pe bandiţi să fugă...

— Crezi că am fi reuşit să-i prindem acum, prin întuneric? Dacă există o astfel de posibilitate, fii sigur că n-o scapă indienii. A, auzi, s-au şi luat după ei, nu mai e nevoie să ne ostenim noi.

— Aş! Ce e în mână nu-i minciună. N-au să se prăpădească indienii cu firea.

— Asta o să ne fie dovadă că nu sunt proşti. S-aşteptăm până ce se va face ziuă şi vom găsi lesne urmele fugarilor.

— Dar o să câştige timp.

— Îi ajungem noi şi-aşa, n-avea grijă. Ne va fi atunci lesne să-i prindem mai ales că nu se pot apăra. N-au decât briceagul pe care li l-a dat Emeritus ăsta deştept şi asta nu e o armă primejdioasă.

Îşi dădură toţi seama că avea dreptate. După câtva timp auziră pe indieni întorcându-se, apoi se făcu linişte; semn că nu reuşiseră să-i prindă, altminteri s-ar fi făcut gălăgie în tabără.

Deoarece era de prevăzut că vor avea o zi destul de obositoare, se culcară toţi să se odihnească; Winnetou şi Old Shatterhand stăteau însă de veghe, căci se temeau ca indienii să nu încerce să-şi salveze căpetenia. Nu se întâmplă însă nimic. Când începu să se lumineze, îi văzură pe malul apei; probabil că nici unul nu închisese ochii peste noapte.

Până acum nimeni nu vorbise un cuvânt cu Mokaşi şi nici el nu deschisese gura; rămăsese tot timpul nemişcat, ca şi când lovitura lui Old Shatterhand l-ar fi adormit pe veci. Trăia totuşi şi ochii lui iscodeau pe sub gene tot ce se petrece în jurul lui. Era timpul să i se spună ce se cerea de la el. Old Shatterhand dorea să ia cuvântul, dar Winnetou îi făcu un semn să tacă şi, contrar obiceiului său, începu să vorbească el cel dintâi:

— Căpetenia nijoraşilor e un mare vânător şi un războinic

vestit; cu o singură săgeată a ucis un bivol sălbatic, de aceea i s-a zis Mokaşi. Mi-ar fi drag să-i vorbesc ca frate şi prieten şi-l rog să-mi spună cine sunt.

Întrebarea părea ciudată, dar îşi avea tâlcul ei. Îl înţelesese se vede şi Mokaşi, căci răspunse fără codeală:

— Eşti Winnetou, căpetenia apaşilor.

— Ai grăit adevărul. Pentru ce n-ai spus un anume neam de-al apaşilor din care fac eu parte?

— Pentru că toate neamurile acestui mare popor te-au ales căpetenia lor.

— Aşa e. Ştii tu cărui popor aparţine neamul navajoşilor?

— Sunt şi ei tot apaşi.

— Dar nijoraşii, a căror căpetenie eşti?

— Tot apaşi.

— Gura ta spune adevărul. Atunci, dacă şi unii şi alţii fac parte din marele popor al apaşilor, sunt fraţi, nu-i aşa? Când un tată are mai mulţi copii, vrea ca să se iubească şi să se ajute între ei la nevoie, nu să trăiască în neînţelegere sau să se războiască.

Colo la miazăzi sunt comanşii, vrăjmaşii de moarte ai apaşilor. În fiecare an războinicii lor pornesc să se lupte cu apaşii; de aceea triburile noastre ar trebui să se unească împotriva acestor tâlhari şi ucigaşi. Dar ei nu numai că n-o fac ci se războiesc între ei, îşi istovesc puterile şi sunt pe urmă prea slabi când e vorba să respingă pe duşmanul lor, al tuturor.

De câte ori mă gândesc la acest lucru, grijile îmi apasă sufletul ca o stâncă pe care nici o putere n-o poate înlătura. Nijoraşii şi navajoşii mă numesc căpetenia apaşilor; apaşi sunt şi ei; de aceea urechile lor s-asculte cuvintele buzelor mele. Tu m-ai luat în puterea ta, pe mine şi pe tovarăşii mei albi, deşi nu-ţi făcusem nimic şi sunt dintr-un neam cu tine. Poţi să-mi dai în privinţa asta o lămurire pe care s-o accept şi eu?

— Da. Inima ta înclină mai mult spre navajoşi decât spre tribul meu.

— Te înşeli. Sunt fratele vostru al tuturor.

— Dar sufletul tău e al albilor care ne sunt duşmani.

— Şi în asta te înşeli. Mie toţi oamenii îmi sunt dragi, fie că le e pielea roşie ori albă, numai să facă fapte bune. Sunt însă duşmanul celor răi, fără să iau în seamă dacă sunt albi sau indieni. Securea de război a fost dezgropată şi a pornit un frate împotriva altui frate ca să-şi verse sângele unul altuia. Asta nu e o faptă bună ci rea şi de aceea nu vă sunt astăzi prieten. Dar nici duşman nu vă sunt. Nu ţin nici cu navajoşii nici cu voi, ci v-aş îndemna să îngropaţi iarăşi tomahawkul şi sălăsaţi să domnească pacea.

— Ce vrei tu nu se poate. Securea care a încăput odată în mâna războinicului nu poate avea linişte până ce nu se varsă sânge. Noi nu ascultăm de gura nimănui care grăieşte de pace.

— Nici chiar de a mea?

— Nici.

— Aşadar toate cuvintele mele au fost zadarnice? Winnetou nu e deprins să vorbească în zadar, de aceea voi tăcea. Măcelăriţi-vă între voi, nijoraşi şi navajoşi, dar păziţi-vă să ne vârâţi între voi, pe mine şi pe fraţii mei albi. Te-ai purtat cu noi ca şi când ţi-am fi duşmani; nu vom lua în seamă purtarea voastră. Acum te afli în puterea noastră, viaţa ta — putem face cu ea ce vrem. Vreţi să se spună în corturile duşmanului că Winnetou şi Old Shatterhand au prins pe Mokaşi, deşi avea cu el peste trei sute de războinici?

Winnetou vorbea dinadins aşa. Ştia că era într-adevăr o mare ruşine pentru Mokaşi să fie biruit cu atâta uşurinţă când avea cu el trei sute de oameni înarmaţi. Scopul pe care-l urmărea apaşul era să poată pleca nesupărat de aici împreună cu tovarăşii săi, lăsând în schimb liber pe Mokaşi. Dacă nu vroia, trebuia. Să-l facă să înţeleagă că nu va fi scutit

de ruşinea acestei înfrângeri care se va răspândi în toate taberele vrăjmaşe.

Winnetou îl văzu privind întunecat în pământ, de aceea urmă:

— Războinicii tăi ştiu că vei fi omorât imediat dacă încearcă un atac împotriva noastră. Ai auzit şi tu când le-a spus-o Old Shatterhand.

— Eu sunt războinic şi nu mi-e frică de moarte. Oamenii mei mă vor răzbuna.

— Greşeşti. Ne aflăm aici la adăpost, şi-apoi noi nu ne uităm niciodată la numărul duşmanului.

— Dacă e aşa, să moară şi ei cu mine. Ruşinea despre care vorbeai adineauri se răsfrânge şi asupra lor.

— Dacă eşti înţelept şi asculţi de mine, veţi fi scutiţi de ruşine. Îţi făgăduim să nu spunem nimănui ce-a fost între noi.

Ochii căpeteniei luciră de bucurie.

— Făgăduieşti?

— Da. Şi-a călcat Winnetou vreodată cuvântul?

— Nu. Spune-mi mai întâi ce-o să faceţi dacă vă lăsăm să plecaţi fără să vă oprim?

— Ceea ce-o să faceţi şi voi. Ne urmăriţi ca să ne atacaţi iar — ne vom apăra.

— Şi unde-o să vă duceţi de-aici, la navajoşi?

— Trebuie să ne luăm după cei trei fugari; încotro s-au dus ei, ne ducem şi noi. S-au dus la navajoşi — îi căutăm la navajoşi.

— Ca să le daţi ajutor împotriva noastră?

— Îi vom îndemna şi pe ei la pace, cum am făcut cu voi. Ţi-am mai spus că noi nu vă suntem duşmani, dar nici lor. Hotărăşte-te repede. Trebuie să plecăm cât mai curând, altminteri ne-o iau albii aceia prea mult înainte.

Mokaşi închise ochii ca să poată chibzui mai bine; îi deschise apoi iar şi răspunse:

— Vi se va da tot înapoi şi puteţi pleca în linişte.

— Fără să ne urmăriţi?

— Nici nu ne vom mai gândi la voi, dar nici voi să nu pomeniţi nimic de ce s-a petrecut aici.

— Ne-am înţeles! Vrea acum fratele meu Mokaşi să fumeze pipa păcii cu noi?

— Da. Dezlegaţi-mă.

Dorinţa îi fu imediat îndeplinită. Se aşezară apoi cu toţii pe locul unde fusese în ajun tabăra. Winnetou îşi îndopă luleaua cu tutun, o aprinse şi o dădu lui Mokaşi să tragă cele dintâi fumuri. Pe urmă pipa trecu din mână în mână. Până şi femeile şi copiii trebuiră s-o ducă măcar la gură, altminteri puteau indienii tribului să-i ucidă oricând fără să li se poată imputa ceva.

După ce se sfârşi ceremonia, Mokaşi întinse tuturor mâna, chiar şi copiilor şi se duse la oamenii săi ca să le spună ce s-a hotărât.

— Aş fi fost bucuros să-i văd şi pe cei opt navajoşi liberi, zise Old Shatterhand după ce plecă indianul. Acum trebuie să-i lăsăm în mâinile nijoraşilor.

— Să nu le ducă fratele meu grija. Nu li se va întâmpla nimic. Nijoraşii vor fi siliţi să le dea drumul, îl asigură Winnetou.

— Cine-o să-i silească, navajoşii?

— Da.

— Eşti de părere să ne ducem acolo la ei?

— O să fie nevoie, fiindcă acolo s-a dus şi Grinley.

— Hm! Tot ce se poate. Nici unul din ei trei n-are arme; nu pot împuşca vreo sălbăticiune, ca s-aibă ce mânca şi nici cu ce aprinde un foc. Ca să nu moară de foame, n-au încotro, sunt nevoiţi să dea de oameni şi în afară de navajoşi nu se află alţii pe unde trec ei. Întrebarea e cum o să-i primească.

— Probabil bine.

— Se poate şi asta, dar şi altminteri. Dacă le vor spune că sunt duşmani de-ai nijoraşilor, că au fost prinşii lor şi au fugit

de la ei, au să-i primească bine.

— Depinde de ce şi cum le vor spune. Nitsas-Ini, marea căpetenie a navajoşilor, e un om înţelept; va cântări fiecare cuvânt al lor înainte de a-i da crezare. Dar ia te uită la nijoraşi. Îi văd că încalecă.

Aşa era într-adevăr. Mokaşi le spusese că a încheiat pace. Nu prea erau ei încântaţi, nu-i vorbă, n-aveau însă ce face odată ce se fumase calumetul. De necaz nici nu vrură să se mai uite îndărăt, încălecară şi porniră în goană. Numai câţiva rămaseră în urmă ca să predea lucrurile albilor. Lipseau câteva mărunţişuri pe care nu se gândi nimeni să le reclame. Erau bucuroşi că scăpaseră de la o moarte sigură.

12. Căpetenia navajoşilor

Trecură două zile de la aceste întâmplări. În apropiere de locul unde se revarsă braţul Chelly în Rio San Juan, care se mai numeşte şi Rio del Navajos, se putea vedea pe o limbă de pământ între aceste două râuri, o foarte importantă tabără indiană. Erau adunaţi acolo pe puţin şase sute de navajoşi şi nu plecaţi la vânătoare, ci la luptă, căci toţi erau zugrăviţi pe faţă cu culorile de război.

Locul era foarte potrivit pentru o tabără. Forma un triunghi cuprins din două părţi între ape, deci foarte bine apărat şi nu putea fi atacat decât dintr-osingură parte. Iarbă era din belşug, copaci şi tufe de asemenea, aşa că nu puteau duce lipsă de nimic.

Pe curele lungi, legate de la un copac la altul, atârnau fâşii subţiri de carne pusă la uscat. Era hrana care se pregătea oamenilor pentru expediţia de război plănuită de navajoşi.

Aceştia stăteau, unii întinşi în iarbă, alţii se îmbăiau în râu,

alţii îşi periau caii iar alţii făceau exerciţii de tragere.

În mijlocul taberei, se afla un fel de colibă de crengi. O suliţă lungă cu trei pene de vultur în vârf era înfiptă în pământ lângă uşă.

Coliba era locuinţa lui Nitsas-Ini, marea căpetenie a navajoşilor.

Acesta stătea în faţa cortului şi privea la forfota din tabără. Părea un om de vreo cincizeci de ani, înalt şi lat în spete, dar faţa lui nu era zugrăvită, ca a celorlalţi. De aceea faţa i se putea vedea lămurit. Chipul acestui bărbat, de care asculta un trib atât de numeros, degaja nobleţe, iar privirea ochilor săi era liniştită şi limpede, fără urmă de cruzime. Nu făcea defel impresia unui om pe jumătate sălbatic. Ca să poţi înţelege şi mai bine atitudinea lui era suficient să observi că lângă el se afla o femeie...

Părea ceva nemaiauzit. O femeie într-o tabără de război şi încă alături de căpetenie! Se ştie că soţia indianului, fie ea oricât de dragă soţului ei, nu poate apărea alături de el în faţa altora, dacă acesta e un om de seamă printre ai săi. Şi aici era vorba de o căpetenie a căpeteniilor!

Femeia nu era însă o indiancă, ci o albă, de obârşie engleză; era mama lui Şi-So, ce se căsătorise cu căpetenia navajoşilor şi avusese o înrâurire binefăcătoare asupra lui. În faţa lui, rezemat de cal, stătea un bărbat înalt şi slab, dar cu aparenţa de om puternic şi cu o barbă mare, căruntă. Se cunoştea de la prima vedere că omul acesta era călit în fapte şi trecuse prin multe în viaţa lui. Toţi trei vorbeau englezeşte între ei, căci căpetenia învăţase bine limba de la soţia lui.

— Încep să mă îngrijorez, zise căruntul. Iscoadele au plecat de atâta timp şi aveau destulă vreme să se întoarcă până acum.

— Trebuie să li se fi întâmplat ceva, adăugă femeia.

— Nu mă tem eu de asta, răspunse căpetenia. Khasti-tine e cea mai destoinică iscoadă a noastră şi a luat cu sine nouă

dintre cei mai pricepuţi oameni de-ai noştri. Probabil că n-au dat încă de nijoraşi şi le caută urma. Şi-apoi au trebuit să se împrăştie în diferite direcţii şi cere timp până să se întâlnească iar la un loc.

— Să sperăm că e aşa. Eu mă duc. Pot să iau câţiva războinici cu mine?

— Oricâţi vrei. Cui vrea să vâneze antilope îi trebuie mulţi oameni ca să le fugărească până le încolţeşte bine.

— Rămâi sănătos, Nitsas-Ini.

— Drum bun, Maitso.

Căruntul încalecă şi făcu semn în drum câtorva indieni să-l urmeze. Erau bucuroşi să se ducă cu el, căci vânătoarea de antilope e o adevărată pasiune pentru indienii din ţinuturile acelea.

Căpetenia zisese bătrânului „Maitso”, ceea ce înseamnă în dialectul navajo „lup”, echivalent cu numele german al acestui om. Dacă ne gândim că tânărul prieten al lui Şi-So se numea Adolf Wolf, putem uşor înţelege că acest Maitso nu putea fi altul decât unchiul spre care se îndrepta acest nepot.

Bătrânul, împreună cu însoţitorii săi indieni, reuşiră într-adevăr să împuşte câteva antilope. În drum spre tabără zăriră trei călăreţi care înaintau la pas spre ei. Trebuie să fi făcut un drum foarte lung, căci bieţii cai de-abia se mai târau.

Când văzură pe indieni, călăreţii se opriră câteva momente ca să se sfătuiască, pe urmă porniră de-a dreptul spre vânători.

Erau Poller, Buttler şi Grinley.

— Bună seara, sir, salută acesta din urmă. Văd că eşti un alb de-ai noştri şi sper că ne vei da câteva informaţii. Din ce trib fac parte oamenii care sunt cu dumneata?

— Din al navajoşilor, răspunse Wolf privindu-i bănuitor, căci impresia pe care i-o făcură nu era tocmai bună.

— Sub a cui conducere?

— A lui Nitsas-Ini, şeful căpeteniilor navajoşilor.

— Şi dumneata cine eşti, fiindcă nu poţi să fii navajos.

— *Pshaw!* Pot fi şi navajoşi albi. Trăiesc de mulţi ani printre ei şi mă consider de-al lor.

— Unde se află ei acum?

— Hm! Pentru ce mă întrebi?

— Pentru că trebuie să-i comunic căpeteniei ceva cât se poate de important.

— Despre cine?

— Despre iscoadele lor.

Se înşela însă crezând că-l va prinde cu astfel de momeli pe bătrân. Acesta-l privi şi mai bănuitor ca adineauri şi-l întrebă:

— Iscoade? Nu ştiu să fi trimis noi iscoade.

— Nu te preface, sir. Te rog să ai încredere în mine. Vă aduc într-adevăr o veste extrem de importantă.

— Bine. Să zicem că am trimis într-adevăr câteva iscoade care ar avea să ne spună ceva, crezi dumneata că le-ar trece prin gând să ne trimită vorbă în modul acesta? Ar fi trimis pe una din ele.

— Da, dacă ar putea.

— De ce să nu poată?

— Fiindcă au fost prinse.

— Ce vorbeşti! De cine?

— De nijoraşi.

— Unde?

— La două zile de drum de-aici, în valea râului Chelly.

— Câţi inşi sunt?

— Opt.

— Nu se potriveşte, sir, zău că nu se potriveşte...

— Ce dracu', domnule, nu fii atât de neîncrezător! Ştiu eu că au fost zece, dar pe doi din ei i-au împuşcat nijoraşii.

— Ascultă, master, ia seama! Mie nu-mi prea place mutra nici unuia din voi. Nu încerca să ne minţi fiindcă-ţi spun drept: o păţeşti rău de tot.

— Nu da din umeri, sir, tot dumneata o să ne mulţumeşti că am venit să-ţi spunem ce ştim. Cunoşti Gloomy-water, care se află dincolo de apa Chelly-ului?

— Da.

— Nu departe de acolo a fost împuşcat Khasti-tine cu încă unul de-ai voştri de însuşi Mokaşi, iar pe ceilalţi opt i-a luat prizonieri. Noi, care fuseserăm prinşi odată cu ei, am reuşit să scăpăm cu fuga.

Când bătrânul Wolf auzi numele lui Khasti-tine, nu se mai putu îndoi de adevăr.

— Khasti-tine a fost împuşcat! strigă el înspăimântat. Adevărat? Şi ceilalţi au fost luaţi prizonieri? Atunci sunt în primejdie.

— O, mai sunt şi alţii în situaţia lor.

— Alţii? Cine?

— Winnetou, Old Shatterhand, Sam Hawkens şi încă vreo câţiva din aceşti vânători renumiţi; pe urmă o mulţime de emigranţi germani cu neveste şi copii.

— Eşti nebun, omule! strigă Wolf încremenit. Old Shatterhand şi Winnetou prizonieri?

— Mai mult decât atât, se amestecă acum şi Poller în vorbă. E şi Şi-So cu ei. Se întoarce din Germania cu un tânăr silvicultor, coleg de şcoală cu el, care se numeşte Adolf Wolf.

— Dumnezeule, ăsta e nepotul meu! L-am chemat eu... Aşadar, e şi el cu Şi-So prizonier. Să mergem repede la căpetenie. Să ne spui tot ce şti, pe urmă să alergăm în ajutorul lor.

Dădu pinteni calului şi porni în goană spre tabără. Cei trei bandiţi îl urmară, privindu-se între ei cu înţeles. După ei veneau indienii. Scopul lui Poller şi al tovarăşilor săi era numai să-şi procure arme şi muniţii de la navajoşi. Apoi s-o şteargă cât mai repede. Ştiau că vor fi urmăriţi şi nu erau proşti să se lase iar prinşi. Înainte de toate se cerea să câştige timp şi să pândească un prilej prielnic pentru fugă.

Aceasta s-ar fi putut numai împiedicându-l pe Old Shatterhand să se întâlnească cu navajoşii. Cum? Asta chibzuia acum Grinley în drum spre tabără.

Mai întâi nu-i veni nimic în gând, pe urmă îl fulgeră o idee: Old Shatterhand, Winnetou şi tovarăşii lor se aflau pe malul stâng al râului; dacă îndruma pe navajoşi greşit, adică pe cel drept, întâlnirea ar fi întârziat cu câteva zile şi în vremea asta nu se putea să nu se ivească un prilej de fugă. De aceea zise tovarăşilor săi în şoaptă, ca să nu-l audă Wolf:

— Să mă lăsaţi pe mine să vorbesc; luaţi bine aminte mai ales la un lucru: ne aflam nu pe malul stâng, ci pe cel drept, când am fost prinşi, şi pe acest mal e acum Old Shatterhand cu ceilalţi.

— De ce să spunem aşa? întrebă Buttler.

— O să te lămuresc mai târziu; acum nu-i timp.

Într-adevăr, călăreţii se apropiau de tabără. Indienii se uitau cu mirare la cei trei străini, căci nu s-aşteptau să vadă albi prin părţile acelea. Wolf îi conduse în faţa căpeteniei şi-i zise:

— M-am întâlnit cu aceşti albi în drum şi i-am adus fiindcă au să-ţi comunice ceva foarte important.

Nitsas-Ini se încruntă şi răspunse:

— Un ochi ager cunoaşte după scoarţă dacă copacul e putred înăuntru. Ochii tăi n-au văzut bine de data asta.

Aşadar, cei trei albi nu-i făcuseră o impresie bună. Auziră cuvintele şi pricepură tâlcul. Grinley înainta spre el şi zise cuviincios, dar cu imputare în glas:

— Sunt copaci sănătoşi înăuntru, măcar că scoarţa pare nesănătoasă. Tunetul puternic să ne judece nu acum, ci după ce ne va cunoaşte.

Fruntea căpeteniei se brăzdă şi mai adânc, iar glasul sună aspru şi ameninţător când răspunse:

— Au trecut mai multe sute de veri de când albii au venit în ţara noastră. Am avut deci destulă vreme să-i cunoaştem.

Prea puţini dintre ei ne-au fost şi ne sunt prieteni.

Bandiţii o cam băgară pe mânecă, dar Grinley vru să pară îndrăzneţ şi urmă:

— Din câte-am aflat, ştiu că Tunetul puternic e un om drept şi înţelept; nu va considera de duşmani nişte oameni care au venit să-l salveze pe el şi pe războinicii săi.

— Voi să ne salvaţi pe noi? zise căpetenia cu dispreţ. Ce primejdie e aceea din care vreţi să ne salvaţi?

— Primejdia de nijoraşi.

— *Pshaw!* Nijoraşii sunt nişte pitici pe care îi putem strivi cu piciorul.

— Aşa crezi tu, dar sunt mult mai numeroşi ca voi.

— Dacă ar fi de-o sută de ori mai mulţi, nu ne temem de ei. Un singur navajos face mai mult ca zece de-ai lor. Şi voi, care nici măcar arme n-aveţi, vreţi să ne ajutaţi pe noi? Numai un laş lasă să i se ia armele.

Era o insultă pe care Grinley nu trebuia s-o îngăduie dacă vroia într-adevăr să nu treacă drept laş. De aceea zise cu glas mânios:

— Noi am venit să vă facem un bine şi tu ne răsplăteşti cu insulte! Foarte bine, plecăm!

Se îndreptă spre cal şi se prefăcu că vrea să încalece. Dar căpetenia sări drept în picioare şi strigă cu glas poruncitor:

— Voi războinici navajoşi, puneţi mâna pe albii aceştia şi nu-i lăsaţi să facă un pas! Apoi, adresându-se bandiţilor, urmă înfuriat: credeţi voi că puteţi veni la noi şi pleca când vreţi, ca un iepure de la vizuina lui şi îndărăt? Sunteţi în puterea noastră şi nu ieşiţi de aici decât cu voia mea. La primul pas pe care-l faceţi împotriva voinţei mele, sunteţi morţi!

Părea să nu fie o simplă ameninţare, căci câteva ţevi de puşcă stăteau îndreptate spre cei trei albi. Totuşi Grinley nu păru nici acum înspăimântat. Trase piciorul din scară şi răspunse liniştit:

— Cum pofteşti! Recunosc că suntem în puterea ta; dar

toate armele oamenilor tăi nu ne pot sili să-ţi comunicăm vestea pe care ţi-o aduceam.

— *Pshaw!* Vreţi să-mi spuneţi probabil că nijoraşii au dezgropat securea de război şi au pornit împotriva noastră. Pentru asta n-am trebuinţă de voi, căci am trimis iscoade care mă vor vesti la timp.

— Greşeşti. Iscoadele nu te pot vesti, căci sunt prizonieri la nijoraşi.

— Minţi! Am ales pe cei mai viteji, cei mai destoinici din oamenii mei, care nu pot fi prinşi aşa de lesne cum crezi tu.

— Şi eu îţi spun că unul din ei, conducătorul lor, a fost ucis.

— Uff, uff, uff!

— A fost prins cu încă unul de Mokaşi, căpetenia nijoraşilor şi împuşcaţi cu mâna lui. Ceilalţi opt au fost luaţi prizonieri odată cu noi.

— Aţi căzut şi voi în mâna lor?

— Da. Am reuşit să fugim, dar fără arme, după cum vezi. De aceea ne iei drept laşi. Tot astfel consideri tu pe războinicii tăi dacă încearcă să scape, chiar dezarmaţi, din mâna duşmanului?

— Uff uff, uff! Iscoadele mele prinse şi Khasti-tine mort! Aceasta cere răzbunare! Trebuie să plecăm imediat ca să pedepsim pe câinii de nijoraşi, să...

Era extraordinar de agitat, contrar firii indiene şi vru să intre în cort ca să-şi ia armele, dar Wolf, care tăcuse până atunci, îl apucă de braţ şi-i zise:

— Stai niţel. Trebuie să afli mai întâi unde se află acum nijoraşii. Ţi-o vor spune străinii aceştia, care mai ştiu şi altele mai importante, mult mai importante.

— Ce poate fi mai important decât că Khasti-tine e mort şi iscoadele noastre în mâinile duşmanului?

— Şi-Soe şi el prizonier.

— Şi... Şi... Şi...

De spaimă nu putea pronunţa numele întreg al fiului său. Rămase apoi ţeapăn ca o stâncă de piatră, numai ochii arătau că mai e viaţă în el. Războinicii se adunaseră în jurul lui, dar nimeni nu scotea un cuvânt. Grinley înţelese că acum era momentul, trebuia să se folosească de tăcerea generală şi zise cu glas tare, să-l audă toţi:

— Da, aşa e. Şi fiul tău Şi-So e prizonier. Va trebui să moară la stâlpul de tortură.

— Nepotul meu care venea cu el din Anglia e şi el printre prizonieri, adăugă Wolf.

Căpetenia păru că-şi vine în fire. Se gândi că nu-i e îngăduit lui să se lase doborât în faţa războinicilor de durerea pe care i-o pricinuise vestea; se sili să pară cât mai calm şi întrebă cu glas care totuşi tremura uşor:

— Ştiţi bine că Şi-So e prizonier?

— Foarte bine, răspunse Grinley. Nu numai că eram alături, dar am reuşit chiar să vorbesc cu el şi cu camarazii lui.

— Cine era cu el?

— Un prieten de-al său, Adolf Wolf, mai multe familii germane, care au emigrat de acolo şi pe urmă câţiva westmani renumiţi, care să nu credeţi că s-au lăsat uşor capturaţi.

— Cine sunt aceşti oameni?

— Old Shatterhand...

— Old Shat... Uff! Uf!

— Pe urmă Winnetou.

— Marea căpetenie a apaşilor? Uff, uff, uff!

— Sam Hawkens, Dick Stone, Will Parker, Droll, Hobble-Frank, toţi oameni pe care nu cred că-i poţi numi laşi.

Urmară exclamaţii de mirare şi de spaimă dar căpetenia lor intră în cort. Se auzi de afară glasul său şi al femeii albe. Ieşiră apoi amândoi şi femeia întrebă cu glas tremurat pe străini:

— E cu putinţă... e adevărat că fiul meu se află în mâinile nijoraşilor?

— Da, răspunse Grinley.

— Atunci trebuie salvat repede. Spune-mi, te rog, tot ce ştii şi unde e duşmanul acum. Nu e timp de pierdut... să ne grăbim...

Femeia nu avea atâta stăpânire de sine ca indianul. Apucase pe Grinley de braţ şi-l scutura, ca şi când ar fi grăbit astfel răspunsul. Banditul însă răspunse cu trufie:

— Venisem să vă spunem ce s-a întâmplat, dar căpetenia ne-a întâmpinat ca pe nişte duşmani, de aceea e mai bine să ne vedem de treabă.

— Câine! se răsti Tunetul puternic la el, nu vrei să vorbeşti? Cunoaştem mijloace care vor şti să-ţi descleşteze fălcile.

Femeia puse atunci mâna ei albă pe umărul lui şi-i zise cu blândeţe:

— Fii prietenos cu el. Au venit să ne dea de veste ce e cu copilul nostru şi tu i-ai primit cu duşmănie.

— Chipurile lor nu sunt chipuri de oameni cinstiţi şi nu mă pot încrede în vorbele lor, răspunse el posomorât.

Femeia urmă să se roage cu glas blajin de soţul ei şi Wolf stărui şi el pe lângă căpetenie, să fie mai îngăduitor deşi străinii aceştia nu-i plăceau deloc. Cu cât se uita mai mult la ei, cu atât i se păreau mai suspecţi. Nu-i făcuseră însă nimic şi se gândea că-l vor ajuta poate să-şi salveze nepotul.

Căpetenia nu se mai putu împotrivi rugăminţilor lor şi zise în cele din urmă:

— Bine, fie cum vreţi voi; să spună albii ce ştiu. Hai, vorbiţi!

Dacă spera căpetenia că îngăduinţa lui va impresiona pe Grinley, se înşela, căci acesta răspunse dârz:

— Înainte de a împlini dorinţa ta, vreau să ştiu dacă vei împlini şi tu pe ale noastre.

— Care sunt acestea?

— Ne trebuie arme. Ni le dai tu dacă-ţi facem serviciul pe care ni-l ceri?

— Da.

— O puşcă, un pumnal şi gloanţe pentru fiecare dintre noi; de asemenea, o provizie de carne, fiindcă nu ştim dacă vom da în curând de vânat.

— Fie, deşi atâta vreme cât sunteţi cu noi nu veţi duce lipsă de nimic.

— Asta o ştim noi, dar, cu părere de rău, nu putem rămâne prea mult.

— Când vreţi să plecaţi?

— Îndată după ce vă vom povesti ce ştim.

— Nu se poate. Trebuie să rămâneţi până ce ne vom încredinţa de adevărul spuselor voastre.

— Neîncrederea ta ne jigneşte. Există numai două posibilităţi: ori vă suntem prieteni, ori duşmani, în primul caz, nici nu poate fi vorba să vă înşelăm; în al doilea, n-am fi cutezat să ne apropiem de tabăra voastră.

Căpetenia ar fi vrut să obiecteze ceva, dar femeia se rugă cu glasul înecat în lacrimi:

— Crede-i, crede-i pe cuvânt, altminteri pierdem timp şi ajungem prea târziu ca să ne salvăm copilul.

Şi cum Wolf stărui şi el, căpetenia răspunse mai îmblânzit:

— Vântul îşi urmează calea, dar când întâlneşte în drum munţi înalţi care îi pun piedică, îşi schimbă direcţia. Vântul e voinţa mea şi voi sunteţi munţii; fie cum vreţi voi!

— Atunci putem pleca îndată ce vom fi sfârşit? întrebă Grinley.

— Da.

— Să fumăm acum pipa păcii.

Chipul căpeteniei se posomorî şi mai mult.

— Nu vă încredeţi în cuvântul meu... mă luaţi drept un mincinos? strigă el indignat.

— Asta nu, dar în timp de război nu e nimeni silit să-ţi ţină făgăduiala dată fără ceremonia calumetului. Puteţi aprinde fără şovăială pipa, căci suntem oameni cinstiţi şi vă putem dovedi că nu minţim.

— Cu ce-mi puteţi dovedi?

— Îndată ce veţi fi auzit povestirea noastră, veţi fi încredinţat că am spus adevărul. Vă pot arăta pe urmă o hârtie din care reiese lămurit cele spuse de noi.

— O hârtie? Nu vreau să ştiu de ea, căci poate cuprinde mai multe minciuni decât ar fi în stare o limbă omenească să le spună prin viu grai. Şi apoi, eu n-am învăţat să cunosc semnele pe care le mâzgăliţi voi pe hârtie.

— În orice caz nu strică s-o citească dumnealui — şi arătă spre Wolf. Îţi va spune el apoi dacă suntem sinceri faţă de tine. Vrei să fumezi pipa păcii cu noi, da sau nu?

— Da, răspunse căpetenia la o privire rugătoare a soţiei sale.

— Pentru tine şi toţi ai tăi?

— Pentru mine şi pentru ei.

— Atunci aprinde calumetul, căci n-avem vreme de pierdut.

Căpetenia desprinse pipa de la gât, unde o avea atârnată, o umplu cu tutun şi-i dădu foc. După ce trase cele şase fumuri tradiţionale, o întinse lui Grinley, acesta lui Buttler care o trecu lui Poller.

Grinley se credea acum în siguranţă. Nu observă însă că Wolf nu se atinsese de ea şi nu era deci părtaş la legământ.

13. Documentul fatal

Şedeau acum cu toţii jos pe pământ şi Grinley începu să

povestească. Vorbi despre sursa de petrol, dar fără să pomenească locul, despre vânzarea pe care o făcuse bancherului şi de călătoria în munţi. Bineînţeles că nu spunea decât ceea ce îi convenea lui. Zise că se întâlnise la ferma lui Forner cu Buttler şi Poller, cu emigranţii, Winnetou, Old Shatterhand şi ceilalţi vânători, cum au căzut pe urmă în mâinile nijoraşilor, unde dăduse peste iscoadele navajoşilor de la care aflase că Khasti-tine a fost împuşcat de Mokaşi.

Navajoşii ascultau în tăcere, deşi nu erau atât de liniştiţi pe cât vroiau să pară. Mai ales femeia albă, care-şi ştia copilul în primejdie. Nici Wolf nu-şi lua ochii de la Grinley şi asculta cu o atenţie încordată la cele ce povestea.

Când banditul făcu o pauză, căpetenia îl întrebă repede:

— Şi cum aţi reuşit să fugiţi?

— Cu ajutorul unui briceag pe care nijoraşii nu-l văzuseră la mine. Deşi mâinile ne erau legate, unul din aceşti camarazi ai mei a reuşit să-mi bage mâna în buzunar şi să mi-l scoată pe furiş, să-l deschidă şi să-mi taie legăturile. Pe urmă am făcut şi eu acelaşi lucru cu ei.

Tunetul puternic privi câteva momente în pământ, ridică apoi brusc capul şi întrebă:

— Pe urmă?

— Am sărit repede în picioare, am alergat la cai, am încălecat pe care am nimerit şi am pornit în goană.

— Aţi fost urmăriţi?

— Da, dar nu ne-au ajuns.

— De ce n-aţi eliberat şi pe ceilalţi?

Întrebarea era o cursă pe care Grinley o înţelese imediat; se cerea să fie cu mare băgare de seamă şi răspunse:

— Pentru că nu era timp. Unul din paznici ne-a văzut mişcând şi a venit spre noi Nu ne rămânea altceva de făcut decât să fugim cât mai repede.

Crezu că explicaţia aceasta ajunge şi nu şi-a închipuit că următoarea întrebare a căpeteniei e o cursă şi mai

primejdioasă.

— Briceagul unde a rămas? întrebă căpetenia.

— E la mine.

— Zici că eraţi la un loc cu ceilalţi prizonieri?

— Da.

Ar fi spus bucuros „nu”, dar nu se putea, deoarece susţinuse înainte contrariul. Începu să priceapă intenţia indianului, care strigă acum cu ochii fulgerând de mânie:

— Dacă nu fumam adineauri pipa păcii cu voi, aş fi pus să vă lege.

— Pentru ce? întrebă înfricoşat banditul.

— Pentru că ori sunteţi nişte mincinoşi, ori nişte laşi nemernici.

— Nici una, nici alta.

— Taci! Ori ne minţi acum, ori v-aţi purtat ca nişte nemernici cu tovarăşii voştri.

— Nu-i puteam salva...

— Ba da. Şi chiar dacă nu, trebuia să treci celui de lângă tine briceagul.

— Nu era timp...

— Minţi! Când ai văzut că nici asta nu se poate, să vă fi întors pe furiş în tabără ca să eliberaţi pe prizonieri.

— Era cu neputinţă. Lipseau cel mult treizeci de nijoraşi, pe când în tabără rămăseseră aproape trei sute.

Cum scăpă vorba se căi amarnic, căci căpetenia îl întrebă repede:

— Aşadar erau trei sute?

— Da.

— Ai văzut de cum ai venit că noi suntem aproape de două ori pe atât şi totuşi ai spus că numărul lor e mult mai mare ca al nostru. Ai două limbi, bagă de seamă.

— Nu mă uitasem bine... gângavi Grinley.

— Deschide atunci ochii. Dacă ai putut vedea prin întuneric cât de mare e numărul nijoraşilor, cu atât mai mult

puteai să-l socoteşti acum, la lumina zilei, pe al nostru. Pe ce mal era tabăra lor?

— Pe cel drept.

— Când aveau de gând să pornească?

— De-abia după câteva zile, minţi Grinley. Aşteptau să le mai sosească şi alţi războinici.

— Descrie-ne exact locul.

După ce îndrugă ce se pricepu, banditul încheie:

— Acum v-am spus tot ce ştiam şi sper că te vei ţine de cuvânt. Dă-ne ce ne-ai făgăduit şi să ne vedem de drum.

Tunetul puternic clătină capul îngândurat, apoi răspunse după câtva timp:

— Sunt Nitsas-Ini şi nu mi-am călcat niciodată cuvântul. Dar unde e dovada despre care vorbeai?

— Bine, să v-o arăt. Cred că pe urmă nu o să te mai îndoieşti de cinstea mea.

Nu văzu sau nu vru să ia în seamă seninele pe care le făceau Buttler şi Poller, băgă mâna în buzunar, scoase cecul pe care i-l dăduse. Bancherul şi-l întinse lui Wolf.

— Poftim, sir, convinge-te şi dumneata. O sumă atât de mare nu se încredinţează, mai ales în timpurile de faţă, unui pungaş. Eşti de aceeaşi părere, nu-i aşa?

Wolf îşi aruncă ochii pe hârtie şi o citi apoi căpeteniei.

— Aşadar numele tău e Grinley? întrebă indianul...

— Da.

— Şi pe aceşti doi tovarăşi ai tăi cum îi cheamă?

— Pe unul Buttler şi pe celălalt Poller.

Wolf vru să restituie lui Grinley hârtia, dar căpetenia i-o smulse din mână, o împături încet şi o vârî la brâu cu nepăsare, ca şi când n-ar fi fost ceva de seamă, apoi întrebă iar pe Grinley:

— Unde se află sursa de petrol pe care ai vândut-o?

— La Gloomy-water.

— Nu e adevărat, fiindcă acolo nu există nici picătură de

petrol.

— Ba da.

— Nu mă contrazice! Cunosc fiecare petic de pământ din ţinutul acela şi ştiu că n-are de unde fi petrol. Eşti un şarlatan!

— Ce-ai spus! răcni banditul înfuriat. Cum cutezi...

— Taci! se răsti căpetenia la el. Am văzut numaidecât după mutra voastră cu cine am de-a face, dar am fumat cu voi calumetul pentru că n-aveam încotro.

— Aha, cauţi tertipuri ca să nu te ţii de cuvânt...

Tunetul puternic făcu un gest de dispreţ cu mâna şi răspunse:

— N-o să poată spune nimeni că mi-am călcat cuvântul când e vorba de oameni de teapa voastră.

— Dă-ne ce ne-ai făgăduit şi lasă-ne să plecăm. Dă-mi îndărăt şi hârtia luată de tine.

— Nu se cuvine să ţi-o dau ţie ci aceluia care mi-a dat-o. Ai înşelat pe albul căruia i-ai vândut balta în care nu există picătură de petrol. Maitso va şti el ce e de făcut.

Scoase hârtia de la brâu şi o întinse bătrânului, făcându-i un semn pe care acesta îl înţelese imediat, căci o băgă repede în buzunar.

— Stai! strigă Grinley, cu ochii fulgerători, hârtia e a mea!

— Da, răspunse bătrânul dând din cap zâmbind.

— Atunci dă-mi-o...

— Nu, spuse el cu acelaşi zâmbet.

— Pentru ce? Vrei să mi-o furi ca un hoţ?

— Nu. Te-aş sfătui însă să-ţi masori cuvintele.

— Dă încoace cecul!

— Am zis „nu”.

— De ce opreşti un lucru care îmi aparţine?

— Fiindcă multe din cele ce ne-ai spus nu le-am priceput şi pentru că prea te grăbeşti cu plecarea. Oamenii care au scăpat cu mare greu din mâinile duşmanului, au nevoie de

odihnă şi hrană. Le puteţi avea aici din belşug, dar vă lipsiţi de ele. Pe urmă, oricare altul în locul vostru s-ar fi alipit de noi ca să se întoarcă la nijoraşi şi să se răzbune. Voi nici asta nu vreţi ci numai să plecaţi şi cât se poate de repede. Reiese deci din asta că fugiţi de cineva care vă urmăreşte, cineva de care vă e grozav de frică.

— Ce vrem şi ce gândim nu te priveşte pe dumneata, răspunse Grinley dârz. Am fumat cu căpetenia şi prin el cu toţi ai lui calumetul; trebuie să se ţină de cuvânt şi să nu mi se ia lucrul meu.

— Ai dreptate, sir. Căpetenia se va ţine de cuvânt, fii pe pace.

— Atunci dă-mi hârtia!

— Nici nu mă gândesc! Am pus-o la păstrare.

— Fir-ar... Pentru cine?

— Pentru cei care vă urmăresc.

Şi când Grinley vru să izbucnească de furie, îi tăie repede vorba, zicând cu glas poruncitor:

— Ţine-ţi gura, m-ai înţeles? Nu cumva îţi închipui că mă sperie obrăzniciile dumitale? Dacă aţi fi oameni cinstiţi, aţi putea foarte bine să rămâneţi două-trei zile cu noi, nu v-aţi grăbi aşa să puneţi mâna pe bani. Să vă spun acum şi ce cred despre voi. La început, cu toată mutra voastră suspectă, v-am luat drept gentlemeni, dar de când am auzit povestea de adineauri nu ştiu ce să cred.

— E adevărată...

— Aş! Zici că Winnetou, Old Shatterhand, Sam Hawkens şi alţii au fost prinşi împreună cu voi şi nici unul din ei n-a reuşit să scape. Mister Grinley, asta e de necrezut. Ei nu şi voi da! Poate că i-aţi dat voi pe mâna nijoraşilor. Old Shatterhand şi Winnetou ştiu ei însă să se descurce. Pentru mine, principalul e acum cecul. Vom elibera pe prizonieri şi ne vom întâlni deci cu ei. Sau se eliberează singuri şi vin aici. Aşa ori altminteri nu se poate să nu dăm ochi unii cu alţii. Vom arăta atunci

cecul lui mister Rollins; dacă afacerea e curată, n-ai de ce să te temi, dar dacă nu, se schimbă treaba.

Grinley sări ca ars şi începu să răcnească făcând spume la gură de furie:

— Ce? Şi mi-o spui în faţă că sunt un şarlatan? Ce-ţi pasă dumitale dacă vreau să plec imediat? Sunt dator să-ţi dau socoteală de planurile mele? Am fumat pipa păcii cu căpetenia, n-are nimeni dreptul să mă oprească!

— Vai de mine! Nu zice nimeni altfel, răspunse liniştit bătrânul.

— Să mi se dea ce mi s-a făgăduit!

— Arme, gloanţe şi carne? Cum să nu!

— Şi hârtia... e proprietatea mea!

— Dacă se va dovedi că e aşa, o să ţi se dea, fii pe pace.

— Nu, acum, acum îndată! Nimic, nimic nu-mi puteţi opri, căci am fumat calumetul cu căpetenia.

— Aşa e. Numai vezi dumneata, mister Grinley, eu nu sunt indian şi nici n-am fumat calumetul împreună.

Banditul îl privi cu ochii holbaţi şi nu găsi ce să răspundă.

— Da, da, aprobă bătrânul dând din cap zâmbind. Nu zic, oi fi dumneata om deştept, dar de data asta n-ai prea dat dovadă. Nu umblă cineva cu o sută de mii de dolari în buzunar prin sălbăticiile astea şi, dacă o face, nu-i arată nimănui. Acum, după ce ţi-am spus ce-aveam de spus, nu mai avem ce vorbi.

Se sculă şi vru să plece. Grinley îl apucă însă de braţ şi răcni ca nebun:

— Dă încoa' hârtia că te sugrum!

Bătrânul se smuci din mâna lui, scoase revolverul de la brâu, îl îndreptă spre el şi-i zise ameninţător:

— Dacă mai faci un pas, îţi sfărâm creierii, m-ai înţeles? Pleacă ori rămâi, pentru mine totuna e, dar hârtia nu ţi-o dau până ce nu voi fi eliberat pe nepotul meu şi voi fi vorbit cu bancherul.

Se îndepărtă agale, în vreme ce Grinley se uita scrâşnind după el. Încercă să protesteze faţă de căpetenie, indianul îi răspunse însă liniştit:

— Maitso nu e robul meu, poate face ce pofteşte, eu nu-l pot opri. Rămâi aici la noi şi fii sigur că-ţi va da hârtia îndărăt.

— Nu se poate... trebuie să plec...

— Atunci o să ţi-o trimită bancherul unde te duci. Ne-ai adus vestea pentru care ţi-am făgăduit arme, muniţii şi carne, deşi ne-ai spus un neadevăr. Mai mult să nu-mi ceri. Tot mai vrei să pleci?

— Da.

— Bine. O să ţi se dea ce ne-am învoit, pe urmă puteţi pleca.

Căpetenia se duse să dea ordin câtorva războinici ca să pregătească pentru străini cele făgăduite. Când aceştia se văzură singuri, Grinley mormăi scrâşnind din dinţi:

— Afurisit bătrân! Nu vrea cu nici un chip să-mi dea îndărăt cecul.

— Mă aşteptam la aşa ceva de cum am văzut că i-l arăţi, îi zise Buttler. Mare prost ai fost!

— Taci, dobitocule! Trebuia. Nu vroiau să mă creadă şi am vrut să mă legitimez.

— Cu un document stors prin viclenie! Bine ţi-a mai reuşit, n-am ce zice!

— Nu puteam să prevăd...

— Eu am prevăzut. Unde ni-e acum răsplata pentru toată osteneala noastră şi primejdiile prin care am trecut? O singură clipă a fost suficientă ca să se năruie tot.

Se mai ciorovăiră o bucată de vreme, dar când începu şi Poller să-i facă imputări, îşi ieşi din pepeni. Îi trase câteva înjurături, apoi urmă:

— Se prea poate că am fost cam nesocotit, dar nu mă dau încă bătut. Pun eu iar mâna pe cec.

— Crezi că o să ţi-l dea moşul îndărăt? râse Buttler

batjocoritor.

— Da. Cu sau fără voia lui.

— Nu cumva vrei s-aştepţi până or veni nijoraşii ori Old Shatterhand cu Winnetou?

— Ei aş! Plecăm!

— Asta ar însemna să renunţăm la cec.

— Nu. Plecăm după ce vom sili pe bătrân să ni-l dea. Uiţi că vom avea arme.

— Vrei să te iei cu el la luptă?

— Dacă ne va sili, de ce nu?!

— Şi indienii? Crezi că au să stea cu mâinile în sân?

— N-au să se amestece. Am fumat cu ei pipa păcii şi, atâta timp cât ne aflăm în tabără, nu pot lua partea nici unuia din noi. L-ai auzit că nu face parte din ai lor. Altceva ar fi dacă am ieşi din tabără şi ne-am întoarce iar; calumetul şi-ar pierde puterea. A, uite că ne aduc carnea! În curând vor urma şi armele. Voi ţineţi cu mine, nu e aşa?

— Cred şi eu! Nu te lipseşti lesne de o sumă ca asta. Să vedem mai întâi cum merge treaba şi dacă o ajunge la luptă, n-avem decât să ne retragem. Dar unde s-or fi ducând indienii ăia?

— Treaba lor! Ce ne priveşte pe noi! Grinley se înşela crezând că nu-l priveşte.

Căpetenia se apropie de el cu un indian care aducea nişte fâşii lungi şi subţiri de carne uscată.

— Când vor albii să plece? întrebă căpetenia.

— Îndată ce ni se va da ce ni s-a făgăduit.

— Şi încotro vă veţi îndrepta paşii?

— Spre albia lui Rio Navajos devale. Vrem să o luăm în lungul apei până la Colorado.

— Puteţi pleca îndată. V-am adus carnea.

— Dar armele?

— O să vi se dea şi arme. Vezi pe călăreţii de colo?

— Da.

— Au la ei trei puşti, trei pumnale şi o provizie de gloanţe. Vă vor însoţi până la o depărtare de un ceas şi, după ce vă vor preda ce vi s-a făgăduit, se întorc în tabără.

Bandiţii se uitară dezamăgiţi unul la altul. Căpetenia băgă de seamă, dar se făcu că nu vede.

— De ce nu ni le daţi acum? întrebă Buttler.

Un zâmbet ciudat flutură pe buzele indianului când răspunse:

— Am auzit că la albi e obiceiul să li se dea musafirilor o escortă de onoare când pleacă. Am vrut să fac şi eu aşa.

— Mulţumim pentru cinste, dar armele ni le putem duce şi singuri.

— Pentru ce să vă osteniţi, că tot nu vă trebuie acum. A, uite că oamenii mei au şi plecat. Sunt buni călăreţi, vedeţi să-i puteţi ajunge, altminteri, dacă nu sunteţi la locul hotărât odată cu ei, se întorc cu armele îndărăt.

Făcu un gest de concediere cu mâna şi le întoarse spatele zâmbind mulţumit. Se ţinuse de făgăduială şi zădărnicise în acelaşi timp planul albilor.

— Mare pişicher indianul ăsta; bănuia ce-am de gând, mormăi cu necaz Grinley.

— Văd şi eu. Nu ne-a mai rămas nici o speranţă, răspunse Buttler.

— *Pshaw!* Eu tot nu mă dau bătut.

— Crezi că mai e ceva de făcut?

— Da. Aşteptăm până pleacă indienii şi ne întoarcem.

— Ca să te iei la harţă cu bătrânul?

— Da.

— Altă prostie! Indienii au să-i sară în ajutor. Ai spus tu singur că nu mai are atunci calumetul nici o putere.

— Prostie ar fi, într-adevăr, dacă l-aş ataca pe faţă.

— Aha, pe furiş?

— Da. Vă închipuiţi că au să plece cât mai curând ca să elibereze pe aşa-zişii prizonieri şi ştim doar că le-am dat o

îndrumare greşită. Ne luăm după ei până ce îi ajungem din urmă şi ne oprim aproape de tabăra lor. Îi spionăm apoi şi mare minune să nu ni se ivească un prilej ca să-i venim de hac moşului.

— Hm! Ideea nu e rea şi parcă m-a mai înviorat niţel — spuse Buttler.

Încălecară şi o luară în galop fără să se sinchisească cineva de ei, deşi ochii tuturor erau îndreptaţi pe furiş la dânşii.

După ce pieriră din raza lor, Wolf, care se pitise după un grup de copaci, ieşi iar la iveală şi se îndreptă spre cortul căpeteniei, unde acesta ţinea sfat cu bătrânii tribului. Femeia albă era foarte îngrijorată de soarta fiului ei şi zorea de plecare. Căpetenia încerca însă s-o liniştească spunându-i că atâta timp cât băiatul se afla cu oameni renumiţi ca Old Shatterhand şi Winnetou nu e nici o primejdie.

— Şi, adăugă Wolf, prizonierii nu sunt ucişi decât după sfârşitul războiului, când toţi se întorc acasă în satele lor. Dar războiul nici n-a început încă, aşa că nu trebuie să fi atât de îngrijorată, după cum nici eu nu sunt de soarta nepotului meu. Deocamdată să ne gândim ce e de făcut pentru moment. Vom trimite o iscoadă undeva în josul râului.

— Pentru ce? întrebă căpetenia.

— Dacă bănuielile mele nu mă înşală, aceşti trei albi au să se întoarcă îndată ce li se vor da armele, ca să se ia după noi. Nu renunţă cineva la o sumă atât de mare fără să facă tot ca s-o ia înapoi.

— Crezi că vor încerca să-ţi ia hârtia? întrebă căpetenia.

— Da.

— Să poftească! Au ieşit din tabără şi calumetul nu mai are nici o putere. Vor pesemne să vadă ce pot gloanţele noastre...

— Aşa ar fi dacă m-ar ataca făţiş; se vor feri însă să facă o prostie ca asta. Spre siguranţa mea, deci, e bine să punem pe cineva de pază. Şi mai bine e ca iscoada să fie călare.

— De ce călare?

— Pentru ca să ne poată ajunge mai repede din urmă.

Căpetenia îi împlini dorinţa, apoi sfatul început adineauri continuă.

La drept vorbind, prea mult n-aveau de discutat. Sigur era că, pe lângă minciunile îndrugate de Grinley, acei trei bandiţi fuseseră într-adevăr prinşi de nijoraşi şi scăpaseră cu fuga. De asemenea, că iscoadele, Winnetou, Old Shatterhand şi ceilalţi erau în mâinile duşmanului, părea să fie adevărat. Nu mai încăpea îndoială că nijoraşii trimiseseră iscoade care, negăsind iscoade de-ale duşmanului în cale, putuseră afla ce se petrece în tabăra navajoşilor. În orice caz, nijoraşii hotărâseră se dea atacul, hotărâre pe care o grăbise probabil fuga celor trei albi. Îşi ziceau desigur că fugarii se duseseră la navajoşi ca să caute adăpost la ei şi să le dea de veste ce-i aşteaptă.

Trebuia deci să le-o ia înainte şi tocmai se pregăteau să plece când cei şase călăreţi, trimişi să-i însoţească pe fugari până la un anumit loc, se întorceau în tabără.

Spuseră că văzuseră pe albi pornind în goană îndată ce-şi primiră armele şi muniţiile. Totuşi iscoada rămase devale la malul râului cu însărcinarea ca îndată ce-i va vedea trecând să o ia pe alt drum şi să vină să spună căpeteniei că i-a văzut.

Convoiul o luă pe malul drept al râului, urmând falsele indicaţii ale lui Grinley căruia îi dăduseră crezare, deşi nijoraşii se aţineau pe cel stâng.

Spre seară sosi şi iscoada şi spuse că albii se întorseseră într-adevăr din cale şi se luaseră pe urmele navajoşilor. Dar fiindcă bănuiau de mai înainte că va fi aşa şi-şi luaseră măsurile, vestea aceasta nu nelinişti pe nimeni.

Îşi continuară drumul până târziu în noapte şi de-abia pe la miezul nopţii făcură popas. Nu aprinseră nici un foc în tabără, căci credeau, după indicaţiile lui Grinley, că nijoraşii se aflau pe acelaşi mal cu ei şi s-ar fi putut să-i vadă.

Luna răsărise de mult pe cer şi se oglindea în apa îngustă dar adâncă a râului. O linişte deplină domnea în jurul lor. Din când în când se auzea un sforăit de cal care se apăra cu coada de pişcăturile ţânţarilor. Încolo nimic.

Deodată se auzi de pe malul celălalt ceva asemănător cu cântecul de vioară.

— Ai auzit? întrebă căpetenia în şoaptă pe femeie.

— Da. Imita cineva vioara şi fredona un vals.

— Vioară... vals... Ce e asta?

Tocmai vroia să-i lămurească, dar în clipa aceea se auziră alte sunete.

— Acum e altfel, şopti căpetenia.

— De astă dată imită clarinetul.

— Ce e aia clarinet? Mi se pare că...

— Trarara... tu... tu... tu! se auzi iar de dincolo.

— Trompeta... murmură femeia, neştiind nici ea ce să creadă.

Nici nu reuşi să mai spună ceva, căci urmă un:

— Bum! Bum! Bum! Bum! răsunător.

— Toba mare cu giambarale... şopti ea încremenită.

— Vioară, trompetă, tobă... repetă Tunetul puternic, tot cuvinte pe care nu le înţeleg. Să fie vreun Spirit rău?

— Nu e Spirit ci om. Imită sunetele diferitelor instrumente muzicale.

— Asta nu e muzică de-a noastră.

— Nu, e de-a albilor.

— Să trimitem să vedem cine e. Albii sunt doar prizonieri.

Patru navajoşi se lăsară imediat niţel mai departe de apă şi trecură înot la malul celălalt. După puţin timp se auzi un ţipăt înăbuşit, apoi navajoşii se întoarseră aducând cu ei pe un individ care se zbătea dând din picioare. Îl rezemară de un copac. Unul din indieni se apropie de căpetenie şi-i zise:

— L-am găsit pe albul acesta culcat în iarbă şi bătându-se cu degetele peste burtă.

Tunetul puternic se apropie de străin, îl examină, apoi îl întrebă cu asprime:

— Ce cauţi aici, în puterea nopţii? Cine eşti şi cine sunt tovarăşii tăi?

Vorbise într-un amestec de engleză şi indiană, dar omul îl înţelese şi-aşa, căci răspunse fără să se tulbure:

— Bună seara, domnilor! Sunt domnul cantor *emeritus* Matthäus Aurelius Hampel din Klotzsche lângă Dresda. Pentru ce mi-aţi tulburat liniştea şi mi-aţi gonit inspiraţia?

Ne putem închipui bucuria femeii când îl auzi. Se apropie repede de Emeritus şi-i zise cu înfrigurare:

— Vorbiţi limba germană? Sunteţi german, un cantor din regiunea Dresdei? Cum Dumnezeu aţi ajuns aici?

De astă dată fu rândul lui Emeritus să se mire. Făcu un pas înapoi şi exclamă lovindu-şi palmele:

— Sunetele limbii mele din gura unei indience... unei adevărate indience!

— Te înşeli, răspunse ea zâmbind. Sunt soţia unei căpetenii indiene, dar de obârşie sunt engleză, născută în Anglia.

— Şi te-ai căsătorit cu un indian? Cum îl cheamă?

— Nitsas-Ini, adică Tunetul puternic.

— Păi la ăsta ne ducem şi noi.

— Noi? Atunci nu eşti singur.

— Doamne fereşte! Suntem o societate întreagă de oameni tot unul şi unul, Winnetou, Old Shatterhand, Sam...

— Poţi să-mi spui unde se află ei acum?

— S-au dus după nijoraşi.

— Aceştia vor să ne atace doar...

— Parcă aşa am auzit şi eu.

— Ceea ce spui dumneata e de mare însemnătate pentru noi. Noi le-am ieşit înainte ca să împiedicăm atacul.

— Le-aţi ieşit înainte? Mi se pare că aţi luat o cale greşită, stimată doamnă căpetenie.

— Cum aşa?

— Fiindcă ei se află pe malul celălalt al râului.

— Cum, nu pe ăsta? Eşti sigur? Nu cumva greşeşti?

— Un artist nu se înşală niciodată, doamnă! Nu e mult de când am fost şi noi atacaţi de nijoraşi.

— Ştiu. Trei din dumneavoastră au reuşit să se salveze.

— Trei? Aha, vorbeşti pesemne de Buttler, Grinley şi Poller. Ai dracului, ne-au scăpat printre degete!

— Vrei să spui că au fugit?

— Da. Nu cumva i-ai văzut?

— Ba am şi vorbit cu ei.

— Să sperăm că v-aţi ferit de ei.

— Pentru ce?

— Fiindcă sunt nişte ticăloşi de care trebuie să te fereşti ca de dracul. Au reuşit, închipuie-ţi, să mă tragă până şi pe mine pe sfoară... pe mine, alesul muzelor! Asta e mult, foarte mult, stimată doamnă căpetenie... O să-ţi povestesc eu pe urmă cum s-a întâmplat.

— Da, da, pe urmă. Acum aş vrea să aflu unde e Winnetou cu Old Shatterhand.

— Nu ştiu.

— Nu? Din ce spuneai adineauri am înţeles că trebuie să ştii.

— Se poate, dar, mai întâi, nu mă interesez de astfel de nimicuri; şi al doilea, tovarăşii mei nu prea sunt comunicativi cu mine. E o atenţie delicată pe care o au faţă de un compozitor ce pluteşte în sfere mai înalte şi trebuie lăsat în pace pentru a nu-i goni inspiraţia.

— Când te-ai despărţit de ei?

— Azi, încă înainte de prânz. N-au luat cu ei decât pe Şi-So.

— Şi-So, copilul meu?...

— Cum, e băiatul dumitale?

— Nu ştiai?

— Nu. Ştiam numai că e feciorul căpeteniei Nitsas-Ini, dar că e şi al dumitale, până în momentul de faţă nu.

— Ţi-am spus doar că sunt soţia căpeteniei...

— Aşa e, numai că, vezi dumneata, pentru un ales al muzelor nu e lesne să priceapă anumite afaceri de familie unde mama e albă şi tatăl de culoarea aramei. Totuşi o să iau în seamă acest lucru şi o să-ţi rezerv un rol în opera mea eroică. O mamă arămie, măcar că e albă, e ceva foarte interesant.

Femeia clătină capul. Omul acesta i se părea cam ciudat.

— Ce făceai adineauri dincolo pe mal? îl întrebă ea.

— Compuneam marşul triumfal al operei mele.

— Aşa, în gura mare?

— Nu se poate altfel. Trebuie s-aud cum sună fiecare instrument în parte.

— Dar puteai să-ţi pierzi viaţa! Dacă era vreun duşman pe aproape?

— Sam Hawkens zice că nu e. De aceea nici nu mă supraveghea aşa de sever. Am luat-o atunci drept înainte pe mal ca să nu m-audă. Din nenorocire am fost întrerupt tocmai când îmi venise inspiraţia. Am fost apucat pe la spate, au tăbărât indienii peste mine şi m-au târât încoace. Sper însă că mă vor trece iar dincolo.

— Da, da, se va face. E departe până la tabăra dumneavoastră?

— Vreun sfert de ceas o fi până acolo, fiindcă am căutat să mă îndepărtez cât mai mult, ca să nu m-audă.

Femeia puse repede la curent pe căpetenie cu cele ce aflase şi hotărâră ca Maitso cu încă doi indieni să treacă râul înot ca să caute tabăra albilor. Atât el cât şi indienii erau buni înotători, aşa că ajunseră repede la malul celălalt. Porniră furişându-se în lungul malului, dar n-apucară să facă decât vreo câţiva paşi când auziră vorbă. Se ascunseră după nişte tufe şi ascultară ţinându-şi răsuflarea.

— Măi, al dracului ţicnit şi Emeritus ăsta! zicea unul. N-are astâmpăr un moment. Dacă-l găsim, să ştii că-l leg de funie ca pe o vită. Tu ce zici, frate Droll?

— Bine o să faci, asta zic. Îi cântă gărgăunii în cap şi ne-a înnebunit cu opera lui. Tare mă tem că iar o să ne facă vreun bucluc. Zău că ar trebui să-l legăm!

Wolf înţelese că are de-a face cu germani, şi strigă din tufiş:

— Bună seara, domnilor, îmi pare bine că aud limba ţării mele.

Glasurile încetară brusc şi străinii pieriră ca şi când i-ar fi înghiţit pământul.

— Unde-aţi dispărut? urmă el. Văd că sunteţi oameni pricepuţi în ale Vestului, dar n-aveţi de ce vă teme. M-aţi auzit doar vorbind nemţeşte.

— Ei şi? Sunt destui ticăloşi care vorbesc germana, răspunse cineva din tufiş.

— Aveţi dreptate, nu zic nu, numai că eu nu sunt dintr-aceia. Poate că veţi fi auzit de mine: unchiul silvicultorului care e cu dumneavoastră, de!

— Păi de ce nu spui, omule! Ia ieşi de-acolo, frate-meu, să te vedem şi noi la faţă.

— Cu plăcere; aş avea însă să vă pun o întrebare: am doi navajoşi cu mine. Ce atitudine veţi avea faţă de ei?

— Ca şi când i-am fi botezat noi. Navajoşii sunt doar prietenii noştri.

Ieşiră toţi din ascunzişurile lor şi se pomeniră nas în nas. Schimbară prea puţine cuvinte între ei, pe urmă porniră repede spre tabără.

Găsiră aici numai pe emigranţi; ceilalţi plecaseră toţi în căutarea lui Emeritus.

— Cum să le dăm de veste să se întoarcă? întrebă Frank. Nu ne putem duce după ei, fiindcă nu ştim unde se află.

— Descarcă un glonţ şi au să vină, răspunse bătrânul.

Deoarece nu ştiu de noi pe aici, vor înţelege că nu e vorba de vreun atac.

Frank îl ascultă şi într-adevăr cei plecaţi se întoarseră peste puţin în tabără. Ne putem închipui bucuria tânărului când dădu cu ochii de unchiul său. Timp prea mult pentru o explicaţie nu era, de aceea bătrânul se adresă imediat bancherului:

— Mi-ai fost prezentat ca mister Rollins din Arkansas. Nu eşti dumneata acela care a cumpărat o sursă de petrol prin părţile acestea?

— Din nenorocire, da! Numai că nu există nici o picătură de petrol.

— Mi-am închipuit. Ai fost deci tras pe sfoară.

— De nişte şarlatani pe care sper că vom pune mâna în cele din urmă.

— Hm! Stai să-ţi arăt ceva ce o să te intereseze.

Scoase o hârtie din buzunar şi o întinse bancherului. Când îşi aruncă Rollins ochii pe ea, strigă plin de bucurie:

— Sir, ăsta e cecul pe care l-am dat lui Grinley!

Bătrânul istorisi cum ajunsese în stăpânirea cecului şi ce-a urmat după aceea.

— Şi crezi că nemernicii aceia s-au luat după dumneata? întrebă Sam Hawkens, când sfârşi el.

— Cu siguranţă. Vor să pândească un moment când voi fi singur ca să-mi ia hârtia îndărăt.

— Îi cred în stare. Nu le va reuşi însă lovitura, căci vor cădea de-a dreptul în mâinile noastre: Unde vă e tabăra?

— La un sfert de ceas de aici, pe malul celălalt.

— Şi crezi că pungaşii sunt pe aproape?

— Nu. Au putut vedea urmele numai cât a fost lumină, apoi s-au oprit, aşa că le-am luat-o cu mult înainte.

— Bine. Atunci îi vom prinde mâine. A, îmi adusei aminte de ceva! N-am vorbit încă despre Khasti-tine. Ştiţi ce e cu el?

— Da. Fuseseră trimise zece iscoade; opt au fost prinse de

nijoraşi iar două ucise.

— Aşa bănuiţi?

— Nu bănuim ci ştim sigur. Ne-a spus Grinley...

— Aha, v-a spus el! Şi l-aţi crezut?

Bătrânul se uită lung la Sam şi zise:

— Nu înţeleg...

— Atunci să fiu mai lămurit. Iscoadele dumneavoastră n-au fost ucise de nijoraşi ci de el.

— De... Grinley? Cine ţi-a spus?

— Ascultă, sir. Sam Hawkens nu se ia după spusele oricui, ci după fapte. Când susţine ceva, e sigur.

— Fapte? Vorbeşte, rogu-te. Ce fel de fapte?

— Khasti-tine spiona pe nijoraşi şi cu atâta pricepere încât nu se putea să nu pună mâna pe căpetenia lor, a venit însă cineva, care n-avea nici un zor s-o facă şi l-a împuşcat pe bietul băiat pe la spate.

— Şi ucigaşul e... e Grinley? Dovedeşte... dovedeşte!...

— Foarte lesne. Martori au fost doi inşi care ar fi vrut să împiedice crima, dar nu le-a fost cu putinţă, deoarece lucrurile s-au petrecut cu mare iuţeală. Aceşti martori sunt... mister Rollins şi mister Baumgarten, aici de faţă. Întreabă-i şi au să-ţi spună.

După ce află de la bancher cum se petrecuseră lucrurile, bătrânul zise cu o indignare care nu mai cunoştea margini:

— Aşadar, ticălosul acela a fost! Şi l-am avut în mâinile noastre... N-am ştiut nimic... n-am bănuit nimic...

— Ba i-aţi şi înarmat, hi-hi-hi! râse Sam cu chicotitul lui ciudat. Bine aţi potrivit-o, n-am ce zice.

— Nu-ţi mai bate joc de mine, mister Sam, zise bătrânul necăjit că se lăsase tras pe sfoară. Atâta neobrăzare! Să ne omoare iscoadele şi să vină pe urmă la noi ca să ceară ajutor... Dar nu-l las nici mort! Aşadar, ăsta e ucigaşul lui Khasti-tine! Trebuie să afle imediat căpetenia...

Schimbă câteva cuvinte cu indienii veniţi cu el, care

plecară în fugă.

— Şi acum, să le arătăm nijoraşilor ăstora că nu sunt decât nişte indieni-muştar, zise Frank.

— Indieni-muştar? întrebă bătrânul cu mirare. Ce e asta?

— Cum, nu ştii?

— Nu. Am auzit de multe neamuri de indieni de când trăiesc pe aici dar de indieni-muştar, drept să-ţi spun, încă nu.

— Zău? Păi nici nu sunt decât doi. Şi zici că nu cunoşti pe nici unul din ei?

— Nu.

— Nici pe cel tânăr nici pe cel bătrân?

— Nu. Unde trăiesc aceşti doi indieni-muştar?

— N-are importanţă, e de-ajuns să-ţi spun că au fost odată la, marele tată alb". Ştii pe cine cred ei prin cuvintele acestea?

— Da. Pe preşedintele Statelor Unite.

— Aşa e. Aceşti doi indieni au fost trimişi în delegaţie de tribul lor la Washington ca să supună „marelui tată alb" câteva plângeri de ale lor. Bineînţeles că li s-a făcut cinstea să fie poftiţi la masă. I-au aşezat tocmai la coada mesei încărcată cu farfurii, sticle şi pahare. Li s-au pus indienilor noştri dinainte bucate pe care nu le văzuseră în viaţa lor. Habar n-aveau, bineînţeles, cum să umble cu lingurile, cuţitele şi furculiţele pe care le aveau la dreapta şi la stânga lor. Se uitau însă pe furiş cum le mânuiesc ceilalţi şi făceau şi ei cum se pricepeau, deşi pe ceilalţi meseni îi pufnea râsul de neîndemânarea bieţilor indieni. La un moment dat, bătrânul şopti tânărului:

— Să bage de seamă fratele meu din care fel iau albii mai puţin; asta e mâncarea cea mai scumpă. Noi să ne umplem bine farfuriile, fiindcă trebuie să fie şi mâncarea cea mai bună.

Văzură că oaspeţii de-abia îşi scoteau din nişte borcănaşe mititele un fel de sos galben. Indianul cel mai tânăr trase un

borcănaş spre el şi-l deşertă tot în farfurie, apoi se apucă să mănânce repede, ca să nu-l vadă ceilalţi. Bătrânul îl privea curios. Deodată tânărul se schimbă la faţă, din roşu cum era se făcu şi mai roşu, pe urmă galben, apoi verde şi rămase ţeapăn cu ochii ficşi, căci indianul trebuie să-şi stăpânească oricând durerile. Boabe mari de lacrimi îi picurau pe obraji, dar nu scoase nici măcar un geamăt. La urmă făcu o sforţare, înghiţi în silă şi răsuflă uşurat, deşi ochii stăteau să-i sară din cap.

— Pentru ce plânge fratele meu? îl întrebă indianul cel bătrân.

— Mi-am adus aminte de bietul tata care s-a înecat acum cinci ani în Mississippi, răspunse tânărul, care n-ar fi mărturisit pentru nimic în lume ce păţise.

Împinse apoi foarte liniştit un borcănaş la fel cu al său bătrânului, care îl deşertă şi el numaidecât în farfuria lui. Băgă repede două linguriţe pline în gură una după alta. Dar deodată o deschise mare de tot şi trase adânc aerul în piept, ca şi când s-ar fi înăbuşit. Pe urmă bătrânul se încruntă, înghiţi o dată cu sughiţ şi faţa lui se schimbă ca la un cameleon; sudoarea îi curgea de pe frunte, ochii-i se bulbucară şi lacrimi mari cât mărgelele i se prelinseră pe obraji.

— De ce plânge fratele meu vârstnic? îl întrebă tânărul indian.

— Că nu te-ai înecat şi tu cu tată-tău acum cinci ani în Mississippi. Asta e, stimate domn, povestea cu indienii-muştar, pe care văd că n-o cunoşteai.

Toţi râseră cu poftă. Şi Wolf le ţinu isonul. Deodată se auzi de pe apă cineva strigând în limba indiană:

— Pentru ce fac albii atâta gălăgie? Nu ştiu că după fiecare copac se poate ascunde un duşman când nu te afli acasă în cortul tău?

Era Nitsas-Ini, care venea urmat de Emeritus şi câţiva de-ai

lui. Femeia albă îi însoţea şi ea, fiindcă auzise că se află aici şi câteva femei.

Când îl văzură, toţi se sculară în picioare să-l salute. El îi privi pe toţi la rând cu ochi sfredelitori, dar când dădu cu ochii de Sam Hawkens, chipul lui luă o expresie de bucurie, îi întinse mâna şi-i zise zâmbind:

— A, văd şi pe prietenul meu Sam aici. Dacă râde în hohote, înseamnă că nu e nici un duşman pe aproape.

Căpetenia dădu apoi mâna şi cu ceilalţi, pe femei nu le învrednici însă cu nici o privire. Tânărului silvicultor îi puse prieteneşte mâna pe cap, şi-i zise cu blândeţe:

— Eşti prietenul fiului meu şi nepotul fratelui meu Maitso. Fii binevenit în corturile navajoşilor, vei fi ca un fiu al tribului nostru.

Se aşezară acum toţi în cerc şi, după cum era eticheta indiană, aşteptară ca Nitsas-Ini să le adreseze întâi cuvântul.

— Fratele meu alb — începu el după câteva momente de tăcere, întorcându-se spre Sam Hawkens — să-mi povestească acum ce s-a întâmplat.

Sam îl puse la curent în câteva cuvinte, căci la indieni vorbăria multă e ceva de prisos şi îi plictiseşte. După ce sfârşi, căpetenia privi câtva timp îngândurat înaintea lui, pe urmă zise numai atât:

— Mâine va veni pedeapsa. Sunt fraţii mei albi dispuşi să mă ajute?

— Da, răspunse Sam. Duşmanii noştri sunt şi duşmanii voştri, iar prietenii noştri vor fi şi ai voştri.

— Sunt. Să întărim prietenia cu pipa păcii.

Desprinse calumetul de la gât, îl umplu cu tutun, îl aprinse, trase cele şase fumuri tradiţionale şi zise:

— Toţi albii ce se află adunaţi aici sunt fraţii şi surorile noastre. Vorbesc în numele întregului trib navajos. *Howgh!*

Întinse apoi pipa lui Sam Hawkens, care trase şi el şase fumuri şi răspunse:

— Iar eu vorbesc în numele fraţilor şi surorilor care se află aici. Vom fi ca fiii şi fiicele navajoşilor şi suntem cu ei în timp de pace şi în timp de război. Am zis. *Howgh!*

Dădu pipa îndărăt căpeteniei, care o fumă până la sfârşit, o atârnă apoi iar la gât şi zise:

— Mâine va curge sângele ucigaşului şi al tovarăşilor săi.

— Crezi că vor veni încoace? întrebă Sam Hawkens.

— Mai mult decât sigur!

— În orice caz, nu făţiş, ci pe furiş. Trebuie să fim cu mare băgare de seamă ca să nu ne scape.

Voi trimite doi războinici de ai mei care au ochii vulturului; îmi vor da de ştire îndată ce-i vor vedea sosind.

— Hm... Probabil că se vor ţine după urmele voastre şi au să se ascundă undeva prin apropierea taberei. Vă cad cu siguranţă în mână.

Fratele meu are dreptate, totuşi voi trimite două iscoade ca să fiu mai sigur.

— Dar dacă nu-ţi va mai rămâne timp?

— Cine m-ar putea împiedica?

— Nijoraşii.

— Aceştia nu mă vor împiedica, dimpotrivă mă vor ajuta să prind pe criminali. Sunt pe urmele noastre; vor găsi tabăra pustie şi vor porni după noi. În acelaşi timp, ucigaşii vin şi ei, deci ei vor fi încolţiţi din două părţi. Noi în faţă, nijoraşii în spate. Cum crezi că ar mai putea scăpa?

— Old Shatterhand nu pare să fi socotit tot aşa.

— Atunci pentru ce-a plecat să ne dea de veste?

— Poate că nu ăsta era scopul pe care-l urmărea, dar aşa i-a convenit lui să spună.

Căpetenia chibzui câteva momente, apoi întrebă cu glas scăzut, ca să nu-l audă ceilalţi:

— Crede el că nijoraşii nu s-au dus direct la tabăra noastră?

— Aşa bănuiesc.

— Atunci vă urmăresc pe voi?

— Probabil. Old Shatterhand n-a vroit să spună, pesemne, ca să nu-i sperie pe emigranţi.

În clipa aceea se auzi strigătul santinelei şi din întuneric răsăriră doi inşi. Unul era Old Shatterhand care părea că nu se miră defel că-i vede pe navajoşi acolo, căci se duse de-a dreptul cu mâna întinsă la căpetenie şi la femeie. Aceasta sărise în picioare şi se repezi la însoţitorul lui cu o exclamaţie de bucurie.

— Şi-So, steaua mea! murmură ea, trăgând pe tânăr mai la o parte, căci nu vroia să-şi îmbrăţişeze copilul în faţa celorlalţi.

După vreo zece minute apăru iar ţinând pe fiul ei de mână. Se aşeză jos foarte liniştită.

Şi-So se duse acum spre tatăl său şi-i întinse mâna. Căpetenia îl văzu venind; privi trupul tânăr şi voinic, bine legat, chipul fraged şi frumos, ochii ageri, mişcările lui mlădioase. O clipă privirea îi sclipi de bucurie şi de mândrie, apoi lucirea din ochii lui se stinse brusc şi rămase neclintit în loc fără să apuce mâna băiatului, făcându-se că n-a văzut gestul.

Şi-So nu păru jignit, cunoştea dragostea neţărmurită pe care i-o purta tatăl său şi ştia regulile de bună-cuviinţă ale indienilor; se căia acum că îndrăznise să întindă mâna căpeteniei, venea însă din Europa şi se deprinsese cu obiceiurile de acolo. Ceea ce făcuse el nu era îngăduit, era încă un copil şi nu se cuvenea să procedeze astfel în faţa atâtor bărbaţi.

Old Shatterhand urmărise scena de mai sus cu un zâmbet de mulţumire. Ştia că în familia aceasta domnea mai multă dragoste şi înţelegere decât în multe familii de albi care în faţa altora îşi vorbesc cu „dragă” şi îşi scot ochii între ei când nu-i vede nimeni.

— A fost fratele meu în tabăra noastră dinainte? întrebă

căpetenia pe german.

— Nu, n-am ajuns până acolo. Dar Grinley, Buttler şi Poller au trecut pe acolo?

— Da.

— Le-aţi dat arme şi muniţii?

— Da.

— V-au spus că au fost prinşi împreună cu noi de nijoraşi de unde au reuşit să scape cu fuga, nuri aşa?

— Aşa e. De unde ştie fratele meu toate acestea?

— De ştiut n-aveam cum şti, am bănuit însă că aşa s-au petrecut lucrurile. Bandiţilor le trebuiau arme; de la altcineva n-aveau de unde cere. Ca să vă câştige încrederea nu le rămânea decât să vă mintă, spunându-vă că au fost tovarăşii de drum şi ocrotitorii lui Şi-So. Chiar să fi avut timp, tot nu m-aş fi dus în tabăra voastră, căci aflasem de cu seară că aţi plecat de acolo.

— Cine ţi-a spus?

— Ochii mei. Stăteam pe malul ăsta urcat într-un copac, ca să urmăresc pe nijoraşi şi v-am văzut plecând.

— Atunci ne vor fi văzut şi ei?

— Nu. Sunt sigur că nu, fiindcă i-am spionat. Şi-So era şi el cu noi, păzea caii în timp ce eu cu Winnetou ne-am furişat la duşman. M-am întors pe urmă cu Şi-So ca să dau de veste fraţilor mei albi şi să vă caut pe voi; Winnetou a rămas însă îndărăt, ca să vadă mai departe ce au de gând nijoraşii.

— Îi vom avea mâine în mână.

— Aşa cred şi eu, deşi părerea mea e că fratele meu face o presupunere greşită.

— Old Shatterhand se înşală. Sunt sigur că nijoraşii văzând tabăra noastră pustie se voi lua după urmele noastre, ca să ne găsească.

— Nu. Nijoraşii nu se vor duce întâi la tabăra voastră, ci vor încerca să ne atace pe noi, albii. Nici nu bănuiesc că navajoşii şi-au părăsit tabăra.

— Uff!

— Îşi închipuie că ne-am luat noi după ei, ca să ne ducem la navajoşi şi ne aşteaptă la Apa-iernii, ca să ne împresoare.

— La Apa-iernii zici? Planul e bine pus la cale de ei, căci locul se potriveşte pentru un atac. Sper că fraţii mei au să-l ocolească.

— Dimpotrivă, ne ducem de-a dreptul acolo.

— Ca să vă luaţi la luptă cu ei?

— Poate, cred însă că nici nu va fi nevoie de luptă, nijoraşii vor fi siliţi să se predea. Vor războinicii navajoşilor să ne dea ajutor?

— Da, dar cum să prindem atunci pe Grinley cu tovarăşii lui?

— Cum, vreţi să-i prindeţi? întrebă Old Shatterhand cu mirare. Ca să răzbunaţi moartea iscoadelor voastre? Aşadar vă duceţi după ei?

— De răzbunat vrem şi trebuie să ne răzbunăm. Nu ne ducem însă noi după ei, căci vin ei după noi.

— Zău? Ciudat, foarte ciudat... Ar trebui să fie mulţumiţi că au scăpat...

— Aşa ar fi fost normal, interveni bătrânul Wolf, dacă nu li s-ar fi luat cecul.

— Cum, nu-l mai au?

— Nu, li l-am luat eu. Bătrânul povesti cum se petrecuseră lucrurile, apoi adăugă: Am pus pe urmă să-i spioneze şi am aflat că ne urmăresc. Ca să punem mâna pe ei, îi vom aştepta în drum şi vom trimite înainte două iscoade.

— Hm! Cam primejdios. Nu se poate însă altfel. Dar înainte de a pune la cale cele de trebuinţă, vă voi spune ce am aflat acum în urmă, când am fost în cercetare.

14. Spionaţi

După ce albii scăpaseră de la nijoraşi şi aceştia plecaseră mai departe, porniseră şi ei în aceeaşi direcţie. Dar ochiului ager al lui Old Shatterhand nu-i scăpă pe nijoraşii, după a căror urmă mergeau; ei înaintau din ce în ce mai încet. Care să fi fost pricina?

Nu era obiceiul acestor doi oameni vestiţi să ceară sfatul sau părerea altora când era vorba să afle sau să cerceteze ceva ce puteau face singuri.

De aceea nu spuseră nici unuia dintre tovarăşiilor de drum, nici chiar lui Sam Hawkens, ce observaseră. Fură însă şi cu mai mare băgare de seamă şi se încredinţară în curând că nu s-au înşelat.

— Ce zice fratele meu Charley de asta? întrebă Winnetou pe german.

— Că nu se grăbesc defel să ajungă la navajoşi, răspunse, el.

— Tot aşa cred şi eu. Par să-şi fi amânat atacul. Nu există decât un motiv.

— Noi, probabil.

— Da. Dar pentru ce? Cel mai cuminte lucru ce-ar avea de făcut ar fi să dea năvală peste navajoşi, care nu au putut fi informaţi la timp fiindcă două din iscoadele lor au fost ucise iar celelalte prinse de ei.

— Să nu uite fratele meu Winnetou că le venim în spate şi că unii din noi avem cai foarte buni. Putem deci da de veste navajoşilor şi asta nu le convine.

— Uff! Aşa e, bine zici.

— De aceea vot să se scape de noi. De aceea şi-au încetinit pasul şi ne aşteaptă la un loc prielnic pentru un atac.

— Şi locul ăsta e la Apa-iernii, la care vor ajunge încă înainte de-a se însera.

— E probabil că aici îi vom găsi. Să ne ducem de-a dreptul

de bunăvoie în bătaia puştilor lor?

— Nu. Trebuie să-i iscodim. Dar care din noi doi, eu sau tu?

— Hm! Locul e foarte primejdios şi cere prea mult timp şi osteneală pentru o singură iscoadă.

— Atunci să mergem amândoi.

— Ba chiar să mai luăm încă pe cineva cu noi.

— De ce?

— Ca s-avem pe cine trimite cu veşti la navajoşi.

— Winnetou e de părere să luăm pe Şi-So? E bun călăreţ şi cunoaşte ţinutul mai bine ca oricine. Să le spunem şi celorlalţi unde ne ducem?

— Nu. Avem printre ei oameni fără experienţă şi femei şi copii pe care nu trebuie să-i speriem.

Zis şi făcut. În curând Winnetou, Old Shatterhand şi Şi-So porniră în galop, lăsând pe ceilalţi să vină la pas.

Mergeau pe un şes întins. La stânga câmpia pustie şi stearpă, la dreapta râul mărginit de tufe, o fâşie de pădure şi iarbă. Din locul de unde râul făcea un cot, se putea vedea până departe în zare, aşa că nu era posibil să dea de nijoraşi pe neaşteptate.

Merseră toată ziua până spre seară. Se apropiau tot mai mult de indieni, care nu erau acum mai departe de o oră de drum. La stânga, se zărea o dungă întunecată în formă dreptunghiulară. Era o fâşie de pământ acoperită cu tufe dese şi copaci rari care se împreuna cu fâşia de pădure de la malul râului. Aici era Apa-iernii, deşi de o apă propriu-zisă nu putea fi vorba. Se strângea în puţinele zile ploioase ale anului în adâncitura aceea în formă de albie şi făcea să crească o vegetaţie bogată; restul timpului totul era uscat şi tufele firave pârlite de soare dădeau un aspect jalnic locului. Dar din ce te apropiai de râu, verdeaţa îţi înveselea ochii.

Cei trei călăreţi se aflau acum atât de aproape de adâncitură că puteau fi văzuţi; de aceea descălecară, căutară

un loc de adăpost pentru cai şi Şi-So rămase să-i păzească. Puştile i le lăsară lui în păstrare, căci i-ar fi putut stingheri, apoi Old Shatterhand cu Winnetou porniră pe sub copacii malului cercetând cu ochii dacă nu se află pe-acolo vreun nijoraş.

Cam pe la jumătatea drumului, Old Shatterhand se opri şi-l întrebă pe Winnetou:

— Nu eşti de părere să ne încredinţăm mai întâi dacă nijoraşii au rămas la Apa-iernii ori s-au dus mai departe?

— Ba da. Copacii sunt destul de înalţi şi frunzişul des, aşa că ne putem ascunde în vreunul din ei fără să fim văzuţi.

Aleseră doi copaci alăturaţi, ca să-şi poată vorbi în şoaptă şi se urcară până aproape de vârf.

— Nu-i văd, zise Old Shatterhand. Au rămas probabil devale lângă baltă.

— Aşa cred şi eu, altminteri i-am zări pe câmpie, răspunse Winnetou. Să se uite fratele meu eu ocheanul.

Old Shatterhand scoase ocheanul din buzunar şi-l îndreptă spre tufărişul de la malul bălţii. Privi multă vreme cu atenţie, apoi zise:

— Îi văd dincolo de mal; îşi duc chiar acum caii la adăpost.

— S-aşteptăm atunci până ce se va înnopta, pe urmă să ne furişăm în tabără, ca să vedem ce fac.

Tocmai voiau să coboare când îl auzi pe apaş scoţând un „Uff” de mirare.

— A văzut fratele meu ceva? întrebă Old Shatterhand.

— Da, pe malul celălalt. Un şir lung de călăreţi. Au luat-o pe sub copaci. S-aştepte fratele meu până ce vor ieşi în luminişul acela îngust şi să se uite pe urmă într-acolo.

Priveau amândoi cu încordare; văzură mai întâi doi indieni călărind în galop spre desiş şi cercetând cu luare-aminte tufele. Unul din ei se întoarse pe urmă la ceilalţi şi le făcu un semn; nu văzuse, probabil, nimic suspect.

— Să se uite fratele meu prin ochean, poate o să

recunoască chipurile, zise Winnetou.

Old Shatterhand văzu cum la semnul iscoadei călăreţii ieşiră de după copaci. Era un şir lung, lung de tot. Toţi erau vopsiţi pe obraz în culorile de război, aşa că nu-i putu desluşi la faţă. La sfârşitul coloanei veneau însă doi pe care-i cunoscu imediat, căci chipurile lor nu erau vopsite, adică Nitsas-Ini şi femeia lui albă.

După ce străbătură toţi luminişul şi intrară în desişul de dincolo, Winnetou zise lui Old Shatterhand:

— Aceştia trebuie să fi fost războinicii navajoşilor. Ai recunoscut pe vreunul din ei?

— Da. Cei de la coada convoiului erau căpetenia lor şi femeia albă.

— Oare de ce vor fi plecat de unde îi ştiam noi?

— Şi ce vor fi căutând dincoace de râu?

— Ciudat... Ştiu doar că vor da aici peste nijoraşi.

— Nu poate fi decât o singură cauză: au fost îndrumaţi pe o cale greşită dinadins de Grinley.

— Uff! Cu siguranţă că banditul s-a dus la ei ca să le ceară arme şi, ca să câştige timp, i-a trimis pe navajoşi încoace.

Coborâră din copaci, peste puţin se întunecă şi porniră pe calea cea primejdioasă. La început se mai zărea la câţiva paşi, dar în curând întunericul era atât de adânc încât se conduceau mai mult după pipăit.

Atât malul râului Chelly cât şi al adânciturii care forma balta era o râpă adâncă mărginită sus de pădure şi tufe.

Balta era secată; doar ici-colo câteva ochiuri de apă.

De jur împrejur pereţii erau formaţi din stânci netede şi numai într-un singur loc se forma un vad. Dacă apucai să intri în adâncitură nu aveai alt loc de ieşire decât vadul.

Când Old Shatterhand şi Winnetou ajunseră la râpa malului, văzură focurile din tabăra nijoraşilor.

— Ce nesocotinţă din partea lor, murmură apaşul.

— Se cred probabil în siguranţă, răspunse Old

Shatterhand.

Furişându-se de la copac la copac, de la tufă la tufă, ei se apropiară tot mai mult de tabără. Când se putură desluşi corturile celor de acolo, Winnetou şopti:

— Să rămână fratele meu aici, eu mă duc să văd dacă şi-au pus santinele şi unde le sunt caii.

Se întoarse de-abia după vreo jumătate de ceas.

— Caii se află dincolo de tabără şi ne pot da de gol nechezând când ne vor simţi. Spre câmpie au pus câteva santinele, zise apaşul în şoaptă.

— A văzut fratele meu şi pe căpetenia lor? îl întrebă Old Shatterhand.

— Da. Stă cu încă trei războinici bătrâni lângă un bloc mare de stâncă.

— Dacă am putea ajunge până acolo!

— Putem, numai se cere să fim cu mare băgare de seamă. Stânca e aproape de mal şi nu e nici un nijoraş pe mal. Eu o iau înainte şi fratele meu să vină după mine.

Se lăsară la pământ şi începură să se târască pe pântece, strecurându-se printre tufe şi copaci. Ţinta lor era stânca despre care vorbise Winnetou. Era lungă, dar nu prea lată şi destul de înaltă. Printre crăpăturile ei răsăriseră câteva tufe care crescuseră cu timpul şi-şi întindeau ramurile în toate părţile. De pe micul platou se putea vedea foarte bine în vale. Se târâră până la marginea lui şi porniră printre ramuri.

Dedesubtul lor stătea rezemat de stâncă Mokaşi cu trei sfetnici de-ai săi. În jurul celor opt focuri mari din tabără războinicii îşi pregăteau cina.

Căpetenia stătea de vorbă cu bătrânii, în fraze scurte, întrerupte de pauze lungi. Păreau să nu se înţeleagă în privinţa unui lucru. Unul din indieni, om bătrân dar voinic şi cu privirea vioaie şi ageră ca a unui tânăr, zise:

— Mokaşi o să se căiască de hotărârea. Lui. Trebuia să ne grăbim să dăm mai repede de câinii de navajoşi şi să omoram

câţi mai mulţi din ei.

— Fratele meu mai vârstnic să ia în seamă că e vorba numai de o zi întârziere. După ce vom pune mâna pe albi, pornim îndată împotriva navajoşilor.

— Nu e numai o zi, ci mai mult, fiindcă am mers foarte încet, ca să dăm răgaz albilor să vină mai aproape de noi.

— Ei şi! Şacalii de navajoşi nu vor ieşi din bârlogul lor până ce nu vor şti că venim. Nu pleacă ei până nu li se întorc iscoadele. Să se gândească fratele meu şi la asta.

— Mă gândesc eu. Dar anul are o vară şi o iarnă şi toate lucrurile de pe pământ au două feţe. Aşa şi aici. Mokaşi crede că navajoşii vor aştepta să li se întoarcă iscoadele, eu însă cred că vor mai trimite şi altele, fiindcă nu s-au întors cele trimise. Aceste iscoade noi au să ne găsească şi se vor duce să spună căpeteniei lor că ne-au văzut. Aşa că, în loc să atacăm noi pe navajoşi, vor năvăli ei peste noi.

Bătrânul vorbea cam prea aspru, ceea ce nu se face cu o căpetenie, de aceea Mokaşi răspunse dârz:

— Fratele meu are părul nins de ani. A apucat mai multe ierni ca mine şi a văzut multe, de aceea îi e îngăduit să-şi spună o părere, chiar dacă eu nu o împărtăşesc. Dar nu el e căpetenia, ci eu. Ascult sfatul oamenilor mai vârstnici, totuşi ei trebuie să se supună poruncilor mele, nu eu lor.

Bătrânul lăsă capul în pământ şi răspunse:

— Ai dreptate. Fie voia ta!

— Voia mea va fi şi vei vedea că n-am greşit. Ori credeai că vom reuşi să luăm pe navajoşi pe neaşteptate?

— Da.

— Te înşeli. Şi-au pus şi ei probabil tot atâtea avanposturi ca şi noi. Trebuie să aflăm prin iscoadele noastre unde sunt. S-ar putea însă ca aceste iscoade ale noastre să cadă în mâinile lor cum au căzut ale navajoşilor într-ale noastre. Şi mai e ceva la care fratele meu vârstnic nu s-a gândit. Navajoşii ştiu că sosim.

— Uff! exclamă bătrânul speriat. De la cine?

— De la cei trei albi cate au reuşit să fugă.

— Uff, uff, uff! Să se fi dus la navajoşi?

— Cu siguranţă. Poate că i-au şi găsit şi le-au spus. Navajoşii vor porni atunci imediat să ne iasă înainte ca să ne atace. Şi asta e ce aştept eu.

— Uff, uff! Fratele meu Mokaşi cunoaşte vechea regulă a războiului că acela care vine mai înainte biruie mai lesne?

— O cunosc; e foarte bună, dar nu se potriveşte întotdeauna. Navajoşii vor veni să ne atace într-un loc care le va fi însă fatal. O să-i aşteptăm aici la Apa-iernii.

— Nu ăsta era planul nostru.

— Nu. Mă gândeam să-i iau prin surprindere; acum nu mai e cu putinţă pentru că albii aceia le-au dat de veste că venim. A trebuit deci să-mi schimb planul. Ne vom ascunde aici. Când vor veni, îi vom lăsa mai întâi să coboare râpa şi vom da năvală peste ei. Îi încolţim din toate părţile şi nu vor mai avea pe unde ieşi.

— Uff, uff! repetă bătrânul înseninându-se la faţă. Planul lui Mokaşi e bun şi cred că dacă nu se va ivi vreo piedică, vom izbuti.

— Nu există decât o singură piedică şi pe aceea o vom înlătura mâine.

— Acum înţeleg eu. Vrei să spui albii care vin în urma noastră?

— Da. Vor să se ducă la navajoşi. Dacă-i lăsăm să treacă, vor înştiinţa pe duşmani că-i aşteptăm aici, ceea ce nu trebuie să se întâmple. De aceea e neapărată nevoie să prindem pe Winnetou şi Old Shatterhand.

— Şi să-i omoram?

— Dacă se împotrivesc.

— Îi luăm prizonieri şi-i ducem ca o fală acasă la noi. Nu-i putem pune la stâlpul de tortură. Fiindcă am fumat cu ei calumetul, dar îi vom pune să lupte pe viaţă şi pe moarte cu

războinicii noştri.

— Uff, uff! adăugară cei trei bătrâni cu ochii sclipitori de bucurie.

— Apa-iernii e cel mai potrivit loc pentru prinderea duşmanului, urmă Mokaşi. Fraţii mei vor vedea mâine ce lesne vom pune mâna pe albi, cu toate că sunt conduşi de cei mai de seamă vânători ai Vestului.

Bătrânul făcu iarăşi o mutră îngrijorată şi zise:

— Vezi că tocmai pentru asta s-ar putea să nu izbutim.

— Vom izbuti. Ştiu că sunt oameni cu multă minte, dar nu vor ghici planul nostru. Cred că ne ducem împotriva navajoşilor şi nu ne mai sinchisim de ei.

— Bine-ar fi, mă gândesc însă că am avut în vremea din urmă prilej să ne dăm şi mai bine seama de ce sunt în stare. Nici un vultur n-are ochi mai ageri, nici un mustang urechi mai bune şi nici o vulpe mai multă şiretenie ca ei. Nu i-am avut în puterea noastră legaţi burduf şi totuşi au reuşit să ne scape?

— De data asta vom fi mai înţelepţi. Dovada am şi dat-o astăzi. Ne-am făcut tabăra aici sus în loc s-o facem jos lângă apă, unde s-ar fi cunoscut bine urmele. Când vor sosi albii mâine nu vor vedea nimic şi vor coborî fără teamă devale, în timp ce noi îi vom aştepta aici. Când se vor duce apoi să-şi adape caii la râu, dăm buzna peste ei şi-i prindem pe toţi.

— Crezi că se vor opri câtăva vreme în loc?

— Da. Au femei şi copii cu ei şi-i vor lăsa să se odihnească niţel. Cum îi vedem adunaţi pe mal, ne repezim toţi la ei şi...

— Toţi? Trebuie să lăsăm câţiva de-ai noştri sus la cai şi să păzească pe prizonieri.

— Nu e nevoie. Pe prizonieri îi legăm de copaci şi caii îi priponim. Să nu lipsească nici unul din noi; când vor vedea albii cât suntem de mulţi nu mai îndrăznesc ei să se apere, fii pe pace. Să-şi dea seama fratele meu vârstnic în ce situaţie se vor afla. La dreapta şi la stânga lor pereţi drepţi de stâncă

pe care nu se pot căţăra, în faţă apa şi în spate trei sute de duşmani. Ar trebui să fie nebuni ca să încerce vreo împotrivire.

— Dar dacă încearcă totuşi să fugă?

— Cu neputinţă. Încotro să se întoarcă?

— Spre râu.

— În apă? Ei aş! Ştiu ei cât de uşor poate fi împuşcat un om care trece înot. Şi-apoi, ce ruşine pentru ei să se spună pe urmă că au lăsat femeile şi copiii în voia soartei şi au luat-o la fugă, ca să se salveze.

— Mokaşi are dreptate. S-aşteptăm deci în linişte pe albi, căci vor fi siliţi să se predea fără împotrivire. Pe urmă vedem noi ce facem cu câinii de navajoşi.

— Îi ademenim şi pe ei jos în valea adâncă a albiei şi nu-i mai lăsăm să iasă vii de acolo.

— Uff! Ce plăcere să-i împuşcăm de aici unul câte unul fără să ne nimerească un singur glonţ de-al lor, adăpostiţi cum vom fi după tufe şi copaci. Uff, uff, uff!

Cei patru indieni se entuziasmau tot mai mult. Să fi bănuit ei cine auzise cuvânt cu cuvânt ce-şi spuneau!

Winnetou se trase puţin îndărăt şi îi şopti lui Old Shatterhand:

— Mergem.

— Da. Am aflat destul. Să plecăm. Trebuia să se îndepărteze tot atât de atent precum veniseră. Când ajunseră destul de departe de tabără, ca să nu mai poată fi văzuţi, se ridicară în picioare şi trecură vadul. Se opriră apoi în loc şi Winnetou zise:

— Cred că ne întind o cursă şi-şi închipuie că ne şi au în mână.

— Cursa e bună, foarte bună chiar şi ne lăsăm prinşi.

— Văd că fratele meu gândeşte întocmai ca mine. Aducem încoa' pe navajoşi şi aceştia vor închide aşa de bine uşiţa capcanei că nijoraşii vor rămâne chiar ei în cursă. Acum să ne

ducem la Şi-So. Nu mai e nevoie să-l trimitem pe băiat la navajoşi, fiindcă mergem cu toţii acolo.

Vru să o ia înainte, dar Old Shatterhand îi puse mâna pe braţ şi-l opri.

— Să mai stea niţel fratele meu. Dacă vrem să cădem mâine în cursa întinsă de nijoraşi, fără să ni se întâmple ceva, trebuie să ne încredinţăm mai întâi că va fi într-adevăr cursa asta şi nu alta.

— Fratele meu se teme ca nijoraşii să nu-şi schimbe gândul?

— Da. Eu rămân aici ca să-i observ.

— Fratele meu Charley se pricepe mai bine decât mine să vorbească albilor. Să se ducă el să le dea de veste.

— Bine. Nu e însă nevoie să stai toată noaptea la Apa-iernii, e de-ajuns să vii mâine dimineaţă.

— Bine zici. Mergem acum la cai, unde mă voi odihni şi eu niţel peste noapte.

— Haidem!

Cu tot întunericul care domnea, ochii lor ageri nu greşiră drumul. Când ajunseră la locul unde îi aştepta Şi-So, îl strigară şi acesta ieşi din tufiş ţinând caii de dârlogi.

— Noapte bună, zise Winnetou, luându-şi calul şi intrând în desiş.

— Noapte bună, răspunse Old Shatterhand, încălecând.

Lăsară armele apaşului şi şi le luară pe ale lor, apoi germanul plecă însoţit de tânărul indian.

Acesta se miră de această despărţire fără cuvinte, dar nu îndrăzni să întrebe pricina. După ce merseră o bucată de drum, Old Shatterhand îl întrebă zâmbind:

— Nu vrea? Şi o să ştie ce şi cum?

— Voi afla-o la timp, răspunse tânărul cu respect.

— Da, o vei afla. Dacă ţi-aş spune ţie acum, ar trebui s-o repet în faţa celorlalţi şi ar fi de prisos. Vreau însă să-ţi fac o bucurie: ţi-am văzut părinţii.

— Unde, unde? strigă tânărul cu însufleţire.

— Pe malul celălalt al râului. Au pornit cu mulţi războinici împotriva nijoraşilor.

— Au să facă probabil popas peste noapte. N-aş putea să-i văd şi eu?

— Ba da. Tot trebuie să mă duc eu la ei, mă vei însoţi şi tu. Să ne grăbim însă, fiindcă nu e timp de pierdut.

Porniră amândoi în galop. Găsiră în curând tabăra albilor unde se găseau — după cum ştim — căpetenia, soţia lui şi câţiva navajoşi.

Revederea a fost, după cum am descris-o, cât se poate de înduioşătoare.

15. Căzuţi în cursă

Nitsas-Ini se declară de acord cu planul stabilit de Old Shatterhand. Acesta sfătui pe toţi să se culce deoarece aveau nevoie de odihnă, în vederea zilei de mâine.

Căpetenia navajoşilor rămase şi el cu femeia albă în tabără, dar trimise pe unul din indieni la ai săi ca să le spună ce s-a hotărât. După ce stabiliră santinele şi stinseră focurile, liniştea se aşternu peste întreaga tabără.

Se făcuse târziu şi nu mai era mult până la ziuă. Când o geană de lumină se ivi în zare, Old Shatterhand îi trezi pe toţi din somn. Pe malul celălalt al râului venea un lung şir de călăreţi. Erau navajoşii. Când ajunseră în dreptul taberei, trecură călări apa şi ieşiră pe celălalt mal.

Albii se pregătiră şi ei repede de drum şi convoiul se puse în mişcare.

Old Shatterhand şi căpetenia mergeau în frunte. Aceasta trimisese doi inşi înaintea lui Grinley, cu ordinul că dacă vor

vedea că bandiţii încearcă să fugă, să-i împuşte mai bine decât să-i lase să scape.

Cei doi indieni se întoarseră o bucată de drum pe unde veniseră navajoşii şi se ascunseră într-un tufiş, ca să pândească sosirea bandiţilor. De aici şesul se întindea până departe şi nu se putea să nu-i vadă. Socoteau că loc mai prielnic pentru pândă nici că se putea, dar se înşelau şi iată de ce:

Grinley, Buttler şi Poller nu urmăriseră, după cum ştim, pe navajoşi până în tabără, deoarece se întunecase şi nu mai vedeau urmele. De aceea descălecaseră şi se întinseseră pe iarbă ca să doarmă. Cum se lumină însă de ziuă, încălecară şi porniră mai departe. La loc deschis, se ţineau tot după urmele navajoşilor; cum dădeau apoi de tufişuri, le ocoleau. Ajunseră acum la un tufiş care părea prielnic pentru pândă.

Buttler opri calul şi măsură întinderea cu privirea.

— Ici şes, dincolo şes, iar la mijloc fâşia asta de verdeaţă, zise el. Loc mai bun pentru pândă nici că se mai poate. Dacă ni s-a întins vreo cursă apoi aici e. Să ne ferim ca de foc. Cel mai bun lucru e să ne furişăm nesimţiţi până acolo şi... vai de cine pândeşte!

Descălecată, făcură un înconjur şi, ajunşi la mal, începură să se târască binişor spre desiş. Aceasta se întâmplă cu câteva minute înainte de-a sosi cei doi indieni din partea cealaltă. Cercetară cu băgare de seamă tufişul dar nu găsiră pe nimeni. Tocmai vroia Grinley să facă tovarăşilor săi propunerea să se întoarcă unde-şi lăsaseră caii, ca să pornească mai departe, când Buttler arată cu mâna printre crengi zicând:

— A, uite colo doi indieni călări. Probabil cei pe care îi căutăm noi. Ce facem, îi lăsăm să treacă?

— Şi să-i laşi tu, nu trec; ăştia cu noi au ce au.

— Aşa mi se pare şi mie. Daţi-vă încoace şi să vedem ce-au să facă.

Indienii intrară şi ei în tufiş. Se aflau acum la zece paşi de bandiţi, fără însă să bănuiască pe cineva acolo. Vorbeau deci fără grijă, neştiind că pot fi auziţi:

— Oare vor veni albii? zise unul din ei.

— Vin cu siguranţă; le trebuie hârtia şi n-au să lase, răspunse celălalt.

— Atunci se duc singuri la moarte. Dacă urmăresc pe-ai noştri, vor fi prinşi şi puşi la tortură; nu-i urmăresc, îi vom pândi noi şi-i vom împuşca.

— Îi auzi? şopti Grinley. Ajunge ce-am aflat.

— Şi ce facem acum cu ei? întrebă Buttler.

— Îi trimitem pe lumea cealaltă, asta facem.

— *Well!* Tot aşa zic şi eu. Ia-ţi puşca şi trage în cel din stânga. Poller să şi-o ţie şi el pe-a lui pregătită. Cu cel din dreapta mă însărcinez eu.

Se auziră două detunături. Crengile tufişului în care se aflau indienii pârâiră; un geamăt, un horcăit, apoi tăcere...

Bandiţii ieşiră din ascunzătoare; indienii zăceau amândoi cu ţestele găurite.

— Aşa! râse Grinley. Le-a trecut pofta să ne împuşte, după cum se lăudau. Să luăm ce-om găsi mai de preţ la ei şi pe urmă să-i lăsăm hrană vulturilor şi lupilor, ca să trăiască şi ei bine.

Jefuiră pe indieni de arme, muniţii şi merinde, tot lucruri de folos, apoi caii, care le puteau prinde foarte bine la drum.

Porniră acum cu cinci cai în loc de trei, fără să se mai ferească atât, ştiind că nu mai are cine să-i pândească. Ajunseră la locul unde fusese tabăra navajoşilor, dar nu găsiră altceva decât urmele care arătau că aceştia o luaseră drept înainte pe malul râului.

Se ţinură după ele şi după un sfert de ceas dădură de locul unde navajoşii trecuseră înot dincolo. Făcură şi ei acelaşi lucru şi găsiră urmele taberei albilor. Descălecară ca să examineze mai bine locul.

— Şi aici a poposit un grup de oameni, zise Grinley. Ştiţi voi cine?

— Desigur, Old Shatterhand cu emigranţii, răspunse Buttler. Altcineva nu putea fi. Ia uitaţi-vă la tufele de colo. Urmele lor duc în sus pe râpa malului.

— Aşa e. Navajoşii au trecut râul şi s-au întâlnit cu ei, apoi au pornit cu toţii după nijoraşi. Asta înseamnă...

Îşi curmă vorba şi păru foarte speriat deodată.

— Ce e? îl întrebă Buttler.

— Ei, drăcia dracului! Dacă-o fi aşa...

— Ce să fie?

— După cum bănuiesc eu, ar trebui să plecăm imediat, altminteri o păţim. Banii s-au dus pe copcă, nu ne-alegem cu nici un gologan.

— Pentru ce?

— Pentru că nu mai punem mâna pe cec în vecii vecilor. Navajoşii vor fi povestit lui Old Shatterhand şi Winnetou tot ce s-a petrecut.

— Ce putea să le spună decât că am fost la ei şi i-am tras pe sfoară?

— Acu' suntem noi traşi pe sfoară. Bătrânul Wolf — ori cum dracu' îi zice! — e cu ei şi va fi aflat de la Rollins ce e cu sursa de petrol.

— Atunci... atunci crezi că i-a dat cecul îndărăt? bâigui Buttler.

— Ba bine că nu!

— Aşadar toate speranţele noastre s-au năruit...

Din vorbă în vorbă ajunseră la ceartă şi cât p'aci să se ia la bătaie. Poller încercă să-i potolească.

— Ia astâmpăraţi-vă, zise el necăjit. Tot nu foloseşte la nimic. Şi-apoi, nu e încă totul pierdut.

— Nu? zbieră Grinley înfuriat. Cecul s-a dus dracului!

— Deloc. Întâi l-a avut bătrânul, acum îl are Rollins. Care e deosebirea? Ori la unul ori ia altul, tot aia e, principalul e să

existe.

— Asta ştiu şi eu fără să-mi spui dumneata. Numai că nu mai există. Rollins îl va fi distrus imediat.

— Nu cred până nu văd cu ochii. Distrus înseamnă că l-a rupt. Când rupi ceva, nu-l bagi în buzunar ci-l arunci încolo. Vedeţi voi pe-aici vreo bucăţică de hârtie? De ieri încoace n-a adiat nici o boare de vânt ca să le fi împrăştiat. Ia să căutăm noi cu băgare de seamă şi nu numai aici ci şi prin împrejurimile taberei.

Căutară degeaba căci nu găsiră nimic. Grinley se însenină iar la fată şi zise răsuflând uşurat;

— Parcă mi-a mai venit inima la loc. Ba parcă-mi pare chiar bine că e acum la Rollins şi nu la bătrân. Din buzunarul ăstuia ar fi fost greu să-l scot, pe când bancherul e o găgăuţă care n-ar avea nici măcar curajul să se împotrivească.

— Aşa cred şi eu, încuviinţă Buttler. Ăstuia îi venim repede de hac. Şi acum ce facem?

— Mergem tot înainte după ei.

— Da, dar se cere să fim şi mat cu băgare de seamă.

— Nu e nevoie. Au trimis iscoade înaintea noastră şi nu bănuiesc că ne-am scăpat aşa de lesne de ele. Or fi aşteptând întoarcerea lor ca să le spună ce facem.

Încălecată iar şi porniră după urmele navajoşilor şi ale emigranţilor.

Nu întâlniră nici o piedică în cale. Ajunseră la un loc unde se cunoştea că pământul fusese bătătorit de copite şi iarba călcată pe o întindere mai mare. Descălecară ca să examineze mai bine urmele. Se aflau pe locul unde-i aşteptase Şi-So pe Old Shatterhand şi Winnetou şi unde se întâlnise dimineaţă apaşul cu indienii şi emigranţii.

— Aici s-au oprit mai multă vreme, zise Buttler. Oare de ce?

— Cine ştie! Poate că vom afla mai târziu.

— Ba eu aş vrea să aflu chiar acum. Uitaţi-vă: urmele

astea duc de-a dreptul în tufiş. Ia să vedem ce-o mai fi şi-acolo?

Se îndreptară într-acolo. Auziră deodată un glas strigând:'

— Ajutor, ajutor! Veniţi, veniţi repede încoace!

Se opriră să asculte.

— Aceasta n-a fost în limba engleză. Părea să fi fost în limba germană, numai că eu n-o înţeleg.

— Eu înţeleg, spuse Poller. Cineva strigă după ajutor şi ne roagă să venim la el.

— Dar dacă e o cursă, zise Grinley.

— Nu cred. Haidem să vedem.

Intrară în desiş şi văzură doi cai înşeuaţi legaţi de un copac şi auziră iar glasul, de astă dată foarte aproape de ei.

— Aici, aici, domnule Poller... Fii bun şi taie-mi legăturile că mr mai pot...

— Pe dracu'! spuse Poller încremenit. Ăsta e glasul ticnitului cu opera în douăsprezece acte. De el n-avem ce ne teme.

— Da, dar e dintre oamenii lui Old Shatterhand şi te pomeneşti că e o cursă pe care ne-o întind, zise Grinely îngrijorat.

— Ei aş! Va fi făcut iar vreo prostie şi a rămas în urmă. Veniţi să vedem ce i s-a întâmplat.

Intrară mai adânc în desiş şi văzură că Poller nu se înşelase. Emeritus era legat cu mâinile la spate de un copac, dar aşa ca să nu simtă nici o durere, căci stătea foarte bine în iarba moale rezemat de trunchi.

— Ce cauţi aici, domnule? îl întrebă Poller, încremenit.

— M-au legat.

— Asta văd eu, dar cine şi pentru ce?

— Stone şi Parker; aşa le-a poruncit domnul Old Shatterhand. De ce, nu... nu ştiu, zise Emeritus, căruia îi era ruşine să mărturisească adevărul. Te rog nu mă mai întreba şi dezleagă-mă.

— Stai, că nu merge aşa de repede şi lesne cum crezi dumneata. Old Shatterhand te-a legat probabil ca să nu faci vreo prostie. Totuşi găsesc ca a făcut o cruzime să te lase aici singur, legat în pustietatea asta.

— Păi nu sunt singur. A pus pe cineva să mă păzească.

— Pe cine?

— Pe domnul Rollins, bancherul.

— Numai pe el? întrebă Poller cu bucurie.

— Da. S-a oferit singur. M-am rugat de el ca de Dumnezeu să mă dezlege, dar n-a vrut. E un om fără inimă.

— Ai dreptate. Ar merita o pedeapsă. Ar trebui să-l legăm în locul dumitale.

— Da, da, aşa ar trebui. Ce m-aş mai bucura! L-aş lăsa aici legat burduf şi m-aş duce după ceilalţi la Apa-iernii.

— A, ceilalţi sunt la Apa-iernii? Ce caută acolo?

— S-au dus să prindă pe nijoraşi. Pe mine n-au vrut să mă ia, fiindcă... fiindcă... hm... M-au legat şi l-au lăsat pe bancher să mă păzească. Zicea că vrea mai bine să rămână cu mine decât să ia parte la luptă şi să fie rănit de vreun glonţ al nijoraşilor.

— Foarte cuminte a făcut. Dar unde e, că nu-l văd?

— S-a ascuns când v-a auzit venind.

— Ne-a recunoscut?

— Nu. Eraţi prea departe. Cum veneaţi însă din partea asta şi nu de unde sunt ai noştri, a crezut că sunteţi duşmani şi a şters-o.

— Zii, s-a dus şi te-a lăsat singur. Ştii unde e?

— Da.

— Spune-ne şi nouă ca să-l aducem aici şi să-i dovedim că vă vrem binele.

— Zău? spuse ţicnitul, cu un zâmbet şiret. Parcă nu ştiu eu ce-a fost cu sursa aia de petrol! Curată pungăşie!

— Nu e adevărat. Dacă ar fi cercetat bine, găsea cu siguranţă sursa. E însă un prost care se ia după ce-i spun alţii.

Aş vrea să-i dau o lecţie. Să-l leg pe el în locul dumitale şi să te pun să-l păzeşti. Ar avea haz, ce zici? El să te roage, să te implore în genunchi să-l dezlegi şi dumneata să nu vrei. Pedeapsa venită din cer, răsplata binelui şi dreptatea care triumfă pe pământ; întocmai ca în toate piesele de teatru.

— Da, da, strigă cu însufleţire Emeritus. Scena finală din opera mea! O scenă într-adevăr mişcătoare. Mai întâi îl rog eu, baritonul, iar el, basul, refuză. Pe urmă mă roagă el şi urmează un duet de bas şi bariton, de tenor n-avem nevoie. Ceva grandios, domnule! Îţi sunt recunoscător pentru ideea asta genială, domnule Poller şi o să-ţi dau un rol important în opera mea în toate douăsprezece acte. Eşti mulţumit?

— Mă mai întrebi! Dar unde e Rollins?

— Zicea că în spatele nostru e o crăpătură în stâncă acoperită cu tufe; acolo s-a dus să se ascundă.

Cei trei bandiţi găsiră repede crăpătura în care se vârâse bancherul. Ţineau pumnalele în mână şi Grinley zise în bătaie de joc:

— Ce cauţi acolo, mister Rollins, vreo sursă de petrol?

Bancherul se sperie când îl recunoscu. Nu era erou din fire şi ştia că va avea de furcă cu trei bandiţi primejdioşi.

— Ia poftim încoa', stimabile. Uiţi de datorie, ai?

— Ce datorie? întrebă Rollins ieşind din crăpătură,

— Te-au pus să-ţi păzeşti prietenul şi dumneata ai luat-o la fugă. De ce?

— Am văzut trei călăreţi venind, dar nu ştiam că sunteţi dumneavoastră.

— Aşa! Dacă ştiai că suntem noi nu fugeai?

— Nu.

— Mă bucur că ai atâta încredere în noi. Fă acum bunătatea şi întoarce-te la cantor.

Îl luară între ei şi se întoarseră la copacul unde era legat Emeritus. Bineînţeles că nu-i lăsară nici revolverele şi nici muniţiile.

— Ce trebuinţă ai dumneata de jucărioarele astea când te ocrotim noi? zise Grinley rânjind. Şi-apoi, nici n-ai idee ce bine ne prind. Aşa. Acum o să-ţi spun ceva vesel să te prăpădeşti de râs. De ce nu l-ai dezlegat pe mister — şi arătă spre Emeritus — când te ruga omul cu lacrimi în ochi?

— N-aveam voie, răspunse bancherul repede.

— Nu ne priveşte! Bietul om e foarte îndârjit împotriva dumitale şi ar vrea să simţi şi dumneata ce plăcut e să fii legat cum e el acum. Noi suntem mai buni ca dumneata şi o să-i facem voia.

— Ce... ce vrei să spui? Nu cumva ai de gând să...

— Să te legăm.

— Mă rog, mă rog, nu îngădui...

Se îndreptă din şale vrând să ia o atitudine dârză, dar Grinley îl bătu pe umăr şi zise râzând:

— Nu te umfla ca un curcan, sir, ne cunoaştem noi! Vrem să-i facem pe plac domnului Emeritus şi să te legăm niţeluş. După ce vom pleca noi, n-are decât să te dezlege dacă o vrea. Ei, ce zici?

Privirea banditului era ameninţătoare şi învârtea în mână pumnalul, chipurile în joacă. Ceilalţi doi făceau acelaşi lucru. Pe bancher îl cuprinse o frică grozavă, dar vru să pară că ia lucrurile în glumă, de aceea răspunse zâmbind în silă:

— Ce să zic? Dacă vă face plăcere să vă luaţi după zăpăcitul ăsta, n-aveţi decât. Eu nu mă împotrivesc.

— Şi bine faci, rânji Grinley. Acu' să înceapă gluma.

Dezlegă pe Emeritus. Rollins întinse singur mâinile:

— Poftim, sir, fă-ţi cheful.

Crezuse că va fi tot aşa de slab legat ca şi cantorul, dar se înşela. Îl smuciră cu putere şi-l înţepeniră atât de tare de trunchi încât scoase un ţipăt de durere.

— Aşa, mister Rollins, gluma începe dar mă tem că o să-ţi iasă pe nas. Dacă nu mă înşel ai în buzunarul hainei un portofel foarte drăguţ din care aş vrea să-mi iau şi eu o mică

amintire.

Bancherul păli.

Grinley îi desfăcu cu brutalitate haina la piept, scoase portofelul şi găsi lesne cecul pe care-l băgă cu un suspin de uşurare în buzunar. Aruncă apoi portofelul la picioarele bancherului, încalecă împreună cu tovarăşii săi şi zise râzând batjocoritor:

— N-ai de ce să te superi, sir; mi-am luat îndărăt ce e al meu.

Dădură pinteni cailor şi porniră în goană.

Emeritus se aşeză în faţa bancherului şi se uită cu satisfacţie la el. Începu apoi să fluiere o melodie, se întrerupea, o începea iar, în vreme ce Rollins se smucea şi ocăra cu foc.

După ce se zbătu o bucată de vreme, se linişti deodată şi zise:

— Mister Emeritus, dezleagă-mă.

— Să te dezleg?

— Da.

— Aşa de curând?

— Lasă prostiile! Dezleagă-mă, n-auzi?

— Dacă vreau.

— Trebuie, înţelegi?

— Da, înţeleg, dar nu vreau.

Se ciorovăiră astfel vreun sfert de ceas, până ce Emeritus, găsind că gluma a ţinut destul, îl dezlegă cu mare greutate, căci frânghia era bine înnodată. Când se văzu liber, bancherul dădu un pumn zdravăn cantorului, care se prăbuşi la pământ, încalecă şi porni în goana calului.

După ce se dezmetici, bietul Emeritus se uită necăjit în jurul lui, se văzu singur, oftă adânc, îşi dezlegă calul din tufiş şi o luă agale pe drumul unde-i ştia pe navajoşi.

Să povestim acum de ce Emeritus fusese lăsat în urmă şi încă legat.

Piaza-rea asta a emigranţilor se sculase dis-de-dimineaţă şi se dusese de-a dreptul la Hobble-Frank.

— Domnule Frank, îi zise el, nu e aşa că pornim acum împotriva nijoraşilor?

— Da, răspunse Hobble-Frank, neînţelegând ce vrea.

— Îmi pare bine, îmi pare foarte bine...

— Pentru ce?

— Mă mir că mă mai întrebi. Ştii doar că eu compun acum o operă eroică în douăsprezece acte, nu-i aşa?

— Hm! Pare-mi-se că am auzit odată despre aşa ceva.

— Probabil de la mine. Am găsit aici eroii care îmi trebuie, dar nu i-am văzut în acţiune.

— Nu? Cred că tot într-o acţiune o ducem de când am venit.

— Recunosc; numai că eroismul în toată a lui splendoare n-am avut încă prilejul să-l cunosc. Pentru opera mea trebuie să particip la o luptă, o luptă grozavă, piept la piept, în care eroul să-şi omoare toţi adversarii. Aş vrea să văd o luptă în care să curgă sângele şiroaie.

— La ce bun? Aşa ceva e foarte primejdios şi grozav de văzut. Poţi foarte bine s-o pui pe scenă fără să fi luat parte la ea.

— Te înşeli. Când ai văzut-o cu ochii tăi, inspiraţia e şi mai puternică. Gălăgia luptei, zăngănitul armelor, împuşcăturile, gemetele şi răcnetele nu se pot reda bine în tonuri decât după ce le-ai auzit într-adevăr.

— Păi poţi să-ţi pierzi viaţa şi s-a dus dracului opera.

— Să nu crezi asta. Noi, compozitorii, suntem ocrotiţi de muze, nouă nu ni se poate întâmpla nimic. Auzit-ai dumneata vreodată ca un compozitor să fie înjunghiat ori împuşcat de indieni?

— Nu.

— Vezi! Nu mă aflu deci în nici o primejdie. Crezi dumneata că lupta va avea loc chiar astăzi?

— Hm! Dacă lucrurile au să se petreacă după cum cred Old Shatterhand şi Winnetou, punem mâna pe nijoraşi fără nici un glonţ de puşcă; dacă nu, o să fie prăpăd, nu glumă.

— Cum adică?

— Nu se poate şti mai dinainte. E destul să afle nijoraşii că navajoşii le vin în spate şi tot planul s-a dus pe apa sâmbetei.

— Dar de unde să afle?

— Cine ştie! Prostul întreabă mai multe decât îi poate răspunde înţeleptul. Îţi spusei doar că nu se poate şti dinainte ce se poate întâmpla. De pildă: să-i vie chef calului dumitale când om ajunge la vad s-o ia la stânga, în loc s-o ia la dreapta şi tot planul nostru e zădărnicit.

Hobble-Frank vorbise jumătate serios, jumătate în glumă, dar pe chipul ticnitului se ivi o expresie de mulţumire.

— La stânga, zici? întrebă el. Am înţeles.

Lui Frank nu-i scăpă bucuria lui Emeritus. Îşi propuse să-l înştiinţeze la vreme pe Old Shatterhand ca să înlăture dorinţa războinică a cantorului.

Peste puţin timp coloana se opri, căci Winnetou îi ieşi înainte dintr-un tufiş Se apropie de Old Shatterhand şi de căpetenie şi raportă:

— Nijoraşii nu şi-au schimbat planul şi au rămas în aceeaşi poziţie. Fraţii mei pot deci înfăptui ceea ce am hotărât ieri. Ar trebui însă o mică schimbare pe care o cred necesară.

— Care? întrebă Old Shatterhand.

— Hotărâserăm să trecem vadul şi să ne îndreptăm prin albia secată a Apei-iernii spre râu. Nijoraşii vor coborî atunci ca să ne atace. În vremea asta, navajoşii le vor sări în spate. E de mare importanţă totuşi ca duşmanul să nu poată face uz de arme, astfel încât să nu poată răni sau ucide pe vreunul de-ai noştri. Rezultatul îl putem obţine însă dovedind nijoraşilor că ar fi pierduţi dacă încearcă vreo împotrivire.

— Winnetou are dreptate. E nevoie să avem cu: noi şi navajoşi, ca să le arătăm nijoraşilor că au căzut în propria lor

cursă.

— Asta vroiam şi eu să spun.

— Numai că aceşti navajoşi nu trebuie să vină odată cu noi ci să fie mai dinainte acolo, fără să fi fost însă văzuţi de nijoraşi.

— Fratele meu mi-a ghicit gândul.

— Era lesne de ghicit. Nijoraşii au trei sute de războinici pe când noi şase sute. E de ajuns să le lăsăm cinci sute în spate; ceilalţi o sută vor coborî râpa malului şi se vor strecura până la îmbucătura Apei-iernii, unde se vor ascunde în tufiş şi vor aştepta sosirea noastră. Când vor vedea pe nijoraşi că vor să dea năvală peste noi ies din ascunzătoare şi se alătură de noi. Efectul va fi cel dorit. Duşmanii se vor zăpăci pentru moment, ceea ce va da răgaz celor cinci sute de navajoşi să le sară în spate.

— Aşa am socotit şi eu. Nitsas-Ini, viteaza căpetenie a navajoşilor, să aleagă acum pe cei o sută de războinici care să ne-o ia înainte şi să ne aştepte la locul hotărât. Pe urmă să pornească şi ceilalţi cinci sute şi îndată ce vom socoti că au ajuns unde trebuie, plecăm şi noi.

Planul fu executat întocmai.

După ce plecară navajoşii, Old Shatterhand lămuri emigranţilor în englezeşte — căci toiul fusese pus la cale în limba indiană, pe care ei n-o înţelegeau — se ce hotărâse şi-i rugă să nu fie îngrijoraţi căci totul se va sfârşi cu bine. Se cere însă ca şi ei să fie cu mare băgare de seamă şi să nu facă vreo nesocotinţă care ar putea zădărnici planul.

— Despre noi sunt sigură, dar ştiu pe cineva care şi-a pus în gând să facă o mare gogomănie, răspunse doamna Rosalie.

— Cine?

— Mai întrebi? Când e vorba de prostii, cine altul poate fi decât ţicnitul de Emeritus. Vroia să mă ispitească şi pe mine. Zicea că îndată ce vom ajunge la Apa-iernii s-o luăm amândoi la stânga.

— Ei drace! Asta ar fi fost o mare nechibzuinţă. E adevărat ce spune dumneaei? întrebă Old Shatterhand pe cantor.

— Da, mărturisi el cu glasul pe jumătate.

— Doreai deci să iei o altă direcţie fără să mă întrebi pe mine? Pentru care motiv?

— Opera mea.

— Opera dumitale! Vroiai să ne bagi iar în bucluc din pricina ţicnelii ăsteia? Şi ce-are a face faimoasa operă a dumitale cu afacerea noastră?

Cantorul se codea; Hobble-Frank răspunse atunci în locul lui:

— Ştiu eu. Mi-a spus mai adineauri că-i trebuie pentru scena finală o luptă adevărată. Vroiau să o ia la stânga, ca să ne vadă nijoraşii şi să înţeleagă cursa pe care le-o întindem, ceea ce ar fi dat loc la o luptă crâncenă.

— Omul ăsta e ceva grozav! zise Old Shatterhand necăjit. Vom avea noi grijă ca să nu ne pună beţe în roate. Imposibil să-l luăm cu noi. Trebuie să-l lăsăm aici.

Viitorul compozitor se indignă de-a binelea:

— Nu permit, domnule, înţelegi? Eu nu sunt un recrut sau soldat ca să ascult de porunci ca la cazarmă.

— Ba o s-asculţi. Rămâi aici şi las pe cineva să te păzească.

— Fug!

— Aşa? Bine... O să te legăm.

Cu toată împotrivirea lui fu legat de un copac şi bancherul se oferi să stea de strajă, căci nu-i surâdea defel ideea să se ia la luptă cu indienii. Old Shatterhand se învoi, dându-i însă în grijă să nu cumva să se înduplece la rugămintea ticnitului şi să-i dea drumul; mai târziu, după ce totul va fi sfârşit vor trimite pe cineva să-i aducă în tabără.

Până acum cei cinci sute de navajoşi porniţi înainte se aflau încă în raza vederii lor, dar în curând pieiră în zare şi era de prevăzut că vor ajunge la ţintă mai repede decât se aşteptau.

De aceea Old Shatterhand dădu ordinul de plecare.

Emigranţii dovedeau prin supunerea lor că aveau o încredere oarbă în el şi Winnetou, de asemenea şi ceilalţi vânători. Old Shatterhand rugă încă o dată pe toţi să fie cu mare băgare de seamă şi să nu se uite îndărăt sau în direcţia unde ştiau că se află duşmanul.

În vreme ce înaintau paralel cu râul, se apropiau tot mai mult de Apa-iernii. Sam Hawkens făcea fel de fel de glume; râdea în hohote ca râsul lui să-i molipsească şi pe ceilalţi şi să le dea şi mai multă siguranţă nijoraşilor. Ajunseră la locul unde se vedea vadul, coborâră râpa şi o luară prin balta secată. Old Shatterhand şi Winnetou mergeau înainte. Nici o mişcare nu scăpa agerimii ochilor acestor doi oameni, deşi păreau că nu se uită la nimic.

La stânga lor se aflau câţiva bolovani mari care pe vremea ploilor se acopereau de apă. În dosul unuia din ei se ivi capul lui Nitsas-Ini.

— Aicea sunt... şopti căpetenia, apoi dispăru iar după bolovan.

Convoiul coti la dreapta şi intră în albia care răspundea în râul Chelly. De amândouă părţile se înălţau pereţi mari de stâncă şi în faţă pe dinaintea îmbucăturii curgea apa. Pe mal era o fâşie îngustă de pământ acoperită cu tufe dese. Se opriră aici. Old Shatterhand cercetă tufele cu privirea. Se auzi un foşnet şi un braţ se zări o clipă prin frunziş. Era semnalul că cei o sută de navajoşi se aflau acolo. Aşadar planul reuşise.

Stânca din stânga avea o ieşitură destul de mare care forma un cot. Aici îi duse Old Shatterhand pe emigranţi şi le zise:

— Femeile şi copiii să se aşeze după cot, unde se află în deplină siguranţă.

Toţi se învoiră, numai doamna Rosalie Ebersbach nu.

— Să mă ascund, eu? strigă ea. Ce-o să creadă indienii

despre mine?

Smulse apoi puşca din mâna bărbatului ei şi o învârti ameninţător deasupra capului.

— Ssst! Nu aşa! Lasă arma jos, se răsti Old Shatterhand la ea. Nijoraşii ne spionează şi pot înţelege din mişcarea asta ce vorbim. Dacă-i vedeţi că vin urlând spre noi, întindeţi toţi puştile spre ei, dar nimeni să nu tragă. Numai dacă nu se dau îndărăt la ameninţarea asta, trebuie să ne apărăm. Nu se trage nici un glonţ până nu dau eu semnalul şi atunci ochiţi numai la picioare. Acum aşezaţi-vă jos şi faceţi aşa ca şi când n-aţi şti că sunt pe aici.

Se aşezară toţi cu spatele spre râu şi faţa la albia secată a bălţii, ca să poată vedea venirea nijoraşilor.

Old Shatterhand stătea de vorbă cu Winnetou, încercând amândoi să pară foarte liniştiţi. Locul era plin de sfărâmături mari de stâncă aduse de apă pe timpul revărsărilor. Aceşti bolovani puteau sluji de adăpost nijoraşilor care se şi ascunsesem într-adevăr în spatele lor, căci Winnetou observă o mişcare după unul din bolovani.

— În spatele bolovanului acela mare triunghiular e cineva, şopti el germanului. A observat şi fratele meu?

— Da. L-am văzut venind târâş dinspre stânca din stânga. E Mokaşi, căpetenia nijoraşilor.

— Atunci a sosit momentul. Nu crede fratele meu că ar fi mai bine să n-aşteptăm până dau ei năvală peste noi?

— Ai dreptate. Vrei să vorbeşti tu cu el?

— Nu. Vorbeşte tu. Ai puşca ta cu repetiţie pe care o crede fermecată şi de care se teme mai mult ca de orice. Glasul tău va avea mai mult răsunet ca al meu.

— Bine. Aşadar, începem. Spuse câteva cuvinte spre tufele unde erau ascunşi navajoşii, apoi se adresă albilor: Nijoraşii sunt aici. Ridicaţi-vă în picioare şi întindeţi puştile. Făcu apoi câţiva paşi spre bolovani, puse arma la ochi şi strigă cu glas tunător: Pentru ce se ascunde Mokaşi,

căpetenia nijoraşilor, dacă vrea să stea de vorbă cu noi? Să iasă la iveală. Ştim că stă aici cu trei sute de războinici de-ai săi!

— Uff, uff! se auzi de după bolovani şi Mokaşi se sculă de jos.

— Câinii de albi ştiau deci că suntem aici şi totuşi au venit? Oare le-a luat Marele Spirit minţile ca să îndrăznească o mână de oameni să se ia la luptă cu noi?

— Nu e nici o îndrăzneală din partea noastră, căci Mokaşi se înşală. Nu vede colo oamenii noştri cu armele întinse şi puşca fermecată din mâna mea?

— Vom doborî atât de repede pe Old Shatterhand că nu va avea vreme să descarce mai mult de două-trei gloanţe, pe urmă va cădea ciuruit de gloanţele războinicilor mei. Albii au de ales: sau se predau de bunăvoie, sau caută scăpare în râu, unde vor fi fugăriţi şi împuşcaţi de noi. Cred că-şi dau singuri seama că sunt încolţiţi din toate părţile.

Ridică mâna. De după bolovani se iviră nijoraşii cu duiumul; alţii, cei care n-avuseseră loc aici, veneau în salturi mari din vârful râpei, scoţând răcnete înfiorătoare. Nu atacară însă, ci râmaseră în spatele căpeteniei lor, care nu se mişcase din loc.

Mokaşi ridică iar mâna şi răcnetele amuţiră. Strigă iar spre Old Shatterhand.

— Albii au văzut acum că sunt pierduţi dacă încearcă vreo împotrivire. Să fie cuminţi şi să se predea.

— Noi, puţinii albi, nu ne temem de trei sute de-ai voştri. Totuşi nu suntem singuri. Când a ridicat Mokaşi mâna, au ieşit războinicii săi la iveală. Acum o să ridic şi eu mâna.

Întinse braţul şi într-o clipă navajoşii dădură buzna din tufiş, se aşezară pe două rânduri şi întinseră puştile spre nijoraşi. Aceştia scoaseră un urlet de furie. Nici unul nu cutezase însă să ridice arma împotriva albilor, căci aceştia apucaseră să le întindă ei mai întâi pe ale lor şi puteau trage într-o clipită.

Old Shatterhand făcu semn că mai are de spus ceva şi urletul amuţi din nou.

— Pentru ce se uită căpetenia nijoraşilor numai încoace spre noi? zise el. Să vadă şi ce e în spatele său.

Mokaşi se întoarse brusc odată cu oamenii săi. Toată atenţia le fusese îndreptată numai la ce e în faţă; nu se gândeau că ar putea veni vreo ameninţare şi dinapoia lor. Văzură acum la nici douăzeci de paşi de ei pe cei cinci sute de navajoşi care cuprinseseră întreaga albie a bălţii secate. În faţa lor stătea semeţ Nitsas-Ini, care strigă lui Mokaşi:

— Aici sunt cinci sute de navajoşi şi dincolo alţi o sută, alături de albii aceia pe care nimeni nu-i poate birui. Tot mai doreşte căpetenia nijoraşilor să începem lupta?

Nijoraşii urlau de spaimă ca fiarele sălbatice iar navajoşii de bucurie. La un semn al lui Old Shatterhand se făcu tăcere.

— Întreb şi eu pe Mokaşi ceea ce l-a întrebat Nitsas-Ini, începu el, adică dacă vrea să începem lupta. Peste şase sute de gloanţe vor găuri frunţile nijoraşilor. Credeţi că va scăpa vreunul din ei? Nici unul.

Mokaşi nu răspunse imediat. Privi întunecat înaintea lui. În cele din urmă zise:

— Vom muri cu toţii, dar fiecare din noi va culca mai înainte un navajos la pământ.

— Nici tu singur nu crezi ce spui, căci îndată ce va îndrăzni un nijoraş să ridice arma, tragem toţi în acelaşi timp. Sunteţi surzi şi orbi că n-aţi simţit nimic aseară când eu şi cu Winnetou v-am pândit şi am auzit tot ce vorbeaţi de pe stânca de care stăteai rezemat cu trei sfetnici de-ai tăi? Nu ştiţi cât trebuie să fie de prevăzător cineva când securea de război a fost dezgropată?

— Uff, uff! strigă Mokaşi uluit. Old Shatterhand cu Winnetou erau pe stânca de deasupra noastră?

— Da. Şi astfel am aflat cum puneaţi la cale să ne încolţiţi aici. Pentru ce vă faceţi duşmani oameni despre care ştiţi că

nu se tem de toţi războinicii tribului vostru?

Mokaşi puse puşca la pământ şi zise cu resemnare:

— Marele Manitu ne-a fost potrivnic; n-a vrut să fim biruitori. Să vină Old Shatterhand sau Winnetou să lupte cu mine. Care din noi ucide pe celălalt, tribul aceluia să fie proclamat învingător.

— Crezi tu că m-ai putea birui pe mine sau pe Winnetou? Auzit-ai tu vreodată ca să fie vreunul din noi învins de duşmani? Propunerea ta nu vă poate schimba soarta. Dar noi nu suntem bucuroşi să se verse sânge omenesc şi am vrea să înlăturăm o vărsare de sânge.

— Cum s-o înlăturăm? Să ne predăm şi să hotărâţi voi de soarta noastră?

— Nu; nu se predau astfel războinicii viteji şi nijoraşii sunt dintr-aceia. Cunoşti tu atât de puţin pe Winnetou şi pe mine, ca să-ţi închipui că vom lăsa să cadă o ruşine atât de mare peste capetele voastre?

Mokaşi scoase un oftat adânc şi răspunse:

— Cum ar fi cu putinţă să înlăturăm lupta fără ca soţiile şi copiii noştri să ne arate cu degetul şi să-şi bată joc de noi.

— Să ne sfătuim ce e de făcut. Să vină Mokaşi şi Nitasas-Ini încoace. Mokaşi îşi poate aduce armele, căci nu s-a predat încă şi e considerat liber.

— Bine, vin.

Ridică puşca de jos şi veni să se aşeze lângă Winnetou şi Old Shatterhand cu o atitudine semeaţă de căpetenie. Nitsas-Ini trecu printre rândurile nijoraşilor fără ca aceştia să facă vreo mişcare; numai privirile lor îl urmăreau duşmănos.

Consfătuirea ar fi putut începe acum, dar, după felul indian, statură încă vreun sfert de oră tăcuţi. Fiecare era preocupat de propriile sale gânduri. Old Shatterhand şi Winnetou se uitau cercetător la cele două căpetenii, ca şi când ar fi dorit să le ghicească gândurile, apoi schimbară o privire de înţeles între ei şi Winnetou puse numai o scurtă întrebare:

— Suntem adunaţi aici patru războinici ca să luăm o hotărâre. Care din noi să vorbească întâi?

Urmă iar o tăcere, pe urmă Nitsas-Ini zise:

— Fratele nostru Old Shatterhand a fost acela care n-a vroit să se verse sânge, să vorbească el.

— *Howgh!* făcură ceilalţi în semn de învoială.

Old Shatterhand aşteptă câtva timp, pentru ca vorbele să aibă şi mai mare greutate, apoi începu:

— Fraţii mei ştiu că sunt un prieten de-al indienilor. Al lor a fost tot cuprinsul de la o mare la alta; dar a venit şi albul, le-a luat tot şi le-a dat în schimb molimele lui. Indianul e acum un biet bolnav care va muri în curând. Albul a izbutit să-l biruie pentru că a stârnit zâzanie între triburi. Indienii au fost prea puţin cuminţi că s-au lăsat şi nu s-au cuminţit nici până în ziua de astăzi. Se gâlcevesc între ei, deşi ar putea înfăptui încă lucruri mari dacă ar lăsa la o parte ura şi certurile şi ar fi ceea ce ar trebui să fie şi pentru ce au fost născuţi, adică fraţi. Am dreptate sau nu?

— *Howgh!* strigară toţi într-un glas.

— Da, am dreptate, pentru că e aşa cum spun eu. Dovadă aceste două triburi ale marelui popor apaş, care îşi stau acum faţă în faţă. Să-mi spună fratele meu Nitsas-Ini pentru ce a pornit împotriva nijoraşilor.

— Pentru că au dezgropat securea de război.

— Foarte bine. Acum să-mi spună şi fratele meu Mokaşi ce are cu navajoşii.

— Au dezgropat şi ei securea de război.

— Cum, n-aţi înţeles ce vreau să spun? Doresc să aflu pricinile certurilor voastre şi n-aţi ştiut să-mi spuneţi nici una ci numai faptul că s-au dezgropat securile de război. Nu vedeţi că aţi făcut şi voi precum copiii care se iau de păr fără nici un motiv? făcu o pauză, apoi urmă: Fratele meu Nitsas-Ini nu e numai un vestit şi viteaz războinic, ci şi un conducător înţelept şi grijuliu al tribului său. A înţeles că indianul nu mai

poate vieţui dacă rămâne în starea de până acum. De aceea a luat hotărâri înţelepte care nu pot fi decât o binefacere pentru ai săi. S-a căsătorit cu o femeie albă pe care o iubeşte şi căreia are să-i mulţumească pentru propăşirea neamului său. Şi-a trimis feciorul peste mare ca să înveţe cum se poate face dintr-oţară pustie ogoare mănoase. Ştie că războiul aduce numai nenorociri şi pacea belşug. Să-şi fi schimbat el astăzi gândurile? Să dorească el acum sângele fraţilor săi?

— Uff, uff! Nu, nu, nu vreau! strigă navajosul.

— Mi-am închipuit eu şi nici nu m-aşteptam să fie altfel, pentru că atunci n-aş mai fi fratele şi prietenul lui. Cum stau însă lucrurile cu Mokaşi, căpetenia nijoraşilor? A pornit la luptă fără vreo pricină anumită şi a văzut că nu-şi poate birui duşmanul. Mai mult încă: trebuie să recunoască însuşi că se află chiar într-o situaţie primejdioasă. E sau nu?

— *Howgh!* încuviinţă Mokaşi, care începu să înţeleagă intenţiile paşnice ale germanului.

— Şi care om înţelept ar mai stărui în astfel de împrejurări să dorească moartea adversarului său când viaţa lui e în mâinile acestuia? Am dreptate?

— Da.

— Foarte bine. Văd că suntem de aceeaşi părere. Nici Nitsas-Ini, nici Mokaşi nu doresc o vărsare de sânge. Rămâne acum de răzbunat acela care s-a vărsat. A pierdut Mokaşi vreunul din războinicii săi şi cere răzbunare?

— Nu.

— Dar Nitsas-Ini?

— Khasti-tine şi încă unul din oamenii mei au fost împuşcaţi, răspunse grav căpetenia.

— De nijoraşi?

— Nu, de albul care îşi zice „Prinţul petrolului”.

— Se cuvine atunci ca răzbunarea ta să cadă asupra nijorasilor?

— Nu.

— Aşadar şi aici suntem înţeleşi şi sunteţi amândoi pe picior de egalitate. Singura deosebire e că nijoraşii sunt împresuraţi şi ar curge mult sânge de-al lor, dacă ar ajunge lucrurile la luptă. O altă deosebire e că Mokaşi a luat prizonieri opt războinici de-ai navajoşilor. În schimbul lor navajoşii vor lăsa pe nijoraşi să plece fără să-i mai oprească. Pe urmă veţi îngropa securile de război la locul lor. Sper că fraţii mei vor asculta de sfatul meu, de aceea voi face acum ceea ce veţi vedea.

Luă punga cu tutun de la brâu, pipa păcii atârnată de gât, o îndesă bine şi o puse dinainte, apoi întrebă pe Mokaşi:

— Primeşte căpetenia nijoraşilor propunerea mea?

— Da, răspunse acesta bucuros că scăpa aşa de lesne din primejdia prin care trecuse.

— Şi ce zice căpetenia navajoşilor?

— Fratele meu a vorbit mai mult pentru nijoraşi decât pentru navajoşi, răspunse acesta după câteva momente de gândire. Nijoraşii se află în puterea noastră şi n-au nici un folos de pe urma faptului că opt de-ai noştri sunt prizonierii lor. N-avem decât să trimitem pe cineva în tabăra lor şi prizonierii sunt îndată liberi. Spune, ai fost într-adevăr drept cu noi?

— Da, căci îţi pun întrebarea: cui datorezi situaţia favorabilă în care te afli acum?

— Ţie şi lui Winnetou, răspunse cu sinceritate Nitsas-Ini.

— Aşa e, nouă ne-o datorezi. Nu spun ca să mă laud ci ca să te fac să fii îngăduitor cu fraţii tăi de acelaşi neam. Ce zice Winnetou despre propunerile mele de pace?

— E ca şi când ar fi grăit gura mea prin tine, răspunse apaşul.

— Atunci a rămas să-şi mai spună numai Nitsas-Ini cuvântul.

Acesta mai aruncă o privire de satisfacţie în jurul său, văzându-se stăpân pe situaţie. Îi părea rău să renunţe la

avantajele pe care le avea asupra duşmanului, dar influenţa pe care o avusese femeia albă asupra lui ieşi şi acum la iveală; dintr-un indian sălbatic se preschimbase într-un om iubitor de pace şi o căpetenie milostivă pentru tribul său. Şovăi câteva momente, apoi răspunse:

— Să fie cum zice fratele meu Old Shatterhand. Nijoraşii sunt liberi.

— Şi eşti dispus să fumezi pipa păcii cu ei?

— Da.

Old Shatterhand se ridică în picioare, se întoarse spre armatele de indieni şi strigă cu glas răsunător:

— Să-şi îndrepte războinicii nijoraşilor şi ai navajoşilor privirile încoace, ca să vadă ce-au hotărât căpeteniile lor.

Aprinse pipa şi o întinse lui Nitsas-Ini. Acesta se sculă de jos, trase şase fumuri pe care le împrăştie: unul spre cer, altul spre pământ şi patru înspre cele patru puncte cardinale apoi strigă ca să-l audă toţi:

— Securile de război vor fi îngropate. Să domnească pacea între fiii nijoraşilor şi ai navajoşilor. Nijoraşii să elibereze pe oamenii noştri şi vom fi iar fraţi. Aceasta o spun în numele meu şi al tuturor războinicilor mei. Am zis. *Howgh!*

Probabil că navajoşii nu erau deloc încântaţi şi renunţau cu părere de rău la luptă; dar supunerea pe care o datorau căpeteniei lor nu suferea cârteală. Şi apoi fumatul calumetului e un lucru atât de sfânt la ei, încât nimeni n-ar fi cutezat să murmure.

Nitsas-Ini trecu pipa lui Mokaşi, care trase şi el cele şase fumuri tradiţionale şi strigă adresându-se indienilor:

— Ascultaţi, războinici ai navajoşilor şi ai nijoraşilor! Tomahawkul de război a fost îngropat în pământ. Navajoşii vor desprinde cercul cu care ne-au împresurat şi vor fi pe urmă iar fraţii noştri. Am întărit învoiala cu calumetul şi e ca şi când războinicii ar fi fumat şi ei cu mine pipa păcii. Am zis! *Howgh!*

Nimeni nu era mai bucuros ca Mokaşi că ieşise atât de lesne dintr-osituaţie primejdioasă. Old Shatterhand şi Winnetou trebuiră să tragă şi ei cele şase fumuri tradiţionale ca martori ai ambelor părţi.

Sfatul se sfârşi. În locul atitudinii duşmănoase de până acum urmă una cât se poate de paşnică. Navajoşii desfăcură cercul şi se duseră cu toţii sus în tabără să dezlege pe prizonieri şi să sărbătorească evenimentul. În vale nu mai rămaseră decât albii, bucuroşi că scăpaseră şi de data asta dintr-omare primejdie.

16. Pedeapsa

Se încinse repede o discuţie aprinsă asupra celor petrecute, mai ales între Frank şi doamna Rosalie Ebersbach, discuţie la care luă parte şi Adolf Wolf, tânărul silvicultor. Se despărţi apoi de ei ca să se ducă la unchiul său, care se afla sus în tabăra indienilor.

Când ajunse la vad, se întâlni cu nişte navajoşi care veniseră să-şi ia caii din ascunzişuri. Căpetenia lor era de faţă, de asemenea Winnetou şi Old Shatterhand, care îi însoţeau.

Deodată apăru sus la marginea râpii un călăreţ. Cum îi zări, strigă spre ei:

— Mister Winnetou şi Old Shatterhand, bine că v-am găsit în sfârşit. Pot să cobor devale?

— Dumneata aici, mister Rollins? Parcă era vorba să stai

cu Emeritus până ce voi trimite să vă ia. De ce-ai plecat? îl întrebă Old Shatterhand mirat.

— Stai că o să afli numaidecât.

Coborî repede râpa, sări de pe cal şi urmă:

— Mai bine nu mă lăsai cu nebunul ăla! Dacă aţi şti ce-am păţit!

— Ce s-a întâmplat, pentru Dumnezeu?

— Ceva grozav! Grinley mi-a luat iar cecul.

— Cum se poate? Ia povesteşte-mi şi mie ce-a fost.

— Bine, omule, zise Old Shatterhand după ce sfârşi bancherul, de ce n-ai distrus bucata de hârtie?

— Prostia capului meu! O păstram ca amintire. Acum îmi pare rău. Te rog, sir, fă ce poţi să mi-l iei înapoi.

— Desigur, dumneata faci o gogomănie şi eu s-o îndrept... încotro a luat-o pungaşul?

— În susul râului, tot de unde au venit şi ei şi noi.

— Aşadar tot l-au urmărit pe bătrân ca să i-l ia şi numai întâmplarea a făcut că te-au găsit. Cât e de când au fugit?

— Cam mult. Ţicnitul acela de Emeritus n-a vrut să mă dezlege cu nici un preţ până nu m-a sâcâit bine.

— Atunci trebuie să ne luăm cât mai repede după ei.

— În susul râului? întrebă căpetenia.

— Da, ca să nu le pierdem urma. Probabil că după câtva timp s-au întors din drum şi au pornit în josul apei.

— Ar fi trebuit să treacă pe aici.

— De ce? Au trecut dincolo pe malul celălalt.

— Uff! Ce-l face pe fratele meu să creadă una ca asta?

— Puseseră acum mâna pe cec şi se grăbeau spre San Francisco. Au acelaşi drum ca şi atunci când au venit în tabăra voastră. Pe cai nu puteau trece, fiindcă ştiau de la Emeritus unde ne aflăm. S-au dus în sus până unde poposisem noi ieri Şi au trecut pe acolo apa. Să plece fratele meu cu o ceată de oameni pe urmele lor. Pe partea cealaltă a râului vor vedea după aceste urme dacă s-au îndepărtat sau

se află încă prin meleagurile acestea.

— Nu se poate să nu fi plecat.

— Părerea mea e că s-au ascuns prin apropiere, ca să vadă cum s-a sfârşit atacul împotriva nijoraşilor. Oamenii fratelui meu să formeze şirul de călăreţi în lat nu în lung, ca să le poată împiedica fuga.

— Şi ce va face Old Shatterhand?

— Eu cu Winnetou ne vom duce în sus, ca să le urmărim paşii. Dar deoarece s-au amestecat cu ai noştri, vor fi foarte greu de desluşit; prefer să ne ducem chiar noi; vom lua însă şi câţiva însoţitori.

— Trimisesem nişte iscoade înaintea lor cu porunca să nu fie văzute.

— S-ar putea să se fi întâmplat şi altfel. Sau le-au păcălit sau le-au omorât. Să nu mai zăbovească fratele meu şi să plece imediat.

În momentul acela apăru iar un călăreţ sus la vad. Era Emeritus, care, convins de nevinovăţia lui, venea liniştit spre ei.

— Iacă-mă-s! zise el zâmbind.

— Îmi pare bine, răspunse Old Shatterhand necăjit. Şi ca să nu ne faci iar vreo boroboaţă, o să te legăm niţel.

— Mă rog, mă rog, nu permit... N-ai nici un drept asupra mea...

— Ba încă foarte mare şi o să ţi-o dovedesc numaidecât.

Spuse câteva cuvinte unor navajoşi în limba lor pe care Emeritus n-o înţelegea; aceştia îl luară între ei, îl duseră în tabără şi cu toată împotrivirea lui îl legară burduf.

După câteva momente Nitsas-Ini gonea cu douăzeci de călăreţi în josul râului; Mokaşi, acum prietenul său, îl însoţea şi el cu alţi douăzeci. Winnetou, Old Shatterhand, Sam Hawkens şi zece navajoşi o luaseră în susul apei. Ceilalţi vânători ar fi vrut să vină şi ei dar Old Shatterhand îi sfătui să rămână în tabără ca să ţină ordine.

Emigranţii se aflau toţi în vale, unde stăteau de vorbă cu femeia căpeteniei. În curând veni şi Wolf la ei.

— Vorbeam tocmai de planurile dumnealor, îi zise ea. Au trecut Oceanul ca să-şi creeze o nouă patrie. Mijloace n-au. Numai doamna Rosalie Ebersbach are ceva parale şi vrea să-i ajute şi pe ceilalţi. Dumneata ce zici? Voi vorbi şi cu soţul meu îndată ce va avea timp.

— Nu e nevoie, răspunse el zâmbind.

— De ce?

— Fiindcă am vorbit eu.

— Şi ce ţi-a spus?

— Vrea să-ţi facă o mică bucurie oprind pe aceşti compatrioţi ai noştri în ţinuturile sale.

— Ce bine îmi pare! A căutat întotdeauna să-mi împlinească orice dorinţă, dar de astă dată a luat-o înainte fără ca să aştepte rugămintea mea. Şi cum crezi că se vor orândui lucrurile?

— Foarte simplu. Li se va dărui pământ atât cât vor vrea ei. Se găseşte de toate pe el: pădure, ogoare şi păşune. Ne vom duce pe urmă la Guayolote sau La Tinajo, ca să le cumpărăm unelte agricole şi pentru gospodărie. Vom avea noi grijă şi de vite pentru ei; la ridicarea colibelor le vor ajuta bucuroşi şi bărbaţii tribului nostru, aşa că vor avea în curând şi locuinţe. Numai, vezi dumneata, e un „ce” la mijloc.

— Anume? întrebă ea îngrijorată.

— Şi încă unul foarte al dracului, zise el zâmbind. Ce te faci dacă nu vor să primească?

Emigranţii râseră cu poftă. Doamna Rosalie, căreia îi plăcea să ia cuvântul în numele tuturor, strânse la pieptul ei voluminos pe femeia albă şi întinse apoi mâna bătrânului:

— Să mai poftească dumnealor din Europa să spună că sălbaticii nu sunt mai omenoşi ca aşa-zişii civilizaţi din ţara noastră! strigă ea cu însufleţire. Nu s-a găsit acolo nimeni să ne dea o mână de ajutor şi aici ne fac pe degeaba oameni

bogaţi. De acum încolo nu mai vreau să ştiu de ei, mă fac indiancă cu trup şi suflet. Numai de n-ar vrea şi Emeritus să rămână. Ţicnitul ăsta ar fi în stare să ne facă numai pocinoage.

— Fii liniştită. V-a fost piază-rea de când aţi plecat şi trebuie să-l expediem de aici. Sper că o să vă placă la noi. Avem planuri mari de înfăptuit în ce priveşte cultura pământului şi veniţi la timp. Vă voi lămuri acum de unde această mărinimie a noastră. Şi-So şi Adolf, nepotul meu, vor duce la bun sfârşit opera începută de noi. Vrem să dovedim albilor că indienii le pot sta alături. A, dar asta ce-a fost? Un răcnet de moarte scos din pieptul unui om în mare primejdie. Oare să fi dat oamenii noştri de Grinley şi să se fi luat la luptă cu bandiţii? Cu neputinţă!

„Prinţul petrolului” o luase, după cum bănuise Old Shatterhand, cu tovarăşii săi în susul râului până la fosta tabără a navajoşilor şi trecuse pe malul celălalt. Planul lor era s-ajungă la Colorado şi de acolo să se îndrepte spre San Francisco. Se gândiră însă s-aştepte sfârşitul luptei dintre cele două triburi. Se întoarseră din drum şi se ascunseră pe malul celălalt în dreptul îmbucăturii unde se revărsa Apa-iernii în râu, de unde puteau urmări ce se petrece dincoace.

Dar fuseseră nevoiţi să facă un mare ocol şi când ajunseră acolo, împăcarea dintre cele două triburi se sfârşise. Indienii se întorseseră sus în tabără şi nu puteau fi văzuţi de unde stăteau ei ascunşi. Bandiţii zăreau jos în albia secată numai pe albi stând de vorbă şi crezură că lupta nu se dăduse încă. Habar n-aveau că Old Shatterhand era pe urmele lor şi Nitsas-Ini le aţinea calea cu patruzeci de războinici.

După cum ştim mai de mult, Grinley cu Buttler se slujiseră de Poller în scopul pe care-l urmăreau, ca apoi să se scape de el. Nu hotărâseră încă timpul şi locul şi căutau acum prilejul ca să se sfătuiască între ei:

Poller nu era prost şi avea presimţirea că-l pândeşte o

nenorocire. I se păru deci suspect când văzu pe cei doi bandiţi stând de vorbă pe şoptite. Se furişă binişor la spatele lor tocmai în clipa când Grinley zicea:

— Acum e cea mai bună ocazie. Îi înfigem pe neaşteptate cuţitul în piept şi-l lăsăm pe loc. Dacă-l găsesc albii, vor crede că l-au ucis indienii.

Indignat de cele ce auzise, Poller nu se putu stăpâni. Se ridică de jos şi strigă înfuriat:

— Aşa! Vreţi să mă omorâţi, nemernicilor! Asta vă e recunoştinţa pentru...

Atât apucă să spună, căci în clipa următoare Grinley îl cuprinse cu mâinile de gât şi Buttler îi înfipse pumnalul în inimă. Un singur ţipăt mai scosese, ţipătul care fusese auzit pe malul celălalt de emigranţi.

Îl jefuiră de tot ce-avea asupra lui şi-l lăsară pe loc, ca să mai supravegheze încă vreun ceas malul din faţa lor.

Când văzură că nu se petrece nimic, lucrul li se păru suspect. Încălecară, apucară caii fără stăpân de căpăstru şi ieşiră la câmp liber, apoi o luară în goană drept înainte.

După cinci minute sosi şi Old Shatterhand cu ceilalţi. Găsiseră cu mare greutate urma bandiţilor şi se ţinuseră după ea până aici. Văzură cadavrul şi descălecară.

— Dumnezeule, ăsta e Poller! strigă germanul îngrozit. L-au ucis ca să scape de el. Nenorocitul şi-a primit pedeapsa. S-au ascuns aici ca să vadă ce se petrece dincolo şi...

— Să nu mai zăbovească fratele meu, îl întrerupse Winnetou. Nu sunt nici cinci minute de când au plecat. Urmele duc afară din tufiş. Repede după ei!

După vreo zece minute îi zăriră gonind. Buttler întoarse din întâmplare capul şi-i văzu.

— Winnetou cu Old Shatterhand şi câţiva indieni sunt pe urmele noastre! strigă el înspăimântat.

Dădură pinteni cailor, dar urmăritorii se apropiau mereu.

— Aşa nu merge, ne ajung, zise Grinley. Să intrăm în

desiş.

Cotiră într-un tufiş care se întindea pe şes ca o fâşie ascuţită la vârf. Era acelaşi tufiş unde omorâseră pe cele două iscoade ale navajoşilor.

În vremea asta războinicii lui Nitsas-Ini se răspândiseră pe întregul şes. Ajunseră şi la desiş şi dădură de cadavrele iscoadelor.

O furie grozavă cuprinse pe căpetenie. Deodată auzi tropot de copite. Se apropie de marginea desişului şi-i zări pe fugari. Din câteva sărituri fu lângă ei şi în clipa următoare în spinarea calului lui Grinley.

— Trebuie să-l răzbun pe Khasti-tine, răcni el smulgându-i pălăria din cap. Scalpul tău îl vreau!

Până a apuca Grinley să facă o mişcare, cuţitul îi flutură deasupra capului. Nitsas-Ini zvârli pumnalul şi în timp ce-l apucă pe bandit cu stânga de ceafă, trase dintr-osingură mişcare părul cu piele cu tot.

Banditul urla înfiorător. Buttler, al cărui cal o luase niţel înainte, se uită îngrozit îndărăt şi văzu pe cei doi călăreţi în şa. În clipa aceea scalpatul se zbătu de durere încercând să se ridice în scări. Acoperi astfel pe cel care îi era în spate şi veni drept în bătaia puştii lui Buttler. Glonţul îl nimeri în gâtlej şi cu un horcăit înăbuşit căzu pe gâtul calului.

— Puneţi mâna pe celălalt! strigă căpetenia oamenilor săi. Îl vom pune la stâlpul de tortură.

Buttler îl auzi. Se văzu pierdut. Cu un răcnet de furie neputincioasă smulse pumnalul de la brâu şi şi-l înfipse până la plasele în inimă, apoi se prăbuşi de pe cal.

Când Old Shatterhand şi cu Winnetou se apropiată, îl găsiră pe Nitsas-Ini stând liniştit lângă cele două cadavre.

— Păcat, s-a isprăvit prea repede, zise el încruntat. Apoi întorcându-se spre oamenii săi: luaţi pe fraţii noştri ucişi şi legaţi-i pe cai; îi vom duce în tabără ca să-i îngropăm cu cinstea cuvenită unor războinici viteji navajoşi. Pe câinii ăştia

albi să-i lăsaţi aici, ca leşurile lor să fie mâncate de corbi şi de animale sălbatice.

Atunci Sam Hawkens îi şopti lui Old Shatterhand:

— Să ne întoarcem mai târziu pe ascuns ca să-i îngropăm, dacă nu mă înşel. Deşi criminali, au fost şi ei oameni ca şi noi.

O uşoară înclinare a capului, îi dădu să înţeleagă că germanul se învoia.

Se întoarseră cu toţii în tabără. Cele două triburi rămaseră încă două zile împreună, apoi se despărţiră. Emigranţii plecară cu navajoşii la Rio de Chaco, unde îşi avea tribul satele.

Nitsas-Ini se ţinu de cuvânt. Celor patru familii de emigranţi li se dădu tot ce li se făgăduise.

Numai cu Emeritus nu ştiau ce să facă. De primit nu voiau albii să-l primească printre ei, căci le făcuse o mulţime de boroboaţe cu ţicnelile lui şi îl credeau într-adevăr piază-rea.

— Ştiţi ce? zise Hobble-Frank. Tot mă gândeam eu să dau o raită pe acasă ca să văd ce-mi mai face bârlogul; o să-l iau şi pe el şi o să-l instalez în vila mea; acolo o să aibă timp să-şi compună capodopera lui în douăzeci şi patru de acte...

— Mă rog, mă rog, douăsprezece, protestă Emeritus cu demnitate.

— Şi eu ce mă fac fără tine? întrebă, cu obidă, Droll.

— Tu? Ce ai făcut şi până acum. Prinde biberi şi adună bulgări de aur, frate-meu, poate mi-or prinde şi mie bine.

Despărţirea lui Old Shatterhand — care se gândea acum să se întoarcă în sfârşit în Germania — de Winnetou fu într-adevăr mişcătoare. Cei doi prieteni, pe care o dragoste adâncă îi lega încă din tinereţe, nu mai sperau să se revadă pe lumea aceasta.

O luară tăcuţi pe câmpia întinsă; nici unul nu scotea un cuvânt.

Merseră astfel până ce se înnopta. Apaşul trebuia să se întoarcă la navajoşi, deoarece mai avea câte ceva de pus la

cale cu Nitsas-Ini.

— Charley, zise deodată Winnetou, oprindu-şi calul şi privind cu ochii înlăcrimaţi la Old Shatterhand. Frate şi prieten... trebuie să ne despărţim.

Glasul acestui om care stăpânea atâtea triburi şi care nu tremurase niciodată până acum, era înecat în lacrimi.

— Winnetou, murmură germanul, tot atât de înduioşat ca el. Făgăduieşte-mi un lucru: că vei veni în ţara mea ca să-mi vezi femeia şi copila. Singurele fiinţe, care împreună cu tine, îmi sunt mai dragi ca orice pe lume.

O înclinare a capului apaşului fu răspunsul, apoi o strângere de mână, o îmbrăţişare şi caii celor doi prieteni porniră în direcţii opuse.

Poşta redacţiei

La sugestiile primite de redacţie, venim din nou în întâmpinarea cititorilor, menţionând o listă cât mai cuprinzătoare a scrierilor lui Karl May, aşa cum se dezvăluie din sumarul unei ediţii prestigioase germane. Ne referim la „Gesammelte Werke”, realizată la Bamberg, de către „Karl-May-Verlag”, în 74 de volume. O prezentăm ca atare, pentru a nu fi acuzaţi de subiectivism (câtă vreme în alegerea textelor ne-am ghidat, până în prezent, după ediţiile din Stuttgart, Freiburg şi Radebeul). Pentru a nu crea noi confuzii, am avut grija de a reproduce, unde a fost cazul, şi titlul folosit de noi în ediţia de „Opere”.

Atragem atenţia că traducerea titlurilor din germană este provizorie, viitoare fluctuaţii putând fi determinate de folosirea altor ediţii de prestigiu, precum şi de propriile noastre criterii textologice.

Numărătoarea volumelor exprimă ordinea adoptată de editorul din Bamberg, neavând un corespondent în seria noastră. Titlurile sunt însoţite şi de câteva abrevieri, sugerând locul acţiunii şi, parţial, lumea personajelor, după cum urmează:

AS = America de Sud
O= Orient
Vs= Vestul sălbatic
Aţ= Alte ţări
OF = Old Firehand
SH = Sam Hawkens
HH = Hagi Halef
K= Kara Ben Nemsi
OS= Old Shatterhand
W= Winnetou

Nr. Titlul	Zona	Personaje
1. „Prin deşert”	O	K HH
2. „Prin Kurdistanul sălbatic”	O	K HH
3. „De la Bagdad la Stambul”	O	K HH
4. „În văgăunile Balcanilor”	O	K HH
5. „Prin ţara schipetarilor”	Aţ	K HH
6. „Şut — căpetenia tâlharilor'	O	K HH
7. „Winnetou” I	Vs	SH OS W OF
8. „Winnetou” II	Vs	SH OS W
9. „Winnetou” III	Vs	OS W
10. „Nisipul pierzaniei”	O	K
11. „La Oceanul Pacific”	Aţ	
12. „La Rio de la Plata”	AS	
13. „În Munţii Cordilieri”	AS	
14. „Old Surehand” I	Vs	
15. „Old Surehand” II	Vs	OS W
16. „Vânătorul de oameni”	O	K
17. „Mahdiul”	O	K
18. „În Sudan”	O	HH K
19. „Căpitanul Caiman”	Vs	OF W
20. „Cetatea de pe stâncă” („Capcana”)	Vs	OS W
21. „Krüger bei” („Omul cu 12 degete”)	O/Aţ	K OS W
22. „Satan şi Iscariotul” („Răzbunarea”)	Vs	OS W
23. „Pe cărări străine”	O/Vs/Aţ	HH K OS W
24. „Crăciun”	Vs/Aţ	OS W
25. „De partea cealaltă”	O	HH K
26. „Leul răzbunării”	AS/O/Vs	HH K OS
27. „La ruinele Babilonului” („La Turnul Babel”)	O	HH K
28. „În ţara leului argintiu” („Sub aripa morţii”)	O	HH K
29. „Rugă împietrită” („Prăbuşirea”)	O	HH K

30. „Şi pe pământ pace”	O/Aţ	K
31. „Ardistan”	O	HH K
32. „Mirul din Dşinnistan”	O	HH K
33. „Moştenitorii lui Winnetou”	Vs/Aţ	OS
34. „Eu”. Viaţa şi opera lui Karl May		
35. „Printre vulturi”	Vs	OS W
36. „Comoara din Lacul de Argint”	Vs	OF OS W
37.„Prinţul petrolului” („Cacealmaua”)	Vs	SH OS W
38. „Corcitura” („Mustangul negru”)	O/Vs/Aţ	OF K OS W
39. „Testamentul incaşului”	AS	
40. „Mathusalemul violet”	Aţ	
41. „Caravana sclavilor” („Slujitorii morţii”)	O	
42. „Bătrânul din Dessau”	Aţ	
43. „Din brădetul întunecat”	Aţ	
44. „Negrul din pădure”	Aţ	
45 „Sceptru şi ciocan”	O/Aţ	
46. „Insula giuvaierurilor”	Vs/Aţ	
47. „Profesor Vitzliputzli”	Aţ	OS
48. „Apa vrăjită”	O/Vs/Aţ	HH K OS W
49. „Înălţimi luminoase”	O	
50. „La Mecca”	O	HH K
51. „Castelul Rodriganda”	Vs/Aţ	
52. „Piramida Zeului Soare”	Vs/Aţ	
53. „Benito Juarez”	O/Vs/Aţ	
54. „Vânătorul Plisc-de-uliu” („Plisc-de-uliu”)	Vs/Aţ	
55. „Împăratul muribund” („Moartea împăratului”)	Vs	
56. „Drumul spre Waterloo”	Aţ	
57. „Secretul marabutului”	O/Aţ	
58. „Spionul din Ortry”	Aţ	
59. „Domnii von Greifenklau”	Aţ	
60. „Allah il Allah”	O	HH K

61. „Dervişul”	O/Vs	SH
62. „În Valea morţii”	Vs	OF SH W
63. „Vânător de samur şi cazac”	Aţ	SH
64. „Stafia din tufiş”	Aţ	
65. „Străinul din India”	Aţ	
66. „Peitschenmüller”	Aţ	
67. „Silberbauer”	Aţ	
68. „Wurzelsepp”	Aţ	
69. „Cavaler şi răzvrătit”	Aţ	
70. „Vânător de animale cu blană”	Vs/Aţ	
71. „Old Firehand”	O/Vs/Aţ	OF SH K OS W
72. „Puţ de mină şi colibă”	Aţ	
73. „Uliul”	Aţ	
74. „Fiul pierdut”	Aţ	

După cum se poate vedea, ponderea cea mai mare o au operele de largă respiraţie epică, tipărite, fiecare, între două şi şase volume. Ele ocupă spaţiul a 41 de volume. Meritul editorului german constă în a le fi înseriat astfel încât cititorul să le parcurgă în fireasca lor continuare. Este ceea ce încercase însuşi Karl May, care a publicat, la Freiburg, 33 de volume în „Gesammelte Reiseerzälungen”, păstrând unitatea ciclurilor, fie prin suita unor cărţi cu titluri diferite — ca în cazul primelor şase tomuri ale serialului oriental —, fie prin editarea unor trilogii, tetralogii sub aceeaşi titulatură. Amintim: „Winnetou” (3 vol., 1893), „Im Laude des Mahdi” (3 vol., 1895 — 1896), „Im Reiche des silbernen Löwen” (4 vol., 1898 — 1903).

După moartea scriitorului (1912), editorul din Radebeul avea să reia întreaga serie, păstrând ordinea primelor 33 de volume publicate de Karl May şi adăugând cam tot atâtea într-o primă ediţie postumă de „Opere”. Mai târziu, editorii din Bamberg îşi vor îngădui felurite libertăţi bibliografice, poate şi din considerente comerciale. Ne referim la tendinţa de a da

titluri individuale multor cărţi aparţinând aceloraşi cicluri. Ecourile au fost diferite. Aşa, de pildă, în Austria, „Ueberreuter Verlag” va respecta, într-o serie „Karl May Taschenbücher”, ordinea şi titulatura celor 74 de volume din Bamberg, în timp ce „Pawlak Verlag” va restructura planul colecţiei, schimbând totodată şi numeroase titluri.

Cu asemenea precedente, ne-am permis, la rândul nostru, să regrupăm volumele existente şi, de ce nu, să adoptăm titluri noi, mai ales în situaţiile în care aceleaşi lucrări au fost compromise, anterior, de adaptări penibile, sau când denumirea diverselor ediţii postume aparţinea editorului german, nicidecum lui Karl May.

De fiecare dată, am respectat cu rigoare normele bibliografice în vigoare, precizând pe pagina a doua a cărţilor editate titlul operei originale (ediţie-princeps sau postumă). Obligaţie nerespectată de unii confraţi, care, apelând excesiv la vechi tălmăciri sau prelucrări după Karl May, nu prea ştiau ce tipăresc din creaţia scriitorului, cu atât mai puţin dacă textele reproduse de ei reprezintă o versiune integrală şi fidelă a operei germane. Explicaţiile sunt multiple şi nu vom insista asupra tuturor, lăsând libertate cititorilor să se pronunţe singuri în privinţa gradului de profesionalitate a diverşilor editori. O precizare se impune:

Cu peste 50 de ani în urmă, Lia Hârsu a publicat trei „romane-foileton”, în care a contopit... 21 de volume din cele 74 amintite mai sus. Niciodată scriitoarea nu a menţionat sursele folosite, îngăduindu-şi mari libertăţi compoziţionale, de la comprimări de text, la schimbări de personaje, subordonând diversele conflicte unor structuri personale. În aceste condiţii, barierele dintre romane au fost şterse, ceea ce nu putea să nu afecteze lumea personajelor şi autenticitatea lor. Dovadă că, intrate în malaxorul romanului-foileton, opere precum „Caravana sclavilor” („Slujitorii morţii”), „Comoara din Lacul de Argint”, „Satan şi Iscariotul”

(3 volume) — alăturate arbitrar celor cinci tomuri din „De pe tron la eşafod”— şi-au pierdut totalmente individualitatea şi autenticitatea, ele având ca erou principal pe norvegianul Carol Sunders, inexistent în opera lui Karl May, în locul binecunoscuţilor Old Shatterhand şi Sternau.

În ce ne priveşte, de fiecare dată când am apelat la vechi traduceri, am avut grija de a le confrunta cu exemplarele germane, restabilind identitatea personajelor, eliminând omisiunile din text, odată cu restilizarea unor pasaje prăfuite de vreme. Căci, la noi şi aiurea, indiferent sub ce titlu se publică o carte, respectarea conţinutului ei a fost şi rămâne o datorie elementară a editorului.

N-am fi revenit asupra acestor lucruri, dacă de curând n-ar fi apărut o versiune bizară a romanului „Prinţul petrolului”, comparată de noi cu originalul german. Din nou, germanofobia editorilor de acum şase decenii — preluată fără discernământ şi în varianta amintită mai sus — i-a determinat să îndepărteze ostentativ mai toate referirile la ţara lui Karl May, mergând până la înlocuirea nemţilor Baumgarten, Rosalie Ebersbach, Adolf Wolf, Schmidt, cu anglo-americanii Brown, lady Salli, Prinzle, Smith, şi la eliminarea totală a unor Strauch, Uhlman, Morgenstern sau Leiermüller. Tendinţa este evidentă, câtă vreme toponime precum Saxonia sau Germania sunt „traduse” prin Anglia sau Europa, iar adjectivul „german” prin „englez”.

Aşa se face că, în ultima clipă, am înlocuit titlul romanului, pentru a da posibilitatea cititorilor să intre în posesia unei versiuni integrale, dezbărate de grave erori. Şi pentru ca ei să nu fie tentaţi să apeleze la improvizaţii, editurile Eden şi Pallas au convenit să-şi intensifice colaborarea, publicând minimum 12 volume pe an, în seria verde de „Opere-Karl May”.

Evident, o atenţie mai mare din partea cititorilor nu strică. Deci, atenţie! Verificaţi dacă exemplarele ce vă sunt oferite

spre vânzare menţionează pe primele pagini sursele bibliografice germane.

Niculae Gheran
EDEN — PALLAS
Căsuţa poştală 33 — 99
Bucureşti

P.S. Pentru a evita, în viitor, suprapuneri nedorite de titluri, invităm şi pe această cale toate editurile dornice să publice diverse opere din creaţia lui Karl May să ia legătura din vreme cu redacţiile noastre pentru corelarea planurilor de apariţie. In măsura în care au nevoie, cu acest prilej le putem oferi colegial informaţia documentară de care au nevoie.

Sfârşitul volumului 15

15

karl may

OPERE

CACEALMAUA

În acest roman, regăsim pe cei mai îndrăgiți eroi din captivanta creație a lui Karl May, **OLD SHATTERHAND și WINNETOU**, secondați în isprăvile lor de faimoșii vestmeni **Sam Hawkens, Dick Stone, Will Parker, „mătușica" Drroll și Hobble-Frank.** O acțiune dinamică, imprevizibilă, cu multe răsturnări de situații, în care forțele răului sunt spulberate de cavalerii dreptății, aduce pe prim-plan o lume fascinantă, ilustrativă pentru magia artistică a marelui scriitor.

Procurați-vă din vreme volumul următor,

TESTAMENTUL INCASULUI,

având ca erou pe „Tata Jaguar" și pe faimoșii lui prieteni din Buenos Aires, porniți pe urmele periculosului Antonio Perillo.

Lei : 6000 + 120 T.L. = 6120

ISBN 973-91[illegible]-42-0